

Výročná správa za rok 2024

Predkladá: Ing. Vladimír Urmanič, v. r.
generálny riaditeľ

Bratislava, apríl 2025

Obsah

Identifikácia organizácie.....	4
1. Hlavné činnosti, strednodobý výhľad a priority organizácie	6
1.1 Hlavné činnosti	6
1.2 Strednodobý výhľad a priority organizácie.....	9
1.2.1 Plnenie priorít	9
2. Odborná činnosť	11
2.1 Oblasť pôdy a hnojív.....	11
2.1.1 Činnosť	11
2.1.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	20
2.2 Oblasť odrodového skúšobníctva.....	22
2.2.1 Činnosť	22
2.2.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	29
2.3 Oblasť osív, sadív a množiteľského materiálu.....	30
2.3.1 Činnosť.....	30
2.3.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	35
2.4 Oblasť vinohradníctva, vinárstva a ovocinárstva.....	36
2.4.1 Činnosť	36
2.4.2 Ciele a prehľad ich plnenia v oblasti vinohradníctva a vinárstva.....	37
2.4.3 Vedenie a aktualizácia registra ovocných sadov a chmeľníc	42
2.5 Oblasť ekologickej poľnohospodárskej výroby	45
2.5.1 Činnosť v oblasti ekologickej poľnohospodárskej výroby	45
2.5.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	51
2.6 Oblasť autorizácie POR a pomocných prípravkov	52
2.6.1 Činnosť	52
2.6.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	58
2.7 Oblasť ochrany rastlín.....	59
2.7.1 Činnosť	59
2.7.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	75
2.8 Oblasť krmív a výživy zvierat	76
2.8.1 Činnosť	76
2.8.2 Ciele a prehľad ich plnenia.....	80
2.9 Oblasť výkonu skúšobníctva.....	81
2.9.1 Činnosť	81
2.10 Oblasť laboratórnych činností.....	83
2.10.1 Činnosť.....	83
2.11 Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky	104
2.11.1 Činnosť.....	104
2.12 Ciele a prehľad ich plnenia v rámci programu bezpečnosť agropotravinového reťazca, zdravie a ochrana zvierat a rastlín.....	106
2.13 Iné činnosti.....	108
2.13.1 Vykonávanie činností na úseku petícií, sťažností a iných podaní.....	108
2.13.2 Zverejňovanie a poskytovanie informácií	108
2.13.3 Činnosť vnútornej kontroly	108
3. Legislatívny rámec činnosti.....	109
3.1 Oblasť pôdy a hnojív.....	109
3.2 Oblasť odrodového skúšobníctva.....	110
3.3 Oblasť osív, sadív a množiteľského materiálu.....	110
3.4 Oblasť vinohradníctva a vinárstva	112
3.5 Oblasť ovocinárstva	114
3.6 Oblasť ekologickej poľnohospodárskej výroby	114

3.7	Oblasť autorizácie POR a pomocných prípravkov	115
3.8	Oblasť ochrany rastlín.....	116
3.9	Oblasť krmív a výživy zvierat	118
3.10	Oblasť výkonu skúšobníctva.....	119
4.	Rozpočet organizácie	120
4.1	Plnenie rozpočtu ÚKSÚP za rok 2024.....	120
4.2	Celkové zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov	122
4.2.1	Plnenie príjmov v roku 2024	122
4.2.2	Čerpanie výdavkov v roku 2024.....	122
4.2.3	Mimorozpočtové prostriedky	123
4.2.4	Rozpočtové prostriedky Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Plánu obnovy a odolnosti.....	124
5.	Ľudské zdroje	125
5.1	Politika zamestnanosti	125
5.2	Mzdová politika	126
5.3	Výberové konanie a výber zamestnancov.....	126
5.4	Sociálna politika.....	126
5.5	Vzdelávanie zamestnancov	127
6.	Riadenie kvality a interný audit	128
6.1	Činnosť interného auditu	128
6.2	Riadenie kvality	129
7.	Vonkajšie vzťahy	130
7.1	Medzinárodná spolupráca	130
7.2	Podujatia na národnej úrovni, veľtrhy, výstavy	131
8.	Hlavní užívatelia výstupov ÚKSÚP a publikačná činnosť	132
8.1	Hlavní užívatelia výstupov	132
8.2	Publikačná činnosť.....	133
8.3	Prednášky, prezentácie, odborné semináre	136
9.	Zoznam skratiek	138

Identifikácia organizácie

Názov: Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave
Sídlo: Matúškova 21, 833 16 Bratislava
Zriaďovateľ: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
IČO: 00 156 582
Kontakt: tel.: +421 2 59 880 200, +421 2 59 880 285
e-mail: uksup@uksup.sk, webové sídlo: <http://www.uksup.sk>

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“) je štátnou rozpočtovou organizáciou zriadenou dňa 01.01.1969 rozhodnutím Ministerstva земедльства и выживы в Праге ч. j.: II/4-1178/68/23 zo dňa 17.12.1968 v znení rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 2450/2017-250 zo dňa 27.06.2017 o zriadení rozpočtovej organizácie podľa § 21 zák. č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na posudzovanie a prerokovanie dôležitých otázok a odborných činností zriaďuje generálny riaditeľ poradné orgány a komisie. Ich závery sú pre generálneho riaditeľa odporúčaniami. Najvyšším poradným orgánom generálneho riaditeľa je gremiálna rada. Členmi gremiálnej rady sú: riaditelia sekcií, riaditeľ kancelárie generálneho riaditeľa, riaditeľ osobného úradu, zástupca útvaru interného auditu, kontroly a kvality, riaditeľ odboru právneho a delegovaný zástupca zamestnancov, ak prerokúva veci týkajúce sa pracovného alebo štátnozamestnaneckého pomeru.

Členovia gremiálnej rady k 31.12.2024

Generálny riaditeľ	Ing. Vladimír Urmanič
Sekcia ekonomiky a verejného obstarávania	PhDr. Pavel Pilar, riaditeľ
Sekcia poľnohospodárskych vstupov a kontroly	Ing. Štefánia Buschbacher, riaditeľka
Sekcia rastlinnej výroby a skúšobníctva	Ing. Ivana Benkovičová, riaditeľka
Sekcia laboratórnych činností	Ing. Zoltán Krascenits, riaditeľ
Kancelária generálneho riaditeľa	Ing. Ľuba Gašparová, riaditeľka
Osobný úrad	JUDr. Mgr. Eva Homolová, riaditeľka
Oddelenie kvality a interného auditu	Ing. Marianna Fuseková, vedúca oddelenia
Odbor právny	Mgr. Adam Farkaš, riaditeľ
Odbor hospodárskej správy	Ing. Matúš Ondrejko

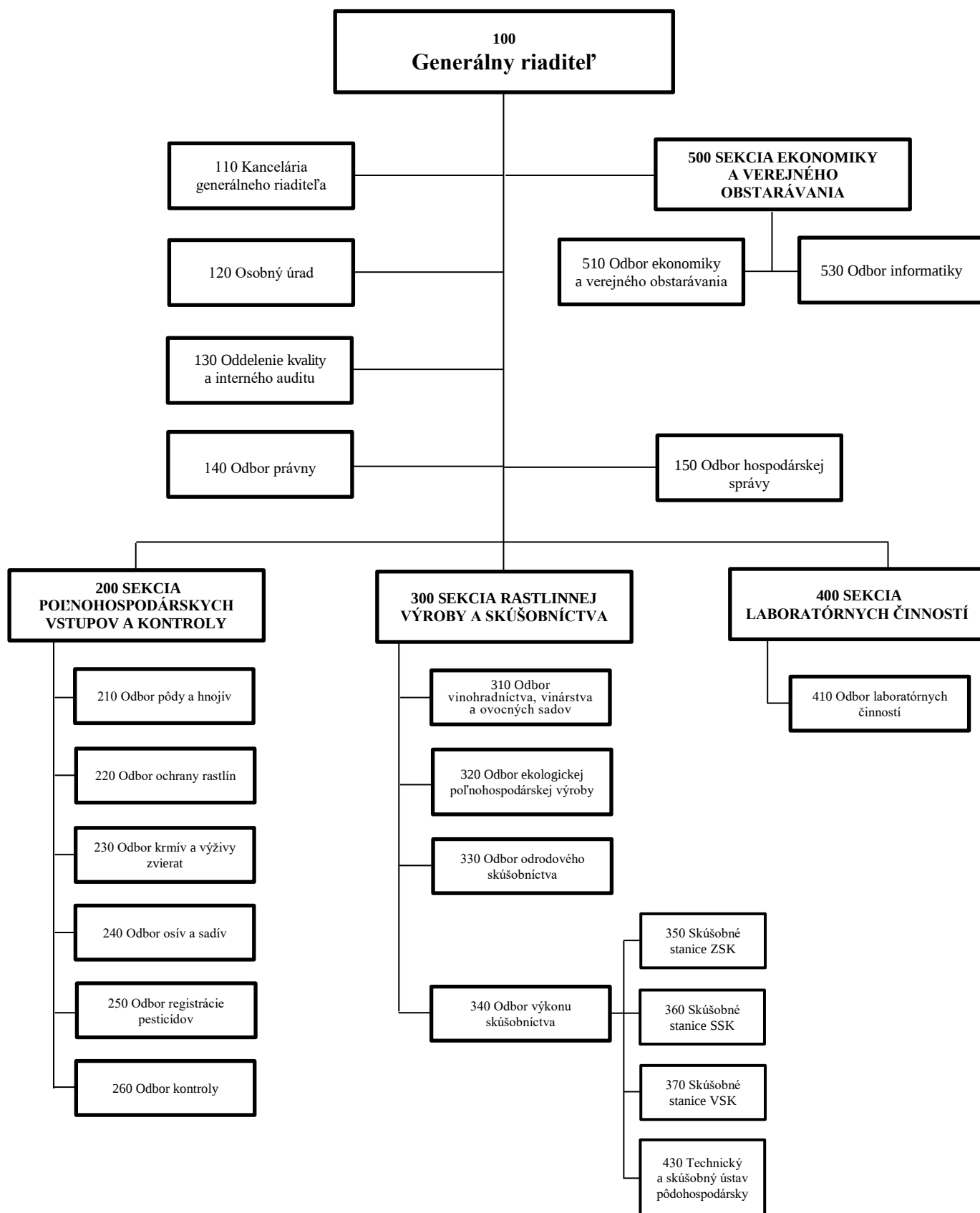
Organizačné zmeny vykonané v roku 2024

Organizačnou zmenou č. OU/13-01/2024 zo dňa 09. 04. 2024 sa s účinnosťou od 01. 05. 2024 vytvoril **Odbor hospodárskej správy**, ktorý sa začlenil do priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa. Zároveň, s účinnosťou od 01. 05. 2024, sa z Odboru ekonomiky a verejného obstarávania presúva Oddelenie hospodárskej správy a Oddelenie autodopravy pod novo vzniknutý Odbor hospodárskej správy.

Organizačnou zmenou č. OU/13-03/2024 zo dňa 03. 06. 2024 sa dňom 14. 06. 2024 zrušil organizačný útvar: **Útvar interného auditu, kontroly a kvality** a s účinnosťou od 15. 06. 2024 sa vytvoril organizačný útvar **Oddelenie kvality a interného auditu**.

S účinnosťou od 15.06.2024 sa zo zrušeného organizačného útvaru Útvar interného auditu, kontroly a kvality presunulo jedno pracovné miesto - **odborný pracovník vnútornej kontroly** na organizačný útvar Kancelária generálneho riaditeľa.

Organizačná schéma ÚKSÚP k 31.12.2024

1. Hlavné činnosti, strednodobý výhľad a priority organizácie

1.1 Hlavné činnosti

ÚKSÚP je povinný v zmysle národnej a európskej legislatívy zabezpečiť výkon úradnej kontroly a iných úradných činností, štátnej odbornej kontroly a iných štátnych odborných činností, laboratórnych činností, skúšobníctva a odborného posudzovania vstupov do poľnohospodárstva, s cieľom zaistiť bezpečné zdroje pre výrobu potravín a krmív a tým chrániť zdravie ľudí, zvierat, rastlín a životné prostredie.

ÚKSÚP vykonáva všetky činnosti v súlade s osobitnými právnymi predpismi na úrovni EÚ a národnej úrovni, na základe jednotných metodických postupov, na vysokej profesionálnej úrovni, nestranne a objektívne. Na zisťovaných a vyhodnotených údajoch svojej činnosti je ÚKSÚP ekonomicky nezávislý.

Vedenie a aktualizácia registrov, vydávanie rozhodnutí, certifikátov, osvedčení, oznámení, oprávnení, výpisov, posudkov a vypracovávanie odborných stanovísk podporuje činnosť podnikateľských subjektov v príslušných oblastiach poľnohospodárstva.

ÚKSÚP podľa koordinačných usmernení MPRV SR vykonáva kontroly kondicionality. Stanovenie systému kondicionality v podmienkach SR vyplýva z hlavy III, kapitoly I, oddielu 2 a prílohy III nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/2115. Prijímatelia, ktorí dostávajú priame platby podľa kapitoly II alebo ročné platby podľa článkov 70, 71 a 72, sú povinní dodržiavať podmienky kondicionality.

ÚKSÚP v záujme zabezpečenia implementácie Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky SR v programovom období 2023 – 2027 participuje ako externá inštitúcia na úlohách delegovaných činností pre Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej len „PPA“) v oblasti priamych podpôr a v oblasti opatrení spoločnej organizácie trhu s vínom.

Systém výkonu kontrol je metodicky riadený prostredníctvom príslušných odborov Sekcie poľnohospodárskych vstupov a kontroly (ďalej len „SPVK“), ktoré vydávajú metodické pokyny na výkon kontrol, vypracúvajú plány kontrol a vydávajú pokyny pre výkon kontrol na zamedzenie možnosti vzniku poškodenia zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia a protiprávneho konania. Systém vykonávania kontrol je zabezpečený jednotným spôsobom na celom území SR.

Hlavné činnosti ÚKSÚP, ktoré vyplývajú z legislatívy EÚ a národnej legislatívy:

a) Úradná kontrola

- prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“) a pomocných prípravkov v ochrane rastlín (ďalej len „pomocných POR“)
- pestovania v EÚ autorizovaných geneticky modifikovaných rastlín (ďalej len „GMR“)
- krmív
- systému ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej len „EPV“)
- v oblasti zdravia rastlín

b) Štátna odborná kontrola

- pôdy, certifikovaných hnojív, hnojív Európskeho spoločenstva, vzájomne uznaných hnojív, používania a skladovania hnojív a evidencie používania a skladovania hnojív

- používania a skladovania hnojív a evidencie používania a skladovania hnojív v zmysle nitrátovej smernice
- množiteľského materiálu pestovaných rastlín v SR, aj pri dovoze z tretích krajín
- pestovateľov, pestovateľských plôch a výskyt škodlivých činiteľov na pestovateľských plochách GMR
- kvality chemických POR a pomocných prípravkov
- v oblasti vinohradníctva a vinárstva
- ovocných sádov a chmeľníc v oblasti integrovanej a ekologickej produkcie
- v oblasti zdravia rastlín
- pôdy, do ktorej sa aplikoval čistiarenský kal alebo dnové sedimenty,
- producenta čistiarenskeho kalu alebo producenta dnových sedimentov na požiadanie v spolupráci so zástupcom poverenej organizácie.

c) Skúšobníctvo

- výkon štátnych odrodových skúšok za účelom registrácie odrôd pestovaných rastlín a výkon skúšok na odlišnosť, vyrovnanosť a stálosť pre udelenie Šľachtiteľského osvedčenia novým odrodám
- skúšanie biologickej účinnosti POR
- výkon vegetačných skúšok množiteľského materiálu pestovaných rastlín
- skúšanie biologickej účinnosti hnojív
- výkon akreditovaných skúšok vlastností poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych strojov a zariadení pred ich uvedením na trh

d) Vydávanie rozhodnutí, certifikátov, osvedčení, oznámení, oprávnení, výpisov, stanovísk, odborných posudkov v príslušných oblastiach

e) Vedenie a aktualizácia nasledovných registrov:

- certifikovaných a vzájomne uznaných hnojív
- dodávateľov množiteľského materiálu pestovaných rastlín
- pestovateľov geneticky modifikovaných rastlín
- vinohradov
- vinárov, obchodníkov a maloobchodníkov s vinárskymi produktmi
- ovocných sádov a chmeľníc
- autorizovaných POR a POR povolených na paralelný obchod
- autorizovaných pomocných POR a pomocných prípravkov povolených na paralelný obchod
- profesionálnych prevádzkovateľov s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými predmetmi, ktoré podliehajú rastlinolekárskej kontrole
- prevádzkovateľov v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby
- oprávnených inšpekčných organizácií pre ekologickú poľnohospodársku výrobu
- krmivárskych podnikov

f) Autorizácia POR, pomocných prípravkov, hodnotenie účinných látok, safenerov a synergentov

g) Rastlinolekárska kontrola

- rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov
- množiteľských porastov, vrátane vzorkovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov

h) Prieskumy škodcov, vrátane vzorkovania pôdy, rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov

i) Agrochemické skúšanie pôd (ďalej len „ASP“), stanovenie pôdnej reakcie a obsahu živín

j) Výkon príslušného orgánu pre ekologickú poľnohospodársku výrobu

- k)** Znalecká, posudková, projektová, vzdelávacia, prednášková, poradenská, edičná a propagačná činnosť
- l)** Kontrola aplikačných zariadení s dohľadom nad poverenými kontrolnými stanicami.

1.2 Strednodobý výhľad a priority organizácie

Hlavné priority organizácie

- Stabilizovať pôdu na skúšobných staniciach na zabezpečenie úloh súvisiacich s odrodovým skúšobníctvom a skúšobníctvom v oblasti POR a hnojív.
- Iniciať prijatie posilňujúcej legislatívy – zákona o ÚKSÚP.
- Pripraviť podklady a podať nové žiadosti o nenávratné finančné príspevky z Európskych štrukturálnych a investičných fondov a zabezpečiť prevádzku nosných agendových systémov vo vládnom dátovom centre.
- Zabezpečiť vybudovanie a vybavenie hraničných kontrolných staníc (HKS) tak, aby spĺňali minimálne požiadavky na miesta vstupu v súlade s nariadením EÚ o úradných kontrolách pre oblasť EPV.
- Zabezpečiť modernizáciu strojového parku a vybavenia skúšobných staníc za účelom skvalitnenia a zefektívnenia činností v poľnom skúšobníctve (agrotechnika, zavlažovacie systémy, zber plodín).
- Zabezpečiť investície do revízie a opráv budov v správe ÚKSÚP, napr. rekonštrukcia pavilónu CH (klesanie budovy) a pavilónu B na pracovisku v Bratislave, opravy striech na skúšobných staniciach a rekonštrukcia laboratória na analýzu prípravkov na ochranu rastlín.
- V oblasti laboratórnych činností:
 - rozšíriť akreditáciu na rezíduá pesticídov v pôde vo flexibilnom rozsahu,
 - zaviesť špecifické metódy na analýzu koformulantov v POR, na stanovenie špecifických organických kontaminantov v krmivách a pôdach,
 - rozšíriť akreditáciu na analýzu špecifických látok pri kontrole bezpečnosti krmív a surovín na ich výrobu,
 - zaviesť metodiky na diagnostickú analýzu závlahovej vody,
 - zaviesť novú inštrumentálnu metódu na analýzu foriem uhlíka a dusíka v pôdach, hnojivách a sekundárnych zdrojoch živín,
 - zabezpečiť rekonštrukciu a prístrojové vybavenie diagnostického laboratória v Košiciach na stanovenie regulovaných nekaranténnych škodlivých organizmov pre sóju, slnečnicu a ľan,
 - zabezpečiť personálne posilnenie a rekonštrukciu pôdneho laboratória v Košiciach pre rýchlu analýzu pôdných vzoriek ASPP aj v dôsledku pripravovanej EÚ legislatívy.
- Zefektívniť kontrolu aplikačných zariadení POR.
- Vykonávať praktické školenia v oblasti aplikácie POR pre odbornú verejnosť.

1.2.1 Plnenie priorít

Priority organizácie boli vytýčené s cieľom čo najefektívnejšie zabezpečiť výkon úradnej a štátnej odbornej kontroly vstupov do poľnohospodárskej prvovýroby, certifikácie a výkon skúšobníctva a zároveň stabilizovať odborných zamestnancov ÚKSÚP vo všetkých oblastiach svojej činnosti.

Priorita: *“Pripraviť podklady a podať nové žiadosti o nenávratné finančné príspevky z Európskych štrukturálnych a investičných fondov s cieľom implementovať informačný systém pre laboratória a zabezpečiť prevádzku nosných agendových systémov vo vládnom dátovom centre”* bola v oblasti implementácie informačného systému pre laboratória splnená.

V rámci Programu Slovensko podal ÚKSÚP v júni 2024 žiadosť na Projekt NFP401101FHV3 „Zvýšenie dostupnosti HRIS“, ktorého cieľom je zvýšenie dostupnosti informačného systému HRIS (Harmonizovaný registračno-informačný systém) použitím služieb vládneho cloudu. Projekt je v realizácii a jeho ukončenie je naplánované na 31.12.2025.

V októbri 2024 podal ÚKSÚP žiadosť na Projekt 17I04-04-V04-00036 „Výskumno experimentálne a Školiteľské centrum ÚKSÚP“, ktorého schvaľovanie prebehne v roku 2025.

V roku 2024 boli pripravené podklady pre projekt 17I04-04-V04-00225 „Zvýšenie efektivity agrochemického skúmania pôdy a výskum kontaminantov z čistiarenských kalov v pôdnom ekosystéme“, ktorého podanie bude realizované v januári 2025.

Priorita: „Zabezpečiť rekonštrukciu laboratória na analýzu POR a následne rozšíriť ukazovatele na stanovenie POR, rozšíriť ukazovatele na stanovenie rezíduí POR v pôde“ boli v rámci inštalácie nového prístrojového vybavenia v roku 2024 priestory laboratória na analýzu POR upravené tak, aby vyhovovali požiadavkám kladeným na daný typ pracovnej činnosti. Laboratória POR sa zjednotili a boli sústredené do jedného pavilónu. Jednotlivé činnosti laboratória boli oddelené tak, aby nedochádzalo ku vzájomnej kontaminácii. V rámci programov zabezpečovania kvality boli zabezpečené štandardné látky nových účinných látok POR a diapazón ukazovateľov monitorovaných v pôdach bol rozšírený na celkový počet 90. V ďalšom období sa bude pokračovať s rozširovaním škály ponúkaných analytov podľa vývinu aplikácie prípravkov v poľnohospodárskej praxi.

Priorita: „Rozširovať akreditáciu diagnostiky škodlivých organizmov, mikrobiologických skúšok a iných skúšok podľa požiadaviek odborov“ v skúšobnom laboratóriu mikrobiológie sa uskutočnilo rozšírenie pre matricu krmivo (*E. Coli*, *termotolerantné koliformné baktérie*, *Listeria sp.*, *Listeria monocytogenes*, *Čelad' Enterobacteriaceae*, *Enterococcus sp.*, *Enterococcus faecium*, *Plesne a kvasinky*, *Sacharomyces cerevisiae*) a pre matricu hnojivo (*Listeria sp.*, *Listeria monocytogenes*).

V rámci priority: „Zabezpečiť modernizáciu strojového parku za účelom skvalitnenia a zefektívnenia činností v poľnom skúšobníctve (agrotechnika a zber plodín) a doplniť chýbajúce vybavenie funkčného zavlažovacieho systému na skúšobných staniciach za účelom zníženia deficitu pôdnej vlhky“ bol v roku 2024 zrealizovaný nákup mechanickej 3 m sejačky na obilniny, 6 ks počítačiel semien pre potreby laboratórií SLČ a skúšobných staníc ÚKSÚP, poľnohospodársky stroj Z M140CL na skúšobnú stanicu Belža. Na skúšobnej stanici Spišská Belá bol zrealizovaný klimatizovaný sklad pre sadbové zemiaky do pokusov DUS.

Priorita: „Vybudovať novú skúšobnú stanicu v Belži. V súvislosti s prípravou vládou schválenej investície „Strategické územie Valaliky“ je dotknuté aj katastrálne územie obce Haniska. Pre ÚKSÚP tým vznikla potreba ukončiť činnosť skúšobnej stanice v Haniske a zabezpečiť vybudovanie novej skúšobnej stanice v Belži na pozemkoch prenajatých od SPF. Zároveň zabezpečiť preloženie časti vykonávaných činností z Hanisky na pracovisko ÚKSÚP v Košiciach (SLDŠO)“ bola k 31.12.2024 splnená nasledovne:

- 13.2.2024 – odovzdanie areálu SS Haniska spoločnosti Valaliky Industrial Park, s.r.o. – ukončenie činnosti v priestoroch SS Haniska
- Február 2024 – dokončenie sťahovania SLDŠO Haniska z areálu SS Haniska do zrekonštruovaných priestorov administratívnej budovy ÚKSÚP Košice s následnou obnovou akreditácie v nových priestoroch
- Február 2024 – presunutie SS Haniska do dočasných priestorov v objekte kultúrneho domu v obci Belža
- Jún – november 2024 – výstavba budov areálu SS Belža
- December 2024 – začiatok kolaudácie stavebných objektov
- Kolaudácia objektov a vybudovanie VN pripojenia sa predpokladá v II. štvrtroku 2025

Všetky pridelené kapitálové rozpočtové prostriedky na zabezpečenie činnosti organizácie boli k 31.12.2024 použité.

2. Odborná činnosť

2.1 Oblasť pôdy a hnojív

2.1.1 Činnosť

Hlavnú činnosť ÚKSÚP v oblasti uvádzania hnojív, sekundárnych zdrojov živín a kompostov do obehu, agrochémie pôdy, kontroly pôdy a hnojív, výživy rastlín a pôsobnosti štátnej správy v tejto oblasti, ktorú ustanovuje Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hnojivách“) súvisiace a ostatné právne predpisy, zabezpečuje odbor pôdy a hnojív (ďalej len „OPH“).

Výkon kontrolnej činnosti ÚKSÚP podľa zákona o hnojivách zabezpečuje v rámci vnútorného členenia sekcia poľnohospodárskych vstupov a kontroly (ďalej len „SPVK“), odbor kontroly - oddelenie kontroly pôdy a hnojív (ďalej len „OKPH“).

Jednotlivé činnosti vykonávané v oblasti pôdy a hnojív sú na OPH rozdelené do pracovných procesov a oblastí:

- legislatívy,
- agrochemického skúšania poľnohospodárskej pôdy,
- certifikácie hnojív,
- výživy rastlín.

2.1.1.1 Činnosť odboru v oblasti Agrochemického skúšania poľnohospodárskej pôdy

2.1.1.1.1 Agrochemické skúšanie poľnohospodárskej pôdy

Hlavnú činnosť OPH v oblasti poľnohospodárskej pôdy predstavuje Agrochemické skúšanie poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „ASPP“). ASPP je pravidelné sledovanie vybraných parametrov úrodnosti poľnohospodárskej pôdy, vykonávané celoplošne na území Slovenskej republiky.

Pôdne vzorky tak reprezentujú nielen všetky typy a druhy poľnohospodárskej pôdy z celého Slovenska, ale aj všetky spôsoby jej využitia - od najtypickejšej ornej pôdy, cez trvalé trávne porasty až po špecializované trvalé kultúry, ako sú vinice, ovocné sady, či chmeľnice. Vo všetkých pôdnych vzorkách je stanovená hodnota pôdnej reakcie (pH), obsah živín - P, K, Mg, Ca – vo forme prístupnej pre rastliny. Pribeh ASPP bol v roku 2024 ovplyvnený prechodom na nový informačný systém CÚR ASP a súbežne prebiehajúcim prepojením s IS LIS. Pribeh ASPP je koordinovaný a metodicky vedený OPH, odborní zamestnanci zastrešujú priebeh ASPP z 3 pracovísk - Bratislava, Víglaš, Košice a pôdne vzorky boli analyzované v 2 skúšobných laboratóriách ÚKSÚP - Bratislava a Košice.

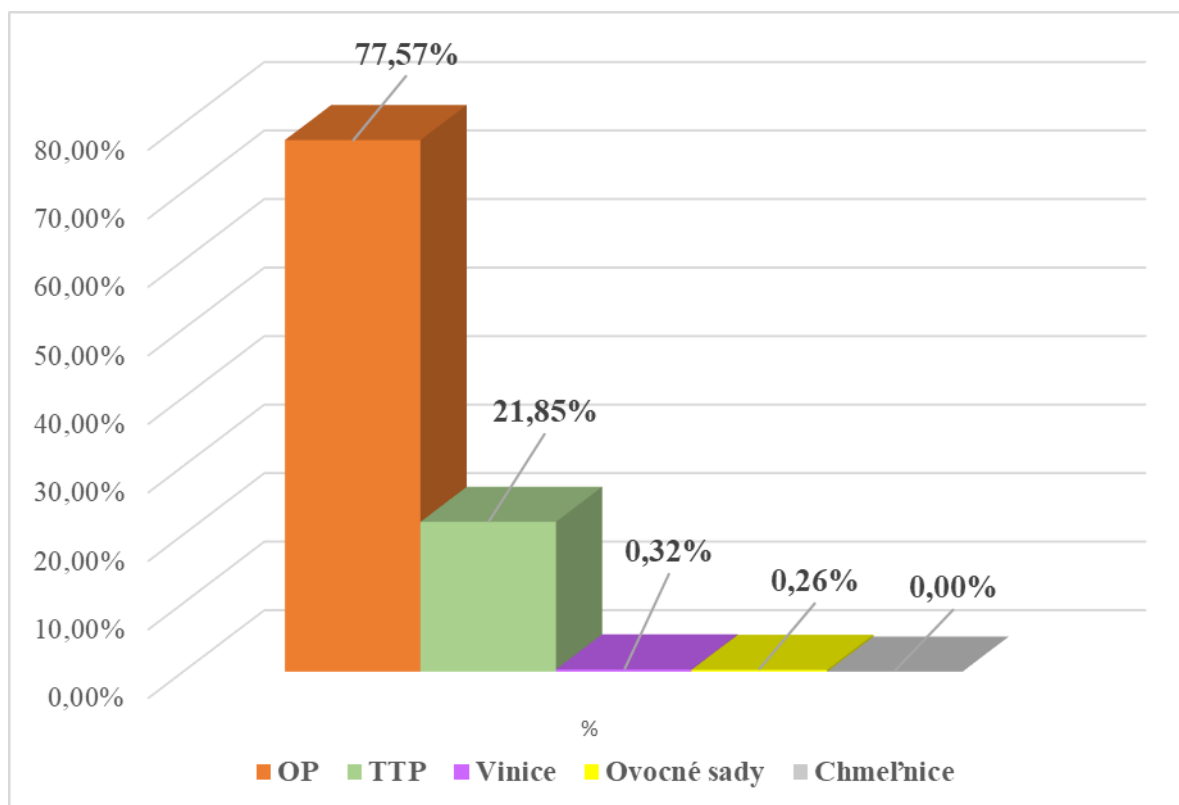
V roku 2024 odborní zamestnanci OPH pripravili výzvy a podklady k ASPP pre 212 poľnohospodárskych subjektov zastupujúcich celú SR.

Počas roku 2024 bolo analyzovaných a následne vyhodnotených a štatisticky spracovaných 25 980 pôdnych vzoriek, ktoré reprezentovali poľnohospodársku pôdu o výmere 237 950,45 ha.

Rozdelenie preskúšanej poľnohospodárskej pôdy v roku 2024

Kultúra	Výmera (ha)
Orná pôda	184 583,04
Trvalé trávne porasty a trvalé porasty	52 001,86
Vinice	771,50
Ovocné sady	594,05
Chmeľnica	0,00
Spolu	237 950,45

Percentuálne zastúpenie jednotlivých kultúr v analyzovaných pôdnych vzorkách ASPP v roku 2024

2.1.1.1.2 Ďalšia činnosť v oblasti ASPP

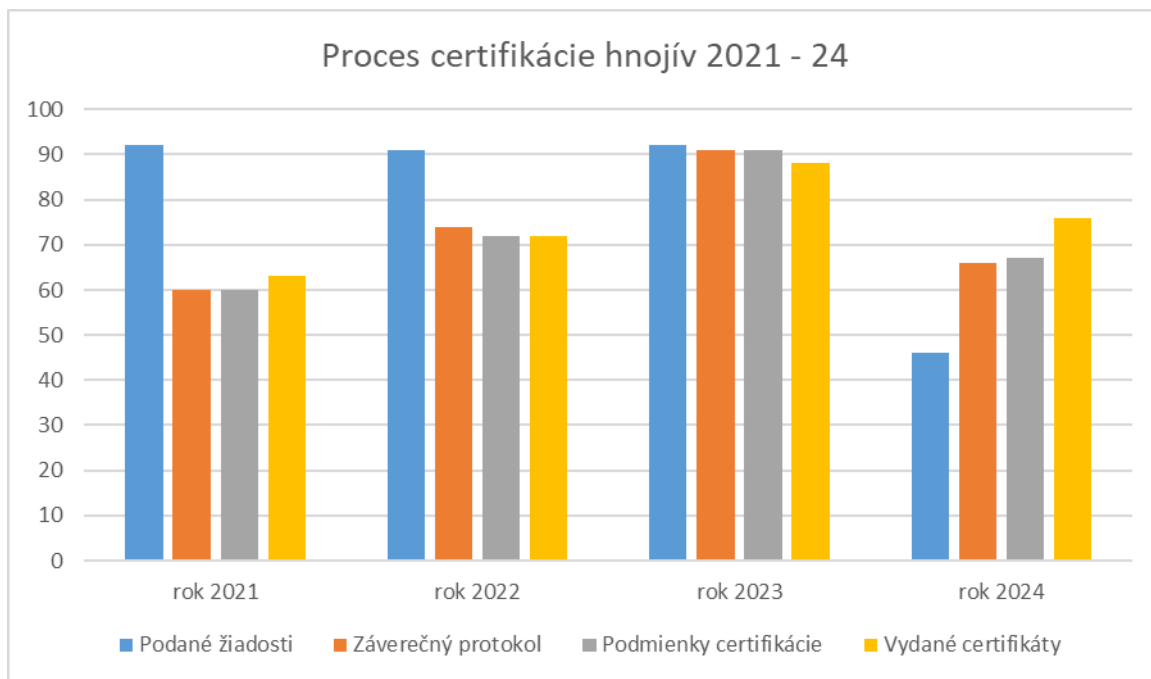
Odborní zamestnanci OPH pre oblasť ASP boli nápomocní svojou poradenskou činnosťou širokej verejnosti, ako aj študentom a verejným inštitúciám. Svoju činnosť prezentovali prostredníctvom odborných článkov v periodikách *Naše pole*, *Sady a vinice* a aj na webovej stránke Inštitútu znalostného pôdohospodárstva a inovácií (ďalej len „IZPI“) zameranej na agroporadenstvo.

2.1.1.2 Činnosť odboru v oblasti certifikácie hnojív

2.1.1.2.1 Certifikácia hnojív pred ich uvedením do obehu v SR

Certifikácia hnojív je vykonávaná na základe žiadosti výrobcov alebo dovozcov predmetných výrobkov. Platnosť certifikátu je v súlade so zákonom o hnojivách 5 rokov.

V oblasti certifikácie hnojív odbor uzavrel certifikačné konanie na základe žiadosti vydaním 76 certifikátov hnojív.

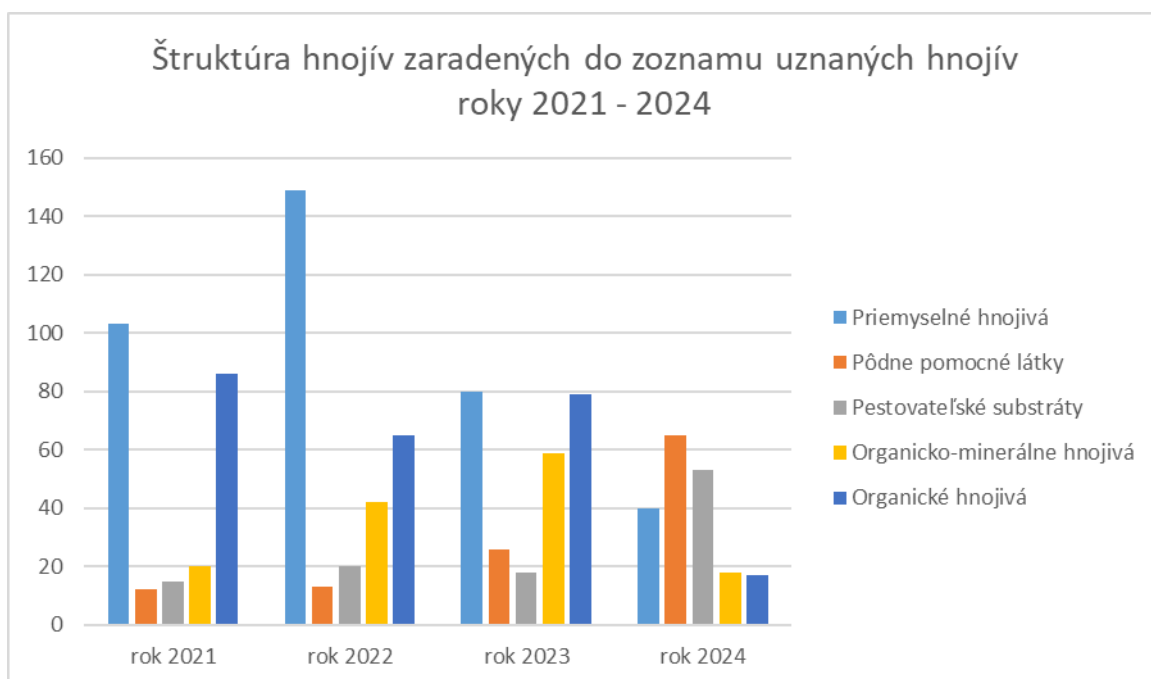

2.1.1.2.2 Vzájomne uznané hnojivá v roku 2024 podľa Nariadenia EP a Rady č. 2019/515

Registrácia hnojiva uvedeného na trh v inom členskom štáte EÚ sa vykonáva na základe žiadosti výrobcu alebo distribútora hnojiva. Po kontrole a posúdení predložených potrebných príloh je žiadateľovi vydané potvrdenie o zaregistrovaní hnojiva a jeho zaradení do zoznamu vzájomne uznaných hnojív.

V roku 2024 bolo prijatých a zaevidovaných 198 žiadostí o vzájomné uznanie, do zoznamu vzájomne uznaných hnojív bolo zaradených 193 výrobkov.

Podaných bolo aj 200 žiadostí o predĺženie a zmenu registrácie vzájomne uznaných hnojív, do konca roka 2024 bolo vybavených 196 žiadostí.

2.1.1.2.3 Sekundárne zdroje živín a komposty

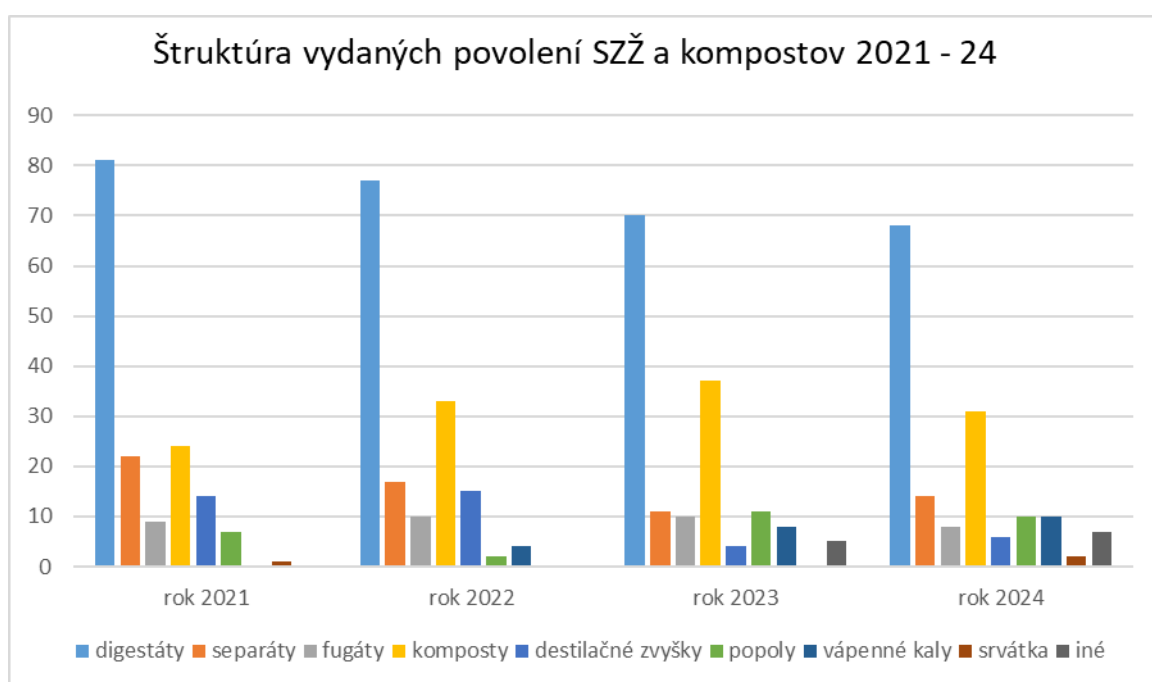
V zmysle zákona o hnojivách ÚKSÚP vydáva povolenia na používanie sekundárnych zdrojov živín (ďalej len „SZŽ“) a kompostov na základe žiadosti producenta.

V roku 2024 bolo vydaných 156 povolení na používanie sekundárnych zdrojov živín a kompostu. Prevažná časť povolení bola vydaná na produkty z bioplynových staníc – digestáty, separáty, fugáty. Na digestáty bolo vydaných 68 povolení, 14 na separáty a 8 na fugáty.

Na používanie kompostov bolo vydaných 31 povolení - na destilačné zvyšky 6, popol 10, vápencová kameninová múčka 10, srvátka 2 a hroznové výlisky 2.

Na ostatné SZŽ bolo vydaných 5 povolení: kukuričné výpalky, FRASSt z chovu múčiara obyčajného, kaly po stočení vína, Bukocalc, odpadová kremelina.

V rámci štátnej odbornej kontroly bolo odobratých spolu 113 vzoriek SZŽ - z toho v 3 prípadoch, 2 digestáty a 1 fugát nespĺňali mikrobiologické parametre obsahom *Salmonelly sp.* a producentom boli odobraté povolenia na používanie SZŽ.

2.1.1.2.4 ES hnojivá a EÚ produkty na hnojenie s označením CE v roku 2024

Dňa 16.07.2022 vstúpilo do platnosti Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1009, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003.

Hnojivá vyrobené do vyššie uvedeného dátumu, sú naďalej prístupné na trhu až do vypredania zásob. Ku koncu roku 2024 bolo ohlásených 1 655 ES hnojív. EÚ produktov na hnojenie s označením CE, uvedených do obehu na územie SR bolo ohlásených 870.

2.1.1.3 Činnosť odboru v oblasti legislatívy, štátnej odbornej kontroly a zberu údajov

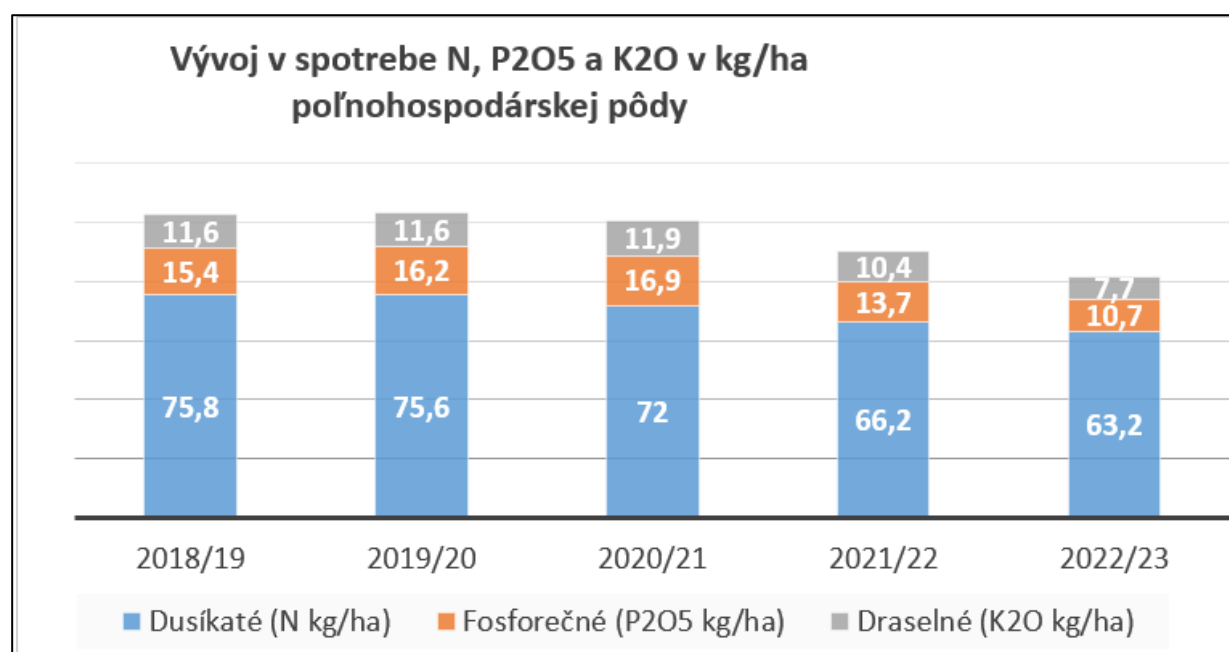
2.1.1.3.1 Štatistické vyhodnocovanie spotreby hnojív

V roku 2023 boli štatisticky vyhodnotené údaje o spotrebe hnojív za hospodársky rok 2021/2022 od 7 679 podnikateľov v pôdohospodárstve, so sumárnou obhospodarovanou výmerou 1 742 647 ha. Získané informácie zo spotreby hnojív sú využívané na účely rôznych národných a nadnárodných štatistík súvisiacich s environmentálnou politikou. Okrem štatistického

zisťovania spotreby hnojív, poskytované údaje slúžia aj na tvorbu rizikových analýz, ako aj na poskytovanie vstupných údajov pre zabezpečovanie výkonu štátnej odbornej kontroly. Zákomom o hnojivách boli ustanovené povinnosti zasielania údajov o spotrebe hnojív, objeme skladovacích kapacít hospodárskych hnojív a o počtoch hospodárskych zvierat do 15. februára kalendárneho roka, ktoré sa v zmysle ustanovení § 14 vyhlášky MPRV SR č. 151/2016 Z. z. poskytujú kontrolnému ústavu formou elektronického podania, a to prostredníctvom vytvorenej aplikácie. Údaje o spotrebe hnojív sa poskytujú za predošlý hospodársky rok. V roku 2024 boli štatisticky vyhodnotené údaje o spotrebe hnojív za hospodársky rok 2022/2023 od 6 680 podnikateľov v pôdohospodárstve, so sumárnou obhospodarovanou výmerou 1 704 663 ha. Pokles v počte subjektov, ktorí poskytli hlásenie o spotrebe hnojív bol spôsobený novým softvérom, ako aj systémom zberu dát, ktorý bol spustený v januári 2024, bez jeho výraznej osvetly pre podnikateľov v pôdohospodárstve. Získané informácie zo spotreby hnojív sú využívané na účely rôznych národných a nadnárodných štatistík súvisiacich s environmentálnou politikou. Okrem štatistického zisťovania spotreby hnojív, poskytované údaje slúžia aj na tvorbu rizikových analýz, ako aj na poskytovanie vstupných údajov pre zabezpečovanie výkonu štátnej odbornej kontroly.

Porovnanie spotreby priemyselných hnojív v SR v živinách za roky 2019 - 2023

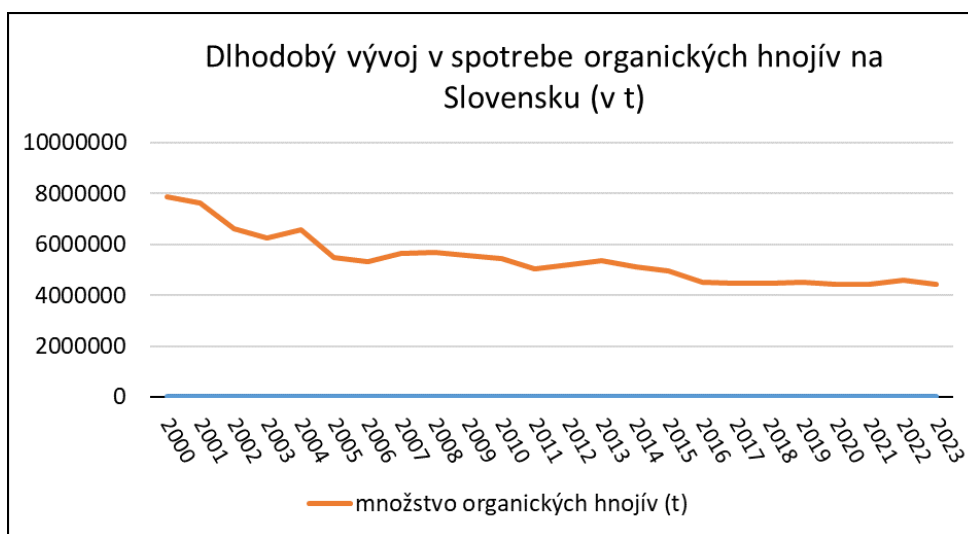
Sledovaný parameter	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Poskytnuté údaje z výmery (ha)	1 694 717	1 689 923	1 770 814	1 742 647	1 704 663
Počet subjektov, ktorý poskytli údaje o spotrebe hnojív	6 962	5 981	7 807	7 957	6 680
Spotreba NPK na 1 ha poľnohospodárskej pôdy (kg č. ž.)	102,8	103,4	100,7	90,3	81,5
Dusíkaté (N kg·ha ⁻¹)	75,8	75,6	72,0	66,2	63,2
Fosforečné (P ₂ O ₅ kg·ha ⁻¹)	15,4	16,2	16,9	13,7	10,7
Draselné (K ₂ O kg·ha ⁻¹)	11,6	11,6	11,9	10,4	7,6

Porovnanie spotreby organických hnojív v SR v živinách za roky 2019 - 2023

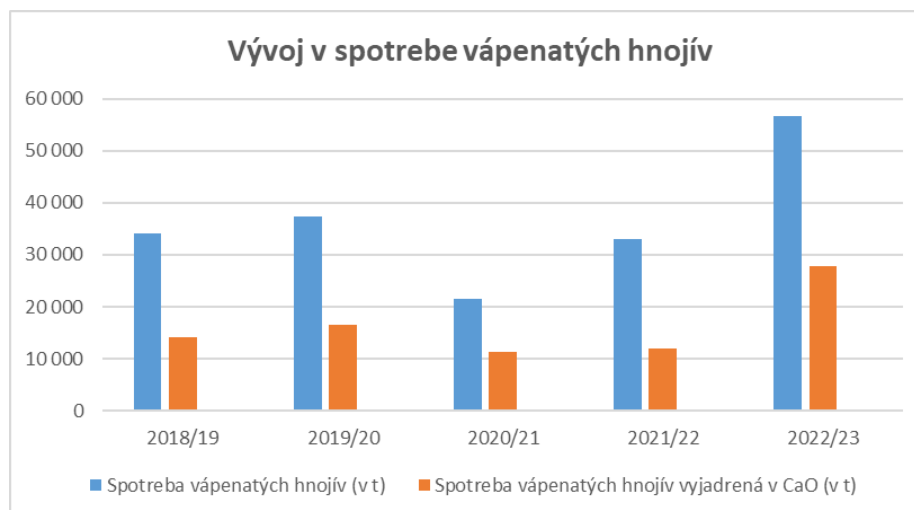
Sledovaný parameter	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Spotreba organických hnojív (v t)	4 518 521	4 440 505	4 516 192	4 580 345	4 442 194
Priemerná aplikačná dávka (v t·ha ⁻¹)	2,67	2,63	2,51	2,63	2,6
Z toho:					
Dusík (kg·ha ⁻¹)	11,41	11,12	10,86	11,05	10,97
Fosfor ako P ₂ O ₅ (kg·ha ⁻¹)	6,42	6,77	6,43	6,45	6,12
Draslík ako K ₂ O (kg·ha ⁻¹)	13,52	14,34	12,69	12,82	13,07

Do organických hnojív sa započítavajú aj sekundárne zdroje živín (digestáty, separáty, fugáty, destilačné zvyšky) a komposty.

Porovnanie spotreby vápenatých hnojív v SR v živinách za roky 2019 - 2023

Sledovaný parameter	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Spotreba vápenatých hnojív (v t)	34 035	37 319	21 540	33 010	56 698
Spotreba vápenatých hnojív vyjadrená v CaO (v t)	14 126	16 634	11 284	12 049	27 914
Priemerná aplikačná dávka CaO (v kg·ha ⁻¹)	5,71	4,18	6,37	6,91	16,38

2.1.1.3.2 Štátna odborná kontrola pôdy a hnojív

Oddelenie kontroly pôdy a hnojív vykonalo štátnu odbornú kontrolu certifikovaných hnojív, hnojív ES, EÚ produktov na hnojenie, vzájomne uznaných hnojív, sekundárnych zdrojov živín, kontrolu evidencie používania hnojív, skladovania hnojív, kontrolu zákonných postupov pri aplikácii čistiarenských kalov, dnových sedimentov a zhodnotiteľných odpadov, ako aj vedľajších živočíšnych produktov. OKPH vykonalo kontroly dodržiavania požiadaviek kondicionality v oblasti životného prostredia v poľnohospodárskych subjektoch v zraniteľných oblastiach na základe nitrátovej smernice 91/676/EEC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením spôsobeným dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov implementovanej do zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon), v rámci „zelenej oblasti“, modul PH1 pre PPA.

Počet plánovaných a evidovaných kontrol k 31.12.2024

	Plánované kontroly	Evidované kontroly počet / %	Podnikatelia v pôdohosp. počet / %	Producenti počet / %	Výrobcovia a predajcovia počet	Športoviská v CHVO počet / %
štátne kontroly	374 podnikateľov v pôdohospodárstve 80 producentov 0 predajcov 6 športovísk v CHVO	271 / 58,91 %	143 / 38,24 %	116 / 145,0 %	12	0 / 0 %
podnety kontroly	0	21	17	-3	1	-
Spolu	460	292 / 63,48 %	160	119	13	0

pozn: CHVO - chránená vodohospodárska oblasť

Vyhodnotenie a evidencia počtu kontrol od 01.01.2024 do 31.12.2024

Štátna odborná kontrola a podnety

Kontrola	Počet kontrol	Počet porušení
kontrola podnikateľov v pôdohospodárstve + kontrola obhospodarovateľov v zraniteľných oblastiach	143	20
producenti (bioplynové stanice, kompostárne a pod.)	116	20
kontrola na podnety, sťažnosti	21	5
kontrola výrobcov, dovozcov, predajcov a dodávateľov	12	9
športoviská v CHVO	0	0
Spolu (vrátane kontrol na podnety)	292	54

Počet porušení a následné riešenie

Kontrola	Počet porušení	Riešenie porušení
kontrola podnikateľov v pôdohospodárstve a kontrola obhospodarovateľov v zraniteľných oblastiach	20	splnené nápravné opatrenia - 15 správne konania o uložení pokuty - 5
producenti (bioplynové stanice, kompostárne)	20	zrušenie povolenia - 3 splnené nápravné opatrenia - 4
kontrola výrobcov, dovozcov, predajcov a dodávateľov	9	uloženie pokuty - 4
športoviská v CHVO	-	-
z toho: kontrola na podnety, sťažnosti	5	správne konanie o uložení pokuty - 2 splnené nápravné opatrenia - 3

Štátnymi odbornými kontrolami u podnikateľov v poľnohospodárstve bolo zistených 20 porušení. Vo väčšine prípadov išlo o nedodržanie termínu zaslania hlásení k 15.02. Podnikateľom v pôdohospodárstve bolo uložených 16 pokút za nezaslanie prehľadu o spotrebe hnojív, nesprávne skladovanie a použitie hnojív, nesprávne skladovanie a použitie hospodárskych hnojív v zraniteľných oblastiach a nedodanie pôdných vzoriek na agrochemické skúšanie poľnohospodárskej pôdy.

Z 21 kontrol vykonaných na základe podnetov u podnikateľov v poľnohospodárstve bolo zistených 5 porušení. Išlo hlavne o podnety podané verejnosťou a postúpené Slovenskou inšpekciou životného prostredia (ďalej len „SIŽP“) a Policajným zborom SR (ďalej len „PZ SR“), ktorí poukázali na nevhodné uskladnenie hnojív a nesprávnu aplikáciu hnojív.

Zo strany výrobcov, dovozcov, distribútorov a predajcov hnojív bolo v roku 2024 zaznamenané porušenie legislatívy a uložená pokuta v 4 prípadoch.

Do štátnej odbornej kontroly hnojív bolo v roku 2024 zaradených 122 hnojív. Nevyhovujúce parametre hnojiva boli zaznamenané v 24 prípadoch, z toho 6 sa týkalo certifikovaných hnojív. Z toho bolo do štátnej odbornej kontroly v roku 2024 zaradených 113 sekundárnych zdrojov živín, v troch prípadoch bola zistená prítomnosť *Salmonelly* sp..

V priebehu roka 2024 bolo odobratých a analyzovaných aj 100 pôdných vzoriek z dôvodu sledovania rezíduí prípravkov na ochranu rastlín v poľnohospodárskej pôde.

2.1.1.3.3 Ostatná činnosť

- metodické a odborné zastrešovanie výkonu kontrol kondicionality v oblasti ochrany vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov,
- v zmysle §10c ods. 2) zákona č. 136/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, rozhodovanie o udelení výnimky na používanie dusíkatých hnojívých látok v zakázanom období,
- aktívna účasť v rezortných a mimorezortných pracovných skupinách týkajúca sa oblasti ochrany vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov,
- odber a príprava vzoriek na stanovenie obsahu rezíduí pesticídov, monitoring je nastavený na 5 - ročné časové obdobie,
- spracovanie údajov ohľadom spotreby hnojív a bilancii živín, ako aj prehľadov o vykonaných kontrolách pre potreby rezortných a mimorezortných reportov,
- aktívna spolupráca s orgánmi PZ SR pri objasňovaní environmentálnej kriminality,
- vypracovanie stanovísk k aplikácii hnojív v chránených krajinných oblastiach

2.1.1.4 Činnosť odboru v oblasti výživy rastlín

2.1.1.4.1 Poľné stacionárne hnojárske pokusy

Sú vedené podľa pracovného postupu OPHOZE č. 3/2019 k pokusom s názvom "Vplyv intenzity hnojenia základnými živinami na úrody plodín, pôdnu úrodnosť a zmeny agrochemických vlastností pôd" (Poľné stacionárne hnojárske pokusy) pre obdobie hospodárskych rokov (ďalej len „HR“) 2019/2020 až 2026/2027, so zameraním na zhodnotenie vplyvu intenzity hnojenia základnými živinami na úrody plodín, pôdnu úrodnosť a zmeny agrochemických vlastností pôd medzi jednotlivými osevnými postupmi, ako aj zhodnotenie v širšom časovom úseku. Úlohou poľných stacionárnych hnojárskych pokusov je trvalé sledovanie zmien a vývoja agrochemických parametrov. V HR 2023/2024 samotný výkon pokusov zabezpečoval Odbor výkonu skúšobníctva (ďalej len „OVS“) na štyroch skúšobných staniciach ÚKSÚP (Báhoň, Bodorová, Jakubovany a Vígľaš). Pokusná plodina bola Pšenica letná f. ozimná. V priebehu HR

na skúšobných staniciach OPH zabezpečuje príjem, evidenciu a vyhodnotenie pôdných a rastlinných vzoriek.

Poľné stacionárne hnojárske pokusy v hospodárskom roku 2023/2024

Skúšobná stanica ÚKSÚP Haniska, 08.07.2024

2.1.1.4.2 Vývoj úrodnosti pôd na skúšobných staniciach ÚKSÚP

V spolupráci s organizačnými útvarmi ÚKSÚP, OPH metodicky určuje, vedie a zabezpečuje vyhodnotenie pôdných vzoriek zo skúšobných staníc ÚKSÚP na základe Interného pokynu ÚKSÚP č. 2/2021 pre obdobie 2021 až 2025. OPH na základe výsledkov agrochemických rozborov každoročne vykonáva vyhodnotenie rozborov pôdy a vypracováva plány hnojenia na príslušných honoch skúšobných staníc.

V priebehu sledovania vývoja úrodnosti pôd na skúšobných staniciach OPH zabezpečuje príjem a evidenciu pôdných vzoriek.

2.1.1.4.3 Preskúšanie biologickej účinnosti hnojív

OPH na úseku výživy rastlín vypracováva pracovné postupy, preskúšava a overuje spôsob a rozsah použitia hnojív podľa etikety alebo príbalového letáku hnojiva k prvému certifikačnému konaniu hnojiva, ak ide o netypizované hnojivo. V HR 2023/2024 bol vypracovaný pracovný postup k poľnému výživárskemu pokusu k preskúšaniu biologickej účinnosti netypizovaného hnojiva pod pracovným názvom „FLORASIN - 546“ – skúšobná činnosť v oblasti pôdy, foliárna aplikácia hnojiva, pokusná plodina Pšenica letná f. jarná, výživársky pokus k preskúšaniu biologickej účinnosti netypizovaného hnojiva pod pracovným názvom „BRÁNIVKA FRASS“ - skúšobná činnosť v oblasti pôdy, aplikácia hnojiva do pôdy a prihnojovanie počas vegetácie formou zálievky, pokusná plodina Mätonoh trváci, poľný výživársky pokus k preskúšaniu biologickej účinnosti hnojiva pod názvom „ekofertile® plant“ - skúšobná činnosť v oblasti pôdy, listová aplikácia, pokusná plodina Ľuľok zemiakový.

2.1.1.4.4 Agrochemické rozborov vzoriek a vypracovanie odborných posudkov

OPH na úseku výživy rastlín zabezpečoval príjem pôdných a rastlinných vzoriek a vzoriek hnojív na agrochemické rozborov. Na základe požiadaviek objednávateľa a zamestnanci OPH z výsledkov analýz vypracovávajú odborné posudky s odporúčaniami, nápravnými opatreniami, návrhmi zúrodňovacích prác na poľnohospodárskej pôde, prípadne usmerneniami na racionálne hnojenie poľnohospodárskych plodín a vypracovaním plánov hnojenia.

2.1.1.4.5 Ostatná činnosť

OPH sa na úseku výživy rastlín podieľal na základe zákona o hnojivách na certifikácii hnojív, odbornými stanoviskami z pohľadu výživy rastlín k etiketám/príbalovým letákom hnojív a záverečnými správami z preskúšania biologickej účinnosti hnojív - overovacích testov spôsobu a rozsahu použitia hnojiva, doložených k certifikácii hnojiva, a ktoré vykonala iná odborne spôsobilá domáca alebo zahraničná inštitúcia na území EÚ zaoberajúca sa výskumnou činnosťou zameranou na výživu rastlín.

2.1.2 Ciele a prehľad ich plnenia

Základným cieľom OPH je zabezpečiť činnosť vyplývajúcu zo zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách, v znení neskorších predpisov a z ostatných podriadených súvisiacich právnych predpisov.

V oblasti hnojív je to predovšetkým certifikácia hnojív, vydávanie povolení na používanie sekundárnych zdrojov živín a kompostov, ako aj aktualizácia údajov v jednotlivých registroch a vzájomné uznávanie hnojív a ich zaradenie do Zoznamu vzájomne uznaných hnojív. Ďalšou činnosťou v oblasti hnojív je metodické vedenie pri štátnej odbornej kontrole hnojív a vyhodnocovanie kontroly certifikovaných hnojív, vzájomne uznaných hnojív a o dohľade nad trhom hnojív ES / EÚ produktov na hnojenie.

V oblasti ASPP je hlavným cieľom zabezpečiť plynulý výkon ASPP, metodické vedenie a usmerňovanie, ako aj následné vyhodnocovanie výsledkov analýz pôdných vzoriek.

V oblasti výživy rastlín pravidelne v rámci poľných stacionárnych hnojárskych pokusov trvale sledovať a zisťovať zmeny a vývoj agrochemických parametrov pôdy. Sledovať vývoj úrodnosti pôd na skúšobných staniciach ÚKSÚP a na základe výsledkov pripravovať plány hnojenia. Metodicky viesť preskúšanie biologickej účinnosti hnojív, vegetačných pokusoch na pôde skúšobných staníc ÚKSÚP a vypracovať záverečné správy ako podklad k certifikácii hnojív, pre potreby výrobcu, dovozcu hnojiva alebo producenta sekundárneho zdroja živín a kompostu, pre potreby kontrolnej, skúšobnej, výskumnej, posudkovej a vyhodnocovacej činnosti.

V oblasti legislatívy zabezpečovať metodické vedenie a vyhodnocovanie štátnej odbornej kontroly, zberu údajov od podnikateľov v pôdohospodárstve, výrobcov, producentov, dovozcov, predajcov alebo dodávateľov hnojív, hospodárskych hnojív, sekundárnych zdrojov živín, kompostov a prevádzkovateľov športoviska.

Číselné vyhodnotenie činnosti OPH za rok 2024

Názov úlohy	Ukazovateľ	Plnenie
Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov		
Žiadosti o certifikáciu hnojív	počet	46
Vypracovanie podmienok certifikácie	počet	66
Vypracovanie záverečných protokolov	počet	67
Vydané certifikáty	počet	76
Stav platných certifikátov k 31.12.	počet	368
Odber vzoriek hnojív v rámci štátnej odbornej kontroly	počet	122
Kontrola certifikovaných hnojív	počet	9
- nezhoda	počet	6
Zrušené certifikáty hnojív	počet	0
Udelené pokuty výrobcem, dovozcom, predajcom certifikovaných hnojív	počet	6

Vydanie povolenia na používanie sekundárnych zdrojov živín a kompostov a stav platných povolení k 31.12.2024	počet	156
Kontrola SZŽ a kompostov	počet	113
- nezhoda	počet	18
ASPP – počet analyzovaných pôdných vzoriek	ks	25 976
ASPP – celková preskúšaná výmera - poľnohospodárska pôda	ha	237 950,45
ASPP – preskúšaná výmera - orná pôda	ha	184 583,04
ASPP – preskúšaná výmera - TTP	ha	52 001,86
ASPP – preskúšaná výmera - vinice	ha	771,50
ASPP – preskúšaná výmera - ovocné sady	ha	594,05
ASPP – preskúšaná výmera - chmeľnica	ha	0,00
Poľné stacionárne hnojárske pokusy	4 pokusy	12 var. / pokus
Preskúšanie biologickej účinnosti hnojív – pracovný postup	počet	3
Rozbory externých vzoriek pôdy a hnojív	počet	252
Vypracovanie odborných posudkov k rozborom pôdy	počet	112
Štatistika spotreby hnojív	počet subjektov	6 680
Štatistika spotreby hnojív	výmera v ha	1 704 663
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2003/2003 o hnojivách		
Kontrola hnojív ES	počet	
- nezhoda	počet	-
ohlásených ES hnojív k 31.12.	počet	1 655
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2019/1009 o EÚ produktoch na hnojenie		
Kontrola hnojív EÚ produktov na hnojenie	počet	-
- nezhoda	počet	0
ohlásených EÚ produktov na hnojenie k 31.12.	počet	870
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2019/515 o vzájomnom uznávaní		
Žiadosť o zaradenie do zoznamu vzájomne uznaných hnojív	počet	198
Žiadosť o predĺženie/zmenu registrácie vzájomne uznaného hnojiva	počet	200
Zaradenie do zoznamu vzájomne uznaných hnojív	počet	193
Stav zaradených hnojív do zoznamu vzájomne uznaných hnojív k 31.12.	počet	1 839

2.2 Oblasť odrodového skúšobníctva

2.2.1 Činnosť

Činnosť ÚKSÚP v oblasti registrácie nových odrôd rastlín a vypracovania podkladov pre udelenie právnej ochrany odrodám vykonáva odbor odrodového skúšobníctva (ďalej len „OOS“). Hlavná náplň odboru pozostáva z vykonávania štátnych odrodových skúšok (ďalej len „odrodové skúšky“) na účely registrácie nových odrôd pestovaných rastlín (ďalej len „odroda“), predĺženia doby registrácie už registrovaným odrodám a poskytnutia podkladov pre udelenie právnej ochrany odrodám.

Odrodové skúšky zahŕňajú:

- skúšky odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti (ďalej len „DUS skúšky“), ktoré sa vykonávajú podľa platných skúšobných metodík: technických protokolov CPVO, technických metodík UPOV a národných metodík ÚKSÚP na stanovenie odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti. Ich výsledkom je Záverečná správa o splnení podmienok odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti prihlásenej kandidátskej odrody a vypracovanie jej morfológického popisu buď na účely registrácie novej odrody, alebo na účely udelenia šľachtiteľského osvedčenia odrodám prihláseným k právnej ochrane odrôd na území SR, ale aj pre udelenie Európskej právnej ochrany prostredníctvom Úradu Spoločenstva pre odrody rastlín (ďalej len „CPVO“),
- skúšky hospodárskej hodnoty (ďalej len „VCU skúšky“), výsledkom ktorých je prehľad hlavných hospodárskych charakteristík skúšaných odrôd, a to úroda, zdravotný stav, reakcia na abiotické faktory, určenie kvalitatívnych parametrov charakteristických pre daný rastlinný druh,
- skúšky technologickej kvality pri druhoch uvedených v Prílohe č. 4 Nariadenia vlády SR č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie“), ktorou sa overuje súhrn kvalitatívnych znakov, ktoré sú charakteristické pre odrodu, a ktoré určujú jej využitie na výživu človeka alebo hospodárskych zvierat alebo na priemyselné spracovanie.

Povinnosťou národnej autority zodpovednej za registráciu odrôd, vyplývajúcou z európskej legislatívy, je zverejňovanie informácií o každom začatom konaní vo veci registrácie odrody a právnej ochrany. Túto povinnosť OOS zabezpečuje prostredníctvom vydávania Spravodajcu odrodového skúšobníctva, ktorý vychádza štyrikrát do roka a elektronicky sa zasiela orgánom zodpovedným za oblasť registrácie odrôd vo všetkých členských štátoch EÚ. Spravodajca je k dispozícii aj na webovej stránke ÚKSÚP.

Každá novo registrovaná odroda sa po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o registrácii zapisuje do Štátnej odrodovej knihy. OOS každoročne zostavuje aktuálny výpis zo Štátnej odrodovej knihy v podobe Listiny registrovaných odrôd, ktorú vydáva MPRV SR vo svojom Vestníku. Listina registrovaných odrôd (ďalej len „LRO“) slúži poľnohospodárskej praxi pre aktuálny výber odrôd preskúšaných a vhodných na pestovanie v agroklimatických podmienkach SR.

V LRO je uvedený zoznam registrovaných odrôd druhov, ktorých odrody podliehajú povinnej registrácii, zoznam registrovaných odrôd druhov, ktorých odrody nepodliehajú povinnej registrácii, prehľad zmien oproti poslednej vydanej LRO a opisy novoregistrovaných odrôd.

LRO pre rok 2024 obsahuje 108 druhov poľnohospodárskych plodín a 2 299 odrôd. Z tohto počtu najviac registrovaných odrôd majú plodiny - kukurica siata (731 odrôd), repka olejka (205 odrôd), slnečnica ročná (198 odrôd a 16 línií), pšenica letná (165 odrôd), repa cukrová (87 odrôd), vinič hroznorodý (74 odrôd) a jačmeň siaty- dvojradový (66 odrôd).

V LRO je uvedených 37 odrôd, ktoré nepodliehajú povinnej registrácii. Informácie o ponuke odrôd pre pestovanie je možné nájsť aj na webovej stránke ÚKSÚP – OOS v časti Spoločný

katalóg odrôd, kde je uvedené plné znenie a príslušné dodatky Spoločného katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov a druhov odrôd zelenín. Nachádzajú sa v ňom všetky odrody druhov registrovaných v EÚ, ktorých množiteľský materiál je možné uvádzať na trh v ktorejkoľvek krajine EÚ vrátane Slovenska.

OOS v rámci svojej činnosti prostredníctvom plodinových špecialistov, DUS referentov a ostatných odborných zamestnancov zabezpečuje odbornú spoluprácu a súčinnosť s medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti odrodového skúšobníctva, so Slovenskou výskumno-šľachtiteľskou a semenárskou úniou, Úradom priemyselného vlastníctva SR, Úniou na ochranu práv nových odrôd (ďalej len „UPOV“) a CPVO.

2.2.1.1 Registrácia odrôd, predĺženie doby registrácie

Hlavnou úlohou OOS je výkon VCU a DUS skúšok na účely registrácie nových odrôd a výkon DUS skúšok na účely predĺženia doby registrácie odrôd. Odrodové skúšky sa zakladajú na 14 skúšobných lokalitách – skúšobných staniach ÚKSÚP, ktoré sú rozmiestnené po celom území SR a pokrývajú požiadavky na zakladanie pokusov vo všetkých výrobných oblastiach – kukuričná (KVO), repná (RVO), zemiakarská (ZVO) a horská (HVO).

Na základe podkladov plodinových špecialistov a DUS referentov sa každoročne zakladajú na skúšobných staniach pokusy s odrodami jednotlivých rastlinných druhov. Odrody prihlásené žiadateľmi o registráciu do odrodových skúšok, plodinoví špecialisti rozdelia do rôznorodých sortimentov podľa účelu a spôsobu využitia, resp. skorosti dozrievania.

V roku 2023 bolo prijatých 309 žiadostí o registráciu nových odrôd.

Prehľad počtu prijatých žiadostí o registráciu odrody v rokoch 2019 - 2024

Plodina	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kukurica siata	188	153	162	161	178	144
Slnečnica ročná	55	40	34	44	43	51
Repka olejka	67	63	51	48	33	40
Pšenica (všetky druhy)	27	22	20	19	13	16
Jačmeň siaty	8	10	6	11	12	9
Repa cukrová	18	16	17	17	14	17
Trávy a ďateliny	15	14	11	9	7	7
Zeleniny (všetky druhy)	3	23	8	4	0	1
Ostatné plodiny	16	20	26	31	9	6
Spolu	397	361	335	344	309	291

Najväčší podiel odrôd prihlásených do odrodových skúšok na účely registrácie tvoria hybridy kukurice siatej. Ďalšou početnou skupinou skúšaných odrôd je slnečnica ročná, repka olejka a obilniny.

Odrodové skúšky za účelom registrácie odrôd sú vykonávané v závislosti od druhu plodiny počas 2 až 6 rokov.

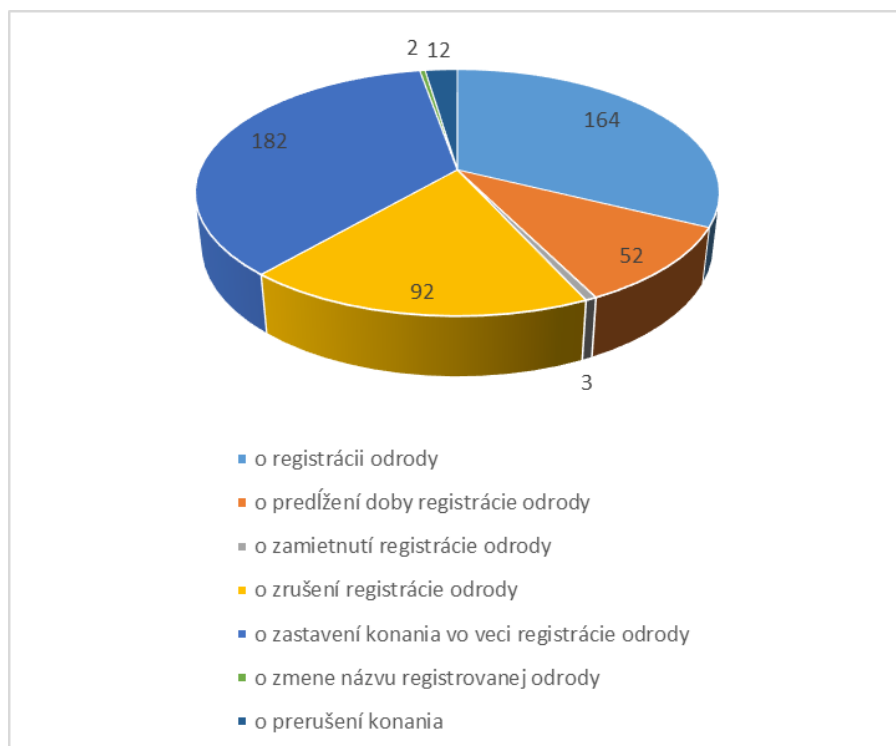
**Prehľad počtu odrôd skúšaných na základe žiadostí o registráciu odrody
v rokoch 2019 – 2024 v prvom, druhom a treťom roku skúšok**

Plodina	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kukurica siata	290	255	267	271	286	260
Repka olejka	102	102	77	85	64	57
Snečnica ročná	98	70	62	64	79	75
Pšenica (všetky druhy)	57	52	52	52	45	36
Trávy a d'ateliny	34	40	37	28	35	6
Repa cukrová	34	33	25	32	31	36
Ostatné plodiny	35	45	48	50	59	38
Zeleniny (všetky druhy)	3	23	30	12	5	0
Jačmeň	22	17	13	19	24	19
Spolu	675	637	611	613	628	527

Na základe dosiahnutých výsledkov odrodových skúšok sú pripravené podklady pre rozhodnutie, kde je uvedené, či daná odroda spĺňa alebo nespĺňa kritériá na registráciu. V podkladoch sú ďalej uvedené vlastnosti odrody, výsledky skúšok hospodárskej hodnoty, pri určitých druhoch výsledky skúšok technologickej kvality, Správa o skúšaní odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti odrody a Popis odrody. Registrovaná odroda je zapísaná do Štátnej odrodovej knihy a do LRO, v prípade poľných plodín do Spoločného katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov a v prípade zelenín do Spoločného katalógu odrôd druhov zelenín.

V zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o Správnom konaní v znení neskorších predpisov bolo v roku 2024 rozhodnuté v 507 prípadoch, pričom najviac vydaných rozhodnutí predstavovalo rozhodnutie o zastavení konania a rozhodnutie o registrácii odrody.

Počet vydaných rozhodnutí (ďalej len RO) za rok 2024

Prehľad počtu registrovaných odrôd za obdobie rokov 2019 – 2024

Plodina	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kukurica siata	69	60	64	80	68	77
Repka olejka	14	27	33	20	12	10
Slničnica ročná	14	30	22	8	10	25
Obilniny (všetky druhy)	19	15	14	13	17	20
Ostatné plodiny	22	17	23	24	23	30
Zeleniny (všetky druhy)	2	2	0	22	7	2
Spolu	140	151	156	167	137	164

Najväčší počet rozhodnutí o registráciu nových odrôd bol vydaný pre kukuricu siatu, ďalej nasleduje slnečnica ročná, ostatné plodiny majú približne rovnaký počet registrácií.

Klesol počet registrácií zelenín o viac ako 70% .

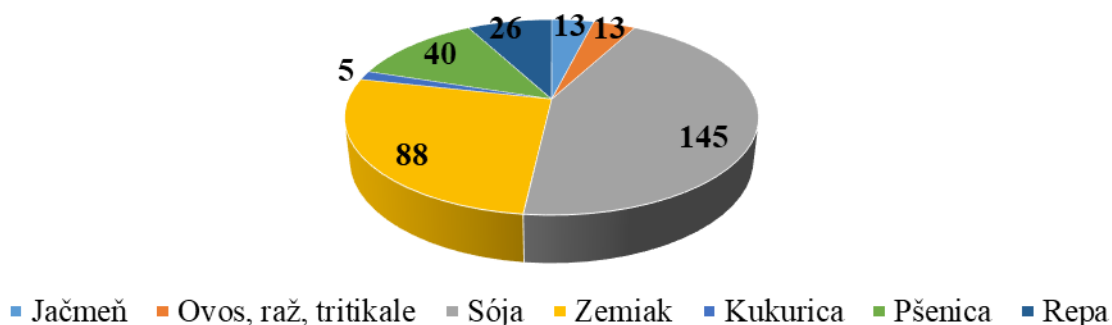
V prípade, že udržiavateľ registrovanej odrody má záujem o jej ďalšie uvádzanie na trh a odroda si naďalej zachováva svoj odrodový potenciál, má možnosť podať žiadosť o predĺženie doby registrácie odrody. V roku 2024 bolo prijatých 69 žiadostí o predĺženie doby registrácie odrody, pričom najväčší podiel tvorili žiadosti odrôd tráv a ďatelín, nasledovala kukurica siata a rovnako zeleniny a obilniny (pšenica letná).

Prehľad počtu prijatých žiadostí o predĺženie doby registrácie odrody v rokoch 2019 – 2024

Plodina	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zelenina (všetky druhy)	19	46	6	19	15	15
Kukurica siata	10	21	8	15	20	15
Trávy a ďateliny	5	15	6	7	4	17
Repa cukrová	3	0	1	0	0	2
Jačmeň siaty	0	3	0	0	3	0
Pšenica (všetky druhy)	0	7	1	0	2	9
Ostatné plodiny	5	16	13	23	3	11
Spolu	42	108	35	64	47	69

OOS vykonáva na základe žiadostí žiadateľov aj firemné skúšky, v ktorých sa overuje rôzna škála hospodárskych vlastností odrôd v podmienkach SR. Cieľom týchto skúšok je posúdenie vhodnosti ich pestovania v daných agroklimatických podmienkach, pričom dĺžka firemných skúšok je jeden rok. Počet prijatých žiadostí každoročne stúpa. V roku 2024 bolo prijatých 330 žiadostí, najväčší podiel tvoria žiadosti o firemné skúšky sóje fazuľovej a zemiakov.

Prehľad počtu žiadostí o firemné skúšky v roku 2024

V prípade záujmu žiadateľa kontrolný ústav vykonáva aj samostatné DUS skúšky. Záverečná správa s popisom odrody môže byť použitá ako podklad na registráciu alebo právnu ochranu v inej krajine. V roku 2024 bolo prijatých 15 žiadostí o DUS skúšky. Najväčší podiel tvorili žiadosti o DUS skúšky d'atelín a tráv (6), následne olejní (6), obilnín (2) a okopanín (1). O výkon samostatných DUS skúšok môže požiadať žiadateľ aj v prípade, ak podal žiadosť o späťvzatie žiadosti o registráciu odrody v SR, ale požaduje dokončiť DUS skúšky, aby ich výsledky mohol využiť na registráciu alebo právnu ochranu odrôd v inej krajine. V roku 2024 bolo takto prijatých 17 žiadostí na dokončenie DUS skúšok po späťvzatí žiadosti o registráciu odrody.

Pre zabezpečenie prípravy a vyhodnotenia celého procesu skúšok (administratívna aj technická časť) sa využíva informačný systém Centrálny register odrôd (ďalej len „CRO“). CRO je hlavnou databázou odboru a zároveň internou platformou pre všetky činnosti: evidencie všetkých typov žiadostí, evidencie všetkých subjektov, ktoré sú žiadateľmi v procese registrácie, vytváranie pokusov u jednotlivých rastlinných druhov pre príslušné skúšobné stanice, rozdelenie odrôd zaradených do skúšania do jednotlivých sortimentov, zápis hodnotených znakov na všetkých skúšobných staniciach a následné centrálné spracovanie a vyhodnotenie výsledkov, evidencie a databáza štandardných a referenčných vzoriek osív odrôd pre účely DUS na skladoch skúšobných staníc, výstupy pre notifikácie do Spoločného katalógu druhov poľných plodín a zeleniny, LRO, tlač rozhodnutí, výsledkov DUS skúšok, evidencie všetkých prebiehajúcich správnych konaní. Ide o informačný systém nevyhnutný pre plynulú činnosť celého odboru.

2.2.1.2 Právna ochrana odrôd, poverenie CPVO

Okrem výkonu DUS skúšok na účely registrácie nových odrôd, OOS vykonáva DUS skúšky aj na účely udelenia právnej ochrany novým odrodám na území SR, aj na účely udelenia európskej právnej ochrany. Ide o odborný prieskum odrody, ktorého výsledkom je vypracovanie Záverečnej správy o odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti odrody a vytvorenie morfológického popisu odrody. Záverečná správa spolu s popisom odrody sú podkladom pre MPRV SR na vydanie Šľachtiteľského osvedčenia, ktorým sa potvrdzuje vyšľachtenie danej odrody a udeľuje sa jej právna ochrana. V prípade, že sa žiadosť o vykonanie DUS skúšok prijme od CPVO, Záverečná správa a popis odrody sú podkladom na udelenie právnej ochrany danej odrody na území EÚ.

Od roku 2011 je ÚKSÚP, OOS poverený úradom CPVO pre výkon DUS skúšok v roku 2024 u 29 rastlinných druhov. DUS skúšky pre účely registrácie nových odrôd, ale aj pre účely udelenia právnej ochrany sa vykonávajú na rovnakej kvalitatívnej úrovni, podľa rovnakých metodických postupov. Poverenie sa týka výkonu DUS skúšok na siedmich skúšobných staniciach ÚKSÚP: Veľké Ripňany, Želiezovce, Veľký Meder, Nové Zámky, Beluša, Spišské Vlachy a Spišská Belá. V rokoch 2011, 2014, 2017 a 2021 sa v rámci pravidelného plnenia

kvalitatívnych požiadaviek poverenia ÚKSÚP uskutočnili audity vykonané auditorským tímom CPVO a odbor úspešne získal poverenie na výkon príslušných DUS skúšok. V júni 2024 sa uskutočnil posledný audit CPVO, ktorého súčasťou bola aj žiadosť OOS o rozšírenie poverenia CPVO o 2 nové druhy – sóju fazuľovú na skúšobnej stanici Želiezovce a vinič hroznorodý na skúšobnej stanici Dolné Plachtince.

Zistené nedostatky počas auditu boli úspešne odstránené dodatočnými úpravami a zmenami v metodických pokynoch a postupoch v skúškach DUS uvedených druhov. Rozhodnutie o rozšírení akreditácie bude prijaté počas zasadnutia Správnej rady CPVO na jar 2025.

2.2.1.2.1 Prevzatie výsledkov DUS skúšok a priame skúšanie odrôd pre CPVO

ÚKSÚP má ako poverený úrad pre skúšanie odrôd v EÚ uzatvorenú zmluvu s CPVO. Na základe tejto zmluvy a žiadostí z CPVO, ÚKSÚP vykonáva buď priame skúšanie odrôd „Technical Examination“ (ďalej len „TE“) a technickú verifikáciu odrody „Technical verification“ (ďalej len „TV“), alebo CPVO preberá výsledky DUS skúšok prostredníctvom „Takeover report“ (ďalej len „TOR“).

V rokoch 2022 - 2023 sa rozšíril okruh skúšaných odrôd pre európsku právnu ochranu o nové žiadosti zemiakov, tráv, d'atelín a laskavcov. V roku 2024 CPVO požiadalo ÚKSÚP o prevzatie správ o výsledku DUS skúšok a popisov odrôd na základe 76 žiadostí. Správy o výsledku DUS skúšok a popisy odrôd boli vypracované na účely registrácie v SR. V porovnaní s rokom 2023, počet žiadostí v roku 2024 značne stúpol. ÚKSÚP v súčasnosti vykonáva priame skúšanie pre CPVO pre štyri odrody, jedna odroda sa technicky verifikuje (TV).

2.2.1.2.2 Príručka kvality, kvalitatívne požiadavky a audity

ÚKSÚP je jedným z 23 Európskych skúšobných úradov poverených vykonávaním skúšok odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti za účelom udeľovania Európskej právnej ochrany nových odrôd rastlín pre 29 poľných a zeleninových druhov. V júni 2024 sa uskutočnil v poradí už piaty audit ÚKSÚP, Odboru odrodového skúšobníctva, a to na skúšobných staniciach Dolné Plachtince a Želiezovce, pričom sme si obhájili udelenie poverenia a získali jeho rozšírenie o vinič hroznorodý a sóju fazuľovú. Z dôvodu vyššie spomínaného poverenia, v súlade s príručkou kvality OOS a požiadavkami poverenia CPVO, sa každoročne vykonávajú na skúšobných staniciach ÚKSÚP interné audity a monitorings výkonu práce DUS referentov manažmentom DUS skúšok. Plodinoví špecialisti a DUS referenti sú na výkon DUS skúšania každoročne vyškolení v oblasti nových postupov, metodík a informácií týkajúcich sa systému DUS skúšania na európskej a celosvetovej úrovni. Zároveň absolvujú online UPOV vzdelávacie kurzy DL-205 a DL-305, ktoré sú tiež podmienkou CPVO poverenia. V roku 2024 boli vykonané 4 monitorings, 7 interných auditov a taktiež sa uskutočnilo preskúmanie manažmentom ÚKSÚP, ktoré skonštatovalo, že odbor dodržiava systém kvality v súlade s požiadavkami deklarovanými na základe poverenia CPVO.

V rámci poverenia je nevyhnutné každoročne dopĺňať referenčné kolekcie všeobecne známych odrôd skúšaných plodín v DUS. Odrody zaradené v referenčných kolekciami slúžia na posúdenie odlišnosti novo prihlásených odrôd od dostupných, všeobecne známych odrôd. Tento postup vychádza z jednotnej legislatívy EÚ, vychádzajúcej z UPOV Medzinárodného dohovoru. Hodnotenie odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti novej odrody je jednou z podmienok registrácie aj odelenia právnej ochrany.

2.2.1.3 Účasť v európskych a medzinárodných organizáciách a pracovných skupinách

V rámci CPVO poverenia ÚKSÚP sa OOS každoročne zapája do medzinárodných projektov a kruhových testov. V roku 2024 sa odbor podieľal na 3 európskych projektoch v oblasti DUS skúšania – Tvorba spoločnej databázy kukurice pre účely DUS skúšania v rámci spolupráce

Slovenska, Maďarska a Česka; Tvorba Európskej databázy všeobecne známych odrôd zemiakov a ich využitie v DUS, CPVO R&D projekt „*Markery SNP pre účely testovania DUS v repke olejnej: Validácia nového modelu (SNPsNap)*“.

Experti OOS sú národnými delegátmi a zastupujú záujmy SR na odborných pozíciách:

- zástupcovia SR v Správnej rade CPVO
- zástupcovia SR na zasadnutiach Európskej komisie - Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivo, sekcia právna ochrana odrôd rastlín a Pracovných skupinách Komisie
- zástupca SR v Pracovných skupinách Rady EÚ pre genetické zdroje a inovácie v poľnohospodárstve (osivá, množiteľský a sadivový materiál)
- zástupca SR v Pracovných skupinách Rady EÚ pre genetické zdroje a inovácie v poľnohospodárstve (právna ochrana odrôd)
- technický expert CPVO pre výkon kontroly kvalitatívnych auditov poverených skúšobných úradov EÚ v oblasti DUS skúšania
- zástupcovia SR v Technických pracovných skupinách CPVO, UPOV, Výboroch a Rade UPOV

Zástupcovia SR z OOS sa každoročne zúčastňujú na zasadnutiach Európskej komisie, Rady EÚ, zasadnutiach Správnej rady CPVO, Výborov a Rady UPOV a na Technických pracovných skupinách UPOV a CPVO. Účasť na pracovných zasadnutiach CPVO a UPOV je podmienkou poverenia zo strany CPVO.

Zástupcovia SR sa každoročne zúčastňujú aj UPOV pracovných skupín pre poľné plodiny, ovocné druhy, zeleniny a pre skúšobné metódy a techniky. V roku 2024 všetky pracovné zasadnutia prebiehali prostredníctvom online videokonferencií. V rámci UPOV pracovných skupín bol odbor zapojený do revízie DUS technických metodík pre nasledujúce poľné a zeleninové druhy: kukurica siata, repka olejka, laskavec a baklažán. Na všetkých uvedených revíziách sa aktívne podieľali príslušní DUS referenti v spolupráci s vedúcim oddelenia DUSPredsedom pracovnej skupiny UPOV pre poľné druhy bol na obdobie rokov 2024 - 2026 zvolený vedúci oddelenia DUS Ľubomír Bašta.

Odbor taktiež aktívne sleduje vývoj súvisiacej EÚ legislatívy, aktívne sa zúčastňuje na zasadnutiach pracovných skupín, workshopov, webinárov a expertných skupín v oblasti zdravia rastlín, ekologického poľnohospodárstva, rastlinného množiteľského materiálu a právnej ochrany odrôd. Ak si to agenda zasadnutia vyžaduje, odbor zasiela pripomienky a stanoviská ÚKSÚP k dokumentom súvisiacim s revíziou legislatívy platnej pre odrody rastlín alebo rastlinný rozmnožovací materiál v rámci EÚ. V rámci vývoja nových technológií v skúšaní, DUS referenti v spolupráci so štatističkou OOS pracujú na vývoji obrazovej analýzy u repky olejky a na štatistickom spracovaní výsledkov DUS u repky, d'atelín a tráv prostredníctvom počítačových metód COYD a COYU.

2.2.1.4 Spolupráca so zahraničnými skúšobnými úradmi v rámci výkonu VCU a DUS skúšok

Ďalšou významnou činnosťou odboru je spolupráca so zahraničnými skúšobnými úradmi (z krajín EÚ aj z tretích krajín) pri vykonávaní DUS skúšok, ktorá je realizovaná na základe bilaterálnych zmlúv alebo priamych žiadostí.

Zmluvy o medzinárodnej spolupráci v DUS skúšaní má ÚKSÚP uzavreté s Maďarskom, Českom, Poľskom, Dánskom, Slovinskom a Holandskom. Na ich základe skúšobné úrady vykonávajú DUS skúšky pre určené druhy plodín (obilniny, olejniny, d'atelinoviny, tráv, zeleniny a okopaniny). V roku 2024 bolo prijatých 51 žiadostí, pričom najväčší podiel tvorili žiadosti o výkon DUS skúšania kukurice siatej, d'atelín, tráv a zelenín. Na základe priamo podaných žiadostí o vykonanie DUS skúšok bez uzatvorených zmlúv bolo v roku 2024 prijatých 12 žiadostí zo skúšobných úradov Francúzska, Nemecka a Anglicka.

Ďalšia forma spolupráce so zahraničnými skúšobnými úradmi z krajín EÚ aj tretích krajín je poskytovanie Záverečných správ o výsledku DUS skúšok spolu s popismi odrôd, ktoré boli vypracované odborom na účely registrácie odrôd v SR. Zahraničné skúšobné úrady prevezmú výsledky DUS skúšok na účely registrácie alebo právnej ochrany daných odrôd v príslušnej krajine.

V roku 2024 bolo prijatých 81 žiadostí, najviac od skúšobných úradov Rumunska, Slovinska, Srbska, Anglicka a Nemecka. Prvýkrát sme spolupracovali so skúšobným úradom Írska.

Európske úrady zodpovedné za registráciu nových odrôd pestovaných rastlín, ktoré vykonávajú VCU skúšanie odrôd, sa každoročne stretávajú na „VCU Experts“ seminároch, kde si vzájomne vymieňajú skúsenosti pri hodnotení znakov hospodárskej hodnoty. V roku 2024 sa „VCU Experts“ seminár uskutočnil v Dánsku. Bol zameraný na udržateľnosť VCU skúšania vzhľadom k vplyvu tepla a sucha, využívaniu nových techník pri VCU skúšaní, zmeny vo VCU metodikách a legislatíve a poskytol dôležité informácie o aktuálne prebiehajúcich projektoch a pracovných skupinách. Zástupca EK predstavil návrh nariadenia pre rastlinný množiteľský materiál a jeho štruktúru. Bol predstavený štatút EU-VCU asociácie, a navrhnutý právny rámec, podľa ktorého bude asociácia fungovať.

2.2.1.5 Prezentačná činnosť

Na základe výsledkov odbornej činnosti OOS odporúča a poskytuje informácie k odrodovej skladbe plodín pre poľnohospodársku prax a v spolupráci s OVS organizuje Dni otvorených dverí (ďalej len „DOD“) na jednotlivých skúšobných staniciach.

Plodinoví špecialisti zodpovední za jednotlivé rastlinné druhy, pravidelne publikujú v poľnohospodárskych periodikách, ako je *Naše pole*, *Rolnícke noviny* a v odborných ročenkách. V roku 2024 bolo publikovaných 15 odborných článkov a vydaná 1 brožúra. Zamestnanci OOS sa zúčastňujú a prednášajú na odborných konferenciách a seminároch, ako aj na odborných školeniach pre pracovníkov ÚKSÚP. Na webovej stránke ÚKSÚP odbor zverejňuje popisy registrovaných odrôd za posledných 5 rokov, raz za štvrt' roka Spravodajcu odrodového skúšobníctva a LRO platnú pre daný hospodársky rok.

2.2.2 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavným cieľom OOS je zabezpečiť úlohy vyplývajúce zo zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z. Pre tieto činnosti je ÚKSÚP jediným kompetentným orgánom na ich výkon v SR.

Cieľom je zabezpečiť výkon štátnych odrodových skúšok na účely registrácie nových odrôd pre poľnohospodársku prax v SR, ale aj pre trh EÚ, nakoľko množiteľský materiál všetkých odrôd registrovaných kontrolným úradom a zapísaných v LRO je možné uvádzať na trh v celej EÚ. Uvedená činnosť je zárukou pre poskytnutie kvalitných nových odrôd pre pestovateľov, ktoré sú overené v nezávislých odrodových skúškach na základe platných metodík a postupov.

Ďalšou dôležitou úlohou je poskytnúť subjektom nielen na Slovensku, ale aj v rámci EÚ, možnosť uplatnenia práv k novým vyšľachteným odrodám a to na základe výstupov, ktoré poskytujeme formou Záverečnej správy DUS skúšok a morfológického popisu odrody pre MPRV SR podľa zákona č. 202/2009 o právnej ochrane odrôd a pre CPVO na základe Nariadenia Rady 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín.

2.3 Oblasť osív, sadív a množiteľského materiálu

2.3.1 Činnosť

Činnosť ÚKSÚP v oblasti osív, sadív a množiteľského materiálu je vykonávaná v zmysle platnej legislatívy a pozostáva hlavne z vedenia evidencie dodávateľov množiteľského materiálu pestovaných rastlín, vydávania osvedčenia o odbornej spôsobilosti dodávateľov, z uznávania množiteľského materiálu odrôd pestovaných rastlín po splnení ustanovených požiadaviek na pôvod, požiadaviek na porast, vo vzorke odobranej z dopestovaného množiteľského materiálu a z kontrolnej činnosti množiteľského materiálu v priebehu jeho výroby, spracúvania, balenia a skladovania. Ďalšou činnosťou odboru osív a sadív (ďalej len „OOaS“) je výkon úradnej kontroly pestovania geneticky modifikovaných rastlín.

Zástupca odboru sa aktívne zúčastňuje na zasadnutiach pracovných skupín Rady EÚ, kde sa podieľa na príprave novej osivárskej legislatívy návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o výrobe a uvádzaní rastlinného množiteľského materiálu na trh v Únii, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031, (EÚ) 2017/625 a (EÚ) 2018/848 a o zrušení smerníc Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES a 2008/90/ES. Zo zasadnutí boli vypracované podrobné správy, ktoré boli distribuované zainteresovaným stranám.

2.3.1.1 Evidencia dodávateľov množiteľského materiálu pestovaných rastlín:

Evidencia je podmienená získaním osvedčenia o odbornej spôsobilosti, ktoré na tento účel ÚKSÚP vydáva. K 31.12.2024 bolo v evidencii dodávateľov evidovaných 181 právnických a fyzických osôb. V roku 2024 bolo zaregistrovaných 14 nových subjektov.

2.3.1.2 Uznávanie množiteľského materiálu pestovaných rastlín na poraste:

a) množiteľské porasty poľných plodín, zemiakov a zelenín

V roku 2024 bolo do procesu uznávania prihlásených 40 675,11 ha množiteľských plôch poľných plodín, riep a zemiakov. Predmetom uznávania boli množiteľské porasty s celkovou plochou 40 454,22 ha, z čoho bolo uznaných 39 761,58 ha a 692,64 ha plôch bolo neuznaných.

Prehľad uznaných množiteľských plôch v rokoch 2023 – 2024

Plodina	2023 v ha	2024 v ha
Obilniny	25,995,30	26 087,06
Olejniny, priadne rastliny	7 030,28	3471,94
Krmoviny	7 639,19	9 905,67
Repy	0,04	0,02
Zemiaky	267,15	296,89
Spolu	40 931,96	39 761,58

b) množiteľský materiál viniča

V roku 2024 prihlásilo množiteľský materiál viniča 4 evidovaný dodávateľia.

V uznávacom konaní boli na poraste hodnotené:

- selektované vinohrady; overených bolo 8 730 krov, čo predstavovalo odhadom 57 550 ks selektovaných očiek viniča hroznorodého v kategórii štandard,
- podnikové vinohrady; prihlásených bolo 43 635 krov podnikov na výmere 26,29 ha.

Uznávaných bolo 1 025 ks sadeníc viniča hroznorodého v kategórii certifikovaný množiteľský materiál a 2 700 ks v kategórii štandardný množiteľský materiál.

c) množiteľský materiál ovocných drevín

V SR prihlásilo množiteľský materiál ovocných drevín 9 evidovaných dodávateľov.

Uznávali sa:

- výpestky drobného ovocia - uznaných bolo 42 500 ks,
- výpestky veľkého ovocia - uznaných bolo 1 249 134 ks.

Prehľad počtu uznaných výpestkov veľkého ovocia v rokoch 2023 - 2024

Výpestky veľkého ovocia	Počet v ks v roku 2023	Počet v ks v roku 2024
Jablone	1 233 648	896 258
Hrušky	255 105	274 106
Slivky	39 505	21 143
Broskyne	25 720	27 460
Višne	21 800	6 931
Čerešne	6 680	3 866
Marhule	16 510	17 790
Dule	1 485	1 580
Orechy	-	-
Spolu	1 600 453	1 249 134

V SR bolo pod dohľadom ÚKSÚP vyrobených 739 393 ks ovocných výpestkov veľkého a drobného ovocia v kategórii konformný množiteľský materiál.

2.3.1.3 Vegetačné skúšky poľných plodín zemiakov a zelenín:

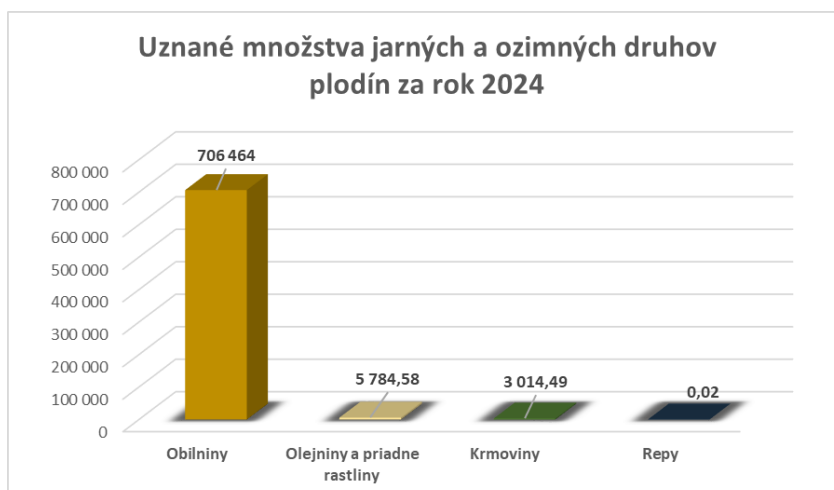
Celkovo bolo vysiatych a hodnotených 455 vzoriek: poľné plodiny v počte 439 vzoriek, ďatelinoviny a tráv 14 vzoriek a zeleniny 2 vzoriek. Z celkového počtu odrodovej pravosti a čistote osiva vyhovovalo 427 vzoriek a nehodnotených bolo 16 vzoriek.

Vysadených bolo 103 vzoriek zemiakov, z toho na kontrolu kvality sadiva pôvodom z iných štátov EÚ bolo zaradených do poľných vegetačných skúšok 43 vzoriek. Z tuzemskej uznanej produkcie sadiva bolo vysadených 60 vzoriek v triedach Únie S až A.

2.3.1.4 Uznávanie vo vzorke množiteľského materiálu:

Uznané množstvá jarných a ozimných druhov plodín za rok 2024

Skupina plodín	Hmotnosť v tonách
Obilniny	70 646
Olejniny a priadne rastliny	5 784,58
Krmoviny	3 014,49
Repy	0,02
Spolu	79 445,41

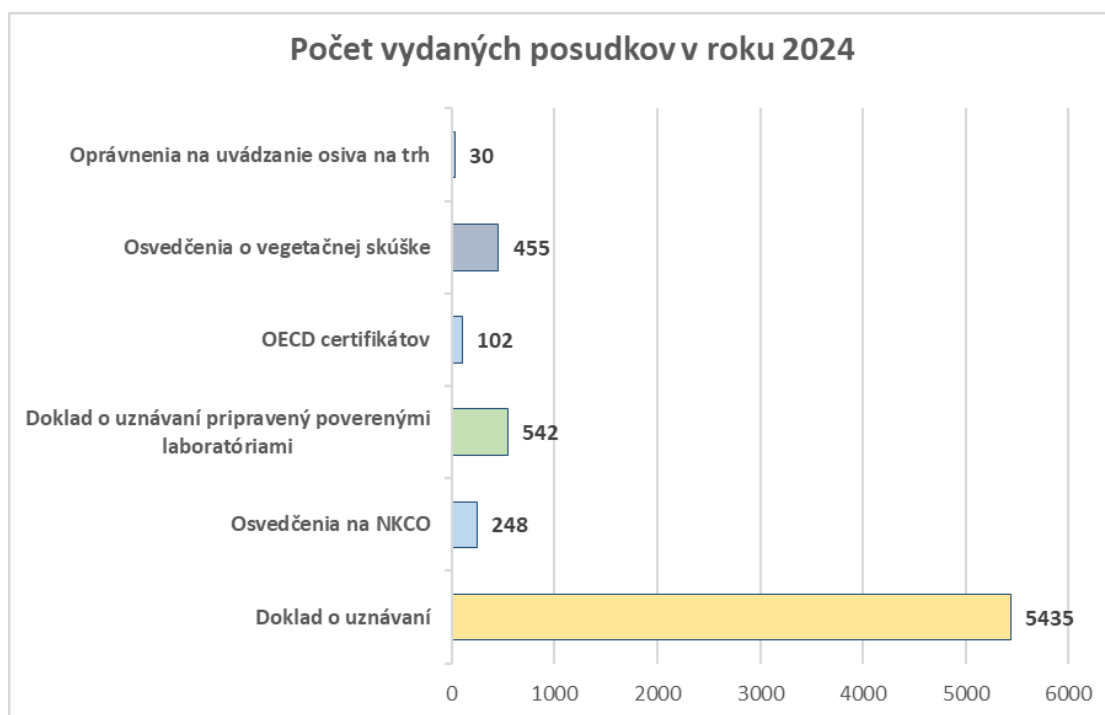
2.3.1.5 Uznávanie v poverených laboratóriách

Celkovo bolo v rámci kontroly v poverených laboratóriách odobratých a vyhodnotených 6,2 % vzoriek z vydaných certifikátov (33 ks), kde podklady pripravovali poverené laboratóriá (542 ks). Kontroly nepreukázali v poverených laboratóriách ani jeden prípad nezhodnej činnosti.

2.3.1.6 Vydávanie osvedčení a posudkov

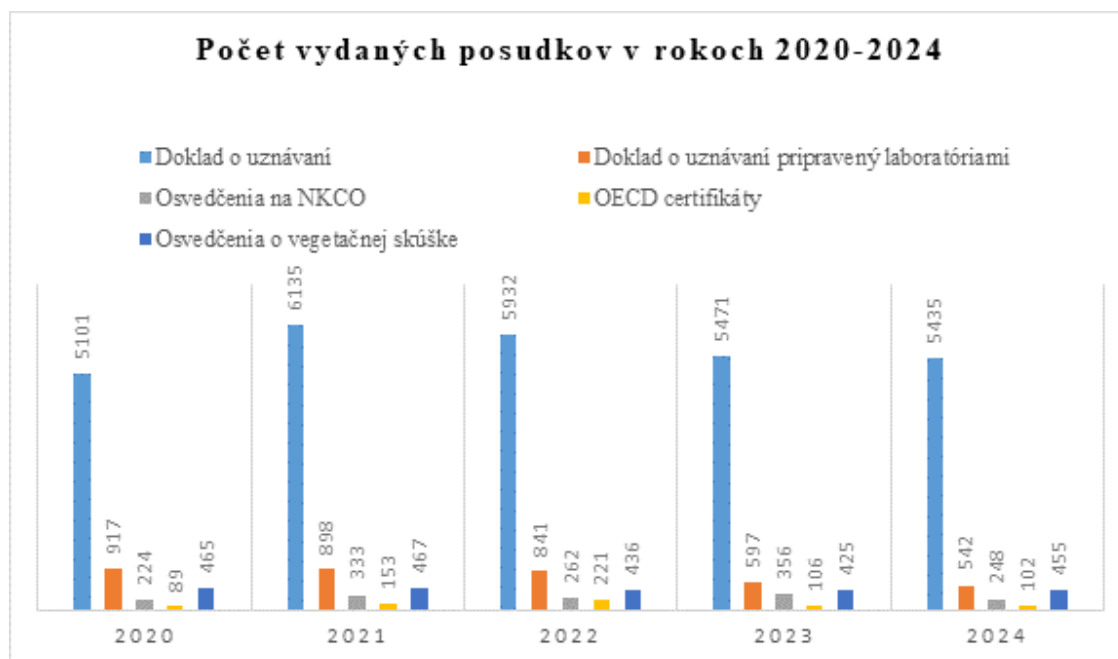
Na základe posudkov vyhotovených zamestnancami OOaS bolo vydaných 6 923 certifikátov z uznávania podľa pravidiel EÚ a pravidiel OECD:

doklad o uznávaní množiteľského materiálu	5 435 ks
z toho pre:	4 999 ks
poľné plodiny a zeleniny	255 ks
ovocné druh a vinič	181 ks
zemiaky	
osvedčenia o uznávaní, rozbor vykonané v poverených laboratóriách	542 ks
osvedčenia na nie konečne certifikované osivo (ďalej len „NKCO“)	248 ks
OECD certifikáty	102 ks
osvedčenia o vegetačnej skúške	455 ks
oprávnenia na uvádzanie na trh osiva neregistrovanej odrody	30 ks
osvedčenia vydané v anglickom jazyku	111 ks

Prehľad počtu vydaných posudkov v rokoch 2020 – 2024

Druh posudku	2020	2021	2022	2023	2024
Doklad o uznávaní	5 101	6 135	5 932	5 471	5435
Doklad o uznávaní pripravený poverenými laboratóriami	917	898	841	597	542
Osvedčenia na NKCO	224	333	262	356	248
OECD certifikátov	89	153	221	106	102
Osvedčenia o vegetačnej skúške	465	467	436	425	455

2.3.1.7 Kontrola uvádzania množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh

Oddelenie kontroly osív a sadív (ďalej len „OKOS“) vykonáva kontrolu pestovateľov, pestovateľských plôch, technologických zariadení a predajní. Kontroluje výskyt škodlivých činiteľov na pestovateľských plochách a vykonáva kontrolu množiteľského materiálu pestovaných rastlín v priebehu jeho výroby, spracúvania, balenia, označovania a skladovania ako aj kontrolu množiteľského materiálu pri dovoze z tretích krajín. Vykonáva kontrolu v oblasti GMR na prítomnosť geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“).

Kontroly vykonané inšpektormi OKOS v roku 2024

Kontrola	Počet
poľné prehliadky množiteľských porastov prihlásených v SR za účelom vydávania rastlinných pasov	238
odber vzoriek na laboratórny rozbor, na skleníkové skúšky, pri uznávaní za účelom vydania rastlinných pasov	985
odber vzoriek na zistenie prítomnosti GMO pri dovoze z tretích krajín	12
poľné prehliadky porastov poľných plodín a zelenín, zemiakov a ovocných drevín a viniča	3586
odber vzoriek na laboratórny rozbor, na testovanie a vegetačné skúšky pri uznávaní, dovoz z tretích krajín, odber vzoriek na zistenie prítomnosti GMO v osive na žiadosť dodávateľa	5552
kontrola skladov - automatické vzorkovadlá, vzorkovacie pomôcky, kontrola nakladania s neuznaným osivom, osivom uznaným na výnimku, kontrola baliarní zelenín, kontrola evidovaných dodávateľov množiteľského materiálu, kontrola osiva s neukončenou certifikáciou	541
odber vzoriek z uznaného/certifikovaného osiva a množiteľského materiálu na následnú úradnú kontrolu napr. laboratórny rozbor pri kontrole adjustovaného osiva	37
kontrola balenia/uzatvárania, návesiek na obaloch už uznaného zabaleného osiva	16
kontrola výroby štandardného osiva zelenín, konformného materiálu ovocných drevín, sadeníc zelenín a okrasných rastlín, kontrola správnosti dokumentácie	1
kontrola poľných prehliadok po poverených inšpektoroch	15
odber vzoriek po uznaní v poverených laboratóriách - kontrola záručných listov	220
kontrola balenia po uznaní v poverených laboratóriách, návesky vystavované na základe uznania v poverených laboratóriách	1
Spolu	11204

V rámci kontrol neboli zistené závažné porušenia, príp. nedostatky boli evidovanými dodávateľmi odstránené na mieste alebo boli udelené inšpektormi nápravné opatrenia.

2.3.2 Ciele a prehľad ich plnenia

Uznávanie množiteľského materiálu odrôd pestovaných rastlín uvádzaných na trh a kontrola množiteľského materiálu v priebehu výroby, spracovania, balenia a skladovania sú základnou náplňou činnosti OOaS.

Cieľom je osvedčovať splnenie ustanovených požiadaviek pre vymedzený množiteľský materiál pri jeho uvádzaní na trh a zamedziť používaniu osív a sadív, ovocných výpestkov, sadeníc, t.j. takého množiteľského materiálu, ktorý nespĺňa ustanovené požiadavky príslušných predpisov z hľadiska podmienok výroby, jeho kvality a zdravotného stavu.

Popri výkone všetkých odborných činností OOS je každodennou súčasťou priama aj nepriama komunikácia so žiadateľmi, orgánmi štátnej a verejnej správy, médiami, odbornou i laickou verejnosťou a to na národnej i medzinárodnej úrovni.

2.4 Oblasť vinohradníctva, vinárstva a ovocinárstva

2.4.1 Činnosť

ÚKSÚP, v oblasti vinohradníctva a vinárstva v zmysle svojej činnosti zabezpečuje úlohy vyplývajúce zo zákonov SR a právnych predpisov EÚ:

- prideliť registračné číslo vinohradu, registruje vinohrady a vedie vinohradnícky register,
- rozhoduje o udelení povolenia na opätovnú výsadbu,
- eviduje povolenia na výsadbu viniča,
- kontroluje dodržanie termínu vyklčovania vinohradníckej plochy podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ktorú sa vinohradník zaviazal vyklčovať, ak má udelené povolenie na opätovnú výsadbu na inom pozemku alebo jeho časti,
- rozhoduje o neoprávnenej výsadbe,
- na základe návrhu Tokajského združenia zatriedi kvalifikované hony,
- osvedčuje hrozno na účely výroby vína, ktorému sa má prideliť štátne kontrolné číslo,
- vedie evidenciu hlásení o zbere hrozna, výrobe a zásobách vína a ich použití,
- organizačne zabezpečuje činnosť Komisie na hodnotenie vína podľa jej štatútu č. 11149/2010-1310,
- vykonáva certifikáciu vína a vinárskych produktov pred ich uvádzaním na trh, vydáva certifikát alebo oznamuje dôvod neudelenia certifikátu,
- prideliť a odníma štátne kontrolné číslo,
- osvedčuje pôvod vína na sprievodných dokladoch na vývoz do tretích krajín,
- vykonáva činnosti Tokajského združenia, ak bola zrušená registrácia Tokajského združenia,
- ukladá pokuty a sankčné opatrenia,
- zasiela Štátnej veterinárnej a potravinovej správe Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) kópie osvedčení o certifikácii, kópie vydaných rozhodnutí a informácie o vykonaných kontrolách a ich výsledkoch,
- rozhoduje o schválení chránených označení,
- vydáva odborné stanovisko k zmene druhu pozemku vinice a k odňatiu vinice podľa osobitného predpisu ¹,
- posudzuje vlastnosti pozemku, vrátane pôdných a klimatických podmienok na pestovanie viniča na vyžiadanie,
- vykonáva certifikáciu osôb spôsobilých posudzovať víno a vinárske produkty na základe senzorických skúšok podľa ISO 17 024,
- je zodpovedný za odber vzoriek hrozna a ich spracovávanie za účelom izotopovej analýzy do Izotopovej databanky pre vinárske produkty Európskej únie,
- je zodpovedný za udržiavanie a aktualizáciu Izotopovej databanky EÚ za SR,
- zasiela štatistické údaje do situačných a výhľadových správ pre vinič hroznorodý a hroznové víno na MPRV SR, Sekciu stratégií, analýz a prierezových činností,
- zasiela štatistické údaje Štatistickému úradu Slovenskej republiky (ďalej len „ŠÚ SR“) v zmysle prílohy č. 4 Dodatku č. 3 k Dohode o vzájomnej spolupráci v oblasti štatistiky (vinohradnícky register, výroba a zásoby vína),
- zasiela povinné hlásenia vzťahujúce sa k vinohradníckemu registru a ročnú produkciu vína a muštov do informačného systému pre monitorovanie a organizáciu poľnohospodárskych trhov Európskej komisie (ďalej len „ISAMM“),
- vykonáva kontrolu reštrukturalizácie vinohradov v rámci delegovanej činnosti pre PPA,
- publikuje odborné články, vypracováva metodické pokyny.

ÚKSÚP, v oblasti ovocinárstva v zmysle svojej činnosti zabezpečuje úlohy vyplývajúce zo zákonov SR:

- vedie a každoročne aktualizuje register ovocných sadov a register chmeľníc – údaje o ucelených a súvislých výsadbách ovocných sadov a chmeľníc,
- vydáva výpis z registra ovocných sadov a chmeľníc na žiadosť užívateľov,
- poskytuje a uverejňuje údaje z registra ovocných sadov a chmeľníc, ktoré nie sú predmetom ochrany, alebo predmetom obchodného tajomstva,
- poskytuje informácie orgánom štátnej správy pri rozhodovaní o poskytovaní podpory,
- vykonáva strednodobé odhady pre určenie produkčného potenciálu výsadiieb vybraných ovocných druhov a odhady objemu produkcie a zásobovania trhu ovocnými druhmi,
- je oprávnený kontrolovať v ovocnom sade alebo chmeľnici súlad skutočného stavu s údajmi v uvedených registri,
- vypracováva odborné stanoviská k:
 - projektovej dokumentácii na výsadbu ovocného sadu a chmeľnice na pozemkoch prenajatých/odkúpených od Slovenského pozemkového fondu (ďalej len „SPF“),
 - projektovej dokumentácii na výsadbu rýchlorastúcich drevín na pozemkoch prenajatých /odkúpených od SPF,
 - projektovej dokumentácii na výsadbu ovocného sadu pri zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku na ovocný sad,
- vykonáva aj činnosti v oblasti ISAMM, ktorý slúži na výmenu informácií medzi Európskou komisiou a členskými štátmi EÚ.

2.4.2 Ciele a prehľad ich plnenia v oblasti vinohradníctva a vinárstva

2.4.2.1 Vinohradnícky register

Všetky členské štáty EÚ, na ktorých území sa pestuje vinič, sú povinné viesť vinohradnícky register pre zabezpečenie správneho fungovania spoločnej organizácie trhu. Vinohradnícky register sa skladá z registra pestovateľov a ich vinohradníckych plôch a registra o výrobe.

Hlavnými cieľmi vinohradníckeho registra sú monitorovanie a kontrola výrobného potenciálu v oblasti vinohradníctva a vinárstva v nadväznosti na legislatívu EÚ a SR. Vinohradnícky register slúži na účely kontroly výroby vín s chráneným označením pôvodu (ďalej len „CHOP“) a chráneným zemepisným označením (ďalej len „CHZO“), ktorej súčasťou je osvedčovanie hrozna určeného na ich výrobu a ich certifikácia. Výstupy z vinohradníckeho registra slúžia na zabezpečenie aktuálnych údajov potrebných pre činnosť odboru vinohradníctva, vinárstva a ovocných sadov (ďalej len „OVVOS“), štatistické zisťovanie na úrovni Európskej komisie ISAMM ako aj SR a OIV, pre PPA a MPRV SR.

Obsahom registra sú základné údaje o užívateľovi vinohradu (obchodné meno/meno a priezvisko, adresa, IČO/dátum narodenia, vzťah užívateľa k vinohradu nájomca/vlastník) a základné údaje o vinohrade (registračné číslo, k.ú., obec, hon, parcelné čísla, kódy dielov pôdnych blokov, výmera rozdelená na obrábanú a neobrábanú plochu, odrodová skladba, rok výsadby, spon, počet krov, pôdny druh, expozícia, pôdny druh, závlahy).

Zaregistrovaním vinohradu do vinohradníckeho registra systém vygeneruje registračné číslo vinohradu zložené zo 4 kódov:

A 1-12-012/0001, kde prvým číslom je kód vinohradníckej oblasti, druhým kódom je kód vinohradníckeho rajónu, tretím číslom je kód vinohradníckej obce a štvrtým kódom za lomkou je poradové číslo vinohradu v obci od začiatku registrácie vinohradov, ktoré bolo v roku 2002.

Registrácia vinohradov sa uskutočňuje na registračných pracoviskách ÚKSÚP v Bratislave pre Malokarpatskú, v Nitre pre Nitriansku vinohradnícku oblasť, v Nových Zámkoch pre Južnoslovenskú vinohradnícku oblasť, v Lučenci pre Stredoslovenskú vinohradnícku oblasť a v Michalovciach pre Východoslovenskú vinohradnícku oblasť a Vinohradnícku oblasť Tokaj.

2.4.2.1.1 Vinohradnícke oblasti a vinohradnícky potenciál v roku 2024

Podľa Vinohradníckeho registra SR bola v roku 2024 zaregistrovaná celková plocha vinohradov 13 003,08 ha. Rodiace vinohrady predstavujú 11 186,8864 ha, nerodiace vinohrady do 3 rokov 299,3978 ha a neobrábané vinohrady 1 516,7965 ha.

Z celkovej výmery sa 3 877,5786 ha nachádza v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti, 3 870,0977 ha v Južnoslovenskej vinohradníckej oblasti, 2 841,2277 ha v Nitrianskej vinohradníckej oblasti, 1 317,5593 ha v Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti, 527,5353 ha vo Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a 569,0821 ha vo vinohradníckej oblasti Tokaj.

Muštové biele odrody predstavujú výmeru 9 088,9388 ha, muštové odrody modré 3 548,7109 ha, stolové odrody 94,5302 ha a vinič podpníkový 29,0029 ha. Výmera 566 ha je vysadená zmesou odrôd.

Plochy určené na výrobu vín s chráneným označením pôvodu a alebo chráneným zemepisným označením predstavujú celková plocha 112 637,6497 ha a plocha pre výrobu vín bez chráneného označenia je 365,4310 ha.

2.4.2.1.2 Vydané rozhodnutia, osvedčenia a iné potvrdenia z vinohradníckeho registra SR

V roku 2024 bolo vydaných 322 osvedčení o registrácii vinohradu, 52 povolení na opätovnú výsadbu na celkovú výmeru 102 ha. V rámci oddelenia registra vinohradov bolo ďalej vydaných 197 odborných stanovísk k zmene druhu pozemku pre účely pozemkového úradu a 36 výpisov z vinohradníckeho registra pre účely PPA.

2.4.2.1.3 Registrácia vinárov a obchodníkov a maloobchodníkov s vinárskymi produktmi

Registrácia vinárov, obchodníkov a maloobchodníkov s vinárskymi produktmi sa vykonáva iba na pracovisku ÚKSÚP v Bratislave. K 31.12.2024 bolo registrovaných 875 činných vinárov a 442 obchodníkov s vinárskymi produktmi. Počas roka 2024 doručilo „Žiadosť o registráciu vinára“ 64 nových vinárov. Na základe doručených žiadostí boli títo vinári zaregistrovaní do vinohradníckeho registra, o čom im bolo zaslané „Osvedčenie o registrácii vinára“ s prideleným registračným číslom. Počas tohto obdobia ukončilo činnosť 19 vinárov. Za to isté obdobie doručilo „Žiadosť o registráciu obchodníka s vinárskymi produktmi“ 64 nových obchodníkov s vinárskymi produktmi. Na základe doručených žiadostí boli urobené doplnenia vo vinohradníckom registri a noví žiadatelia boli zaradení do registra, o čom im bolo zaslané „Osvedčenie o registrácii obchodníka s vinárskymi produktmi“ s prideleným registračným číslom. Počas tohto obdobia ukončili činnosť 1 obchodník s vinárskymi produktmi.

Registrovaní vinári podľa vinohradníckych oblastí

Vinohradnícka oblasť	Počet subjektov
Malokarpatská	424
Nitrianska	144
Južnoslovenská	163
Stredoslovenská	41
Východoslovenská	37
Tokaj	46
mimo vinohradníckej oblasti	20

2.4.2.2 Osvedčovanie hrozna

Osvedčovanie hrozna sa vykonáva za účelom deklarovania odrodovej pravosti (registrované odrody), hmotnosti, cukornatosti, zdravotného stavu, hektárového výnosu, hmotnosti cibieb

(tokajské víno) a pôvodu ako základnej suroviny pre výrobu vína s CHOP. Jeho hlavnou úlohou je vytvoriť presné a transparentné podmienky na dosiahnutie čo najvyššej kvality akostných vín s prívlastkom, tokajského vína a akostného vína Tokajský Furmint, Tokajská Lipovina a Tokajský muškát žltý.

Overovanie odrodovej pravosti sa vykonáva na základe porovnávania údajov z vinohradníckeho registra a skutočného stavu vo vinohrade. U prihlasovateľa na registrovanom vinohrade zamestnanec ÚKSÚP vyhodnotí: odrodovú pravosť, hmotnosť hrozna, cukornatosť hrozna, zdravotný stav hrozna, hektárový výnos, hmotnosť cibéb (tokajské víno) a pôvod hrozna. U spracovateľa vo výrobnej prevádzke zamestnanec ÚKSÚP vyhodnotí: skutočnú hmotnosť hrozna pred lisovaním, skutočnú cukornatosť hrozna nameranú po vylisovaní, zdravotný stav pred spracovaním a hmotnosť ručne vybraných cibéb (tokajské víno).

Na základe Protokolu o osvedčení hrozna ÚKSÚP vydá Osvedčenie o hrozne na výrobu akostného vína s prívlastkom/tokajského vína alebo oznámi prihlasovateľovi dôvod neudelenia osvedčenia. Toto osvedčenie musí byť prílohou žiadosti pre udelenie štátneho kontrolného čísla. V roku 2024 bolo na výrobu vín s CHOP, ktoré je možné uvádzať na trh vo fľašiach iba ak je označené prideleným štátnym kontrolným číslom, osvedčené hrozno v množstve 5 714 252kg, (z toho 102 700 kg hrozna na výrobu tokajského vína) a 36 750 kg cibéb. To je v porovnaní s rokom 2023 o 338 938 kg viac.

Osvedčené hrozno z úrody 2024 podľa prívlastkov

Prívlastok akostného vína	Hmotnosť v kg
kabinetné	55 868
neskorý zber	3 136 989
výber z hrozna	1 867 892
bobuľový výber	524 287
slamové víno	34 140
ľadové víno	7480
botrytický výber	0
cibébový výber	17 800
hrozienkový výber	69 796
Spolu	5 714 252

Osvedčené hrozno z úrody 2024 podľa vinohradníckych oblastí

Vinohradnícka oblasť	Hmotnosť v kg
Južnoslovenská	1 838 077
Malokarpatská	1 007 915
Nitrianska	2 131 167
Stredoslovenská	561 691
Východoslovenská	145 730
Tokaj	146 000
Spolu	5 714 252

2.4.2.3 Certifikácia vína

Povinnej certifikácii podliehajú podľa zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve vinárske produkty, ktoré boli vyrobené výlučne z hrozna dopestovaného na vinohradníckych plochách na území SR, a ktorých výroba ako aj fľaškovanie sa uskutočnilo v Slovenskom vinohradníckom regióne.

Sú to vína s CHZO Slovenský vinohradnícky región a s tradičným výrazom regionálne víno, vína s CHOP – Malokarpatská/-é/-ý, Nitrianska/-e/-ý, Južnoslovenská/-é/-ý, Stredoslovenská/-é/-ý,

Východoslovenská/-é/-ý a Tokaj a doplnené tradičným výrazom *akostné víno*, *akostné víno s prívlastkom* (kabinetné, neskorý zber, výber z hrozna, bobuľový výber, hrozienkový výber, cibébový výber, botrytický výber, ľadové víno a slamové víno), *pestovateľský sekt*, *sekt vinohradníckej oblasti*, *tokajské víno* (Tokajské samorodné víno - suché a sladké, Tokajský výber 3-putňový až 6-putňový, Tokajský masláš, Tokajský forditáš, Tokajská výberová esencia, Tokajská esencia, Tokajský Furmint, Tokajská Lipovina a Tokajský Muškát).

Certifikácia vína zahŕňa chemickú analýzu vína v akreditovanom laboratóriu, senzorické hodnotenie vína, ktoré vykonáva komisia na hodnotenie vína podľa štatútu č. 11149/2010-1310, organizačne zabezpečená ÚKSÚP, kontrolu údajov vo vinohradníckom registri, ktorý vedie ÚKSÚP a overenie dodržiavania špecifikácie CHOP/CHZO.

V rámci certifikácie sa vykonáva zatriedenie vína CHOP do kategórií akostné odrodové víno, tokajské víno, sekt vinohradníckej oblasti či akostné víno s prívlastkom, ako aj kontrola či dané víno zodpovedá špecifikácii produktu, či neprekročilo sledované parametre vo víne podľa vyhlášky č. 350/2009 Z. z. a či hrozno, z ktorého bolo vyrobené skutočne pochádza z uvedenej zemepisnej jednotky na Slovensku (kontrola údajov vo vinohradníckom registri pre akostné vína, kontrola osvedčenia o hrozne pre akostné vína s prívlastkom a tokajské vína).

V kalendárnom roku 2024 bolo preskúšaných spolu 1 672 vzoriek vína s CHOP, čo predstavuje celkové hodnotené množstvo 17 366 447 litrov vína s chráneným označením. Z uvedeného hodnoteného množstva bolo schválených 16 845 454 l vína (97 %), dočasný zákaz uvádzať na trh (ďalej len „DZUT“) malo 520 993 l a inak preradené 2 600 l vína. Celkovo bolo vydaných 1592 certifikátov, 81 rozhodnutí o neudelení certifikátu vína s uvedením dôvodu.

Certifikácia vín (biele, červené, ružové) s CHOP podľa chránených vinohradníckych oblastí bola v roku 2024 nasledovná:

• CHOP „Malokarpatská/-é/-ý“	bolo hodnotených	3 498 215 litrov vína,
• CHOP „Nitrianska/-e/-ý“	bolo hodnotených	4 313 337 litrov vína,
• CHOP „Južnoslovenská/-é/-ý“	bolo hodnotených	7 168 141 litrov vína,
• CHOP „Stredoslovenská/-é/-ý“	bolo hodnotených	1 289 700 litrov vína,
• CHOP „Východoslovenská/-é/-ý“	bolo hodnotených	261 400 litrov vína,
• CHOP „Tokaj“	bolo hodnotených	774 563 litrov vína,
• CHOP „Skalický rubín“	bolo hodnotených	6 684 litrov červeného vína

Z celkového objemu certifikovaného vína z bielych muštových odrôd zapísaných v LRO bolo hodnotených 12 217 716 l z toho DZUT malo 514 161 l a prešlo teda 95,79 %. Najviac zastúpené odrody boli Veltlínske zelené, Rizling vlašský, Rulandské šedé, Tramín červený, Müller Thurgau a Chardonnay.

Z celkového objemu certifikovaného vína z modrých muštových odrôd zapísaných v LRO bolo hodnotených 5 148 731 l červeného aj ružového vína z toho DZUT malo 119 639 l a prešlo teda 97,68 %. Najviac zastúpené boli odrody Frankovka modrá, Cabernet Sauvignon, Svätovavrinské, Alibernet a Dunaj.

CHOP vína (zo všetkých oblastí) s tradičným výrazom „akostné víno“ bolo hodnotených spolu 12 546 051 l. Značkových vín bolo hodnotených spolu 1838 072 litrov.

Akostných vín s prívlastkom „kabinetné“ bolo hodnotených 34 250 litrov, s prívlastkom „neskorý zber“ bolo 1 904 000 litrov, s prívlastkom „výber z hrozna“ bolo 918 369 litrov, s prívlastkom „bobuľový výber“ 247 142 litrov, s prívlastkom „hrozienkový výber“ 14 980 litrov, s prívlastkom „cibébový výber“ 3 775 litrov, s prívlastkom „ľadové víno“ 1 540 litrov, s prívlastkom „slamové víno“ 5 850 litrov, teda prívlastkových bolo hodnotených spolu 3 129 906 litrov.

CHOP vína s pretlakom CO₂ s tradičným výrazom „**pestovateľský sekt**“ bolo hodnotených 7 192 litrov a „**sekt vinohradníckej oblasti**“ bolo hodnotených 46 375 litrov, spolu bolo hodnotených 53 567 litrov vína s pretlakom CO₂.

CHOP Tokaj - **tokajské víno bolo hodnotených**: Tokajské samorodné suché 1 500 litrov, Tokajské samorodné sladké 500 litrov, Tokajský výber 3-putňový 5 940 litrov, Tokajský výber 4-putňový 1570 litrov, Tokajský výber 5-putňový 4 198 litrov, Tokajský výber 6-putňový 5 050 litrov, Tokajský forditáš 4 240 litrov, Tokajská výberová esencia 160 litrov, spolu to predstavuje 23 158 litrov.

2.4.2.4 Pridelovanie štátnych kontrolných čísel

Víno s CHOP označené tradičným výrazom akostné víno s prívlastkom (kabinetné, neskorý zber, výber z hrozna, bobuľový výber, hroziakový výber, cibébový výber, botrytický výber, ľadové víno a slamové víno) alebo tokajské víno (samorodné, výber 3-putňový až 6-putňový, másľáš, forditáš, výberová esencia a esencia), ktoré je balené do fliaš, možno uvádzať na trh, iba ak je označené prideleným štátnym kontrolným číslom (ďalej len „ŠKČ“).

ŠKČ obsahuje tieto údaje: skratku ŠKČ, štvormiestne číslo, ktoré je poradovým číslom osvedčenia o pridelení ŠKČ, objem fliaš, do ktorých sa bude víno plniť a rok pridelenia ŠKČ. ŠKČ prideliť ÚKSÚP na základe výsledkov certifikácie a len na množstvo vína uvedené v žiadosti o pridelenie ŠKČ.

ÚKSÚP prideliť v roku 2024 spolu 4 002 285 kusov ŠKČ.

Pridelené štátne kontrolné čísla

Druh fľaše (l)	Počet ŠKČ (ks)
0,25	0
0,375	19 720
0,50	427 055
0,75	3 555 515
1,50	0
3,00	0
Spolu	4 002 285

2.4.2.5 Vydávanie vývozných dokumentov pre export vína do tretích krajín

ÚKSÚP vydal minulý rok (od 01.01. do 31.12.2024) spolu 135 kusov VI-1 vývozných dokumentov do tretích krajín, hlavne do Číny a Japonska, ale aj na Taiwan, na ktorých osvedčil pôvod vína zo SR.

2.4.2.6 Certifikačný orgán vykonávajúci certifikáciu osôb – COVCO

Poslaním certifikačného orgánu je oficiálne posúdiť kompetentnosť žiadateľa na vykonanie senzorického hodnotenia vín a vinárskych produktov preskúšaním podľa požiadaviek platnej certifikačnej schémy, ktorá je v súlade s platnou slovenskou legislatívou v oblasti vinohradníctva a vinárstva a medzinárodnými normami ISO 5492:2010, STN EN ISO 8586:14 a STN EN ISO 8589:2010.

Certifikačný orgán dodržiava zásady etického kódexu registrovaného člena Slovenskej národnej akreditačnej služby (ďalej len „SNAS“) a používa akreditačnú značku v súlade s politikou prijatou SNAS, má autoritu a udržiava zodpovednosť za certifikáciu, je nezávislý a nestranný voči žiadateľom, kandidátom a certifikovaným osobám, ich zamestnancom a zákazníkom.

Na základe výsledkov senzorických skúšok certifikačný orgán vydá alebo odmietne vydať certifikát spôsobilosti (Certifikát vybraný posudzovateľ alebo Certifikát senzorický posudzovateľ- Expert).

Na základe výsledkov certifikácie sú menovaní členovia Komisie na hodnotenie vína podľa jej štatútu č. 11149/2010-1310, ktorá pôsobí pri ÚKSÚP, ako aj degustátori, ktorí sa zúčastňujú národných a medzinárodných súťaží vín a senzoricky hodnotia vína a vinárske produkty na regionálnej úrovni. Platia 5 rokov a sú akreditované SNAS.

COVCO v roku 2024 organizoval senzorické skúšky v dvoch termínoch, a to v mesiaci marec a november. V marcovom termíne sa skúšky konali 2 dni od 19.03.2024 do 20.03.2024. Spolu bolo preskúšaných 14 osôb. Z celkového počtu osôb bol šiestim kandidátom udelený certifikát so stupňom vybraný posudzovateľ, 2 kandidátom certifikát so stupňom senzorický posudzovateľ – expert a 6 uchádzači nesplnili podmienky pre udelenie certifikátu. V novembri sa skúšky konali v termíne od 26.11.2024. do 27.11.2024. Preskúšaných bolo 15 osôb, 9 kandidátom bol udelený certifikát so stupňom vybraný posudzovateľ, 3 kandidátom certifikát so stupňom senzorický posudzovateľ – expert a 3 uchádzači nesplnili podmienky pre udelenie certifikátu.

V danom roku nebol nahlásený žiadny konflikt záujmov, certifikačný orgán neprijal ani žiadne odvolania a sťažnosti.

2.4.2.7 Delegované činnosti pre Pôdohospodársku platobnú agentúru

ÚKSÚP, OVVOS v rámci delegovaných činností pre PPA vykonáva kontrolu reštrukturalizácie vinohradov a pre potreby PPA poskytuje údaje z vinohradníckeho registra.

Cieľom kontroly reštrukturalizácie vinohradov je odborné posúdenie žiadosti a projektu reštrukturalizácie vinohradu, posúdenie vhodnosti daných opatrení a jej odporúčanie na schválenie. Hlavnou úlohou je kontrola počiatočného a konečného stavu vinohradu pred a po schválení žiadosti o podporu pri reštrukturalizácii vinohradu, súlad s vinohradníckym registrom, overenie vhodnosti danej plochy na výsadbu viniča, ako aj overenie vhodnosti odrody registrovanej v LRO do danej oblasti.

Reštrukturalizáciu vinohradov je možné vykonať len na zákonom vymedzených vinohradníckych plochách evidovaných vo vinohradníckom registri na ÚKSÚP. Systém nepokrýva bežnú obnovu vinohradov, ktorých prirodzená životnosť sa skončila.

V roku 2024 ÚKSÚP vykonal v rámci delegovaných činností pre PPA spolu 113 kontrol, z toho 17 kontrol pre schválenie žiadosti o reštrukturalizáciu vinohradov, 5 kontrol ukončenia opatrenia vykľčovanie, 88 kontrol ukončenia projektu reštrukturalizácie vinohradov a 3 kontroly ukončenia presunu vinohradu.

2.4.3 Vedenie a aktualizácia registra ovocných sádov a chmeľníc

Vedenie a aktualizácia registra ovocných sádov a chmeľníc sa vykonáva v zmysle zákona č. 597/2006 Z. z. v znení zákona č. 467/2008 Z. z. a prostredníctvom aplikácie Geopriestorová žiadosť o podporu (ďalej len „GSAA“). V registri ovocných sádov a chmeľníc sa evidujú a aktualizujú údaje o ucelených a súvislých výsadbách ovocných sádov – ovocných krov, sadeníc, ovocných stromov rôznych druhov a chmeľníc – chmeľových rastlín s vybudovanou konštrukciou na výmere najmenej 0,3 ha. Pri vedení registra ovocných sádov sa každý rok aktualizujú ovocné sady podľa výmery ovocných druhov, odrôd, roku výsadby, podľa počtu jedincov na produkčnej výmere i podľa sponu.

Ovocný sad je poľnohospodárska plocha so súvislou výsadbou jedného alebo viacerých druhov ovocných stromov alebo ovocných krov s hustotou najmenej 100 ks životaschopných ovocných stromov na hektár alebo s hustotou najmenej 900 ks/ha ovocných krov; súčasťou ovocného sadu sú aj okrajové svahy terás, na ktorých sa vykonáva poľnohospodárska činnosť, ako aj súvislý manipulačný priestor, ktorý nie je súčasťou cesty, nepresahuje hranicu oplotenia a ktorý

prechádza šírkou najviac 12 m priečne a na konci vysadených radov ovocných stromov alebo ovocných krov a 8 m pozdĺž vysadených radov ovocných stromov alebo ovocných krov.

Intenzívne ovocné sady majú spravidla nízke tvary a vysoký počet jedincov na ha. Sú v dobrej kondícii, ošetrované podľa agrotechnických zásad. Dosahujú sa v nich vysoké a pravidelné úrody. Intenzívne ovocné sady sú sady produkčné. Ak intenzívny ovocný sad nespĺňa uvedené podmienky, je preradený do kategórie extenzívneho sadu. *Produkčnou výsadbou* sa rozumie výsadba, ktorá dosahuje minimálne úrody na úrovni ročného celoštátneho priemeru.

Extenzívne ovocné sady majú spravidla vyššie tvary a nižší počet jedincov na ha, rôznorodej úrovne agrotechniky i zdravotného stavu. Môžu byť produkčné i neprodukčné. Extenzívnym spôsobom sa môžu zakladať aj nové ovocné výsadby rôznych ovocných druhov.

Užívateľ ovocného sadu je fyzická alebo právnická osoba, ktorá obhospodaruje ovocný sad.

K 31.12.2024 bolo v registri ovocných sadov a chmeľníc evidovaných 455 ovocinárskych užívateľov a 1 chmeliarsky užívateľ.

2.4.3.1 Stav výmer ovocných sadov v registri ovocných sadov k 31.12.2024

Celková výmera ovocných sadov k 31.12.2024 dosiahla 5 748,1487 ha. V tejto výmere sú zahrnuté všetky intenzívne aj extenzívne ovocné sady s manipulačnými plochami. Celková výmera ovocných sadov na Slovensku oproti roku 2023 klesla o 0,8 % (- 46,7133 ha). Produkčná výmera ku koncu roka 2024 dosiahla 540,0718 ha. Z toho intenzívne ovocné sady tvoria 97,3 % (5 281,4415 ha) a extenzívne 2,7 % (148,6303 ha). Produkčná výmera oproti roku 2023 stúpila o 0,4 % (23,1012 ha).

Štruktúra ovocných sadov podľa celkovej a produkčnej výmery k 31.12.2024

Celková výmera v ha	Produkčná výmera v ha	Rozdelenie sadov podľa intenzity v ha		Výmera v %
5 748,1487	5 430,0718	intenzívne	5 281,4415	97,3 %
		extenzívne	148,6303	2,7 %

Aktuálny stav kapacity ovocných skladov v SR k 31.12.2024:

K 31.12.2024 využívalo sklady pre uskladnenie ovocia 48 ovocinárskych subjektov.

Celková kapacita skladov evidovaná v registri ovocných sadov dosiahla 32 269 t a sa znížila oproti roku 2023 o 11,44 % (3691,5 t).

2.4.3.2 Štátne štatistické rezortné zisťovania

OVVOS vykonal v roku 2024 nasledovné štátne štatistické zisťovania:

- odhad úrody ovocia k 15.06., 15.09. a produkcia ovocia k 31.12.

- výkaz o uskladnení jablák a hrušiek k 01.03., 31.10. a 31.12.

Štátne štatistické zisťovania boli zamerané na určenie produkčného potenciálu výsadiieb vybraných ovocných druhov podľa osobitného predpisu ² a na získanie strednodobých odhadov objemu produkcie a zásobovania trhu vybranými ovocnými druhmi. Zisťovania nemajú duplicitu s inými zisťovaniami ŠÚ SR.

Zisťovania pre určenie produkčného potenciálu ovocných sadov na Slovensku sa vykonávajú z ovocných sadov od výmery 0,3 ha, ktoré sú vedené v registri ovocných sadov na ÚKSÚP ako sady produkčné.

Zisťovania pre určenie produkčného potenciálu ovocných sadov na Slovensku sa vykonávajú z ovocných sadov od výmery 0,3 ha, ktoré sú vedené v registri ovocných sadov na ÚKSÚP ako sady produkčné.

Odhad úrody ovocia jablák, hrušiek, broskýň a marhúľ k 15.06.2024

Odhad úrody k 15.06.2024	Jablká	Hrušky	Broskyne	Marhule
Nahlásený odhad úrody v t	35 130,1990	1 205,7590	1 698,9050	665,2830
Nahlásená výmera v ha	1487,4610	109,3449	264,0980	188,5858
Dopočítaná úroda v t	448,857	57,705	5,615	14,56
Dopočítaná výmera v ha	49,4414	9,5853	1,4157	5,8286
Odhad úrody ovocia spolu v t	35 579,0560	1 263,4640	1 704,5200	679,8430

Odhad úrody ovocia jablák a hrušiek k 15.09.2024

Odhad úrody k 15.09.2024	Jablká	Hrušky
Nahlásený odhad úrody v t	33 677,267	1 321,339
Nahlásená výmera v ha	1 521,6939	113,0115
Dopočítaná úroda v t	257,796	57,066
Dopočítaná výmera v ha	19,4469	5,2885
Odhad úrody ovocia spolu v t	33 935,063	1 378,405
Priemerná úroda v t/ha	22,0194	11,6518

Produkcia ovocia k 31.12.2024:

Formuláre podľa § 18 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike boli zaslané 366 respondentom, ktorí obhospodarujú produkčné ovocné sady a sú registrovaní v registri ovocných sadov. Späť sa vrátilo 351 (96 %) výkazov. Z tohto počtu uviedlo nulové úrody 69 (22 %) subjektov. V roku 2024 sa na Slovensku vyprodukovalo 42 180,234 t ovocia na výmere 5 019,1322 ha. Na výmere 38,4905 ha bola dopočítaná úroda ovocia 305,064 t.

Uskladnenie jablák a hrušiek:

Do štátneho štatistického zisťovania „Uskladnenie jablák a hrušiek“ bolo k 31.10.2024 zaradených 45 subjektov, ktoré sú vedené v registri ovocných sadov a zaoberajú sa skladovaním jablák a hrušiek z domácej produkcie pre trhové potreby s kapacitou skladu min. 1 tona. Vyplnené výkazy sa vrátili od 41 respondentov (91 %). Nulové zásoby ovocia v skladoch uviedlo 13 respondentov (32 %). Z domácej produkcie jablák a hrušiek bolo k 31.10.2024 uskladnených 13 037,88 t jablák a 1202,42 t hrušiek.

Do zisťovania k 31.12.2024 bolo zaradených 45 subjektov, ktoré sú vedené v registri ovocných sadov a zaoberajú sa skladovaním jablák a hrušiek z domácej produkcie pre trhové potreby s kapacitou skladu min. 1 tona. Vyplnené výkazy sa vrátili od 43 respondentov (96 %). Nulové zásoby ovocia v skladoch uviedlo 22 respondentov (51 %). Z domácej produkcie jablák a hrušiek bolo k 31.12.2024 uskladnených 8 036,010 t jablák a 223,460 t hrušiek.

2.4.3.3 Aktuálny stav výmer chmeľníc v SR k 31.12.2024

V registri chmeľníc bol k 31.12.2024 registrovaný len 1 užívateľ chmeľníc. Celková výmera chmeľníc v roku 2023 dosiahla 38,69 ha. V tejto výmere je zahrnutý porast aj s manipulačnými plochami. Produkčná výmera chmeľníc, z ktorej sa zberá úroda dosiahla výmeru 37,27 ha.

Okres	Celková výmera v ha	% z celkovej výmery v ha	Produkčná výmera v ha	% z produkčnej výmery v ha
Trenčín	38,69	100,0	37,27	100,0
Spolu	38,69	100,0	37,27	100,0

Na Slovensku sa aktuálne pestuje iba 1 odroda chmeľu - Žatecký poloskorý červenák – klon 72, ktorý je pestovaný na celej aktuálnej produkčnej výmere chmeľníc v SR.

2.5 Oblasť ekologickej poľnohospodárskej výroby

2.5.1 Činnosť v oblasti ekologickej poľnohospodárskej výroby

Činnosť v oblasti ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej len „EPV“) je vykonávaná v rámci národnej a európskej legislatívy a pozostáva hlavne z:

- plnenia úloh príslušného orgánu pre EPV podľa osobitných predpisov,
- registrácie prevádzkovateľov činných v systéme EPV a vykonávania zmien v registri EPV,
- výmaz prevádzkovateľov zo systému EPV na základe ich žiadostí o zrušenie registrácie, sankčný výmaz na základe nedodržiavania pravidiel systému EPV,
- vedenia registra oprávnených inšpekčných organizácií,
- vydávania oprávnenia súkromným inšpekčným organizáciám na výkon delegovaných úloh v rámci EPV v SR (úradné kontroly a certifikácia v EPV),
- metodického riadenia činnosti oprávnených inšpekčných organizácií,
- vykonávania auditu činnosti oprávnených súkromných inšpekčných organizácií,
- vykonávania úradnej kontroly v oblasti EPV, ak nie je na jej výkon poverená inšpekčná organizácia a úradnú kontrolu subjektov, ktoré klamlivo používajú informáciu o tom, že poľnohospodársky produkt alebo potravina pochádzajú z EPV,
- posudzovania a povoľovania neekologických vstupov do EPV na území SR,
- zostavovania zoznamov:
- hnojív a pôdnych pomocných látok povolených do EPV,
- prípravkov na ochranu rastlín povolených do EPV,
- prostriedkov na čistenie a dezinfekciu povolených v EPV,
- krmív povolených v EPV
- vedenia databázy ekologického rastlinného množiteľského materiálu a databázy ekologickej živočíšnej výroby,
- určovania mimoriadnych pravidiel EPV,
- vypracúvania viacročného národného plánu úradných kontrol,
- vypracúvania výročnej správy z výsledkov úradných kontrol,
- určovania úradných laboratórií, v ktorých možno analyzovať úradne odobraté vzorky produktov EPV,
- vykonávania úradnej kontroly dovozu produktov EPV z tretích krajín vstupujúcich na územie EÚ v SR,
- určovania hraničných kontrolných staníc, rušenia alebo pozastavenia činnosti hraničnej kontrolnej stanice, ak nespĺňa požiadavky,
- určenia, pozastavenia alebo zrušenia činnosti miesta prepustenia do voľného obehu produktu EPV, v ktorých sú vykonávané dovozné kontroly zásielok EPV vylúčených z vykonania úradnej kontroly na hraničných kontrolných staniaciach,
- výmeny informácií a spolupráce s príslušnými orgánmi EÚ a príslušnými orgánmi členských štátov EÚ a so štátnymi a súkromnými inšpekčnými organizáciami členských štátov a iných štátov,
- vedenia správnych konaní za účelom ukladania sankcií za porušenia pravidiel EPV,
- spracovávanie údajov a zostavovanie súborov dát za SR pre inštitúcie EÚ (Eurostat, Európska komisia), komunikácia a výmena informácií o stave EPV prebieha cez databázové systémy EÚ - CIRCABC, OFIS a ECAS portal, v oblasti poskytovania informácií spolupracuje s ďalšími orgánmi štátnej správy ako aj neštátnymi organizáciami,
- vykonávania delegovaných kontrol pre PPA u poberateľov podpory pre opatrenie Ekologické poľnohospodárstvo (kontrola na mieste, administrácia PPA úloh, spolupráca v oblasti výmeny informácií).

2.5.1.1 Registrácia v ekologickej poľnohospodárskej výrobe

V systéme EPV každý prevádzkovateľ, ktorý je činný v rôznych oblastiach EPV (rastlinná výroba, zber voľne rastúcich rastlín a ich častí, pestovanie húb, výroba osív a rastlinného množiteľského materiálu z EPV, akvakultúra, živočíšna výroba, chov včiel, výroba krmív z EPV, výroba potravín z EPV, príprava, dovoz produktov z EPV z tretích krajín, vývoz produktov z EPV do tretích krajín, distribúcia/umiestnenie produktov z EPV na trh, skladovanie produktov z EPV) musí svoju činnosť oznámiť príslušnému orgánu, ÚKSÚP.

V súlade so zákonom č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v platnom znení odbor ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej len „OEPV“) vykonáva registráciu prevádzkovateľov EPV a tiež zmeny registrácie, vrátane zrušenia registrácie. Registre ekologických prevádzkovateľov sú zverejnené na webovom sídle ÚKSÚP.

ÚKSÚP vykonáva registráciu podľa druhu zamerania činnosti:

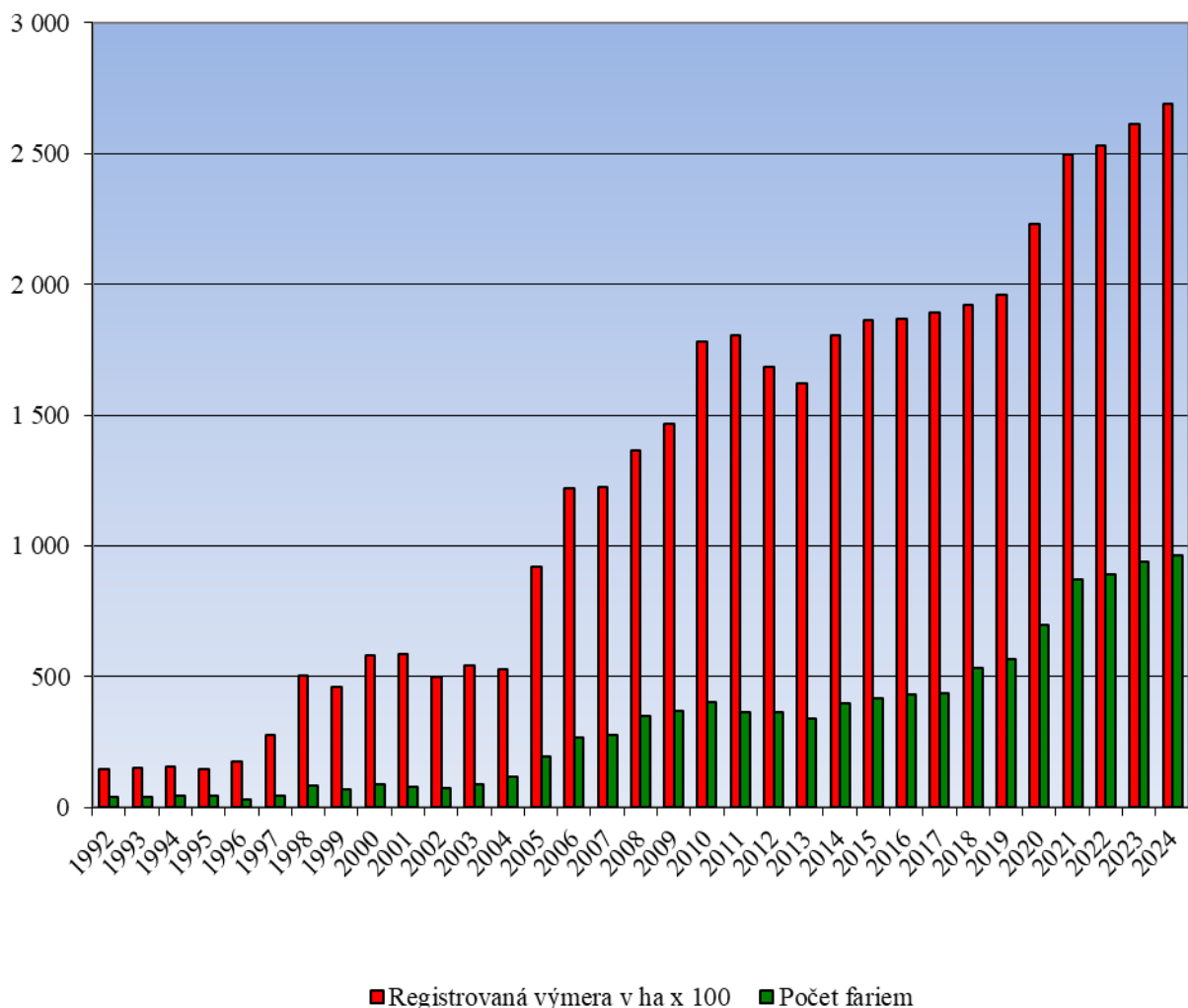
- rastlinná výroba,
- živočíšna výroba,
- zber voľne rastúcich rastlín a ich častí,
- chov včiel,
- pestovanie húb,
- výroba osív a iného množiteľského materiálu,
- akvakultúra z EPV,
- výroba potravín,
- výroba krmív,
- príprava – spracovanie produktov, pri ktorom nedochádza k zmene pôvodu, balenie alebo označovanie produktov z EPV,
- dovoz produktov z EPV z tretích krajín,
- vývoz produktov z EPV do tretích krajín,
- distribúcia/umiestnenie produktov z EPV na trh, skladovanie produktov z EPV.

K 31.12.2024 bolo v systéme EPV registrovaných celkovo 1 332* prevádzkovateľov rozčlenených do nasledovných činností:

Činnosť prevádzkovateľa v EPV	Počet v roku 2023	Počet v roku 2024
rastlinná výroba	941	965
živočíšna výroba	719	733
zber voľne rastúcich rastlín a ich častí	11	11
chov včiel	32	23
pestovanie húb	-	3
akvakultúra	1	1
výrobca potravín	124	130
výrobca osív	14	15
výrobca krmív	4	4
príprava (balenie)	83	86
dovoz	63	67
vývoz	36	40
distribúcia/umiestnenie na trh, skladovanie	306	316

pozn.: * každý prevádzkovateľ môže vykonávať viacero činností v systéme EPV

Vývoj ekologickej poľnohospodárskej výroby 1991 - 2024 počet fariem

Celková registrovaná plocha pôdy v systéme EPV ku 31.12.2024 bola 269 080,02 ha.
V porovnaní s rokom 2023, kedy bolo v systéme EPV obhospodarovaných 261 059,64 ha pôdy, výmera pôdy v EPV narástla o 3,07 %.

Štruktúra registrovanej pôdy v ekologickej poľnohospodárskej výrobe k 31.12.2024

Poľnohospodárska pôda v EPV	Poľnoh. pôda celkom (ha)	Orná pôda (ha)	TTP (ha)	Sady (ha)	Vinohrady (ha)
ekologická výmera	235 175,68	77 195,51	155 978,44	1 578,92	422,81
výmera v konverzii	33 904,34	11 487,03	21 963,26	273,35	180,70
Spolu	269 080,02	88 682,54	177 941,70	1 852,27	603,51

Ukazovatele EPV za roky 2023 a 2024

Ukazovateľ EPV	Rok 2023	Rok 2024	% rozdiel s rokom 2023
Počet prevádzkovateľov v EPV	1 305	1 332	+ 2,07
Počet prevádzkovateľov s pôdou v EPV	938	965	+ 2,88
Poľnohospodárska pôda (ha)	361 059,64	269 080,02	+ 3,07
Orná pôda (ha)	86 793,18	88 682,54	+ 2,18
TTP (ha)	171 869,30	177 941,70	+ 3,53
Ovocné sady (ha)	1 813,93	1 852,27	+ 2,11
Vinohrady (ha)	583,23	603,51	+ 3,48
Výrobca biopotravín	124	130	+ 4,84

Zmeny v registrácii nahlásené prevádzkovateľmi EPV sa najčastejšie týkajú rozšírenia alebo zníženia výmery registrovanej pôdy. Ďalej sú to ostatné zmeny, ako napríklad zmeny doby konverzie (skrátene, predĺženie), kultúry pôdy, zmeny v živočíšnej výrobe, zmeny kontaktných údajov prevádzkovateľa alebo činností v EPV. Zmeny vo výmere pôdy súvisia najmä s aktualizáciou LPIS.

2.5.1.2 Výkon úradných kontrol ekologickej poľnohospodárskej výroby

ÚKSÚP je príslušným orgánom štátnej správy pre EPV podľa § 4 pís. a) zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v platnom znení. Výkon úradných kontrol a iných úradných činností v oblasti EPV vykonávaných v SR, ÚKSÚP delegoval na súkromné inšpekčné organizácie v súlade s čl. 40 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 o ekologickej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007.

V SR boli na výkon úradných kontrol a iných úradných činností v oblasti EPV v roku 2024 oprávnené 2 súkromné inšpekčné organizácie (ďalej len „IO“):

- Naturalis SK, s.r.o., Kalinčiakova 27, 831 04 Bratislava (SK-BIO-002)
- Biokont CZ s.r.o., Měříčková 34, 621 00 Brno, Česká republika (SK-BIO-003)

Oprávnené súkromné IO vykonávajú úradné kontroly EPV s cieľom overiť dodržiavanie princípov a pravidiel EPV za účelom ochrany spotrebiteľa a jeho dôvery v kvalitu bioproduktov vyrobených v súlade s pravidlami EPV.

2.5.1.3 Činnosti oprávnených súkromných inšpekčných organizácií roku 2024

Naturalis SK, s.r.o. vykonal 1 604 fyzických inšpekcií na mieste (všetky boli ohlásené) a 297 dodatočných kontrol na základe rizikovosti prevádzkovateľov (295 neohlásených a 2 ohlásené). V roku 2024 bolo odobratých 46 vzoriek, ktoré boli analyzované v určenom úradnom laboratóriu pre EPV. Spoločnosť *Naturalis SK, s.r.o.* vydala v roku 2023 spolu 672 certifikátov pre prevádzkovateľov EPV.

Biokont CZ, s.r.o. vykonal 549 fyzických inšpekcií na mieste (506 ohlásených a 43 neohlásených) a 55 dodatočných kontrol na základe rizikovosti prevádzkovateľov (43 ohlásených a 12 neohlásených). V roku 2024 bolo odobratých 28 vzoriek, ktoré boli analyzované v určenom úradnom laboratóriu pre EPV. Spoločnosť *Biokont CZ, s.r.o.* vydala v roku 2024 spolu 491 certifikátov pre prevádzkovateľov EPV.

2.5.1.4 Audity, delegované kontroly a úradné kontroly vykonané OEPV

V rámci dozoru nad činnosťou súkromných IO ÚKSÚP, OEPV vykonáva kancelárske audity, svedecké audity a dohľadové audity.

V roku 2024 boli vykonané 2 kancelárske audity v sídlach oprávnených súkromných IO a 4 svedecké audity a 3 dohľadové audity na inšpektorov oprávnených IO.

Inšpektori OEPV na základe „Dohody o delegovaní činnosti č. 16/2023/161“ uzavretej medzi ÚKSÚP a PPA, vykonávajú pre PPA kontroly na mieste za účelom overenia dodržiavania podmienok opatrenia ekologickej poľnohospodárstva Strategického plánu SPP SR 2023 – 2027. V roku 2024 PPA vybrala 76 prevádzkovateľov EPV, u ktorých má byť vykonaná kontrola na mieste.

Počas roka 2024 OEPV:

1. Vykonal 4 úradné kontroly predaja prostredníctvom komunikácie na diaľku (internetový predaj), z ktorých v jednom prípade bola uložená sankcia.
2. Vykonal 160 dovozných úradných kontrol ekologických zásielok prichádzajúcich z tretích krajín do EÚ. Na 5 zásielkach bola vykonaná aj kontrola identity a fyzická kontrola. V roku 2024 boli vykonané 2 fyzické kontroly spojené s povinným odberom vzorky.

2.5.1.5 Posudzovanie a povoľovanie neekologických vstupov do EPV

OEPV posudzuje neekologické vstupy do EPV a povoľuje ich použitie v EPV v rastlinnej výrobe, živočíšnej výrobe, pri výrobe potravín alebo krmív. Zostavuje zoznamy hnojív a pôdnych pomocných látok povolených do EPV, prípravkov na ochranu rastlín, krmív, látok na čistenie a dezinfekciu budov a zariadení v chove hospodárskych zvierat, ktoré sú povolené do EPV. Aktuálne zoznamy sú zverejnené na webovom sídle ÚKSÚP.

Povoľovanie hnojív a pôdnych pomocných látok, prípravkov na čistenie a dezinfekciu budov a zariadení, prípravkov na ochranu rastlín a krmív do EPV

V súlade s právnymi predpismi v oblasti EPV bolo v roku 2024:

- posúdených 145 hnojív a pôdnych pomocných látok, povolených bolo 124, 18 udelených výnimiek a 3 nepovolené,
- posúdený 1 dezinfekčný a čistiaci prípravok v živočíšnej výrobe, ktorý bol povolený 1h,

- posudzovaných 21 prípravkov na ochranu rastlín, povolených bolo 21 prípravkov na ochranu rastlín, žiadne prípravky neboli zamietnuté, 4 vypracované staviská pre udelenie mimoriadnych výnimiek MPRVSR,
- posúdených 239 krmív vrátane silážnych prípravkov, z ktorých bolo 239 povolených.

Bioosivá a vydávanie výnimiek na použitie neekologického rastlinného množiteľského materiálu

V súlade s právnymi predpismi pre EPV majú prevádzkovatelia uprednostňovať používanie rastlinného množiteľského materiálu dopestovaného v súlade s pravidlami EPV (ďalej len „bioosivá“) pred používaním rastlinného množiteľského materiálu, ktorý nebol získaný metódou EPV (ďalej len „neekologickými osivami“).

OEPV vedie databázu bioosív dostupných na území SR a zverejňuje ju na webovom sídle ÚKSÚP.

V roku 2024 požiadali o zaradenie osiva do databázy bioosív 5 prevádzkovatelia EPV registrovaní na činnosť výrobcu osív z EPV. Ponuka bioosív v SR však dlhoročne nepokrýva dopyt prevádzkovateľov, preto je možnosť v súlade s platnou legislatívou vydávať výnimky na použitie neekologického rastlinného množiteľského materiálu v EPV.

Za rok 2024 bolo prijatých 374 žiadostí o povolenie použitia neekologického osiva v EPV, ktoré sa týkalo 889 posúdení druhov a ich odrôd. Z nich bolo povolených 860 výnimiek na osivo a pri 29 žiadostiach o výnimku sa rozhodlo o nepovolení použitia neekologického osiva. OEPV každoročne zasiela Európskej komisii správu o udelených výnimkách pre používanie neekologického rastlinného množiteľského materiálu pre účely prehodnotenia situácie ohľadom používania neekologických osív na úrovni EÚ do 30.06. bežného roku.

V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 o ekologickej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 vydal OEPV všeobecné povolenie na použitie neekologického rastlinného množiteľského materiálu v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v SR.

Výnimky z pravidiel EPV v živočíšnej výrobe

V roku 2024 OEPV udelilo 441 rozhodnutí za účelom udelenia výnimky z pravidiel v EPV v živočíšnej výrobe v súlade s prílohou II časťou II ods. 1, bodom 1.3.4., 1.7.8, 1.7.9., 1.7.10. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 o ekologickej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007. Bolo udelených 117 rozhodnutí v oblasti výkonu zásahov na hospodárskych zvieratách (odrokovanie hovädzieho dobytku, kupírovanie chvostov oviec a pod.).

Ďalej bolo udelených 324 rozhodnutí pre schválenie umiestnenia hospodárskych zvierat z neekologického chovu do systému EPV, z toho 5 rozhodnutí sa týkalo umiestnenia hospodárskych zvierat ohrozených druhov plemien z neekologického chovu do systému EPV.

2.5.1.6 Činnosť v orgánoch EÚ

OEPV sa pravidelne zúčastňuje zasadnutí Európskej komisie Výborov pre EPV a Expertných skupín pre EPV v Bruseli prostredníctvom delegáta za SR pre EPV.

V roku 2023 sa začali povinne vydávať certifikáty pre ekologických prevádzkovateľov v systéme TRACES NT. Certifikáty na území SR vydávajú oprávnené inšpekčné organizácie.

2.5.1.7 Porušenia EPV, udeľovanie sankcií, podnety

Nedodržania súladu zistené počas úradných kontrol, klasifikované ako závažné a kritické sú odstupované oprávnenou IO na príslušný orgán spolu s podkladovou dokumentáciou za účelom posúdenia a možného udelenia sankcie v správnom konaní. V roku 2024 bolo

odstúpených 49 porušení. jedno porušenie bolo po odvolaní prevádzkovateľa na rozhodnutie odstúpené na druhostupňové konanie na MPRV SR.

V systéme OFIS boli v roku 2024 nahrané 4 prípady, ktoré sa týkali SR. Z týchto prípadov bolo Slovensko označené v 1 prípade a v 3 prípadoch označilo Slovensko iný členský štát EÚ. V roku 2024 sa uzavrel 1 prípad.

2.5.1.8 Aktivity odboru v oblasti EPV v roku 2024

Významnou činnosťou OEPV je aj zasielanie správ a hlásení do orgánov EÚ prostredníctvom elektronických informačných systémov OFIS, TRACES a EUROSTAT.

2.5.2 Ciele a prehľad ich plnenia

V oblasti EPV je základným cieľom OEPV plnenie úloh príslušného orgánu v zmysle zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v platnom znení, tvorba a správny výklad legislatívy v oblasti EPV, riadenie kontroly a registrácia prevádzkovateľov EPV, dohľad nad činnosťou oprávnených IO, riešenie porušení pravidiel EPV, zber dát pre potreby orgánov EÚ ako aj MPRV SR, PPA, ŠÚ SR a spolupráca s príslušnými orgánmi a inšpekčnými organizáciami členských štátov EÚ.

OEPV si plnil v roku 2024 úlohu príslušného orgánu vyplývajúce z legislatívy a zákona, ako aj ďalšie činnosti a úlohy. Boli aktualizované metodické pokyny usmerňujúce činnosť oprávnených súkromných IO. V priebehu roku boli pravidelne odovzdávané dáta pre potreby MPRV SR, PPA, ŠÚ SR ako aj hlásenia do orgánov EÚ. OEPV zároveň aktívne spolupracoval s príslušnými orgánmi a IO členských štátov EÚ.

2.6 Oblasť autorizácie POR a pomocných prípravkov

2.6.1 Činnosť

Činnosti ÚKSÚP v oblasti autorizácie POR a pomocných prípravkov vykonáva odbor registrácie pesticídov (ďalej len „ORP“), ktorý úzko spolupracuje s odbornými pracoviskami a príslušnými orgánmi členských štátov a je vykonávaná v zmysle platnej legislatívy a pozostáva hlavne z:

- hodnotenia účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov alebo základných látok a koordinovania procesu ich hodnotenia s odbornými pracoviskami - s Národným referenčným laboratóriom pre pesticídy Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach (ďalej len „NRL UVLF“), Výskumným ústavom vodného hospodárstva (ďalej len „VÚVH“), Slovenským hydrometeorologickým ústavom (ďalej len „SHMÚ“), Úradom verejného zdravotníctva SR (ďalej len „ÚVZ SR“) a Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom - Ústavom včelárstva (ďalej len „NPPC-ÚV“), s príslušnými zodpovednými orgánmi členských štátov, Ministerstvom hospodárstva SR, Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (ďalej len „EFSA“), Európskou chemickou agentúrou a Európskou komisiou na účely ich schválenia alebo obnovenia ich schválenia a harmonizovanej klasifikácie účinných látok,
- prijímania žiadostí o autorizáciu POR a pomocných prípravkov, o zmenu a doplnenie autorizácie, obnovenie autorizácie, o predĺženie doby platnosti autorizácie, o prehodnotenie autorizácie, o povolenie na paralelný obchod a koordinovanie procesu ich hodnotenia s odbornými pracoviskami, príslušnými zodpovednými orgánmi členských štátov a Európskou komisiou na účely ich autorizácie, zmien a doplnení autorizácie, prehodnotenia autorizácie, obnovenia autorizácie a povolenia na paralelný obchod,
- vypracúvania odborných posudkov, stanovísk a hodnotiacich správ pre oblasť identity a fyzikálno-chemických vlastností účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov alebo základných látok, POR a pomocných prípravkov, ako aj pre oblasť analytických metód na stanovenie účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov, ich nečistôt a reziduí na účely schválenia účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov alebo základných látok alebo na účely autorizácie POR a pomocných prípravkov, zmien a doplnení autorizácie, prehodnotenia autorizácie, obnovenia autorizácie a paralelného obchodu,
- hodnotenia dokumentačného súboru údajov biologickej účinnosti POR pri autorizácii, zmene a doplnení autorizácie, obnovení alebo prehodnotení autorizácie,
- spolupráce s odbornými pracoviskami a príslušnými orgánmi členských štátov pri hodnotení účinných látok a autorizácii POR, výmene informácií o autorizovaných POR, pri zdieľaní výsledkov hodnotenia pri prehodnocovaní autorizácie už autorizovaných POR,
- vydávania rozhodnutí o autorizácii POR, rozhodnutí o autorizácii pomocných prípravkov a adjuvantov, o zmene a doplnení autorizácie, predĺžení doby platnosti autorizácie, obnovení autorizácie, prehodnotení autorizácie, prebaľovaní POR a pomocných prípravkov vrátane prípravkov pre neprofesionálnych používateľov, o paralelnom obchode, zrušení autorizácie alebo povolenia na paralelný obchod,
- vydávania povolení na používanie POR na účely výskumu a vývoja,
- vydávania certifikátov o spôsobilosti na vykonávanie skúšok biologickej účinnosti s POR podľa Zásad správnej experimentálnej praxe (ďalej len „ZSEP“) a vykonávanie ich kontroly,
- zabezpečovania systému manažérstva kvality certifikácie správnej experimentálnej praxe (ďalej len „SEP“),

- vykonávania činnosti v zmysle Vnútornej smernice číslo 12/2010 „Systém manažérstva kvality certifikácie SEP“,
- prijímania žiadostí na skúšanie biologickej účinnosti POR, hodnotenia požiadaviek výrobcov POR, skúšania biologickej účinnosti POR podľa ZSEP, spracovávanie výsledkov zo skúšok biologickej účinnosti (na požiadanie žiadateľa aj v programe Manažmentu výskumu v poľnohospodárstve (ARM) v zmysle jednotného európskeho systému), spracúvania plánov a metodík pokusov pre jednotlivé škodlivé organizmy v rôznych poľnohospodárskych plodinách pre celé územie SR,
- vedenia zoznamu autorizovaných POR a POR povolených na paralelný obchod, zoznamu autorizovaných pomocných prípravkov a pomocných prípravkov povolených na paralelný obchod, ktorý sa zverejňuje najmenej raz ročne vo Vestníku MPRV SR a je dostupný aj prostredníctvom online databázového informačného systému prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „ISPOR“),
- vedenia evidencie a dokumentácie autorizovaných POR a pomocných prípravkov,
- poskytovania údajov, informácií a správ Európskej komisii, EFSA, medzinárodným organizáciám, príslušným orgánom členských štátov EÚ a tretích krajín,
- účasti na odborných stretnutiach organizovaných Európskou komisiou, EFSA, Európskou stredozemskou organizáciou na ochranu rastlín (ďalej len „EPPO“), členskými štátmi alebo inými medzinárodnými organizáciami,
- organizovania stretnutí s odbornými pracovníkmi za účelom diskusie o aktuálnych problémoch súvisiacich s autorizáciou, ako aj o plánovaných úlohách vyplývajúcich z predpisov EÚ,
- vypracúvania metodických pokynov a metodík,
- riešenia akútnych prípadov v ochrane rastlín podľa potrieb poľnohospodárskej praxe v SR,
- spolupráce s inými výskumnými ústavmi a univerzitami pri skúšaní špecifických POR alebo pri riešení špecifických škodlivých organizmov,
- plnenia ďalších úloh v rámci ÚKSÚP, MPRV SR, spolupráce s odbornými inštitúciami.

2.6.1.1 Autorizácia POR

ORP v roku 2024 na vlastný podnet začal 91 konaní a prijal žiadosti pre 1604 rôznych konaní vo veci autorizácie POR či pomocných prípravkov, zmeny a doplnenie autorizácie, predĺženia doby platnosti autorizácie, prehodnotenia/obnovenia autorizácie, povolenia na paralelný obchod.

Vydané rozhodnutia	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
nová autorizácia	119	155	101	91	35	55	33	33	49	59
identická autorizácia					25	31	44	40	42	34
vzájomné uznávanie autorizácie					50	51	67	73	56	54
predĺženie platnosti autorizácie – na profesionálne použitie	130	194	196	347	386	347	440	422	544	587
predĺženie platnosti autorizácie – na neprofesionálne použitie	14	17	18	24	17	21	16	31	39	50
paralelný obchod - uvedenie na trh	53	64	96	79	95	90	47	64	87	52
paralelný obchod - osobná spotreba	3	28	13	12	6	2	2	0	2	3
prehodnotenie autorizácie (re-registrácia)	19	10	9	6	1	3	4	12	4	1
Obnovenie autorizácie										29
nepovolenie paralelného obchodu	14	11	16	23	22	6	14	3	4	2

nepovolenie autorizácie na menej významné použitie	5	0	2	5	4	7	0	2	0	0
zrušenie autorizácie na menej významné použitie	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
nepredloženie platnosti autorizácie	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
zamietnutie žiadosti	16	25	3	10	12	4	7	9	6	4
zastavenie konania	27	75	63	110	126	131	91	87	76	61
zrušenie autorizácie	10	61	12	25	32	58	77	14	11	47
ostatné - zmeny zloženia, výrobné závody účinných látok a POR, rozšírenie o obal, menej významné použitie, zmena adresy a názvu subjektov (držiteľa autorizácie, výrobcov, výrobných závodov), zmena zloženia, zmena držiteľa autorizácie (prevod), zmena klasifikácie, zmena v etikete, zmena názvu prípravku, obnovenie autorizácie POR, rozšírenie autorizácie POR, zmena v použití POR a iné	297	607	224	283	286	394	414	499	456	315
výskum a vývoj			285	245	285	230	208	186	137	192
prerušenie správneho konania			184	200	137	110	121	124	143	78
Spolu	707	1247	1222	1461	1521	1540	1585	1599	1656	1568

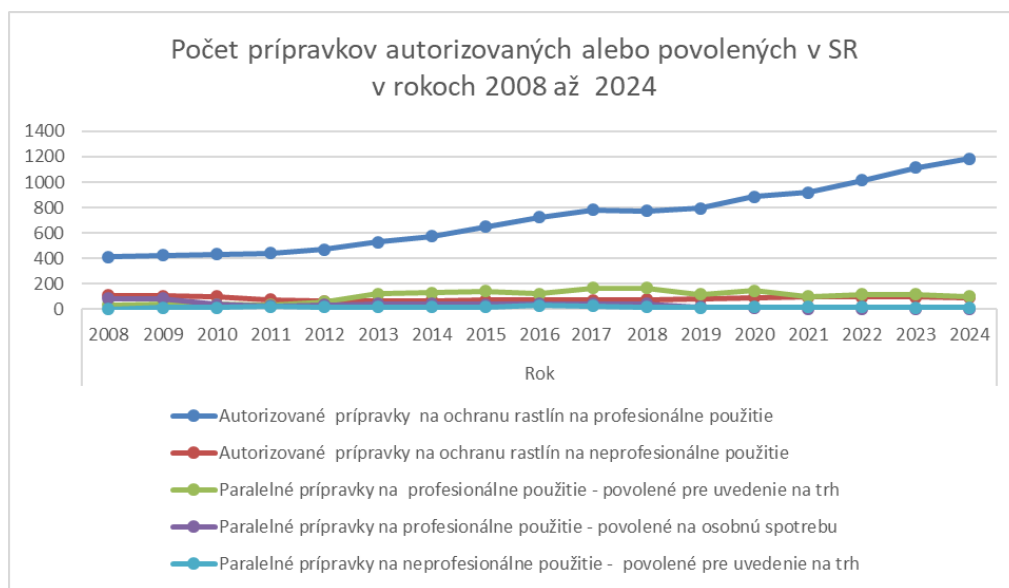
Celkovo bolo za ORP vydaných 1 568 rozhodnutí. Rozhodnutí o autorizácii POR, rôznych zmien, doplnení a zrušení rozhodnutí (t.j. všetky okrem výskumu a vývoja) bolo vydaných 1376, čo je o 143 rozhodnutí menej ako v roku 2023.

Rozhodnutí o autorizácii POR, rôznych zmien, doplnení a zrušení (bez rozhodnutí o prerušení konania a bez výskumu a vývoja) bolo vydaných 1 298, čo je o 78 rozhodnutí menej (5,67 %) ako v minulom roku.

ORP vedie zoznam autorizovaných POR a POR povolených na paralelný obchod na rok 2024 a zoznam autorizovaných pomocných prípravkov a pomocných prípravkov povolených na paralelný obchod, zoznam autorizovaných POR a POR povolených na paralelný obchod na rok 2024, ktorý bude zverejnený vo Vestníku MPRV SR, čiastka 4.

Odbor viedol evidenciu dokumentácie POR, poskytoval údaje, informácie a správy Európskej komisii, medzinárodným organizáciám, príslušným zodpovedným úradným orgánom členských štátov EÚ a tretích krajín. Spolupracoval s odbornými pracoviskami NRL UVLF, VÚVH, SHMÚ, ÚVZ SR a NPPC-ÚV ako aj s odborom ochrany rastlín ÚKSÚP, odborom laboratórnych činností ÚKSÚP, so zahraničnými registračnými autoritami pri autorizácii, posudzovaní paralelných prípravkov, výmene informácií o autorizovaných POR.

Počet autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín a prípravkov na ochranu rastlín povolených na paralelný obchod v priebehu rokov 2008 – 2024

Počet autorizovaných POR/pomocných prípravkov z pohľadu typu účinných látok

POR	Autorizované POR v roku 2024	Počet autorizovaných POR celkom	Počet účinných látok celkom
POR	96	1275	219
POR s obsahom nízkorizikovej účinnej látky	2	27	16
POR s účinnými látkami, ktoré sa majú nahradiť	33	372	33
POR s účinnými látkami na báze mikroorganizmov	2	29	15
Pomocné prípravky na báze makroorganizmov (bioagens)	0	60	34

2.6.1.2 Hodnotenie biologickej účinnosti, identity, fyzikálno-chemických vlastností a analytických metód účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov, základných látok, POR a pomocných prípravkov

Hodnotenie biologickej účinnosti POR podľa údajov v „Dokumentačnom súbore údajov o biologickom hodnotení POR“

Hodnotenie biologickej účinnosti bolo vypracovávané na úrovni systému autorizácie POR formou zonálnej spolupráce. Hodnotenie biologickej účinnosti bolo zamerané na hodnotenie minimálnej novej účinnej dávky POR, hodnotenie stupňa účinnosti dávky odporúčanej pre autorizáciu POR, na hodnotenie potreby tank-mix kombinácie POR s inými POR alebo adjuvantami, možnosti aplikácie POR v podobe delenej aplikácie, hodnotenie výskytu rezistencie v EÚ a celosvetovom meradle a z toho vyplývajúce riziká pre SR, riziká novej rezistencie na jednotlivé účinné látky a rezistencie na POR, hodnotenie krížovej rezistencie medzi jednotlivými účinnými látkami a POR a z toho vyplývajúce potreby v striedaní POR v ochrane rastlín, zhodnotenie a nastavenie stupňa agronomického rizika rezistencie POR, určenie antirezistentnej stratégie pre hodnotený POR i s ohľadom na ostatné autorizované POR, hodnotenie nepriaznivých vplyvov na ošetrované plodiny po aplikácii POR v podobe fytotoxicity, vplyvov na výšku úrody, kvalitatívne parametre úrody, možné vplyvy POR na technologické procesy spracovania úrody, vplyv POR na ošetrované rastliny a rastlinné produkty, ktoré slúžia ako množiteľský materiál, hodnotenie vplyvu POR na následné, susediace a náhradné plodiny,

vplyv POR na užitočné a ne cieľové organizmy, určenie správneho postupu pri čistení aplikačného zariadenia s ohľadom na bezpečnosť pri opätovnom použití aplikačného zariadenia. Vypracovanie porovnávacích posudzovaní z dôvodu možnosti nahradenia účinných látok v ochrane rastlín patriacich medzi kandidátov na substitúciu podľa čl. 50 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní POR na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS inými účinnými látkami.

Vypracovanie stanovísk k použitiu autorizovaných prípravkov na menej významné použitie (ďalej len „MVP“) v minoritných plodinách

Počet záverečných hodnotení	148
Počet priebežných hodnotení	150
Počet pripomienok k dRR	26
Počet vypracovaných dRR	3
Počet vypracovaných RR	2
Porovnávacie posudzovanie	27
Stanoviská MVP	33
Vyjadrenia pomocné prípravky	23
Revízie Etk	64
Výnimky na 120 dní	17
Spolu	493

Pozn: dRR – draft registration report – návrh registračnej správy

RR – registration report – registračná správa

MVP – menej významné použitie

Etk – etiketa

Hodnotenie identity, fyzikálno-chemických vlastností a analytických metód účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov, základných látok, POR a pomocných prípravkov

Počet posúdení identity účinnej látky	Počet hodnotení identity POR	Počet hodnotení fyz.-chem. vlastností	Počet hodnotení analytických metód	Počet pripomienok k dRR	Počet vypracovaných dRR	Počet vypracovaných RR	Stanoviská MVP	Spolu
192	309	253	135	23	25	25	2	964

2.6.1.3 Hodnotenie dokumentácie ZSEP a vydávania certifikátov o spôsobilosti na vykonávanie skúšok biologickej účinnosti s POR podľa ZSEP

Hodnotenie bolo zamerané hlavne na posudzovanie dokumentácie ZSEP, vydávanie certifikátov o spôsobilosti na vykonávanie skúšok biologickej účinnosti s POR podľa ZSEP, rozšírenie certifikátov, predĺženie platnosti certifikátov.

Vydané nové certifikáty	Rozšírenie certifikátu	Administratívne zmeny	Rozpracované certifikáty	Počet certifikačných auditov	Počet dozorných auditov	Počet recertifikačných auditov	Predĺženie platnosti certifikátu
4	3	0	1	2	0	1	1

Evidencia žiadostí a vydanie rozhodnutia na povolenie POR na účely výskumu a vývoja

Počet žiadostí	Vydané rozhodnutia	Žiadosti o použitie pomocných POR	Zrušené žiadosti
117	192	11	0

2.6.1.4 Skúšanie biologickej účinnosti POR

Do skúšok bolo prijatých 46 pokusov.

V rámci SR bolo založených:

- 17 herbicídnych pokusov so 163 variantmi,
- 7 fungicídnych pokusov so 79 variantmi.

Skúšanie biologickej účinnosti POR sa vykonávalo podľa ZSEP, ktoré bolo zamerané na:

- herbicídy v ozimných a jarných obilninách, kukurici satej proti dvojkličnolistovým burinám, jednoročným a trvácim trávam v rôznych aplikačných termínoch a na overovanie selektivity,
- fungicídy na skúšanie selektivity moridiel v jačmeni ozimnom a foliárne aplikácie v obilninách, kukurici satej, zemiakoch, olejninách, strukovinách a ovocných drevinách proti hubovitým chorobám.
- zoocídy a rastové regulátory v ovocných sadoch a vinohradoch proti hospodársky významným žravým a cicavým škodcom ako aj možným prenášačom viróz.

Odborní zamestnanci oddelenia skúšania biologickej účinnosti sa podieľali na kontrolách činnosti žiadateľov o certifikát správnej experimentálnej praxe (ďalej len „GEP“).

Spracované boli plány pokusov pre jednotlivé škodlivé organizmy v rôznych poľnohospodárskych plodinách pre celé územie SR, výsledky zo skúšok boli spracované na požiadanie žiadateľa aj v programe ARM v zmysle jednotného európskeho systému, vykonávala sa kontrola žiadateľov o certifikát GEP na skúšanie biologickej účinnosti POR v zmysle platných predpisov a ZSEP.

2.6.1.5 Ostatné aktivity

V rámci tretej etapy programu obnovenia schválenia účinných látok (AIR3) ORP vykonával v rokoch 2015 – 2024 v spolupráci s odbornými pracoviskami podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 686/2012 pre celú EÚ úlohu spravodajského členského štátu pre účinnú látku boscalid a v rámci štvrtej etapy (AIR4) pre účinnú látku etofenprox.

Žiadosť pre účinnú látku boscalid bola predložená v júli 2015 a dokumentácia v januári 2016. ORP a väčšina odborných pracovísk svoju časť hodnotenia ukončilo, v roku 2017 ešte prebiehalo hodnotenie v oblasti toxikológie a ekotoxikológie, obidve hodnotenia boli začiatkom roka 2018 sfinalizované a finálna hodnotiaci správa bola zaslaná spolupracujúcemu členskému štátu, Francúzsku, na pripomienky. Začiatkom novembra 2018 bola hodnotiaci správa zaslaná EFSA. Po ukončení verejného pripomienkového konania EFSA identifikovala dodatočné údaje, ktoré žiadateľ predložil na jeseň 2019. Po ich vyhodnotení bol návrh hodnotiacej správy v roku 2024 postúpený EFSA.

Pre účinnú látku etofenprox bola v júni 2019 doručená dokumentácia, ORP v spolupráci s odbornými pracoviskami v nasledujúcich mesiacoch vyhodnocovalo úplnosť dokumentácie a v súčasnosti prebieha hodnotenie účinnej látky.

ORP sa aktívne zapájal do systému autorizácie POR formou zonálnej spolupráce. Pripomienkoval usmerňujúce dokumenty Európskej komisie, DG SANTE, poskytol MPRV SR 17 stanovísk na udelenie výnimky na uvedenie prípravku na trh pri mimoriadnych situáciách.

ORP vedie a spracováva záznamy o predaji POR podľa nariadenia (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov. Zamestnanci ORP zastupovali SR na online rokovaníach expertnej skupiny *Post Approval Issues Group*, zonálneho riadiaceho výboru, telekonferencií EFSA, zastupujú SR v Európskej koordinačnej inštitúcii pre minoritné použitia (*European Minor Uses Coordination Facility (MUCF)*) a EPPO paneloch: EPPO panel pre všeobecné štandardy na hodnotenie účinnosti (*EPPO Panel on general standards on efficacy evaluation*) a v EPPO pracovnej skupine pre rezistenciu prípravkov na ochranu rastlín (*EPPO Expert Working Group on resistance to plant protection products*).

V roku 2024 bolo zorganizovaných niekoľko stretnutí so zástupcami priemyslu v oblasti autorizácie POR, na ktorých boli prediskutované odborné otázky a problémy autorizačných procesov, ako aj možnosti zmeny a doplnenia legislatívnych predpisov SR v danej oblasti.

2.6.2 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavným cieľom ORP je zabezpečenie plnenia úloh v súvislosti s uplatňovaním nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009/ES o uvádzaní POR na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, a to najmä autorizácia/povoľovanie POR a participácia na procese hodnotenia účinných látok, čo prispieva k zlepšeniu dostupnosti potrebnej ochrany rastlín pre poľnohospodársku prax, a tým zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia v SR.

S tým súvisí aj skúšanie biologickej účinnosti podľa ZSEP, vydávanie povolení na účely výskumu a vývoja, vydávanie certifikátov o spôsobilosti na vykonanie skúšok biologickej účinnosti POR, spracovanie údajov pre ŠÚ SR o objeme uvedených POR na trh.

2.7 Oblasť ochrany rastlín

2.7.1 Činnosť

Hlavným poslaním ÚKSÚP v oblasti ochrany rastlín je kontrola zdravotného stavu dovážaných rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov z tretích krajín na hraničných kontrolných staniciach (ďalej len „HKS“) a kontrola zdravotného stavu rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov vyprodukovaných na území SR v rámci sústavnej rastlinolekárskej kontroly na účely vystavovania rastlinných pasov, s cieľom zamedziť zavlečeniu a rozširovaniu škodlivých organizmov. Jednou z činností odboru ochrany rastlín (ďalej len „OOR“) je aj zisťovanie a prieskum výskytu karanténnych škodcov Únie.

Ďalšími úlohami sú vykonávanie signalizácie výskytu a ošetrovania proti škodlivým organizmom, kontrola výroby, uvádzania na trh, používania, skladovania a zneškodňovania prípravkov na ochranu rastlín a pomocných prípravkov v ochrane rastlín (ďalej len „POR“), čo prispieva k zabezpečovaniu ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia, sústavná rastlinolekárska kontrola množiteľských porastov vrátane vzorkovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, zisťovanie spotreby POR, vydávanie povolení na leteckú aplikáciu POR a kontrola maku a drogových rastlín. V budúcnosti bude veľmi perspektívna metóda precízneho ošetrovania rastlín pomocou bezpilotných leteckých prostriedkov (dronov) a v tejto oblasti sa OOR aktívne zapája do medzinárodnej spolupráce. Tomuto procesu napomáhajú aj jednotlivé výskumné úlohy zamerané na oblasť skúšania biologickej účinnosti, ktoré ÚKSÚP v spolupráci s odbornými pracoviskami a žiadateľmi realizuje už niekoľko rokov. Výsledky sú priebežne vyhodnocované. Momentálne je najväčšou prekážkou v komerčnom nasadení tejto technológie v Európe aj na Slovensku absencia legislatívnych pravidiel pre použitie dronov v poľnohospodárskej praxi v rámci EÚ, ako aj chýbajúce postupy pre autorizáciu POR určených práve pre tento spôsob aplikácie. Výsledky činnosti odboru využíva poľnohospodárska prax, orgány finančnej správy a polície, výrobcovia, dovozcovia a vývozcovia rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov.

Činnosť ÚKSÚP v oblasti ochrany rastlín je metodicky zabezpečená OOR. Terénnu kontrolu a vstupnú dovoznú rastlinolekársku kontrolu zabezpečujú rastlinolekárski inšpektori oddelenia kontroly ochrany rastlín (ďalej len „OKOR“) odboru kontroly ÚKSÚP. Oblasťné pracoviská rastlinolekárske inšpektorov sú účelovo rozmiestnené na celom území SR.

S cieľom zabezpečenia harmonizácie pracovných postupov pri výkone kontrol rastlinolekárske inšpektormi OKOR, vypracoval OOR v roku 2024 spolu 18 metodických pokynov a plány kontrol pre nasledujúci rok:

- plán vzorkovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov;
- plán vzorkovania a prieskum *Bursaphelenchus xylophilus* a *Xylella fastidiosa*;
- plány kontrol registrovaných profesionálnych prevádzkovateľov, karanténnych staníc a izolačných zariadení;
- plán odberu vzoriek na háďatko zemiakové pred zrušením fyto karanténnych opatrení;
- plány úradnej kontroly internetového predaja rastlín, internetového predaja POR a neplánovaných kontrol POR súvisiaci s uvádzaním a používaním POR na trhu v SR.

V rámci úloh vykonávaných pre PPA boli pre rok 2024 vypracované 3 metodiky kontroly kondicionality pre oblasti PH 1, PH 7 a PH 8 a metodický pokyn ÚKSÚP na kontrolu delegovaných činností č. 26/2024 „Metodický pokyn pre výkon delegovaných kontrol na mieste vykonávaných pre Pôdohospodársku platobnú agentúru v programovom období 2023 – 2027“. V rámci zvyšovania povedomia o význame zdravia rastlín pripravil OOR k 12. máju, ktorý je vyhlásený za medzinárodný deň zdravia rastlín fotograficko-poetickú súťaž o rastlinách určenú verejnosti. Súťaž bola prezentovaná na sociálnej sieti Facebook.

Medzinárodná spolupráca, činnosť v štruktúrach EÚ, školenia BTSF

V roku 2024 sa zástupcovia OOR aktívne zúčastňovali na zasadnutiach Európskej komisie - Stálych výboroch pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá - sekcia zdravie rastlín a taktiež v pracovnej skupine Rady pre rastliny a otázky zdravia rastlín Roosendal.

OOR každoročne v legislatívne stanovených termínoch zasiela do Európskej komisie hlásenia o výsledkoch prieskumov na karanténnych škodcoch Únie.

Za oblasť dovozu do EÚ a prepravy v rámci EÚ boli vypracované a odoslané nasledovné hlásenia:

- hlásenie o dovoze škodlivých organizmov určených na vedecké alebo vzdelávacie účely, na pokusy alebo šľachtenie v zmysle Delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/829,
- hlásenie o pohybe zásielok náchylného dreva, drevín a kôry na *Bursaphelenchus xylophilus*.

V rámci zvyšovania odbornej praxe sa pracovníci OOR v roku 2024 aktívne zúčastnili na medzinárodných školeniach BTSF a workshopoch organizovaných Európskou komisiou na témy:

- Pohotovostné plánovanie pre prioritného škodcu *Agrilus planipennis*;
- EFSA štatistické nástroje pre dohľad nad zdravím rastlín;
- Zdravie rastlín - legislatíva;
- Simulačné cvičenia - koordinácia krízového štábu so zameraním na *Popillia japonica*;
- Štatisticky spoľahlivý prieskum založený na plodinách so zameraním na listnaté stromy v EÚ;
- Zasadnutia EFSA zamerané na dohľad nad škodcami;
- Zariadenia na aplikáciu pesticídov.

2.7.1.1 Vonkajšia karanténa

Prehľad o vykonaných úradných kontrolách na HKS a vyclievacích poštách

V roku 2024 skontrolovali rastlinolekárski inšpektori pri dovoze rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov na HKS Čierna nad Tisou, HKS Vyšné Nemecké a HKS Bratislava letisko M. R. Štefánika celkom 11 123 zásielok v zmysle nariadenia o úradných kontrolách. Za rok 2024 bolo pri dovoze na HKS pozastavených celkom 5 zásielok nespĺňajúcich podmienky vstupu do EÚ.

V rámci kontroly uplatňovania medzinárodnej normy pre fytoosanitárne opatrenia FAO ISPM 15, ktorá sa týka dreveného obalového materiálu odobrali rastlinolekárski inšpektori pri dovozných kontrolách spolu 93 vzoriek dreva. Všetky vzorky boli diagnostikované na výskyt *Bursaphelenchus xylophilus* a boli negatívne na prítomnosť tohto prioritného karanténneho škodcu Únie.

Na vyclievacích poštách skontrolovali rastlinolekárski inšpektori 95 zásielok pôvodom z tretích krajín podliehajúcich rastlinolekárskej kontrole, z toho 86 zásielok nespĺňalo podmienky vstupu do EÚ (70 zásielok bolo vrátených, 14 zásielok bolo zničených, 1 zásielke bol odopretý vstup a 1 zásielka použitá na iné účely – *Cycas cupida* presunutý do botanickej záhrady).

Informácie o vykonaných úradných kontrolách pri dovoze rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov pôvodom z tretích krajín sú zaznamenané v systéme TRACES v súlade s nariadením o úradných kontrolách.

Štatistické prehľady o úradných kontrolách dovozov a o nevyhovujúcich zásielkach spracováva OOR priamo zo systému TRACES v spolupráci s OKOR.

Prehľad zistení - vonkajšia hraničná kontrola

Zistenie	Počet	Výsledok kontroly
výpestky okrasných rastlín <i>in vitro</i> – bez rastlinolekárskoho osvedčenia	1	vrátenie do tretej krajiny pôvodu
dub letný - listnaté rezivo - profesionálny prevádzkovateľ - dovozca nie je registrovaný	1	iné - zásielka prepustená po zaregistrovaní profesionálneho prevádzkovateľa - dovozcu
dub letný - palivové drevo – bez rastlinolekárskoho osvedčenia	1	odopretie vstupu - zásielka prepustená po doručení rastlinolekárskoho osvedčenia
semená zeleniny a semená melónu - uplynul dátum platnosti rastlinolekárskoho osvedčenia	1	vrátenie do tretej krajiny pôvodu
poľnohospodársky stroj - brány, rozrývače - bez rastlinolekárskoho osvedčenia	1	vrátenie do tretej krajiny pôvodu
Spolu		5

Najčastejším zistením v oblasti dovozu z tretích krajín na HKS: chýbajúce rastlinolekárské osvedčenie.

2.7.1.2 Vnútna karanténa

Všetky osvedčenia, udelené oprávnenia, rozhodnutia a iné potvrdenia vybavuje OOR iba elektronicky prostredníctvom informačného systému FABASOFT v súlade so Zákonom č. 305/2013 Z. z. Zákon o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (zákon o e-Governmente).

Registrácia profesionálnych prevádzkovateľov s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými predmetmi a udeľovanie oprávnení

V roku 2024 bolo vybavených 105 žiadostí o registráciu profesionálnych prevádzkovateľov s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými predmetmi v zmysle čl. 65 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/2031 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín. Z toho bolo zaregistrovaných 78 nových subjektov, 27 subjektov zaslalo žiadosť o zmenu v registrácii a vydané boli 4 duplikáty osvedčenia o registrácii. Z dôvodu zániku činnosti, pre ktorú bol subjekt registrovaný, bola registrácia zrušená 15 subjektom.

Udeľovanie oprávnení vydávať rastlinné pasy

Udelených bolo 28 oprávnení, z toho v 10 prípadoch došlo k zmenám a zrušeniam v udelených oprávneniach.

Udeľovanie oprávnení používať značku ISPM 15 a opraviť drevený obalový materiál

I. certifikované sušiarne dreva:

Udelených bolo 9 oprávnení, z toho v 5 prípadoch došlo k zmenám v udelených oprávneniach.

II. výrobcovia a opravári bez vlastnej certifikovanej sušiarne dreva:

Udelených bolo 10 oprávnení, z toho v 6 prípadoch došlo k zmenám v udelených oprávneniach.

K 31.12.2024 je celkovo zaregistrovaných 1902 subjektov a celkovo udelených 376 oprávnení vydávať rastlinné pasy. Pre certifikované sušiarne, výrobcov a opravárov dreveného obalového materiálu je celkovo udelených 184 oprávnení používať značku a opraviť drevený obalový materiál v súlade s normou ISPM 15.

Výskyty karanténnych škodcov Únie v roku 2024

Na oddelení vnútornej karantény bolo v roku 2024 riešených 13 pozitívnych vzoriek s výskytom karanténnych škodcov Únie. K týmto pozitívnym výskytom vydal OOR 6 rozhodnutí s nariadenými rastlinolekárskymi opatreniami.

Škodca	Počet pozitívnych vzoriek	Počet vydaných rozhodnutí
Grapevine flavescence doreé phytoplasma (zlaté žltnutie viniča)	10	3
<i>Clavibacter sepedonicus</i> (baktériová krúžkovitosť zemiaka)	2	2
<i>Globodera</i> spp. (hád'atko zemiakové)	1	1
Spolu	13	6

Okrem toho boli na základe negatívnych výsledkov rozborov na háďatko zemiakové (*Globodera* spp.) rozhodnutím zrušené rastlinolekárske opatrenia pre 1 subjekt.

Výskyty regulovaných nekaranténnych škodcov

Škodca	Obec	Okres
Fytoplasma odumierania hrušiek (<i>Candidatus Phytoplasma pyri</i>)	Chotín	Komárno
Proliferačia jablone (<i>Candidatus Phytoplasma mali</i>)	Dvory nad Žitavou	Nové Zámky

Výskyty menej významných škodcov

Škodca	Obec	Okres
Krasoň tujový (<i>Lamprodila festiva</i>)	Krásna nad Hornádom	Košice IV

Prehľad o vykonaných úradných kontrolách a iných úradných činnostiach v roku 2024

a) úradné kontroly pri vývoze do tretích krajín

Po úradnej kontrole vývozu rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov bolo rastlinolekárske inšpektormi OKOR vystavených 3139 rastlinolekárske osvedčenie na vývoz do tretích krajín a 43 osvedčenie pred vývozom na tovar smerujúci zo Slovenska do iného členského štátu.

b) úradné kontroly u registrovaných profesionálnych prevádzkovateľov

Na základe plánu úradných kontrol vykonali rastlinolekárske inšpektori OKOR 442 úradných kontrol u registrovaných profesionálnych prevádzkovateľov vrátane subjektov s udeleným oprávnením vydávať rastlinné pasy a subjektov s udeleným oprávnením používať značku a opraviť drevený obalový materiál v súlade s normou ISPM 15.

c) úradné kontroly internetového predaja rastlín

Na základe plánu úradných kontrol OOR vykonal 6 úradných kontrol internetového predaja rastlín podľa čl. 9 a čl. 36 nariadenia o úradných kontrolách. Kontroly boli zamerané na splnenie povinnosti registrácie profesionálnych prevádzkovateľov, ktorí ponúkajú rastliny formou internetového predaja, označovanie predávaných rastlín rastlinnými pasmi a zdravotný stav rastlín.

d) úradné kontroly karanténnych staníc a izolačných zariadení

Na základe plánu úradných kontrol vykonali rastlinolekárske inšpektori OKOR 5 úradných kontrol karanténnych staníc a izolačných zariadení a 3 prieskumy okolia izolačného zariadenia. Ďalej boli vykonané 2 kontroly bonsajov v izolačnom zariadení a 2 kontroly pri žiadosti o karanténnu stanicu alebo izolačné zariadenie.

e) prieskumy škodcov

Rastlinolekárski inšpektori OKOR vykonávali v roku 2024 v teréne prieskumy prioritných škodcov, karanténnych škodcov Únie a škodcov, na ktorých sú vydané Vykonávacie Nariadenia Komisie. Zisťovanie výskytu niektorých z vyššie uvedených škodcov bolo vykonávané prostredníctvom Národného monitorovacieho programu, ktorý je spolufinancovaný z európskych zdrojov.

Škodca zaradený do prieskumu	Celkový počet vykonaných kontrol (úradné kontroly a prieskum)	Celkový počet odobratých vzoriek rastlinného materiálu (úradné vzorky a prieskum)	Celkový počet odobratých vzoriek z lapačov (prieskum)
Prioritní škodcovia			
<i>Agrilus anxius</i>	185	2	39
<i>Agrilus planipennis</i>	183	3	57
<i>Anoplophora chinensis</i>	367	12	69
<i>Anoplophora glabripennis</i>	373	5	65
<i>Anthonomus eugenii</i>	89	1	49
<i>Aromia bungii</i>	95	4	-
<i>Bactericera cockerelli</i>	153	-	41
<i>Bactrocera dorsalis</i>	158	-	48
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	736	450	-
<i>Conotrachelus nenuphar</i>	84	1	-
<i>Dendrolimus sibiricus</i>	239	3	69
<i>Popillia japonica</i>	243	3	31
<i>Rhagoletis pomonella</i>	149	1	87
<i>Spodoptera frugiperda</i>	206	-	61
<i>Thaumatotibia leucotreta</i>	83	1	28
<i>Xylella fastidiosa</i>	549	238	-
Karanténni škodcovia Únie			
<i>Aleurocantus spiniferus</i>	79	5	-
<i>Ceratocystis platani</i>	52	5	-
<i>Clavibacter sepedonicus</i> (baktériová krúžkovitosť zemiaka), <i>Ralstonia solanacearum</i> Species Complex (hnedá hniloba zemiaka) (bakteriózy zemiakov)	277	158 hľúz, 4 iní hostitelia pre <i>Ralstonia solanacearum</i>	-
<i>Epitrix spp.</i>	167	13	-
<i>Fusarium circinatum</i>	184	24	-
<i>Geosmithia morbida</i> a vektor <i>Pityophthorus juglandis</i>	115	13	38
<i>Globodera spp.</i> – <i>Globodera pallida</i> a <i>Globodera rostochiensis</i> (háďatká zemiakové),	79	696, 73	-

<i>Synchytrium endobioticum</i> (rakovinovec zemiakový)			
<i>Grapevine flavescence dorée</i>	76	114	-
<i>Meloidogyne chitwoodi</i> , <i>Meloidogyne fallax</i> , <i>Meloidogyne graminicola</i>	112	-	-
Rose rosette virus a jeho vektor <i>Phyllocoptes fructiphilus</i>	37	4	-
Tomato brown rugose fruit virus	80	47	-
Tomato leaf curl New Delhi virus	98	-	-

Rastlinolekárski inšpektori OKOR venovali v roku 2024 pri prieskumoch najvyššiu pozornosť niektorým vybraným karanténnym škodcom Únie, ako *Bursaphelenchus xylophilus*, *Clavibacter sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum* Species Complex, *Anoplophora glabripennis*, *Anoplophora chinensis* a *Xylella fastidiosa*. Zvýšená pozornosť sa pri prieskumoch venovala aj prioritnému škodcovi *Agrilus planipennis*, a to najmä z dôvodu jeho prítomnosti vo východnej časti Ukrajiny.

Prieskumy na zisťovanie výskytu karanténnych škodcov Únie boli v teréne zabezpečované aj pomocou feromónových lapačov a lepových dosiek. Z výsledkov laboratórnych analýz možno skonštatovať, že ani jeden z karanténnych škodcov Únie nebol v/na lapačoch zistený.

V rámci kontrol nelegálneho pestovania maku a konope bolo vykonaných 92 kontrol.

Na množiteľských plochách zemiakov sa pred výsadbou uskutočnil odber vzoriek pôdy na potvrdenie neprítomnosti háďatka zemiakového (*Globodera* spp.), ktorý bol vykonávaný pestovateľmi za účasti rastlinolekárskeho inšpektorov OKOR. Odoberatých bolo 358 vzoriek od pestovateľov sadivových zemiakov a na požiadanie bolo odoberatých ďalších 73 vzoriek pôdy zo škôlok.

2.7.1.3 Úradné kontroly POR

Úradné kontroly POR sa vykonávajú v zmysle § 4 písm. q) zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, zákona 387/2013 Z. z. o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 177/2018 Z. z., Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS a podľa čl. 1 ods. 2 písm. h) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach.

Úradné kontroly POR sa vykonávajú na každom stupni ich životného cyklu (výroby, dovozu, prebaľovania, uvádzania na trh - predaj a distribúcia, prepravy, skladovania, manipulácie, používania a zneškodňovania).

OOR každoročne vydáva Národný plán fytokontroly, ktorého jedným z cieľov je kontrola POR zameraná na:

- prevenciu, elimináciu alebo zníženie rizík súvisiacich s ochranou rastlín na prijateľnú mieru,
- kontrolu výroby, prebaľovania uvádzania na trh, skladovania, manipulácie, používania a zneškodňovania POR,
- kontrolu dovozu POR z tretích krajín na trh SR a do EÚ,
- dodržiavanie zásad správnej farmárskej praxe,
- odhaľovanie ilegálnych, falšovaných a neautorizovaných POR.

Prehľad úradných kontrol POR v roku 2024

Úradná kontrola (ÚK) profesionálnych používateľov POR	Počet ÚK
ÚK konečných užívateľov POR – poľnohospodárskych subjektov, použitie POR/paralelné POR, kontrola skladov POR vrátane zisťovania zásob starých POR	373
ÚK aplikácie POR + pozemné aplikačné zariadenie priamo v teréne (od marca do októbra príslušného roka)	35
Úradná kontrola - monitoring hraboša poľného priamo v teréne	51
ÚK leteckých aplikácií POR (žiadateľov o leteckú aplikáciu POR)	0
ÚK leteckých aplikácií POR – (služby v oblasti POR) + drony	0
ÚK podnikov agro - služieb v oblasti POR (subjekty, ktoré nie sú držiteľmi pôdy a ktoré vykonávajú aplikácie POR pre iné subjekty)	0
ÚK úletov pozemnou/leteckou aplikáciou POR (podnety ohľadom aplikácie POR v intraviláne alebo extraviláne)	5
Sťažnosti súvisiace s úhynmi zvierat v rámci aplikácie POR (aplikácia POR v praxi – Stutox II, Ratron GW, nesprávne použitie namoreného osiva, POR, použitie neautorizovaného POR v praxi a pod.)	0
ÚK prípravkov v rámci porušenia maximálnych hladín rezíduí (MRL) účinnej látky v potravinách rastlinného pôvodu (v spolupráci so ŠVPS SR)	5
ÚK poškodenia, úhynu včelstiev pri používaní POR	4
Počet riešených prípadov súvisiaci s aplikáciou POR vo verejnej zeleni	0
Počet riešených prípadov súvisiaci s aplikáciou POR (bez úletu POR, bez úhynu včiel a zvierat)	3
ÚK moričiek osiva a sadiva (administratívna + fyzická kontrola)	9
ÚK používaných a nepoužívaných aplikačných zariadení (postrekovače + rosiče)	104
ÚK POR vo verejnej zeleni + verejné cesty, chodníky (mestá, obce)	4
ÚK POR na železničiach SR, cesty 1 triedy, diaľnice	0
ÚK POR v lesoch	0
ÚK POR na golfových ihriskách	2
ÚK POR v namorenom osive a sadive	23
ÚK POR u aplikátorov POR autorizovaných na fumigáciu	16
Počet následných (opakovaných) kontrol	10
Úradná kontrola (ÚK) predajcov – predaj POR	
ÚK maloobchodného reťazca (Hornbach, OBI, Tesco, Merkur Market, Kinekus a pod.) a kontrola malospotrebitel'ských balení POR v rámci predaja pre neprofesionálnych používateľov	13
ÚK malopredajní + kontrola malospotrebitel'ských balení POR v rámci ich predaja pre neprofesionálnych používateľov	133
ÚK veľkoskladov POR + kontrola POR veľkospotrebitel'ských a malospotrebitel'ských balení	15
ÚK internetového predaja POR podľa čl. 9 a čl. 36 nariadenia o úradných kontrolách	3
ÚK výrobcov a prebaľovačov POR	0
ÚK distribútorov veľkospotrebitel'ských POR pre profesionálnych používateľov + malospotrebitel'ské balenia pre neprofesionálnych používateľov	23
Počet následných (opakovaných) kontrol	1
Riešený prípad (nezákonný predaj ilegálnych, falšovaných a neautorizovaných POR cez internet)	1
Úradná kontrola (ÚK) dovozcov POR	
ÚK ilegálnych, falšovaných dovozov POR na trhu v SR v spolupráci s FS SR a PZ SR	4

ÚK POR z tretích krajín a spoločenstva EÚ (uvedenie na trh v SR)	45
ÚK dovozu paralelných POR v rámci EÚ (uvedenie na trh v SR)	43
ÚK dovozov POR – v režime „tranzit“ cez hraničné priechody s Ukrajinou	3
Celkový počet vykonaných úradných kontrol POR	928
Úradné vzorky POR	
Odber úradných vzoriek POR – stanovený plán na rok 2024	90
Celkový počet odobratých úradných vzoriek POR	101
z toho veľkospotrebitel'ské balenia	87
z toho malospotrebitel'ské balenia	14
Odber úradných vzoriek moreného osiva/sadiva – stanovený plán na rok 2024	30
Celkový počet odobratých úradných vzoriek moreného osiva/sadiva v roku 2024	24
Celkový počet odobratých úradných vzoriek rastlín, pôdy na rozbor reziduí POR 2024	1
Dovezený objem POR do a cez SR	množstvo (kg, l)
Dovezený objem POR na trh SR	165 984
Dovezený objem paralelných POR na trh SR	280 654
Tranzit POR (cez hraničné prechody z Ukrajinou)	31 800
Celkový dovezený objem POR na trh v SR	478 438
Doplňujúce informácie k úradným kontrolám POR	Počet
Celkový počet riešených prípadov, sťažností a podnetov súvisiacich s používaním a uvádzaním POR na trhu v SR	17
Počet vydaných rozhodnutí ÚKSÚP na zneškodnenie starých POR v zmysle § 32 ods. 10 zákona č. 405/2011 Z. z.	4
Celkový počet riešených prípadov na udelenie sankcie v zmysle § 38, § 39 zákona č. 405/2011 Z. z. a § 28, § 29 zákona č. 387/2013 Z. z.	18
Úradné posudzovanie žiadostí a vydanie povolenia na leteckú aplikáciu POR	15
Počet riešených žiadostí pri expirovaných POR podľa § 5 ods.11 Vyhlášky MPRV SR č.51/2021 Z. z. - Stanovisko OOR ÚKSÚP	44

Prehľad stavu skladovaných starých POR v SR

Stav k	Množstvo v kg
01.05.2007	265244,00
18.12.2008	198 814,00
19.03.2010	132 532,87
19.04.2010	117 254,23
15.07.2011	61 366,40
30.09.2012	47 599,70
30.09.2013	47 291,70
30.09.2014	43 288,03
30.09.2015	42 608,53
31.12.2016	42 148,53
31.12.2017	41 577,94
31.12.2018	30 319,14
31.12.2019	28 539,13
31.12.2020	28 539,13
31.12.2021	26 611,14
31.12.2022	26 611,14
31.12.2023	20 129,41
31.12.2024	20 129,41

Počet preškolených osôb v rámci odborného vzdelávania v oblasti POR podľa § 32 zákona č. 405/2011 Z. z. a v oblasti pomocných prípravkov v rokoch 2010 - 2024

Počet osôb, ktoré absolvovali školenie o odbornej spôsobilosti v rokoch 2010 - 2024						
Rok	Modul - 01	Modul - 02	Modul - 03	Poradcovia v poľnohospodárstve	Železnice SR (Agroinštitút Nitra)	Aplikátori v lesnom hospodárstve Modul 02 -04
2010	141	250	232	0	0	0
2011	473	1 295	1 639	0	0	316
2012	4	166	226	0	0	263
2013	24	248	212	0	0	170
2014	124	171	219	0	0	313
2015	28	258	361	0	0	599
2016	49	437	535	0	10	342
2017	363	162	214	0	0	105
2018	214	118	216	0	118	116
2019	189	353	385	14	198	44
2020	275	368	408	87	136	0
2021	259	775	997	0	121	235
2022	174	337	690	0	90	175
2023	176	270	453	0	172	215
2024	92	300	533	0	210	157
SPOLU roky 2010 až 2024	2585	5508	7320	101	1055	3050

Od roku 2010 ku dňu 31.12.2024 je v rámci odborného vzdelávania v oblasti POR preškolených 19 619 osôb.

2.7.1.4 Vydávanie rozhodnutí na leteckú aplikáciu POR a pomocných prípravkov, zisťovanie spotreby POR

ÚKSÚP vydáva rozhodnutia na leteckú aplikáciu POR pre územia s prvým stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Za rok 2024 bolo spolu posúdených a vydaných 15 takýchto rozhodnutí zo strany ÚKSÚP.

Spotreba POR je zisťovaná u podnikateľských subjektov.

Spotreba POR v SR za roky 2019 - 2023 podľa skupín FAO z poľnohospodárskej pôdy (v kg, l)

Skupiny podľa FAO	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Výmera poľnohospodárskej pôdy, z ktorej pochádzajú údaje (v ha)</i>	<i>1 016 685</i>	<i>969 316</i>	<i>941 069</i>	<i>938 961</i>	<i>873 752</i>
POR spolu	5 520 807	5 420 541	4 979 940	4 725 747	4 520 013
Insekticídy spolu	474 829	377 966	660 501	635 606	617 651
organické zlúčeniny fosforu	253 173	144 801	236	315	751
karbamátové insekticídy	4 272	4 947	5 883	7 483	3 407
pyretroidy	107 394	102 883	553 423	517 646	507 618
ostatné insekticídy	105 914	124 197	99 168	108 323	104 561
biologické prípravky	4 076	1 138	1 791	1 839	1 314
Herbicídy spolu	2 678 826	2 741 940	2 670 461	2 506 557	2 290 458
fenoxykyseliny	248 040	208 866	196 050	215 030	206 403
triazíny	105 423	107 280	105 710	86 679	69 157
amidy	367 918	385 724	384 141	387 979	351 498
karbamátové herbicídy	151 842	151 327	57 265	46 855	44 788
dinitriánilíny	188 597	187 769	216 918	215 591	176 397
herbicídne minerálne oleje	22 112	31 697	50 051	23 206	20 328
ostatné herbicídy	1 366 213	1 462 473	1 472 048	1 342 345	1 261 277
substituované močoviny	45 059	35 525	25 299	40 903	49 507
sulfonylmočoviny	167 871	161 978	158 874	145 088	108 640
bipyridily	8 833	3 384	-	-	-
uracily	6 918	5 917	4 105	2 881	2 463
Fungicídy spolu	1 265 010	1 243 997	1 203 252	1 154 323	1 152 364
anorganické fungicídy	115 005	85 225	109 767	88 532	77 134
ditiokarbamáty	35 702	48 237	44 674	3 672	4 681
benzimidazoly	122 829	135 296	60 834	3 603	196
triazoly, diazoly	633 184	615 796	604 560	649 825	658 162
diazíny, morfolíny	69 617	78 757	66 964	73 497	66 895
ostatné fungicídy	288 673	280 686	316 453	335 194	345 296
Iné prípravky spolu	611 050	407 976	364 622	383 092	348 779
desikanty a defolianty	165 608	70	—	2 658	2 391
morforegulačné prípravky	425 693	391 668	349 389	368 437	333 330
repelenty	6 484	2 807	1 830	400	-
prípravky na ochranu skladov	357	286	315	79	20
atraktanty hmyzu	13	66	719	88	313

dezinfekčné a konzervačné prostriedky	2	304	160	120	20
aktivátory rezistencie	12 893	12 775	12 209	11 310	12 705
Fungicídne moridlá spolu	137 694	120 170	48 980	34 748	57 171
ditiokarbamáty	4 201	749	3	42	7
benzimidazoly	320	180	11	3	9
triazoly, diazoly	44 898	35 554	21 732	20 046	27 579
biologické fungicídne moridlá	45	0	–	-	-
ostatné fungicídne moridlá	88 230	83 687	27 234	14 657	29 576
Insekticídne moridlá spolu	284 166	438 784	1 089	1 201	2 070
pyretroidné moridlá	274 222	438 124	602	612	998
ostatné insekticídne moridlá	9 944	660	487	589	1 072
Rodenticídy spolu	69 232	89 708	31 035	10 220	51 520
ostatné rodenticídy	69 232	89 708	31 035	10 220	51 520
Pomocné prípravky spolu	149 941	158 612	174 351	228 995	233 633
prípravky na obmedzenie strát pri zbere	59 241	64 858	59 292	61 836	67 192
tenzidy	29 272	24 929	32 530	33 462	40 651
aditíva, špeciálne látky	54 439	61 023	71 687	91 074	80 080
prípravky proti fyziologickým chorobám	–	–	63	-	-
antitranspiranty	161	–	–	-	-
lepy	25	8	–	2	6
prípravky pre úpravu vzhľadu rastlín	12	–	–	-	-
pomocné látky k moridlám	774	193	326	43	109
bio-agens	113	1 803	2 310	7 971	3 228
adjuvanty	5 904	5 798	8 143	29 447	42 367
Základné látky	–	976	3 619	5 160	3 156

2.7.1.5 Prehľad kontrol vykonaných pre Pôdohospodársku platobnú agentúru v roku 2024

Kontroly kondicionality v rámci „zelenej oblasti“ - vykonávané sú kontroly v nasledujúcich oblastiach:

- oblasť Klíma a životné prostredie, požiadavky hospodárenia PH 1: Ochrana povrchových a podzemných vôd pred znečistením
- oblasť Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín, požiadavky hospodárenia, PH 7: Používanie prípravkov na ochranu rastlín
- oblasť Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín, požiadavky hospodárenia, PH 8: Používanie, manipulácia a skladovanie pesticídov

Delegované kontroly – ÚKSÚP vykonáva pre PPA delegované kontroly na mieste v oblasti priamych podpôr, konkrétne za oblasť neprojektových opatrení Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky SR 2023 – 2027. Jednotlivé intervencie (opatrenia) podieľajúce kontrolám na mieste zo strany ÚKSÚP ako aj pravidlá spolupráce medzi ÚKSÚP a PPA sú definované v Dohode o delegovaní činností. ÚKSÚP vykonával kontroly na mieste nasledovných opatrení a operácií:

- Časť E Podpora v rámci sústavy NATURA 2000 na trvalom trávnom poraste (UEV),
- Časť F Podpora na precízne hnojenie orných pôd – ochrana vodných zdrojov (PHOP),
- Časť G Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach (SHOP):
 - G.1. Šetrné hospodárenie na ornej pôde,
 - G.2. Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd,
 - G.3. Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch,
 - G.4. Šetrné hospodárenie vo viniciach:
 - G.4.1 Podmienky pre šetrné hospodárenie vo viniciach pre vinice od štvrtého roku od výsadby viniča,
 - G.4.2 Podmienky pre šetrné hospodárenie vo viniciach pre vinice v prvom roku až treťom roku od výsadby viniča,
- Časť H Podpora na ochranu a zachovanie biodiverzity (OZB):
 - H.1. Ochrana poloprirodných a prírodných biotopov tráv,
 - H.2. Ochrana biotopu dropa veľkého,
 - H.3. Ochrana biotopu sysľa pasienkového,
 - H.4. Obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu,

Časť I Podpora na zatravnovanie podmäčanej ornej pôdy (ZPOP).

Prehľad zistení kontrol na mieste vykonávaných v roku 2024 z výberovej vzorky 2023

Kontrola kondicionality v rámci „zelenej oblasti“ – kontroly v nasledujúcich oblastiach:

- PH 1: Ochrana povrchových a podzemných vôd pred znečistením
- H 7: Používanie prípravkov na ochranu rastlín
- PH 8: Používanie, manipulácia a skladovanie pesticídov

Predmet kontroly pre PPA	Počet kontrol
Kondicionalita:	
PH 1 „Ochrana povrchových a podzemných vôd pred znečistením“	155
PH 7 „Používanie prípravkov na ochranu rastlín“	155
PH 8 „Používanie, manipulácia a skladovanie pesticídov“	155

Prehľad zistení v kondicionalite zistených u prijímateľov v rámci ukončených kontrol na mieste vykonaných v roku 2024 vo výberovej vzorke 2023:

Kondicionalita	Počet	Výsledok kontroly
PH 1 ot. I.1	1	Nebola dodržaná požiadavka zabezpečiť a mať k dispozícii platné povolenie na osobitné užívanie sladkej povrchovej a podzemnej vody podľa osobitného predpisu.
PH 7 ot. I.1	1	Nebola dodržaná povinnosť vedenia evidencie spotreby prípravkov na ochranu rastlín podľa osobitného predpisu (§ 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 405/2011 Z. z.).
PH 7 ot. I.2	3	Nebola dodržaná povinnosť použitia prípravkov na ochranu rastlín v autorizovanej alebo povolenej dávke podľa osobitného predpisu (§ 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 405/2011 Z. z.).
PH 8 ot. I.1	1	Nebola dodržaná požiadavka byť držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti v súvislosti s používaním a prípadnou distribúciou prípravkov na ochranu rastlín.

Delegované kontroly – kontroly nasledovných opatrení a operácií:

- Časť E Podpora v rámci sústavy NATURA 2000 na trvalom trávnom poraste (UEV),
- Časť F Podpora na precízne hnojenie orných pôd – ochrana vodných zdrojov (PHOP),
- Časť G Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach (SHOP):
 - G.1. Šetrné hospodárenie na ornej pôde,
 - G.2. Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd,
 - G.3. Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch,
 - G.4. Šetrné hospodárenie vo viniciach:
 - G.4.1 Podmienky pre šetrné hospodárenie vo viniciach pre vinice od štvrtého roku od výsadby viniča,
 - G.4.2 Podmienky pre šetrné hospodárenie vo viniciach pre vinice v prvom roku až treťom roku od výsadby viniča,
- Časť H Podpora na ochranu a zachovanie biodiverzity (OZB):
 - H.1. Ochrana poloprirodných a prírodných biotopov tráv,
 - H.2. Ochrana biotopu dropa veľkého,
 - H.3. Ochrana biotopu sysľa pasienkového,
 - H.4. Obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu,
- Časť I Podpora na zatravnňovanie podmačanej ornej pôdy (ZPOP).

Predmet kontroly pre PPA	Počet kontrol
Delegované kontroly:	
Časť E - UEV	9
Časť F - PHOP	6
Časť G – SHOP	20
Časť H - OZB	86
Časť I - ZPOP	0

Prehľad zistení:

Delegované kontroly	Počet	Výsledok kontroly
Časť G SHOP		
G.2 ot. 2	2	Nebola dodržaná podmienka pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd nahradiť každoročne najmenej jedenkrát prípravok na ochranu rastlín podľa § 25 ods. 4 písm. c) NV SR č. 3/2023 Z. z. prípravkom na ochranu rastlín zo zoznamu prípravkov povolených podľa osobitného predpisu (§ 4 písm. o) zákona č. 282/2020 Z. z.).
G.2 ot. 3	1	Nebola dodržaná podmienka používať autorizované alebo povolené prípravky na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pre šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd; zoznam týchto prípravkov zverejňuje ministerstvo pôdohospodárstva vo vestníku.
G.2 ot. 6	2	Nebola dodržaná podmienka zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii každoročne zistenie obsahu minerálneho dusíka, fosforu a draslíka v pôde a zistenie pH pôdy pred založením úrody; v prípade zakrytých plôch pod sklom alebo fóliou je prijímateľ povinný zabezpečiť toto zistenie raz za 5 rokov.
G.2 ot. 7	1	Nebola dodržaná podmienka používať herbicídy (čl. 3 tretí bod nariadenia (ES) č. 1107/2009) najviac dvakrát ročne na ploche pestovanej zeleniny.
G.2 ot. 8	1	Nebola dodržaná podmienka používať štandardné osivo zeleniny (§ 3 písm. l) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 186/2010 Z. z.) alebo certifikované sadivo zemiakov (§ 2 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 55/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva zemiakov na trh v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 177/2015 Z. z.).
G.3 ot. 9	3	Nebola dodržaná povinnosť zabezpečiť pred zberom úrody v ovocných sadoch od štvrtého roku výsadby v akreditovanej inštitúcii rozbor plodov jednej priemernej vzorky ovocia z každých aj začatých 20 ha ovocného sadu na obsah rizikových prvkov v prvom roku a štvrtom roku a každoročne na rezíduá používaných účinných látok.
G.4 ot. 1	1	Nebola dodržaná povinnosť na obhospodarovanej vinohradníckej ploche vinice zabezpečiť minimálny počet viniča 3 000 ks/ha.
G.4 ot. 3	1	Nebola dodržaná povinnosť na obhospodarovanej vinohradníckej ploche vinice neaplikovať herbicídy v medziradi a manipulačných plochách.
G.4 ot. 6	2	Nebola dodržaná povinnosť na obhospodarovanej vinohradníckej ploche vinice použiť prípravky na ochranu rastlín povolené pre šetrné hospodárenie vo viniciach zverejnené ministerstvom pôdohospodárstva vo vestníku.
G.4 ot. 8	2	Nebola dodržaná povinnosť každoročne pred zberom úrody zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii rozbor plodov zameraný na rezíduá aplikovaných účinných látok, pričom jedna vzorka hrozna sa odoberá z každých aj začatých 20 ha obhospodarovanej vinohradníckej plochy, na ktorú sa vzťahuje záväzok.
Časť H OZB		
H.1 ot. 4	21	Nebola dodržaná povinnosť vykonať na ploche podľa § 29 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. prvú kosbu trvalých trávnych porastov najneskôr do 8. augusta.
H.1 ot. 5a	1	Nebola dodržaná povinnosť kosiť plochu podľa § 29 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. smerom od stredu plochy k jej okraju alebo od jednej strany plochy k jej druhej strane pričom plochu podľa § 29 ods. 1 písm. a) a g) NV SR č. 3/2023 Z. z. nie je možné kosiť viac ako jedenkrát ročne.
H.4 ot. 1	1	Nebola dodržaná povinnosť na ploche podľa § 32 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. vykonať prvú kosbu trvalých trávnych porastov najneskôr do 15. júla príslušného kalendárneho roka, pričom pokosiť 70 % každého dielu pôdneho bloku s toleranciou $\pm 10 \%$ a vytvára tak mozaiku pokosených plôch s dočasne nepokosenými plochami.
H.4 ot. 2	1	Nebola dodržaná povinnosť na ploche podľa § 32 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. pokosiť ostatné nepokosené plochy trvalého trávneho porastu podľa § 32 ods. 2 písm. a) NV SR č. 3/2023 Z. z. v období od 15. augusta do 30. septembra individuálne alebo v rámci druhej kosby.
H.4 ot. 3	1	Nebola dodržaná povinnosť na ploche podľa § 32 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. ponechať pokosenú hmotu na ploche počas 2 až 14 dní; pokosenú hmotu po vysušení je prijímateľ povinný z plochy odstrániť.

Prehľad zistení kontrol na mieste vykonávaných v roku 2024 z výberovej vzorky 2024

Kontroly kondicionality v rámci „zelenej oblasti“ – kontroly v nasledujúcich oblastiach:

- PH 1: Ochrana povrchových a podzemných vôd pred znečistením
- PH 7: Používanie prípravkov na ochranu rastlín
- PH 8: Používanie, manipulácia a skladovanie pesticídov

Predmet kontroly pre PPA	Počet otvorených kontrol
Kondicionalita:	
PH 1 „Ochrana povrchových a podzemných vôd pred znečistením“	74
PH 7 „Používanie prípravkov na ochranu rastlín“	74
PH 8 „Používanie, manipulácia a skladovanie pesticídov“	74

V kondicionalite neboli zistené porušenia pravidiel u prijímateľov v rámci ukončených kontrol na mieste vykonaných v roku 2024 vo výberovej vzorke 2024.

Delegované kontroly – kontroly nasledovných opatrení a operácií:

- Časť C.4 Viazaná podpora príjmu na pestovnie vybraných druhov ovocia (VVO)
- Časť E Podpora v rámci sústavy NATURA 2000 na trvalom trávnom poraste (UEV),
- Časť F Podpora na precízne hnojenie orných pôd – ochrana vodných zdrojov (PHOP),
- Časť G Podpora na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo viniciach (SHOP):
 - G.1. Šetrné hospodárenie na ornej pôde,
 - G.2. Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd,
 - G.3. Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch,
 - G.4. Šetrné hospodárenie vo viniciach:
 - G.4.1 Podmienky pre šetrné hospodárenie vo viniciach pre vinice od štvrtého roku od výsadby viniča,
 - G.4.2 Podmienky pre šetrné hospodárenie vo viniciach pre vinice v prvom roku až treťom roku od výsadby viniča,
- Časť H Podpora na ochranu a zachovanie biodiverzity (OZB):
 - H.1. Ochrana poloprírodných a prírodných biotopov tráv,
 - H.2. Ochrana biotopu dropa veľkého,
 - H.3. Ochrana biotopu sysľa pasienkového,
 - H.4. Obhospodarovanie biotopov druhov v územiach európskeho významu,
- Časť I Podpora na zatravnňovanie podmáčanej ornej pôdy (ZPOP).

Predmet kontroly pre PPA	Počet otvorených kontrol
Delegované kontroly:	
Časť C - VVO	37
Časť E - UEV	5
Časť F - PHOP	6
Časť G – SHOP	36
Časť H - OZB	116
Časť I - ZPOP	1

Prehľad zistení:

Delegované kontroly	Počet	Výsledok kontroly
Časť G-SHOP		
III.odrážka	4	Nebol dodržaný u príjemateľa zákaz využívať poľnohospodársku pôdu so sklonom vyšším ako 12° ako ornú pôdu.
V.odrážka	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť pri používaní prípravkov na ochranu rastlín mať osvedčenie o odbornej spôsobilosti (§ 32 ods. 1 zákona č. 405/2011 Z. z.).
VI.odrážka	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť kontroly aplikačných zariadení s vydaným osvedčením a kontrolnou nálepkou (§ 30 ods. 1 a 6 zákona č. 405/2011 Z. z.).
VII.odrážka	1	Nebola dodržaná podmienka skladovania prípravkov na ochranu rastlín, manipulácie s nimi a nakladania s ich obalmi (§ 8 ods. 2 zákona 405/2011 Z. z.).
G.2 ot. 14a	1	Nebola dodržaná podmienka pri pestovaní jahôd pred zberom úrody zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii analytický rozbor jednej vzorky jahôd z každých aj začatých 20 ha poľnohospodárskej plochy zameraný každoročne na rezíduá aplikovaných účinných látok.
G.4.1 ot. 1	2	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť na obhospodarovanej vinohradníckej ploche vinice zabezpečiť minimálny počet viniča 3 000 ks/ha.
G.4.1 ot. 6	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť na obhospodarovanej vinohradníckej ploche vinice použiť prípravky na ochranu rastlín povolené pre šetrné hospodárenie vo viniciach zverejnené ministerstvom pôdohospodárstva vo vestníku.
G.4.1 ot. 8	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť každoročne pred zberom úrody zabezpečiť v akreditovanej inštitúcii rozbor plodov zameraný na rezíduá aplikovaných účinných látok, pričom jedna vzorka hrozna sa odoberá z každých aj začatých 20 ha obhospodarovanej vinohradníckej plochy, na ktorú sa vzťahuje záväzok.
G.4.1 ot.10	2	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť na obhospodarovanej vinohradníckej ploche vinice vykonať jedenkrát za rok mechanickú kultiváciu príkrmenného pásu a na príkrmenné pásy použiť najviac dve aplikácie herbicidov za rok.
G.4.1 ot.11	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť viesť a uchovávať všetky záznamy o pestovateľských postupoch a súvisiacich činnostiach.
G.4.2 ot. 8	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť viesť a uchovávať všetky záznamy o pestovateľských postupoch a súvisiacich činnostiach.
Časť H-OZB		
H.3 ot.3	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť na ploche podľa § 31 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. vykonať prvú kosbu trvalých trávnych porastov v termíne do 15. júna, druhú kosbu do 15. augusta a pokosenú biomasu odstrániť.
H.4 ot. 1	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť na ploche podľa § 32 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. vykonať prvú kosbu trvalých trávnych porastov najneskôr do 15. júla príslušného kalendárneho roka, pričom pokosí 70 % každého dielu pôdneho bloku s toleranciou $\pm 10\%$ a vytvárať tak mozaiku pokosených plôch s dočasne nepokosenými plochami.
H.4 ot. 2	1	Prijímateľ nedodržiaval povinnosť na ploche podľa § 32 ods. 1 NV SR č. 3/2023 Z. z. pokosiť ostatné nepokosené plochy trvalého trávneho porastu podľa § 32 ods. 2 písm. a) NV SR č. 3/2023 Z. z. v období od 15. augusta do 30. septembra individuálne alebo v rámci druhej kosby.
Časť C.4- VVO		
C.4 ot. 1	2	Nie je výmera obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy s deklarovanou podporou na ovocie vedená v registri ovocných sádov podľa osobitného predpisu (§ 4a zákona č. 597/2006 Z. z.).
C.4 ot. 2	1	Prijímateľ nedodržiaval najmenší počet jedincov na hektár podľa prílohy č. 7 k NV SR č. 436/2022 Z. z.

Školenia a odborné semináre

OOR v roku 2024 v rámci zvyšovania odbornej úrovne oblastných rastlinolekárskech inšpektorov OKOR zorganizoval 4 školenia v mesiacoch február, marec, máj a september.

Vo februári a júni sa konali 2 školenia rastlinolekárskech inšpektorov OKOR z HKS na témy vybavovanie zásielok POR pri dovoze z tretích krajín a rastlinolekárska legislatíva pre zásielky rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov z tretích krajín.

V júni zorganizoval OOR simulačné cvičenie, ktorého zámerom bola simulácia postupu po zistení výskytu prioritného škodcu *Agrilus planipennis* na území SR.

OOR sa v roku 2024 zúčastnil školenia odbornej praxe Záhradnícke fórum Nitra s prednáškou na tému “*Aktuálne informácie z oblasti zdravia rastlín*”.

2.7.2 Ciele a prehľad ich plnenia

OOR a OKOR plnením svojich úloh zabezpečujú preventívne opatrenia pred prienikom a rozširovaním karanténnych škodcov na územie SR a ako aj vstupnú hranicu pred ich prienikom do EÚ, čo je zabezpečované kontrolou dodržiavania platnej legislatívy. Kontrolami POR, ich uvádzania na trh, používania, skladovania a zneškodňovania ÚKSÚP prispieva k zabezpečeniu ochrany zdravia ľudí, zvierat, necieľových organizmov a životného prostredia.

2.8 Oblasť krmív a výživy zvierat

2.8.1 Činnosť

MPRV SR určuje zásadné smery a ciele v oblasti krmív. ÚKSÚP prostredníctvom odboru krmív a výživy zvierat (ďalej len „OKVZ“) vykonáva úradnú kontrolu na všetkých stupňoch výroby, spracúvania, uvádzania krmiva na trh a jeho používania. Plní nezastupiteľnú úlohu nezávislého kontrolného orgánu v oblasti:

- registrácie fyzických osôb a právnických osôb, ktoré krmivo vyrábajú (vrátane prvovýroby),
- spracúvania alebo uvádzania krmív na trh,
- schvaľovania postupu výroby a činností súvisiacich s uvádzaním krmiva na trh,
- vedenia centrálného registra krmivárskych podnikov,
- kontrolou dodržiavania povinností krmivárskych podnikov,
- úradnej kontroly predaja prostredníctvom komunikácie na diaľku.

Úradnú kontrolu krmív na všetkých stupňoch výroby, spracúvania, uvádzania krmiva na trh a jeho používania v SR vykonáva oddelenie kontroly krmív a výživy zvierat (ďalej len „OKKVZ“) odboru kontroly, ÚKSÚP. Oddelenie kontroluje oblasť registrácie krmivárskych podnikov (ďalej len „KP“), osvedčenia o zápise KP do registra a vydané osvedčenia o odbornej spôsobilosti osobám na činnosť KP. Vykonáva úradné odbery vzoriek krmív v rámci úradnej kontroly na analytické rozbory. Kontroluje dodržiavanie podmienok a zásad označovania geneticky modifikovaných krmív a obchodovanie s nimi. Vykonáva kontroly kondicionality v oblastiach verejné zdravie, zdravie ľudí, zvierat a rastlín, tzv. „biela oblasť“, modul PH5 pre PPA v súčinnosti so ŠVPS SR.

2.8.1.1 Oblasť legislatívy

V priebehu roka 2024 bolo Európskou komisiou vydaných 78 nových nariadení o autorizovaných doplnkových látkach povolených podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1831/2003 o doplnkových látkach určených na používanie vo výžive zvierat. Jednotlivé nariadenia Komisie, ktoré povoľujú doplnkové látky sú zverejňované v Úradnom vestníku EÚ. Doplnkové látky sú dostupné v Registri Európskej komisie – Food and Feed Information Portal Database, ktorý je pravidelne aktualizovaný na stránke <https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/feed-additives/search>.

Z uverejnených nariadení dávame do pozornosti:

- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1727 z 20. júna 2024, ktorým sa určité krmne doplnkové látky sťahujú z trhu
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2024/752 z 29. februára 2024 o zamietnutí povolenia prípravku s obsahom mikroorganizmu *Phaffia rhodozyma* bohatého na astaxantín (ATCC SD-5340) ako krmnej doplnkovej látky pre lososy a pstruhy
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2024/771 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 152/2009, ktorým sa stanovujú metódy odberu a analýzy vzoriek na účely úradných kontrol krmív
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3234 z 19. decembra 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/1115, pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa dátumu začatia uplatňovania.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 bolo prijaté s cieľom znížiť mieru odlesňovania a degradácie lesov. Stanovujú sa v ňom pravidlá týkajúce sa umiestňovania na trh Únie, sprístupňovania na trhu Únie a vývozu z Únie príslušných výrobkov uvedených v jeho prílohe I, ktoré obsahujú príslušné komodity, a to hovädzí dobytok, kakao, kávu, palmu olejnú, kaučuk, sóju a drevo, boli nimi kŕmené alebo boli vyrobené s ich použitím. Jeho cieľom je najmä zabezpečiť, aby sa uvedené komodity a príslušné výrobky umiestňovali na trh Únie alebo sprístupňovali na ňom alebo aby

sa vyvážali, len ak nespôsobujú odlesňovanie, ak boli vyrobené v súlade s príslušnými právnymi predpismi krajiny produkcie a ak sa na ne vzťahuje vyhlásenie o náležitej starostlivosti. Väčšina ustanovení uvedeného nariadenia sa mala uplatňovať od 30. decembra 2024. Účinnosť uvedeného nariadenia bola odložená o 12 mesiacov.

2.8.1.2 Registrácia a schvaľovanie krmivárskych podnikov

Krmivársky podnik, ak sa jeho sídlo alebo jeho výrobné zariadenie nachádza na území SR, je povinný pred začatím výroby alebo uvádzania krmiva na trh požiadať ÚKSÚP o registráciu. OKVZ vykonáva činnosti súvisiace so schvaľovaním a registráciou krmivárskych podnikov, vedie register krmivárskych podnikov, uverejňuje zmeny v registri, vydáva osvedčenie o registrácii, vyčiarkuje KP z registra a vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti.

Register krmivárskych podnikov

Činnosť			Počet
Vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti	v roku 2024		67
	spolu registrovaných osvedčení		2 009
Registrácia KP	schválené KP	1	2
		106	111
	registrované KP	50	36
		597	587
Registrácia prvovýrobcov	v roku 2024		456
	spolu v registri		4 648
Registrácia výrobcov krmných zmesí pre vlastnú potrebu	v roku 2024		18
	spolu v registri		279
Registrácia predajní	v roku 2024		128
	spolu v registri		3 810
Zmeny v registri KP	v roku 2024		522

2.8.1.3 Terénna inšpekcia krmív

Úradné kontroly krmív v roku 2024 vykonávali inšpektori ÚKSÚP, OKKVZ na základe schváleného „Súhrnného plánu činností ÚKSÚP na rok 2024. Inšpektori krmív v kontrolovaných subjektoch zisťovali skutkový stav, nedostatky, ich závažnosť, rozsah a trvanie protiprávneho stavu. Porušenia sú riešené uložením sankcií podľa § 12 a uložením osobitných opatrení podľa § 11 krmivárskeho zákona.

2.8.1.4 Výkon úradných kontrol krmív

a) Od 21.04.2021 úradným kontrolám na HKS podliehajú zásielky krmív podľa čl. 47 nariadenia (EÚ) 2017/625 o úradných kontrolách. Ostatné krmivá neživočíšneho pôvodu od 21.04.2021 už nepodliehajú kontrole na HKS, a preto nemajú vystavený CHED-D a ani Dokument o kontrole krmív dovážaných do Spoločenstva.

Vyplýva to z vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2020/2235, ktorým sa ruší aj smernica Komisie 98/68/ES, kde bol uvedený vzor Dokumentu o kontrole krmív dovážaných do Spoločenstva, ktorým sa nahlasoval dovoz krmiva a potvrdzovali sa v ňom vykonané kontroly na HKS.

b) Kontroly kondicionality v oblasti požiadaviek modulu PH 5 – „Bezpečnosť potravín a krmív“ v počte 110 subjektov bol doručený vo výbere od PPA v 33. týždni 2024. Dovýber subjektov KNM od PPA v kampani 2024 nebol realizovaný. OKKVZ začalo kontroly vykonávať v 37. týždni 2024, termínom ukončenia KNM január 2025.

c) Úradné kontroly krmív v krmivárskych podnikoch sa vykonávajú bez predchádzajúceho upozornenia a sú vykonané na základe ročného plánu kontrol v súlade s národným plánom

kontrol. Frekvencia výkonu úradných kontrol je stanovená podľa štandardného pracovného postupu na stanovenie rizikovosti krmivárskych podnikov. Za rok 2024 OKKVZ spolu vykonalo 1 433 úradných kontrol. Úradné kontroly vykonáva OKKVZ v súčinnosti s OKVZ formou auditu zameraného na implementáciu systému analýzy rizík metódou kritických kontrolných bodov (ďalej len „HACCP“) v 4 prípadoch. V rámci výkonu úradných kontrol inšpektori zistili 342 nedostatkov a udelili 342 nápravných opatrení.

Úradnými kontrolami sa zistili nasledovné porušenia: 180 porušení pri povinnosti registrácie a schválení KP (platnosť registrácie, neregistrovanie všetkých činností a pod.), 8 porušení vo výrobných zariadeniach a vybaveniach, 47 porušení pri uvádzaní povinných informácií o krmivách, ktoré boli vyrobené alebo uvedené na trh (označovanie krmív, nedodanie etikiet v úradnom jazyku, nesprávny preklad originálnych etikiet, nedostatočné označenie, chýbajúce legislatívou predpísané údaje) a 19 porušení zistených pri kontrole odbornej spôsobilosti.

Ďalšie nedostatky boli zistené pri kontrole skladového poriadku v počte 16 porušení, pri kontrole plánu kontroly kvality krmiva v 26 prípadoch, pri kontrole organizačného poriadku v 1 prípade, registrácii dodávateľov krmív v 16 prípadoch, dovoz krmív z tretích krajín v 4 prípadoch, reklamamčný poriadok v 3 prípadoch a dokumentačný poriadok v 2 prípadoch.

Tieto nedostatky neohrozovali bezpečnosť krmív a boli vyriešené väčšinou upozornením prevádzkovateľov KP s určením termínu na ich odstránenie. O ich odstránení informovali KP ÚKSÚP stanoveným spôsobom. Pri následnej úradnej kontrole sa splnenie uložených opatrení preveruje.

Pri úradnej kontrole sa dôraz kládol aj na kontrolu HACCP plánov so zameraním na ich plnenie, pričom sa zistilo, že HACCP plány stále nie sú vypracované na požadovanej úrovni v 20 prípadoch. KP boli vyzvané k prepracovaniu a doloženiu aktualizovaných plánov, ktoré zodpovedajú skutočnosti s vytýčením kritických kontrolných bodov a dôkazom o ich kontrole zo strany HACCP tímu KP.

Medzi najčastejšie zistenia pri výkone kontrol oblasti kontrol kondicionality (modul PH5 Bezpečnosť potravín a krmív) boli zistené porušenia v oblasti registrácie kontrolovaného subjektu v 25 prípadoch a vedenia dokumentácie od dodávateľov krmív v 1 prípade.

d) Špeciálne úradné kontroly krmív v krmivárskych podnikoch boli zamerané na zisťovanie prítomnosti tkanív živočíšneho pôvodu v krmivách. Účelom kontrol bola prevencia výskytu BSE. Z 34 analyzovaných vzoriek neboli zistené žiadne nezhody.

e) Úradné kontroly vykonané na základe informácie z rýchleho výstražného systému pre krmivá a potraviny (ďalej len „RASFF“)

V roku 2024 boli prešetrené 2 hlásenia zo systému RASFF, ktoré sa týkali aj Slovenska. Oznámenia boli zdokumentované a odoslané na národný kontaktný bod RASFF.

2.8.1.5 Hodnotenie kvality krmív

V roku 2024 bolo v rámci úradnej kontroly zaevidovaných a vyhodnotených 978 vzoriek krmív za účelom dodržiavania deklarovaných znakov kvality, výrobnéj a technologickej disciplíny, bezpečnosti, výrobných receptúr, sledovania nežiadúcich a zakázaných látok, skladovania a označovania a pre iné potreby odboru. Vzorky boli odoberané plošne zo všetkých typov KP. Rovnako aj vzorky krmív na analýzu zisťovania prítomnosti tkanív živočíšneho pôvodu (prevencia proti výskytu BSE v rámci kontroly bezpečnosti krmív), rezíduí pesticídov (povolených aj nepovolených) a kontrola GMO v krmivách boli odoberané s účelom kontroly splnenia povolených limitov.

Výsledky analýz boli vyhodnotené v súlade s platnými európskymi predpismi a metódami uvedenými v nariadení (ES) č. 152/2009, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analýzy na účely úradných kontrol krmív.

Z počtu 978 vzoriek bolo ako nevyhovujúcich vyhodnotených 45 vzoriek, čo predstavuje 4,6 %. Označením z tohto počtu nevyhovelo 46 vzoriek. Na sledovanie tkanív živočíšneho pôvodu bolo odobratých 34 vzoriek, ktoré vyšli negatívne a neboli zistené porušenia podľa požiadaviek nariadenia (ES) č. 999/2001. Na sledovanie GMO v krmivách bolo analyzovaných 51 vzoriek, kde bolo zistený 1 prípad nezhody v označovaní podľa požiadaviek nariadenia (ES) č. 1830/2003, resp. nariadenia (ES) č. 1829/2003.

Na sledovanie rezíduí kokcidiostatík bolo analyzovaných 10 vzoriek, kde bolo vykonaných 87 analýz. Výsledky boli v súlade s požiadavkami nariadenia vlády SR č. 438/2006 Z. z. v platnom znení a nedošlo k prekročeniu maximálnych povolených limitov kokcidiostatík v krmivách.

Podľa európskych nariadení bol kontrolou zistený výskyt nálezov prekročenia najvyššieho prípustného obsahu mikroprvkov (Zn, Cu, Mn, Se, I, Co, Fe) v 3 prípadoch – ZN a Cu v kompletnom krmive pre úžitkové nosnice a Mn v doplnkovom krmive pre prasiatka. Tieto prípady boli v posudkoch vyhodnotené ako krmivá nepoužiteľné, v danom prípade sa pristúpilo k správne konaniu s cieľom uloženia pokuty a k upozorneniu KP.

Pre zistenie rozdielov medzi deklarovaným a skutočným množstvom vitamínu A v krmivách sa v roku 2024 vykonalo 74 analýz, pričom nedostatky boli zistené v 1 prípade.

Na rezíduá pesticídov podľa nariadenia (ES) č. 396/2005 sa celkom analyzovalo 71 vzoriek kŕmnych zmesí a kŕmnych surovín. Výsledky boli vyhodnotené podľa nariadenia vlády č. 438/2006 Z. z. o nežiaducich látkach v krmivách a o iných ukazovateľoch bezpečnosti a použiteľnosti kŕmív, nariadenia (ES) č. 767/2009, nariadenia (ES) č. 178/2002 a podľa nariadenia (ES) č. 396/2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov. Nezhody neboli zistené. Na sledovanie rádioaktivity bolo analyzovaných 24 vzoriek, u ktorých nedošlo k prekročeniu maximálnych limitov Cs 134 a 137 podľa nariadenia vlády č. 438/2006 Z. z. Na sledovanie β -agonistických látok boli analyzované 4 vzorky, výsledky boli negatívne. Na sledovanie rezíduí antibiotík bolo analyzovaných 9 vzoriek, výsledky boli negatívne.

Na obsah mikroorganizmov ako kŕmnych doplnkových látok (*Lact. rham.*, *Ente. faec.*, *Sach. cer.*, *Bac. sub.*, *Bac. lich.*) boli analyzované 3 vzorky a na prítomnosť *Salmonella sp.*, *Enterococcus sp.*, *termotolerantné koliformné baktérie*, *Escherichia coli*, *Listeria monocytogenes*, *Listeria sp.* a baktérií z čeľade *Enterobacteriaceae* bolo vyšetrených 91 vzoriek. Žiadna vzorka nebola vyhodnotená ako nevyhovujúca. Na obsah mykotoxínov - Fumonizíny B1+B2, zearalenon, ochratoxín A, aflatoxíny B1, deoxynivalenol - HPLC metódou bolo analyzovaných 70 vzoriek, u ktorých nedošlo k prekročeniu maximálnych limitov. Na obsah ťažkých kovov – Pb, Cd, As, Hg bolo analyzovaných 77 vzoriek, kde bolo celkovo vykonaných 308 analýz, pričom nebolo zistené žiadne prekročenie maximálnych limitov. Na rezíduá kokcidiostatík pri krížovej kontaminácii bolo analyzovaných 10 vzoriek, kde bolo celkovo vykonaných 87 analýz, pričom prekročenie maximálnych limitov nebolo zistené. Na prítomnosť nežiaducej látky – melamínu bolo analyzovaných 16 vzoriek, výsledky boli negatívne. Na prítomnosť nežiaducej látky – dioxíny, PCB podobných a nie podobných dioxínom bolo analyzovaných 51 vzoriek, všetky výsledky boli negatívne.

2.8.1.6 Sumár kontrolnej činnosti v oblasti kŕmív za rok 2024

Počet vykonaných kontrol za rok 2024

Kontrola		Počet
Krmivá a bezpečnosť kŕmív na ktoromkoľvek stupni výroby, spracovania a distribúcie kŕmív a ich používania vrátane pravidiel zameraných na zabezpečenie slušných	prevádzkarne schválené v súlade s čl. 10 nariadenia (ES) č. 183/2005	237
	prvovýrobcovia schválení v súlade s čl. 10 nariadenia (ES) č. 183/2005	11
	prevádzkarne zaregistrované v súlade s čl. 9 nariadenia (ES) č. 183/2005 s výnimkou prvovýroby	583

obchodných praktík a na ochranu zdravia, záujmov a informovanosti spotrebiteľov	sklady	37
	prvovýrobcovia zaregistrovaní v súlade s čl. 9 nariadenia (ES) č. 183/2005 a spĺňajúci ustanovenia Prílohy I k uvedenému nariadeniu	378
	plánované kontroly obchodnej siete	34
	prevádzkovatelia (poľnohospodári) používajúci krmivo	5
cielené kontroly (napr. kontrola neregistrovaných e-shopov)		80
mimoriadne kontroly a oznámenia RASFF		17
opakované kontroly podľa nariadenia 380/2009 Z. z.		10
miestne šetrenie pri schvaľovaní krmivárskych podnikov		1
audity krmivárskych podnikov		4
podnety a sťažnosti		41
Spolu		1 438

Kontroly kondicionality - modul PH5 a kontrola verejných skladov

Kontrola	Počet
kontroly kondicionality pre PPA modul PH5	110
verejné sklady krmív z poverenia MPRV SR	6

2.8.1.7 Cielené úradné kontroly

Počas celého roka 2024 sa vykonávali aj kontroly v zmysle Vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 29. novembra 2023, ktorou sa mení vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 364/2023 Z. z., ktorou sa zakazuje vstup vybraných poľnohospodárskych produktov a potravín z Ukrajiny alebo s pôvodom z Ukrajiny na územie Slovenskej republiky.

2.8.2 Ciele a prehľad ich plnenia

V roku 2024 sa vykonávala kontrola a odber vzoriek, kde sa sledovala kvalita deklarovaných akostných znakov, obsah a dodržiavanie maximálnych resp. minimálnych limitov doplnkových látok, obsah zakázaných surovín, nežiadúcich látok, zakázaných látok.

V roku 2024 bolo v správnom konaní rozhodnutím uložených 6 pokút z dôvodu nedodržania podmienok používania doplnkových látok, prekročenia maximálnych limitov doplnkových látok a nevyhovujúcemu označeniu.

Krmivárskym podnikom boli uložené peňažné sankcie v celkovej výške 1 600 EUR. Päť krmivárskych podnikov uznalo porušenie, pokutu uhradili a pristúpili k náprave. Jeden krmivársky podnik sa voči rozhodnutiu o uložení pokuty odvolal, pričom do konca roka stále prebiehalo odvolacie konanie.

Za rok 2024 boli poplatky za rozbor úradne odobratých vzoriek krmív, ktoré boli vyhodnotené ako nevyhovujúce, podľa § 14, zákona č. 271/2005 Z. z. fakturované v celkovej sume 3 759,70 EUR.

2.9 Oblasť výkonu skúšobníctva

2.9.1 Činnosť

Odbor výkonu skúšobníctva (ďalej len „OVS“) vykonáva prioritne odborné úlohy pre OOS. OVS má v rámci Slovenska vybudovanú sieť 14 skúšobných staníc. Technicky zabezpečuje vykonávanie odrodových skúšok. V procese odrodového skúšobníctva sa dôsledne dodržiavajú metodické postupy vrátane rotácie pokusov, výživy, ošetrovania pokusov, označovania skúšaných odrôd, novošľachtení, hybridov až po ich spracovanie a vyhodnotenie. OVS úzko spolupracuje s plodinovými špecialistami a DUS referentami OOS, ktorí zostavujú plány odrodových pokusov na základe žiadostí o registráciu odrôd.

V rámci štátnych odrodových skúšok sa na skúšobných staniciach vykonávajú VCU skúšky (skúšky hospodárskej hodnoty odrody) a DUS skúšky (morfologické popisy pre stanovenie odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti skúšanej odrody). Z celkového počtu 14 skúšobných staníc sa DUS skúšky vykonávajú na 8 skúšobných staniciach:

ÚKSÚP Veľké Ripňany	DUS skúšky jačmeňa a cukrovej repy
ÚKSÚP Veľký Meder	DUS skúšky kukurice a slnečnice
ÚKSÚP Želiezovce	DUS skúšky pšeníc, strukovín a sóje
ÚKSÚP Dolné Plachtince	DUS skúšky viniča hroznorodého
ÚKSÚP Beluša	DUS skúšky repky olejky a olejní
ÚKSÚP Nové Zámky	DUS skúšky maku a zelenín
ÚKSÚP Spišská Belá	DUS skúšky zemiakov, ovsu, raže a tritikale
ÚKSÚP Spišské Vlchy	DUS skúšky d'atelin a tráv

Výmera skúšobných staníc ÚKSÚP a počty pokusov v hospodárskom roku 2023/2024

Skúšobná stanica	Celková výmera stanice v ha	Výmera poľnoh. pôdy v ha	Výmera v ha		Výmera pokusov v ha	Celkový počet pokusov	Druh pokusu - počet pokusov					
			Sady Skleníky*	Vinohrady			VCU	DUS	DP	ATP-iné odbory	RK GZR	FS
Báhoň	33,39	31,37			5,45	43	23			20		
Beluša	32,91	32,41	0,42		3,60	20	16	4				
Nové Zámky	6,03	3,97	0,2*		1,20	20		16	2	2		
Veľké Ripňany	37,07	36,1	10,64		9,74	67	22	11			33	1
Veľký Meder	42,08	41,17	0,15		5,89	32	26	4				2
Želiezovce	39,06	37,71			4,80	33	24	8	1			
Bodorová	36,72	36,05			4,89	26	16			10		
D. Plachtince	19,06	15,62	4,03	2,98	7,01	55	12	12			31	
Víglaš	30,01	27,15	0,85		4,42	27	16		1	8		2
Haniska	35,69	33,33			5,35	37	21		2	7		7
Jakubovany	33,85	32,16			3,39	20	16		2	2		
Spišská Belá	33,32	32,13			3,52	38	8	7	13	3		7
Spišské Vlchy	37,48	36,4			7,55	62	9	50		3		
Vranov nad Topľou	35,45	32,52	0,25		4,56	25	21			1		3
Spolu	452,12	428,09	16,54	2,98	71,37	505	230	112	21	56	64	22

Pozn: DP – doplnkové pokusy; ATP – agrotechnické pokusy; FS – firemné skúšky; GZR – genetické zdroje rastlín;
RK – referenčná kolekcia odrôd

2.10 Oblasť laboratórnych činností

2.10.1 Činnosť

Hlavnou činnosťou laboratórnej činnosti ÚKSÚP je vykonávať analýzy v oblasti kontroly prípravkov na ochranu rastlín, krmív, vína, pôdy, hnojív, pôdnych substrátov, pôdnych pomocných látok a surovín určených na ich výrobu, skúšania osív a sadív, detekcie a identifikácie škodlivých organizmov rastlín a rastlinných produktov, detekcie a monitoringu GMO v odrodách, osivách, sadivách, krmivách, merkantile, bioproduktoch, potravinových vstupoch a v životnom prostredí, vykonávanie elektroforetických testov identifikácie odrôd, osív a merkantilu, vykonávanie posudzovania biopesticídov pri ich registrácii. Výsledky laboratórnych skúšok sú podkladom pre výkon úradných kontrol, štátnych odborných kontrol, iných úradných kontrol, certifikačných konaní, sledovanie kvality pôdy.

Odbor laboratórnych činností (ďalej len „OLČ“) je poverené MPRV SR ako „Úradné laboratórium“ na vykonávanie laboratórnych analýz, testov a diagnostík na vzorkách odobratých počas úradných kontrol pre oblasti stanovené v čl. 1 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach a kompetencií stanovených v národnej legislatíve.

Odbor laboratórnych činností tvoria:

- **Skúšobné laboratórium analýzy krmív** (ďalej len „SLAK“) vykonáva analýzy pre OKVZ, OPH, Národné referenčné laboratórium (ďalej len „NRL“) pre proteíny živočíšneho pôvodu v krmivách
- **Skúšobné laboratórium osív a sadív** (ďalej len „SLOS“) - vykonáva skúšanie pre OOaS
- **Skúšobné laboratórium analýzy pôdy** (ďalej len „SLAP“) - vykonáva analýzy pre OPH
- **Skúšobné laboratórium analýzy pôdy a hnojív** (ďalej len „SLAPH“) - vykonáva analýzy pre OPH
- **Skúšobné laboratórium analýzy vína** (ďalej len „SLAV“) - vykonáva analýzy pre OVVO
- **Skúšobné laboratórium analýzy pesticídov** (ďalej len „SLAPe“) - vykonáva analýzy pre OOR, ORP, OOS, OKVZ, NRL pre chemické prípravky na ochranu rastlín, NRL pre doplnkové látky používané vo výžive zvierat
- **Oddelenie molekulárnej biológie** (ďalej len „OMB“) - NRL pre geneticky modifikované organizmy a škodce rastlín so zameraním na baktérie, vírusy, viroidy a fytoplazmy, huby a riasovky, hmyz a roztoče - vykonáva analýzy pre OKVZ, OOaS, OOR a OOS
- **Skúšobné laboratórium diagnostiky škodlivých organizmov** (ďalej len „SLDŠO“)
 - **SLDŠO BA, pracovisko Bratislava** (ďalej len „SLDŠO BA – BA“) – NRL pre škodce so zameraním na vírusy, baktérie, hád'atká a hmyz a roztoče – vykonáva diagnostiku pre OOR, OOS a OOaS,
 - **SLDŠO BA, pracovisko Vígľaš** (ďalej len „SLDŠO BA – VI“) – NRL pre škodce so zameraním na hád'atká a hmyz a roztoče – vykonáva diagnostiku pre OOR, OOS a OOaS,
 - **SLDŠO BA, pracovisko Košice** (ďalej len „SLDŠO BA – KE“) – NRL pre škodce so zameraním na huby a riasovky, hád'atká a hmyz a roztoče – vykonáva diagnostiku pre OOR, OOS, OOaS a ORP.
- **Skúšobné laboratórium mikrobiológie** – vykonáva mikrobiologické analýzy analýzy pre OKVZ a OPH

Systém kvality

Jednotlivé laboratória OLČ vykonávajú akreditované skúšky v zmysle získaného „Osvedčenia o akreditácii“ od roku 2015 (platnosť do 21.5.2025).

Vo februári 2024 bolo realizované rozšírenie akreditácie o nové ukazovatele v mikrobiológii a to pre matricu krmivo a hnojivo. Toto rozšírenie akreditácie bolo realizované na základe legislatívnych požiadaviek Odboru krmív a výživy zvierat a Odboru pôdy a hnojív.

V júli 2024 bolo realizované mimoriadne posudzovanie SNAS za účelom posúdenia priestorov pre SLDŠO Haniska, ktoré bolo presťahované do zrekonštruovaných laboratórnych priestorov v budove ÚKSÚP v Košiciach. Toto laboratórium bolo následne premenované na SLDŠO Košice.

V novembri 2024 bolo realizované mimoriadne posudzovanie SNAS za účelom posúdenia priestorov pre SLDŠO BA, pracovisko Bratislava, ktoré bolo presťahované do upravených laboratórnych priestorov v budove ÚKSÚP v Rovinke. Laboratórium bolo následne premenované na SLDŠO BA, pracovisko Rovinka.

V novembri 2024 bola realizovaná reakreditácia na siedmych pracoviskách OLČ. Po úspešnom ukončení a uzavretí bolo SNAS-om vydané Rozhodnutie o akreditácii je platné od 22.5.2025 do 22.5.2030, čím ostala zachovaná kontinuita platnosti akreditácie.

V rámci zabezpečovania kvality je každý rok vypracovaný plán interných auditov. Do jednotlivých auditov na rok 2024 boli auditorským tímom zahrnuté všetky články normy ISO/IEC 17025:2017, ktoré boli kontrolované vo vybraných pracoviskách OLČ. Vykonané boli vertikálne aj horizontálne audity. Monitoring pracovníkov v laboratóriách bol vykonávaný priebežne, napr. prostredníctvom testov odbornosti laboratórií, tzv. proficiencie test (ďalej len „PT“) organizovaných medzinárodnými laboratóriami resp. medzilaboratórnymi porovnávacími skúškami (ďalej len „MPS“). V prípade diagnostických laboratórií, ktoré sú *menované ako NRL, sú PT organizované Európskym referenčným laboratóriom (ďalej len „EURL“)* a účasť na nich je pre laboratória povinná.

V rámci interných auditov OLČ identifikované nezhody a odporúčania nemali vplyv na dodržiavanie systému kvality a neboli zistené žiadne závažné nezhody.

2.10.1.1 Skúšobné laboratórium analýzy krmív

SLAK je svojou činnosťou zamerané na výkon analýz vo vzorkách krmív a surovín na ich výrobu z hľadiska bezpečnosti pri ich používaní pre výživu zvierat. V rozsahu činností zabezpečuje stanovenie základných parametrov základných ukazovateľov výživovej hodnoty – dusíkaté látky, tuky, cukry, škrob, vláknina; doplnkové parametre – vlhkosť, popol; makroprvky, mikroprvky a ťažké kovy; stanovenie zložiek živočíšneho pôvodu. Stanovované parametre sú akreditované v systéme ISO/IEC 17025:2017 a zaradené do skupín fixným rozsahom akreditácie, ktoré sú definované v Nariadení Komisie (ES) č. 152/2009, ktorým sa stanovujú metódy odberu a analýz vzoriek na účely úradných kontrol krmív. Skúšobné laboratórium analýzy krmív vykonáva aj neakreditovné skúšky - identifikáciu surovinového zloženia, stanovenie nežiadúcich látok (karanténne buriny), analýzy mykotoxínov, močoviny, ureázovej aktivity a jódu. Aktívne prispôbuje vykonávané činnosti súvisiace s úradnými kontrolami a zavádza metódy na stanovenie nových parametrov ako napr. gossypol, kyanovodík a kyanogénne glykozidy, organické izotiokyanáty, dusitany. V roku 2024 okrem vzoriek z úradných kontrol, boli do laboratória dodávané aj vzorky z pokusov z iných odborov ÚKSÚP. Pracovníci laboratória sa pravidelne zúčastňujú vzdelávacích aktivít na zabezpečenie vysokej odbornej úrovne vykonávaných činností a prípravy podkladov pre akreditovanie ďalších parametrov pre testovanie vzoriek.

Činnosť SLAK:

- *úradná kontrola* v súlade so zákonom č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív - tvorí hlavnú činnosť laboratória,
- *služby (interné)* pre potreby výkonu špecializovaných činností odborov ÚKSÚP - v roku 2024 vykazovali narastajúci podiel,
- *služby (externé)* pre potreby fyzických a právnických osôb, ktoré sú spoplatnené v súlade s platným cenníkom ÚKSÚP - sú minoritnou časťou činnosti laboratória.

Prehľad výkonu činnosti SLAK za rok 2024

Počet prijatých vzoriek	785
Počet vystavených protokolov o skúške	556
Počet vykonaných analýz v SLAK	2 111
V počte prijatých vzoriek sú zahrnuté:	
- úradná kontrola	369 vzoriek
- služba externá	13 vzoriek
- mimoriadna úloha UA	2 vzorky
- služba interná pre SLAPe	116 vzoriek
- vzorky z pokusov z iných odborov ÚKSÚP	285 vzoriek

Zabezpečenie kvality

Kvalita výsledkov sa zabezpečuje interne a externe. Interne sa vykonáva analyzovaním referenčných materiálov s deklarovými hodnotami a následným štatistickým vyhodnotením v súlade s internými predpismi OLC. Zabezpečenie kvality externe sa vykonáva účasťou v MPS organizovanými zahraničnými organizáciami v súlade s interným predpisom OLC „Stratégia účasti v MPS v akreditačnom období 2021 – 2025“. Kvalita výsledkov je vyhodnocovaná ukazovateľom z-skóre.

Medzilaboratórne porovnávacie testy (MPS) vykonané v roku 2024

MPZ ÚKZÚZ Brno 2024 I. perióda	3 vzorky
MPZ ÚKZÚZ Brno 2024 - mykotoxíny	2 vzorky
PT IAG Microscopy	1 vzorka
Monitoring SLOS 2024 stanovenie prímеси iných rastlinných druhov	24 vzoriek
MPZ ÚKZÚZ Brno 2024 II. perióda	3 vzorky

Na základe počtu analyzovaných vzoriek a výsledkov dosiahnutých z externých kontrol kvality možno konštatovať, že laboratórium svoju činnosť vykonáva v súlade s plánovanými úlohami a vzhľadom na proaktívny prístup dokáže flexibilne reagovať na nové požiadavky odborov ÚKSÚP a externých subjektov.

2.10.1.2 Skúšobné laboratórium osív a sadív

Skúšanie osív sa v roku 2024 vykonávalo na dvoch pracoviskách, Skúšobné laboratórium osív a sadív Bratislava (ďalej len „SLOS BA“) a Skúšobné laboratórium osív a sadív Vigľaš (ďalej len „SLOS VI“). Od roku 2001 je skúšobné laboratórium v Bratislave akreditované Medzinárodnou asociáciou pre skúšanie osív a sadív - International Seed Testing Association (ďalej len „ISTA“), pracovisko vo Vigľaši je akreditované SNAS.

Výsledky skúšok SLOS sú podkladom pre vystavenie Osvedčení o uznaní množiteľského materiálu, ktoré vydáva OOaS. Pri vývoze osiva sú podkladom pre vystavenie medzinárodných ISTA certifikátov, ktoré potvrdzujú semenársku kvalitu osiva. Pri certifikácii podľa systému Európskej organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“) sú výsledky zároveň podkladom pre vystavenie OECD certifikátov, potvrdzujúcich pravosť osiva. SLOS BA

je jediným osivárskym ISTA akreditovaným laboratóriom na Slovensku. Laboratórium na základe tejto akreditácie je oprávnené vystavovať ISTA certifikáty, ktoré sú nevyhnutné pre vývoz osiva v rámci EÚ, ako aj do tretích krajín. SLOS zabezpečuje odber vzoriek inšpektormi OKOS, ktorí sú na túto činnosť akreditovaní podľa ISTA pravidiel a pravidelne monitorovaní vedením SLOS BA a OKOS.

Činnosť SLOS BA:

V roku 2024 bolo v SLOS BA analyzovaných 3249 vzoriek, z toho 3129 úradných (vzorky odobrané inšpektormi OKOS za účelom vystavenia osvedčení o uznaní/neuznaní množiteľského materiálu), 69 ISTA certifikátov a neúradných 120 vzoriek (vzorky pre potreby Odboru osív a sadív a Odboru odrodového skúšobníctva, vzorky z kruhových testov na preverenie spôsobilosti laboratória, vzorky na kontrolu odberu vzoriek inšpektorov Oddelenia kontroly osív a sadív). Na tomto celkovom počte vzoriek bolo skúšaných 19 494 parametrov.

Celkovo bolo na vývoz vystavených 174 oranžových ISTA certifikátov, z toho 69 originálov, 4 predbežné ISTA certifikáty a 101 rovnocenných duplikátov.

Každá zmena v metodikách skúšania osív a sadív sa každoročne schvaľuje na Výročných zasadnutiach ISTA, na ktorých sa zúčastňujú zástupcovia členských laboratórií. Za SR je zo strany MPRV SR nominovaná zástupkyňa členského laboratória ako Designated member, vedúca SLOS BA, ktorá je oprávnená hlasovať v mene SR v otázkach navrhovaných zmien. Zabezpečuje komunikáciu s ISTA sekretariátom a zapracovanie každoročne schvaľovaných zmien v metodikách pre skúšanie osív a sadív. Na základe týchto poznatkov je jediným garantom správnosti používania skúšobných metód a štandardných postupov v celom osivárskom odvetví poľnohospodárskej výroby v SR. V súčasnosti má ISTA 247 členských laboratórií v 83 krajinách, z ktorých je 160 akreditovaných.

V termíne od 30.06. – 05.07.2024 sa uskutočnilo Výročné zasadnutie ISTA v Cambridge, Spojené Kráľovstvo, na ktorom sa schvaľovali nové zmeny v ISTA Rules na rok 2025, ISTA Articles, členské poplatky ISTA a prebiehali aj stretnutia pracovných skupín.

Zástupkyňa SR v ISTA sa aktívne zúčastňuje pracovných stretnutí v nasledovných pracovných skupinách:

- PTC – Proficiency Test Committee – členstvo od roku 2019, SLOS BA ako líder nasledovných proficiency tests, zodpovedalo za prípravu vzoriek na preverenie spôsobilosti 244 ISTA laboratórií po celom svete
- Programme Plan 2020-2022, PT21-3 Fagopyrum esculentum PUR (čistota), OSD (stanovenie iných rastlinných druhov), GER (klíčivosť) – skupina plodín Other agricultural species
- Programme Plan 2023-2025, PT23-1 Vicia villosa PUR (čistota), OSD (stanovenie iných rastlinných druhov), GER (klíčivosť) – skupina plodín Pulses
- Accreditation & Technical Department – členstvo od roku 2019, po úspešnom absolvovaní školenia na technického audítora v Južnej Amerike je oprávnená vykonávať medzinárodné ISTA audits vo všetkých ISTA akreditovaných laboratóriách vo svete.

Účasť na online webinároch:

- dňa 27.3.2024 ISTA webinár na monitoring pracovníkov na odber ISTA vzoriek
- dňa 3.4.2024 ISTA webinár na vystavovanie ISTA e-certifikátov
- dňa 17.4.2024 ISTA webinár k ISTA pravidlám
- dňa 23.10.2024 ISTA webinár na monitoring analytikov v laboratóriu

Zabezpečenie kvality

V SLOS sa pravidelne kontroluje a zabezpečuje kvalita vykonávaných skúšok (auditmi a účasťou na MPS- medzilaboratórne porovnávanie a PT – Proficiency tests) a sú prijaté také opatrenia, ktoré zabráňujú oznamovaniu nesprávnych výsledkov zákazníčkovi.

Priebežne sa vykonávajú kontroly meracích a skúšobných zariadení podľa plánu metrologickej kontroly.

Kvalita vykonávaných skúšok, ako aj práca v súlade so systémom kvality je pravidelne kontrolovaná internými auditmi. V roku 2024 bolo v laboratóriu uskutočnených 8 interných auditov.

Každé 3 roky prebieha v SLOS BA medzinárodná ISTA reakreditácia, pri ktorej sa preveruje celý systém kvality, ako aj všetky akreditované skúšky v laboratóriu a ručný odber vzoriek a odber vzoriek automatickým vzorkovačom. Dňa 19. 11. 2024 sa v laboratóriu uskutočnil ISTA audit, po vyhodnotení medzinárodnými audítormi a Výkonným výborom ISTA sa udelí laboratóriu Osvedčenie o akreditácii na ďalšie 3 roky. SLOS BA má v súčasnosti platné Osvedčenie o akreditácii na nasledovné skúšky a skupiny plodín:

- ručné vzorkovanie z osivovej dávky - tráv, obilniny, strukoviny, krmoviny, olejnin, ostatné poľnohospodárske plodiny, zeleniny, aromatické a liečivé rastliny
- vzorkovanie automatickým vzorkovačom - obilniny,
- čistota a stanovenie iných semien počtom - tráv, obilniny, strukoviny, krmoviny, olejnin, ostatné poľnohospodárske plodiny, zeleniny, aromatické a liečivé rastliny
- klíčivosť na 400 semenách - tráv, obilniny, strukoviny, krmoviny, olejnin, ostatné poľnohospodárske plodiny, zeleniny, aromatické a liečivé rastliny,
- stanovenie vlhkosti osiva - nízka a vysoká konštantná teplota v sušiarňi - jemné mletie, hrubé mletie a bez mletia,
- stanovenie hmotnosti tisíc semien počítaním celej frakcie čistých semien - tráv, obilniny, strukoviny, krmoviny, olejnin, ostatné poľnohospodárske plodiny, zeleniny, aromatické a liečivé rastliny.

Činnosť SLOS je pravidelne preverovaná účasťou na medzinárodných kruhových testoch, kde sa preverujú všetky metódy skúšania.

V roku 2024 sa SLOS BA zúčastnilo na 8 kruhových testoch. Celkovo sa preverila spôsobilosť pri 9 druhoch plodín:

Medzinárodný kruhový test ISTA:

- PT 24-1 3 vzorky *Triticum aestivum*: preverované analýzy: stanovenie čistoty, prímies iných rastlinných druhov, klíčivosť, vlhkosť a preverenie správnosti vystavenia oranžového ISTA certifikátu, určovanie zmesi semien iných rastlinných druhov (100 druhov semien),
- PT 24-2 3 vzorky *Arachis hypogaea*: preverované analýzy: klíčivosť
- PT 24-3 3 vzorky *Lactuca sativa*: preverované analýzy: stanovenie čistoty, iných rastlinných druhov, klíčivosti
- PT 24-3 3 vzorky *Coriandrum sativum*: preverované analýzy: klíčivosť.

Kruhový test organizovaný ISTA akreditovaným laboratóriom ÚKZÚZ Praha:

- KT I/2024 3 vzorky *Secale cereale*: preverované analýzy: čistota, zadina, klíčivosť, iné rastlinné druhy, hmotnosť tisíc semien,
- KT II/2024 3 vzorky *Lolium multiflorum* a *Lolium perenne*: preverované analýzy: čistota, klíčivosť, iné rastlinné druhy,
- KT III/2024 3 vzorky *Papaver somniferum*: preverované analýzy: čistota, klíčivosť, iné rastlinné druhy,
- KT IV/2024 3 vzorky *Glycine max*: preverované analýzy: klíčivosť.

Iné činnosti:

- organizácia porovnávacieho testu na elektroforetickú identifikáciu odrôd pšenice a jačmeňa (účastníci: Skúšobné molekulárno-biologické laboratórium - ÚKSÚP Bratislava a Odbor genetiky a šľachtení rastlín - VÚRV, Praha)
- organizácia monitoringu na stanovenie prítomnosti karanténnych druhov burín (účastníci: Skúšobné laboratórium analýzy krmív - ÚKSÚP Bratislava).

Činnosť SLOS VI:

SLOS VI je akreditované SNAS.

Skúšobné laboratórium v rámci svojej akreditovanej činnosti vykonáva skúšanie osiva druhov podľa ISTA pravidiel a to - osivá obilnín, tráv, strukovín, krmovín, olejní, zelenín, osivá kvetín, aromatických a liečivých rastlín.

V roku 2024 bolo v SLOS VI analyzovaných celkom 2 536 vzoriek, z toho pre:

- uznávacie konanie - prvé uznanie množiteľského materiálu – 1 430 vzoriek,
- kontrola adjustovaného osiva podľa § 4 písm. k zákona 597/2006 Z. z. - 22 vzoriek,
- informačné účely pre externých zákazníkov - 537 vzoriek,
- prolongácie - overenie kvality preskladneného množiteľského materiálu - 155 vzoriek,
- stanovenie osivových hodnôt - zisťovanie vlhkosti a hmotnosti tisíc semien u vzoriek zo skúšobných staníc ÚKSÚP - 370 vzoriek
- kontrola odberu vzoriek - 22 vzoriek.

Na tomto celkovom počte vzoriek bolo vykonaných 12 680 analýz - vlhkosť, čistota, klíčivosť, hmotnosť tisíc semien, počet semien iných druhov a zisťovanie živočíšneho škodcu a používajú sa 3 metódy - gravimetria, vizuálne hodnotenie a mikroskopické hodnotenie (Osvedčenie o akreditácii č. S – 356 zo dňa 15.01.2025 – Príloha: Rozsah akreditácie).

Všetky akreditované metódy sú kompatibilné s medzinárodnými predpismi ISTA a prevedené sú do ŠPP (štandardných pracovných postupov), ktoré sa pravidelne aktualizujú.

Zabezpečenie kvality

Kvalita výsledkov sa zabezpečuje interne a externe. Interne sa vykonáva priebežnými kontrolami meracieho a skúšobného zariadenia podľa Plánu metrologickej kontroly ako súčasti Metrologického poriadku, IP/OLČ/10 Medzikontrola meradiel, porovnanie stanovení vlhkosti osiva vo vlhkomere a v sušiarenskej peci, HTS ručne a s počítadlom semien, používanie vlastného referenčného materiálu na kontrolu meracích, kontrolných a skúšobných zariadení (centrifugálny delič, počítadlo semien) a použitím zdvojených analýz (opakovanie skúšky použitím tých istých metód jednou, alebo viacerými laborantkami v rámci monitoringu pracovníkov). Zhoda s internými predpismi OLC a Príručkou kvality v súlade s STN ISO/IEC 17 025:2017 sa overuje internými auditmi v priebehu kalendárneho roku podľa harmonogramu. V roku 2024 bolo v laboratóriu uskutočnených 6 interných auditov, kde bolo konštatované, že SLOS VI plní požiadavky normy ISO/IEC 17025:2017 v daných kapitolách a neboli zistené žiadne nedostatky.

Kvalita vykonávaných skúšok sa zabezpečuje aj účasťou na MPS a PT.

V roku 2024 sa SLOS Viglaš zúčastnilo 2 kruhových testov:

- kruhový test organizovaný ISTA akreditovaným laboratóriom ÚKZÚZ Praha:
 - KT III/2024 3x *Papaver somniferum* (Mak siaty): preverované analýzy: čistota, klíčivosť, iné rastlinné druhy, hmotnosť tisíc semien,
 - KT IV/2024 3x *Glycine max* (Sója fazuľová): preverované analýzy: klíčivosť

2.10.1.3 Skúšobné laboratórium analýzy pôdy a hnojív

Skúšobné laboratórium analýzy pôdy a hnojív (ďalej len „SLAPH“) vykonáva rozbor pôdy, hnojív, vrátane pestovateľských substrátov, pôdnych pomocných látok, kompostov, surovín určených na ich výrobu a sekundárnych zdrojov živín.

Zadáateľom rozborov pre SLAPH je Odbor pôdy a hnojív (ďalej len „OPH“) za účelom:

- agrochemické skúšanie pôd (ďalej len „ASP“),
- štátna odborná kontrola (ďalej len „ŠOK“) hnojív,
- štátna odborná kontrola pôdy,
- služby (interné) - rozbor vzoriek pôdy a hnojív pre potreby výkonu špecializovaných činností odborov ÚKSÚP,

- *služby (externé)* - rozbor vzoriek pôdy a hnojív pre potreby fyzických a právnických osôb, ktoré sú spolplatnené v súlade s cenníkom ÚKSÚP.

Prehľad výkonu činnosti SLAPH v roku 2024

Matrica	Účel analýzy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
pôda	agrochemické skúšanie pôdy v SR ASP	18 367	91 835
	štátna odborná kontrola ŠOK	6	90
	služby pre externých zákazníkov SLe	148	957
	služby interné (pre ÚKSÚP) SLi	334	2 170
hnojivá	štátna odborná kontrola ŠOK	139	1 945
	služby pre externých zákazníkov SLe	9	46
	služby pre interných zákazníkov SLi	21	174
Spolu		19 024	97 217

SLAPH vo vzorkách pôdy stanovuje parametre prijateľných živiny pre rastliny (P, K, Mg, Ca, Cu, Mn, Zn, Fe), pôdnej reakcie (pH), vodivosti v pôdnej suspenzii (EC), obsah Cox (a prepočet na obsah humusu), obsah rizikových prvkov (As, Cd, Co, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn, Hg) a určenie pôdneho druhu (orientačne hmatovou skúškou alebo gravimetricky).

Hlavnou činnosťou SLAPH v oblasti pôdy podľa účelu analýzy je ASP (97,4 %), služby interné (1,8 %) a externé (0,8 %).

Vo vzorkách hnojív, pôdnych pomocných látok, kompostov, pestovateľských substrátov a surovín určených na ich výrobu sa v SLAPH stanovujú parametre obsahu živín (N, P, K, Ca, Mg, S, Cu, Mn, Zn, Fe, B), fyzikálno-chemických vlastností a obsah rizikových prvkov (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Se, Zn, Hg).

Hlavnou činnosťou SLAPH v oblasti hnojív podľa účelu analýzy je ŠOK (82,3 %), služby interné (12,4 %) a služby externé (5,3 %).

Zabezpečenie kvality

Kvalita výsledkov sa zabezpečuje interne a externe. Interne sa vykonáva analyzovaním referenčných materiálov s deklarovanými hodnotami a následným štatistickým vyhodnotením v súlade s internými predpismi OLC. Zhoda s internými predpismi OLC a Príručkou kvality v súlade s STN ISO/IEC 17 025:2017 sa overuje internými auditmi v priebehu kalendárneho roku podľa harmonogramu.

SLAPH v roku 2024 v rámci Medzilaboratórneho porovnania skúšok vykonalo rozbor 16 vzoriek na 153 ukazovateľov.

Činnosť SLAP Košice:

Predmetom činnosti SLAP Košice (ďalej len „SLAP KE“) boli pôdne vzorky skúšané za účelom:

- *monitoring pôd v rámci ASP*,
- *služby (interné)* - iným odborom ÚKSÚP,
- *služby (externé)* - fyzickým a právnickým osobám, spolplatnené podľa cenníka ÚKSÚP.

Prehľad výkonu činnosti SLAP KE v roku 2024

Matrica	Účel skúšania		Počet vzoriek	Počet parametrov
pôda	monitoring pôd v rámci ASP		7855	39 275
	služby	interné	386	492
		externé	124	120
Spolu			8 365	40 895

ASP predstavovalo hlavnú činnosť SLAP KE, vzorky ASP tvorili 93,90 % z celkového počtu analyzovaných vzoriek. V rámci ASP laboratórium stanovovalo pH pôdy a obsah prijateľných živín v extrakte Mehlich 3 (P, K, Mg, Ca). Pri skúšaní sa využívali metódy akreditované podľa STN EN ISO/IEC 17025:2017.

Výsledky analýz ASP sú dlhodobu spracovávané OPH a sú dôležitým faktorom stanovujúcim vhodnosť pestovania plodín na danom stanovišti s cieľovou informáciou o potrebe vápnenia a hnojenia monitorovaných pôd, čím sa umožňuje správna regulácia hnojív, a tým aj starostlivosť o pôdnu úrodnosť a ochranu životného prostredia.

Vzorky analyzované v rámci služieb tvorili 6,1 % z celkového počtu analyzovaných vzoriek (z toho 4,61 % boli služby interné a 1,48 % služby externé). V uvedených vzorkách laboratórium stanovovalo pH pôdy, obsah prijateľných živín v extrakte Mehlich 3 (P, K, Mg, Ca), ako aj ďalšie ukazovatele: oxidovateľný uhlík (humus), B a anorganické formy N (dusičnanový a amoniakálny dusík).

Výsledky analýz slúžili pre interné potreby ÚKSÚP, OPH na vyhodnocovanie stacionárnych pokusov, sledovanie vývoja úrodnosti pôdy, kontrolnú činnosť v rámci aplikácie hnojív s obsahom dusíka na skúšobných staniciach ÚKSÚP, ako aj pre potreby externého zákazníka (záhradkárov a poľnohospodárske subjekty mimo ASP).

Zabezpečenie kvality

Kvalita výsledkov SLAP KE sa zabezpečuje účasťou laboratória na medzilaboratórnych porovnávacích skúškach (MPS) podľa stratégie účasti v MPS v akreditačnom období 2021 – 2025. Ukazovateľom spoľahlivosti výsledkov je z-skóre.

Medzilaboratórne porovnávacie testy (MPS) vykonané v roku 2024 účasť v MPZ ÚKZÚZ Brno 2024

meraný parameter	1.periód	2.periód
fosfor	3 vzorky	3 vzorky
vápnik	3 vzorky	3 vzorky
draslík	3 vzorky	3 vzorky
horčík	3 vzorky	3 vzorky
pH	3 vzorky	3 vzorky

Úspešnosť laboratória v MPS vykonaných v roku 2024 bola 100 %. Laboratórium pracuje podľa interných predpisov a v zhode s príručkou kvality. Preverovanie systému kvality laboratória sa vykonáva internými auditmi v súlade s normou ISO/IEC 17025:2017.

Výsledky sú deklarované aj analyzovaním interných referenčných materiálov (IRM) v súlade s internými predpismi OLČ. Interné referenčné materiály majú deklarované hodnoty a štatisticky sa vyhodnocujú. IRM sa merajú s každou sadou vzoriek. Každé dva mesiace sa premeriavajú so vzorkami aj certifikované referenčné materiály.

2.10.1.4 Skúšobné laboratórium analýzy vína

SLAV je uvedené v zozname laboratórií, ktoré členské štáty EÚ určili ako oprávnené vykonávať úradné analýzy v sektore vinohradníctva a vinárstva podľa čl. 146 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami.

Činnosť SLAV:

Ťažisko akreditovanej činnosti laboratória predstavuje:

- *výkon analytických rozborov vzoriek vín*, na základe žiadosti o certifikáciu vín podanej fyzickou alebo právnickou osobou, ide o veľkú skupinu vín s CHOP vrátane tokajských vín a vín s CHZO, ktoré pred uvedením na trh podliehajú certifikácii, analytické rozborov hradia fyzické alebo právnické osoby, ktoré požiadali o certifikáciu a sú spoplatnené v súlade

- s aktuálnym cenníkom ÚKSÚP uverejnenom na web stránke,
- *chemické analýzy muštov a vín nepodliehajúce certifikácii* - služby pre fyzické a právnické osoby, ktoré sú spoplatnené v súlade s aktuálnym cenníkom ÚKSÚP uverejnenom na web stránke,
- *chemické analýzy muštov a vín pre izotopovú databanku SR* - nie sú spoplatnené, vykonávajú sa na základe Dohody o internej subdodávke medzi OLČ SLAV a OVVOS,
- *analýzy úradných vzoriek od ŠVPS SR* nakoľko v novembri 2021 bolo SLAV oficiálne určené ako Úradné laboratórium pre analýzy vína pre potreby odhaľovania podvodných praktík.

SLAV vykonáva aj neakreditovanú činnosť - chemické a fyzikálne skúšky, ako službu pre fyzické a právnické osoby, tieto sú spoplatnené v súlade s aktuálnym cenníkom ÚKSÚP.

V roku 2024 sa v SLAV analyzovalo 834 vzoriek vín podliehajúcim certifikácii.

Pre fyzické a právnické osoby, ktoré požiadali o chemické analýzy muštov a vín nepodliehajúcim certifikácii SLAV zanalyzovalo 137 vzoriek. V rámci tohto počtu analyzovaných vzoriek muštov a vín sú zaradené vzorky pre Izotopovú databanku SR v počte 20 vzoriek. V rámci tohto počtu sú zaradené aj vzorky pre OVVOS, skúšobnú stanicu ÚKSÚP Dolné Plachtince v počte 70 vzoriek.

V roku 2024 sa v SLAV spolu analyzovalo 973 vzoriek vín, čo predstavuje 8176 parametrov.

Zabezpečenie kvality

Kvalita výsledkov analýz sa zabezpečuje viacerými spôsobmi. Mesačne sa vykonáva analýza referenčného materiálu s deklarovateľnými hodnotami, ktoré sa porovnávajú a vyhodnocujú v zmysle interných predpisov. Taktiež sa vykonáva opakovaná analýza jednej vzorky, ktorá už bola analyzovaná, pričom výsledky sa porovnávajú a vyhodnocujú v zmysle zadefinovaných požiadaviek. Týždenne sa vykonávajú analýzy interných referenčných materiálov slúžiacich na tvorbu regulačných diagramov. Jedenkrát ročne sa uskutočňuje monitoring pracovníkov, ktorý sa vyhodnocuje v zmysle interných predpisov SLAV.

Na základe Dohody o internej subdodávke medzi OLČ SLAV a OVVOS COVCO, SLAV vykonalo prípravu roztokov potrebných k senzorickým skúškam pre Certifikačný orgán vykonávajúci certifikáciu osôb pre 29 žiadateľov a podieľalo sa na obslužných činnostiach počas senzorických skúšok.

Dve zamestnankyne SLAV sú menované MPRV SR ako členky Komisie na hodnotenie vína a pravidelne sa zúčastňujú zasadaní Komisie na hodnotenie vína, ktorej činnosťou je senzorické hodnotenie vín v zmysle legislatívnych požiadaviek kladených na Certifikáciu vín.

2.10.1.5 Oddelenie molekulárnej biológie

OMB je skúšobné pracovisko, ktoré v SR zabezpečuje kontrolu kvality a bezpečnosti primárneho potravinového reťazca v oblasti molekulárno-biologického skúšania rastlín, rastlinných komodít, krmív, bioproduktov, potravinových vstupov, fytodiagnostiky rastlín a rastlinných produktov, kontroly GMO, kontroly pestovania GMO a environmentálneho monitoringu GMO.

Je NRL pre oblasť kontroly a testovania GMO. Okrem skúšobnej činnosti sa podieľa na medzinárodnej validácii metód, certifikácii referenčných materiálov (CRM), zúčastňuje sa medzinárodných projektov, vypracováva súdnoznalecké posudky, vykonáva porovnávacie kvalitatívne a kvantitatívne testy pre úradné národné aj zahraničné laboratóriá, ktoré nemajú svojim rozsahom akreditácie pokryté všetky analýzy potrebné na detekciu a kvantifikáciu špecifických GMO.

Činnosť OMB NRL:

V roku 2024 laboratórium plnilo skúšobné výkony v nasledovných oblastiach:

- Skúšanie a monitoring GMO v odrodách, osivách, krmivách, merkantile, bioproduktoch a potravinových vstupoch. OMB vykonávalo kvalitatívne a kvantitatívne testy pre cca 95 % známych GM rastlín (sója, kukurica, repka, jačmeň, proso, ovos, raž a ryža) a kvantitatívne

testy pre GMO povolené v EÚ. Introdukciu a internú verifikáciu a validáciu nových metód pre GMO v súlade s požiadavkami Komisie a environmentálneho monitoringu GMO a LMO pre MŽP SR.

- Molekulárna diagnostika karanténnych a hospodársky významných rastlinných patogénov. NRL vykonávalo molekulárnu diagnostiku rastlinných patogénov pre nasledujúce baktérie, fytoplazmy a huby: baktérie *Erwinia amylovora*, *Xylella fastidiosa*, huby *Phytophthora ramorum* a *Fusarium circinatum*, fytoplazmy *Apple proliferation group* (*Ca. Phytoplasma mali*, *Ca. Phytoplasma pyri*, *Ca. Phytoplasma prunorum*), *Elm yellows group* (*Grapevine flavescentiae doree*), vírusy ToBRFV, RRV a ToMMV.
- Elektroforetické testy odrôd, osív, sadív a merkantilu pre pšenicu, jačmeň, kukuricu, ovos a raž. OMB vykonávalo skúšky genotypizácie a identifikácie odrôd obilnín (pšenica, kukurica, jačmeň, raž, tritikale).

Vykonané analýzy OMB NRL v roku 2024

Činnosť NRL	Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2024	Poznámka
popis a stanovenie homogenity odrôd, stanovenie odrodovej pravosti a čistoty osív, genetické stanovenia a interpretácie pre ÚKSÚP a externých odberateľov (elektroforetický fingerprinting)	počet vzoriek	42	Pšenica tvrdá f. ozimná Pšenica tvrdá f. jarná Pšenica mäkká f. ozimná Pšenica letná f. ozimná (<i>T. durum</i> , <i>T. aestivum</i>) Kukurica siata (<i>Zea mays</i>) Jačmeň siaty jarný (<i>Hordeum vulgare</i>) Raž siata (<i>Secale cereale</i>) Tritikale (<i>Triticale</i>)
	počet ukazovateľov	42	detto
aktualizácia katalógov pšeníc, jačmeňov a ostatných plodín	počet vzoriek	-	-
validácia/verifikácia metód pre detekciu GMO	počet metód	3	Kvalitatívna detekcia GM sóje CV127 a DP-305423-1 na prístroji QuantStudio 12K Flex Real-Time PCR Instrument Kvantitatívne stanovenie obsahu GM sóje GTS 40-3-2 na prístroji QuantStudio 12K Flex Real-Time PCR Instrument (RQrtPCR)
validácia/verifikácia metód pre detekciu GMO, rozšírenie flexibilného rozsahu akreditácie	počet metód	-	-
detekcia a kvantifikácia GMO v osivách, rastlinách, krmivách, merkantile, bioproduktoch a potravinových vstupoch (PCR, Real-Time PCR)	počet vzoriek	104	sója, repka, kukurica, jačmeň, proso, ovos, raž, ryža, krmivá a osivá
	počet ukazovateľov	1885	detto
validácia/verifikácia fyto diagnostických metód Real-Time PCR	počet metód	-	-

validácia/verifikácia fytodiagnostických metód Real-Time PCR pre rozšírenie flexibilného rozsahu akreditácie	počet metód	1	ToMMV
PCR, Real-Time PCR diagnostika fytopatogénov pre OKOR a SLDSO a PT	počet vzoriek	545	EA, XF, Fytoplazmy, ToBRFV, PR, FC, ToMMV PT – A. plannipenis, Nepovírusy, Ilarvírusy, P. citricarpa
	počet ukazovateľov	724	detto
Celkový počet vzoriek			691
Celkový počet ukazovateľov			4 934

V roku 2024 bol celkový objem skúšobných výkonov 691 vzoriek, z toho 104 vzoriek na GMO (15%), 545 vzoriek na fytodiagnostiku (79%) a 42 vzoriek na elektroforetické stanovenie odrodovej identity a homogenity odrôd, osív a merkantilu (6%). Na vzorkách bolo uskutočnených spolu 16 447 analýz.

V termíne 20 - 22.11. 2024 bola na pracovisku OMB – SMBL vykonané posudzovanie SNASom za účelom reakreditácie. Počas posudzovania neboli zistené žiadne nezhody. SMBL vykonáva svoju činnosť v zmysle ISO 17025 : 2017.

Odborní pracovníci OMB NRL sú aktívnymi členmi pracovného panelu EPPO pre vírusy a fytoplazmy (*EPPO Panel on Diagnostics in Virology and Phytoplasmology*) a na základe EPPO Database on Diagnostic Expertise sa podieľali na programe zabezpečenia systému kvality diagnostických laboratórií so zameraním na štandardizáciu postupov validácie diagnostických protokolov.

Pravidelne sa zúčastňujú stretnutí *The European Network of GMO Laboratories (ENGL)*, workshopov NRL - (ES) 625/2017 a školiacich aktivít, ktoré organizuje EURL pre geneticky modifikované potraviny a krmivá (ďalej len „EURL GMFF“) v Spoločnom výskumnom centre ES (*Joint Research Center*) (ďalej len „JRC“) Ispra, v Taliansku.

Pravidelne sa zúčastňujú zasadnutí, workshopov, pracovných stretnutí NRL - (ES) 625/2017 a školiacich aktivít, ktoré organizujú EURL pre škodce rastlín so zameraním na baktérie, EURL pre škodce rastlín so zameraním na vírusy, viroidy a fytoplazmy, EURL pre škodce rastlín so zameraním na huby a riasovky a EURL pre škodce rastlín so zameraním na hmyz a roztoče.

Zabezpečenie kvality

V súlade s plánom porovnávacích testov na obdobie 2020-2025 (SNAS) sa OMB NRL v roku 2024 zúčastnilo 8 medzinárodných proficienčných testov.

Organizátor testu	Kód testu matrica	Ukazovatele	Dátum dodania výsledkov	Z - skóre
EC JRC IHCP Ispra, EURL for GM Food & Feed, Ispra, Taliansko	ILC-EURL-GMFF-24/01 Real-Time PCR, Sója	EC JRC IHCP Ispra, EURL for GM Food & Feed, Ispra, Taliansko	26.4.2024	Bt11 kukurica (0,28)
EC JRC IHCP Ispra, EURL for GM Food & Feed, Ispra, Taliansko	ILC-EURL-GMFF-24/02 Real-Time PCR, Sója	EC JRC IHCP Ispra, EURL for GM Food & Feed, Ispra, Taliansko	29.07.2024	MON87708 sója (0,5) MON89034 kukurica (-1,15)
European Union Reference Laboratory (EURL) for pests of plants on viruses,	PT-2024-01-NEPO Proficiency test for the detection of BLoMV, ToRSV and TRSV	BLoMV, ToRSV, TRSV	22.11.2024	100%, 100%, 100%

viroids and phytoplasmas NIB, Slovinsko				
European Union Reference Laboratory (EURL) for pests on plants – on fungi and oomycetes ANSES, Francúzsko	Identification and detection of <i>Phyllosticta citricarpa</i> using morphological, sequence and molecular-based approaches	<i>Phyllosticta citricarpa</i>	14.3.2025	100%
European Union Reference Laboratory (EURL) for pests of plants on viruses, viroids and phytoplasmas CREA Taliansko	EURL-Virology PT-2024-02-ILAR Proficiency test for the detection of American plum line pattern virus (APLPV) and strawberry necrotic shock virus (SNSV)	APLPV SNSV	16.1.2025	100%, 100%,
European Union Reference Laboratory (EURL) for pests of plants on Insects and Mites, AGES Rakúsko	Molecular identification of <i>Agrilus planipennis</i>	<i>Agrilus planipennis</i>	14.2.2025	75%
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský Oddělení mezilaboratorních porovnávacích zkoušek Brno, ČR	Detekce fytoplazmy proliferace jabloně (Candidatus Phytoplasma mali) ve vzorcích rostlinného materiálu metodou PCR Detekce a identifikace fytoplazem ze skupiny proliferace jabloně ve vzorcích DNA metodou PCR (Candidatus Phytoplasma mali, Candidatus Phytoplasma pyri, Candidatus Phytoplasma prunorum)	Candidatus Phytoplasma mali Candidatus Phytoplasma mali, Candidatus Phytoplasma pyri, Candidatus Phytoplasma prunorum	28.11.2024	100%,
Odbor laboratórnych činností ÚKSÚP Bratislava, Skúšobné laboratórium osív a sadív ÚKSÚP	Porovnávací test na elektroforetickú identifikáciu odrôd pšenice (<i>Triticum aestivum</i> L.) a jačmeňa (<i>Hordeum vulgare</i> L.)	Odrodová identita a homogenita vzoriek pšenice a jačmeňa	6.9. 2024	100%

Pozn: * Výsledky PT ešte nedoručené organizátorom PT

Nové činnosti OMB NRL v roku 2024:

- zavedenie a interná verifikácia kvalitatívnej detekcie GM sóje CV127 a DP-305423-1 na prístroji QuantStudio 12K Flex Real-Time PCR Instrument,
- interná verifikácia kvantitatívneho stanovenia obsahu GM sóje GTS 40-3-2 na prístroji QuantStudio 12K Flex Real-Time PCR Instrument (RQrtPCR),
- príprava, účasť a vyhodnotenie EÚ projektu „Národný program monitorovania škodlivých organizmov“ (2023).

Činnosti OMB vyplývajúce z úloh a kompetencií NRL pre oblasť kontroly a testovania GMO na základe platnej európskej legislatívy:

- zabezpečovanie systému kvality podľa ISO/IEC 17025:2017 pre oblasť skúšania odrôd, osív, sadív, merkantilu, rastlinného tovaru, bioproduktov, krmív a potravinárskych vstupov, GMO, zdravotného stavu rastlín a rastlinných patogénov,

- spolupráca s referenčným laboratóriom spoločenstva EURL GMFF v oblasti svojej kompetencie a poskytovanie informácií národným orgánom, garantovanie nových laboratórnych metód a metodických postupov;
 - poskytovanie vedeckej a technickej pomoci národným orgánom pri zavádzaní koordinovaných plánov kontrol (MANCAP),
 - účasť na odborných rokovaníach na národnej a medzinárodnej úrovni,
- spolupráca s referenčnými laboratóriami spoločenstva EURL pre škodce rastlín so zameraním na baktérie, EURL pre škodce rastlín so zameraním na vírusy, viroidy a fytoplazmy, EURL pre škodce rastlín so zameraním na huby a riasovky a EURL pre škodce rastlín so zameraním na hmyz a roztoče.

Účasť OMB na zasadnutiach:

- ENGL a NRL zasadnutie podľa Nariadenia (ES) (625/2017) „20th Workshop NRLs 625/2017 and 35th ENGL Plenary Meeting“ ako členské laboratórium ENGL JRC EC (European Network of GMO Laboratories), EC JRC, EURL GMFF, Ispra, Taliansko
- „EURL GMFF 47th ENGL Steering Committee Meeting“, EC JRC, EURL GMFF
- „EURL GMFF Training Workshop for NRLs on routine GMO analysis techniques“, EC JRC, EURL GMFF, Ispra, Taliansko
- Fifth EURL for Fungi and Oomycetes Workshop, Kifissia, Grécko
- Hands on training on “Important tips for avoiding contamination in the diagnostic process from sample preparation to analysis with PCR-based tests”, EURL Virology
- 6th Annual EURL workshop for Pests of Plants on Viruses, Viroids and Phytoplasmas.
- EURL for Insects and Mites workshop 2024 and training, EURL Virology
- EURL for Insects and Mites Training 2024 - SANGER Sequence Analysis Webinar I, EURL Insect and Mites
- EURL for Insects and Mites Training 2024 - SANGER Sequence Analysis Webinar II,
- EURL Insect and Mites
- EURL webinar training on *N. aberrans*, EURL for Nematodes
- *Phyllosticta citricarpa* virtual training, EURL fungi and oomycetes
- Emerald ash borer in the EPPO region, EPPO

Iné činnosti OMB:

- aktualizovalo evidenciu EPPO Database on Diagnostic Expertise,
- pracuje ako člen EPPO Panelu pre diagnostiku v oblasti virológie a fytoplaziem,
- zmluvne spolupracuje so SIŽP MŽP SR na environmentálnom monitoringu GM rastlín,
- plní úlohy vyplývajúce z členstva v Biosafety Clearing-House LMO Detection Network UNEP za SR v období 2013-2024,
- pracovníci NRL pracovali ako členovia národných orgánov, komisií a spoločností SR v medzinárodných, vládnych a mimovládnych organizáciách (EPPO, ISTA, UPOV, OECD, ENGL JRC EC, EC JRC IHCP Ispra, EURL GMFF, EC JRC Sevilla, EC JRC IRMM Geel, EFSA, SPVTS, SRS a ZSVTS),
- NRL pokračovalo v zmluvných spoluprákach s EC JRC Ispra a Geel.

2.10.1.6 Skúšobné laboratóriá diagnostiky škodlivých organizmov

SLDŠO sú umiestnené v Bratislave, Vígľaši, Košiciach a v Haniske pri Košiciach. Výkony sú zamerané na detekciu a identifikáciu škodlivých organizmov (ďalej len „ŠO“) a škodlivých činiteľov (ďalej len „ŠČ“) rastlín a rastlinných produktov podľa národnej a európskej legislatívy. SLDŠO ako NRL je zodpovedné za oficiálnu štátnu laboratórnu kontrolu ŠO a ŠČ rastlín a rastlinných produktov v zmysle zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších

predpisov. V oblasti fytokontroly je činnosť zameraná na ochranu územia SR pred šírením a zavliekaním ŠO a na kontrolu zdravotného stavu domácej produkcie rastlín a rastlinných produktov. Vykonávajú sa laboratórne monitorings karanténnych a regulovaných ŠO.

SLDŠO Bratislava:

Diagnostická činnosť SLDŠO Bratislava je zameraná na vykonávanie prieskumov a monitoringov na prítomnosť ŠO a ŠČ, ktoré sa na našom území nevyskytujú alebo sa vyskytujú len v malej miere. Okrem monitorovaných ŠO a ŠČ sú v laboratóriách diagnostikované aj bežné fytopatogénne organizmy. Počet monitorovaných nových ŠO a ŠČ má rastúcu tendenciu. Sledovanie týchto organizmov vyplýva z legislatívy EÚ, SR a EPPO noriem. V diagnostických laboratóriách SLDŠO Bratislava sú zaznamenané aj nové invázne ŠO a ŠČ, ktoré nie sú zaradené v zoznamoch sledovania.

V roku 2024 bolo do laboratórií SLDŠO BA (BA, VI, KE) prijatých **1 962 vzoriek** v ktorých bolo stanovených 2063 ukazovateľov.

Štatistické údaje za jednotlivé laboratóriá SLDŠO Bratislava v roku 2024

Rok 2024	SLDŠO BA pracovisko Bratislava	SLDŠO BA pracovisko Vígľaš	SLDŠO BA pracovisko Košice	Spolu
počet prijatých vzoriek (ks)	483	565	914	1 962
počet sledovaných ukazovateľov (ks)	538	580	945	2 063

Diagnostika škodlivých organizmov

V oblasti **virológie** sa na doručených vzorkách monitoroval výskyt: *Tobacco Ringspot Virus* (TRSV) – vírus krúžkovitosti tabaku, *Plum Pox Virus* (PPV) – vírus šarky metódou ELISA. Z bežných vírusov boli zisťované vírusy: *Arabid Mosaic Virus* (ArMV), *Barley Yellow Dwarf Virus* (BYDV), *Grapevine Fanleaf Virus* (GFLV), *Grapevine Leafroll associated Virus 1 a 3* (GLRaV1 a GLRaV3), *Prunus Necrotic Ringspot Virus* (PNRSV), *Soja Mosaic Virus* (SMV), *Wheat Dwarf Virus* (WDV). Pre virologické analýzy bolo prijatých 56 vzoriek. Počet sledovaných ukazovateľov v oblasti virológie bolo 101. V oblasti virológie neboli v sledovanom období zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO.

V oblasti **bakteriológie** sa monitoroval na doručených vzorkách výskyt *Erwinia amylovora* (EA) – spála jadrovín metódou ELISA, vzorky na *Xylella fastidiosa* (XF) – cieвне vädnutie viniča (Pierceová choroba) boli v laboratóriu SLDŠO BA pripravované pre metódu PCR pre laboratórium OMB Bratislava v počte 269 vzoriek. Pre bakteriologické analýzy bolo prijatých 315 vzoriek. Počet sledovaných ukazovateľov v oblasti bakteriológie bolo 315. V oblasti bakteriológie neboli v sledovanom období zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO.

V oblasti **mykológie** sa monitoroval na doručených vzorkách výskyt *Ceratocystis platani* – tracheomykózne odumieranie platanov, *Fusarium circinatum* – živcová rakovina borovice, *Phytophthora ramorum* – náhle odumieranie dubov a *Geosmithia morbida* – rakovinové ochorenie orecha *Cochliobolus carbonum*, *Cochliobolus heterostrophus*, *Stenocarpella maydis*, *Stenocarpella macrospora*, *Colletotrichum graminicola*, *Magnaportheopsis maydis*, *Tilletia indica*. Pre mykologické analýzy bolo prijatých 90 vzoriek. V oblasti mykológie bol v sledovanom období zistený jeden pozitívny výskyt monitorovaného ŠO – *Phytophthora ramorum*.

V oblasti **nematológie** sa monitoroval na doručených vzorkách výskyt *Bursaphelenchus xylophilus* – háďatko borovicové. Pre nematologické analýzy bolo prijatých 461 vzoriek.

V oblasti nematológie neboli v sledovanom období zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO.

V oblasti **entomológie** sa monitoroval na doručených vzorkách výskyt *Agrilus anxius* – krasoň brezový, *Agrilus planipennis* – krasoň jaseňový, *Aleurocanthus spiniferus* – molica, *Anoplophora chinensis* – fúzač citrusový a *Anoplophora glabripennis* – fúzač ázijský, *Anthonomus eugenii* – kvetovka papriková, *Aromia bungii* – fúzač, *Bactericera cockerellii* – trióza, *Bactrocera dorsalis* – vrtivka, *Bemisia tabaci* – molica tabaková, *Conotrachelus nenuphar* – nosánik, *Dendrolimus sibiricus* – priadkovec, *Epitrix spp.* – skočky na zemiakoch (vybrané druhy), *Metcalfa pruinosa* – metkalfa, *Monochamus spp.* – vrzúniky (vybrané druhy), *Orientus ishidae* – cikáda, *Pityophthorus juglandis* – podkôrnik orechový, *Popillia japonica* – chrústovec japonský, *Rhagoletis spp.* – vrtivky (vybrané druhy), *Scaphoideus titanus* – cikádka (vektor fytoplazmy zlatistého žltnutia viniča), *Spodoptera frugiperda* – sivkavec kukuričný, *Thaumotobia leucotreta* – obaľovač. Pre entomologické analýzy bolo prijatých 1 086 vzoriek. V oblasti entomológie boli v sledovanom období zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO *Metcalfa pruinosa*, *Monochamus galloprovincialis* (sledovanie BX), *Monochamus sartor* (sledovanie BX), *Scaphoideus titanus*, *Nezara viridula*, *Halyomorpha halys*.

Zabezpečenie kvality formou účasti na PT:

- 5/2024 – všetky pracoviská SLDŠO BA sa zúčastnili PT v oblasti entomológie 24APM (*Agrilus planipennis*) – metóda stereomikroskopie – organizované EURL Anses Francúzsko,
- 11/2024 – všetky pracoviská SLDŠO BA sa zúčastnili PT v oblasti entomológie 24SFM (*Spodoptera frugiperda*) – metóda stereomikroskopie – organizované EURL Anses Francúzsko.

Zabezpečenie kvality formou zvyšovania kvalifikácie účasťou na školiacich aktivitách:

- Sympóziu fa Corteva s.r.o. -Zvyšovanie úrod olejní v podmienkach SR,
- Konferencia fa BAYER Integrované riešenia pre vyššiu profitabilitu
- Konferencia fa Syngenta AGROolympiáda
- Školenie v oblasti zdravia rastlín - Pohotovostné plány
- EURL FOR FUNGI AND OOMYCETES ONLINE SEMINAR Phytophthora and other species
- Fifth EURL for Fungi and Oomycetes workshop 28.5.2024 Kifissia , Greece
- EURL Plant Parasitic Nematodes -Training Workshop on Nacobbus Aberans –diagnostics
- Simulačné školenie *Agrilus planipennis*
- EURL workshop 2024 Insect and Mites on line
- EURL Insect and Mites, Training session on the morphological identification of scale insect and mealybugs (Hemipter, Coccoomorpha)
- EURL for Fungi and Oomycetes training Phyllosticta citricarpa

Prezentácie:

- Simulačné školenie – modelová situácia prieniku ŠO *Agrilus planipennis* – prezentácia *Agrilus planipennis* – Škodlivý organizmus, ktorý sa na území SR nevyskytuje (morfológia, bionómia, prezentácia PT).

SLDŠO Vígláš :

Referát karanténnej diagnostiky Vígláš (RKDV) je súčasťou konzorcia NRL pre škodce rastlín so zameraním na háďatká, huby a riasovky.

Pracovisko je zamerané na detekciu rakovinovca zemiakového *Synchytrium endobioticum* a cystotvorné háďatká zemiakové *Globodera rostochiensis* a *Globodera pallida* v pôde a na hľúzach zemiakov. Laboratórium je akreditované na činnosť týchto škodlivých organizmov.

Vykonáva aj biologické testy rezistencie odrôd na *Synchytrium endobioticum*, *Globodera pallida* a *Globodera rostochiensis* v rámci Štátnych odrodových skúšok a pre šľachtiteľov zemiakov. Objednávateľmi rozborov okrem OOR sú OOS, OOaS a šľachtitelia zemiakov.

V roku 2024 laboratórium analyzovalo 823 vzoriek mikroskopicky a biologickými testami s počtom ukazovateľov 1 058.

Zabezpečenie kvality

Laboratórium sa v roku 2024 zúčastnilo dvoch PT na 2 ŠO:

- *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax* a *Meloidogyne enterolobii* – 15 vzoriek, organizované EURL ILVO Belgicko so 100% úspešnosťou

Globodera pallida a *Globodera rostochiensis* - 15 vzoriek, organizované EURL ANSES, Francúzsko, so 75% úspešnosťou. (detekcia *Globodera* spp. 100%, identifikácia *Globodera pallida* 100 %, identifikácia *Globodera rostochiensis* 75%).

SLDŠO Košice :

SLDŠO KE ako súčasť konzorcia NRL SR pre diagnostiku škodlivých organizmov rastlín vykonáva:

- štátnu laboratórnu kontrolu škodlivých organizmov rastlín a rastlinných produktov,
- v rámci pozberových skúšok sadbových zemiakov komplexnú diagnostiku vírusov zemiakov,
- komplexnú diagnostiku: karanténnej baktérie *Clavibacter sepedonicus*, druhového komplexu karanténnych baktérií *Ralstonia solanacearum species complex*, vrátane druhu *Ralstonia solanacearum*, baktérie *Erwinia amylovora* ohrozujúcej jadroviny/ ružokveté rastliny, baktérie *Pantoea stewartii* subsp. *stewartii* ohrozujúcej osivo a rastliny kukurice,
- diagnostiku baktérie: *Curtobacterium flaccumfaciens* pv *flaccumfaciens*, ohrozujúcej osivo a rastliny fazule, diagnostiku baktérie *Acidovorax citrulli* ohrozujúcej osivo a rastliny tekvice a melónov,
- molekulárnu identifikáciu karanténnej huby *Melampsora medusae* ohrozujúcej topole, karanténnej huby *Fusarium circinatum*, ohrozujúcej semenáčiky ihličnanov,
- molekulárnu detekciu a identifikáciu: karanténneho háďatka *Bursaphelenchus xylophilus* molekulárnu identifikáciu cýst karanténneho háďatka zemiakového *Globodera pallida* a *Globodera rostochiensis*, karanténnych háďatiek *Ditylenchus destructor* a *Ditylenchus dipsaci* ohrozujúcich viaceré druhy zeleniny a okrasných rastlín, („koreňových / root-knot“) háďatiek *Meloidogyne fallax* a *Meloidogyne chitwoodi* ohrozujúcich jednoklíčnolistové a dvojklíčnolistové rastliny vrátane viacerých druhov zeleniny, fytoplaziem proliferácia jabloní (*Candidatus Phytoplasma mali*), chradnutie hrušiek (*Candidatus Phytoplasma pyri*) a európska žltáčka kôstkovín (*Candidatus Phytoplasma prunorum*),
- identifikáciu karanténnych druhov míneriek: *Liriomyza bryoniae*, *Liriomyza huidobrensis*, *Liriomyza sativae* a *Liriomyza trifolii*.

V roku 2024 bolo v SLDŠO HA a následne po presťahovaní v SLDŠO KE prijatých celkovo 606 vzoriek od inšpektorov ÚKSÚP. Diagnostická činnosť SL bola po jeho presťahovaní vo februári 2024 pozastavená na obdobie marec - august, keďže akreditácia na jeho činnosť bola obnovená SNAS-om až v septembri po absolvovaní úspešného auditu zameraného na nové laboratórne priestory. V SLDŠO KE boli vzorky testované na prítomnosť týchto škodlivých organizmov rastlín:

- 373 vzoriek (asymptomatických hlúz konzumných aj sadbových) zemiakov na prítomnosť baktérií *Ralstonia solanacearum* (RSSC) a *Clavibacter sepedonicus*, z toho boli 2 vzorky konzumných zemiakov molekulárnymi a mikrobiologickými

metódami vyhodnotené ako pozitívne na prítomnosť karanténnej baktérie *Clavibacter sepedonicus*,

- 4 vzorky hostiteľských rastlín (ľuľok čierny) boli molekulárnymi metódami hodnotené ako negatívne na prítomnosť baktérie *Ralstonia solanacearum* a ďalších druhov RSSC,
- 41 vzoriek jadrovín na prítomnosť *Erwinia amylovora*, všetky tieto asymptomatické vzorky jadrovín boli hodnotené molekulárnymi metódami ako negatívne,
- 182 vzoriek sadbových zemiakov v rámci skleníkových pozberových skúšok pre potreby uznávacieho konania množiteľského materiálu OOaS, vzorky sa testovali v prenajatom skleníku UVLF vizuálnymi prehliadkami vypestovaných rastlín a následne biochemickými metódami ELISA a LUMINEX na prítomnosť vírusov zemiakov PLRV, PVY, PVM, PVX, PVS a PVA,
- 3 vzorky na identifikáciu háďatka *Bursaphelenchus xylophilus* - vzorky boli hodnotené molekulárnymi metódami ako negatívne,
- 3 vzorky na diagnostiku baktérie *Pantoea stewartii subsp. stewartii* - vzorky boli hodnotené molekulárnymi metódami ako negatívne

Zabezpečenie kvality formou účasti na PT

SLDŠO KE sa v kooperácii so SLDŠO Víglaš v roku 2024 zúčastnilo medzinárodných proficienčných testov na detekciu a identifikáciu cystotvorných háďatiek *Globodera pallida* a *G. rostochiensis*. V rámci nich SLDŠO KE vykonalo molekulárnu identifikáciu u 10 vzoriek cýst, ktoré boli predtým detegované a následne zaslané zo SLDŠO Víglaš. Organizátor EURL (ANSES, FR) so 75% úspešnosťou.

2.9.2.7 Skúšobné laboratórium analýzy pesticídov

SLAPe má odbornú činnosť zameranú na chromatografické analýzy a fyzikálno–chemické analýzy v nasledujúcich oblastiach:

- úradná kontrola POR, ich celkové zloženie a vlastnosti,
- úradná kontrola krmív na obsah rezíduí pesticídov, orgánochlórovaných pesticídov, polychlórovaných bifenylov (PCB), doplnkových látok a melamínu,
- analýza pôdy - štátny monitoring pôd zameraný na prítomnosť rezíduí perzistentných pesticídov,
- neklinické štúdie chemických látok podľa požiadaviek SLP,
- služby - analýzy vzoriek od externých žiadateľov.

Systém kvality

SLAPe má zavedené dva systémy kvality:

- akreditáciu vo flexibilnom aj fixnom rozsahu podľa normy ISO/IEC 17025:2017 na základe požiadaviek Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625,
- je držiteľom Osvedčenia o súlade so správnou laboratórnou praxou č. G-040 podľa zákona č. 67/2010 Z.z. (chemický zákon) a v súlade so zásadami SLP OECD, je zaradené v Národnom monitorovacom programe SLP a vo Vestníku Úradu normalizácie, metrológie a skúšobníctva SR.

Výsledky štúdií sú platné vo všetkých krajinách EÚ a v krajinách združených v OECD. Overenie spôsobilosti vykonávať štúdie s požiadavkami SLP zabezpečuje SNAS. SLAPe je jediné laboratórium v SR spôsobilé vykonávať analytické štúdie chemických látok podľa SLP.

Počet akreditovaných analytov v zmysle flexibilného rozsahu sa postupne rozširuje podľa požiadaviek zákazníkov s prihliadnutím na časové, materiálne a personálne kapacity potrebné na validácie. V roku 2024 bolo validovaných a akreditovaných 12 účinných látok prípravkov na ochranu rastlín.

Pracovisko SLAPe sa pravidelne zúčastňuje medzilaboratórných testov, ktoré organizujú európske laboratória. Aktívnu účasťou na analýze neznámych vzoriek laboratórium potvrdzuje správnosť vykonávaných analýz.

V roku 2024 sa SLAPe úspešne zúčastnilo na medzinárodných proficienčných testoch (MPS) pre analýzu prípravkov na ochranu rastlín a krmív.

Prehľad medzilaboratórných porovnávacích skúšok MPS pre zabezpečenie kontroly kvality

Názov testu	Organizátor	Oblasť	Počet ukazovateľov
Proficiency testing on Physicochemical Properties of a Pesticide Formulation, (AFSCA), PT 01-2024-A	Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne Alimentaire (AFSCA) Belgique	Učinné látky, nečistoty, koformulanty a fyzikálno-chemické vlastnosti POR	10
Mezilaboratorní porovnávací zkoušky ÚKZÚZ - Analýza krmív perioda 2024-1	ÚKZÚZ, Brno, CZ	Amino kyseliny	17
EURL-PT-DBP_2402-BT	European Union Reference Laboratory for halogenated POPs in Feed and Food (EURL-PT-DBP_2402-BT)	Polychlórované bifenyle	12

Spolupráca s inými organizáciami:

Na základe žiadosti bola zahájená spolupráca na multicentrové štúdie v systéme SLP so Slovenskou zdravotníckou univerzitou a Slovenskou akadémiou vied, ide o neklinické čiastkové štúdie, kde je vykonaná validácia metódy, analyzovaná stabilita a homogenita aplikovaných látok v toxikologických štúdiách, validačný protokol a výsledky do Záverečnej správy sú dodané v anglickom jazyku.

Spolupráca je aj s ÚKZÚZ Brno pri vzorkách konopy siatej - v roku 2024 bolo pripravených dodaných 16 vzoriek.

Prehľad počtu analyzovaných vzoriek a ukazovateľov v SLAPe za rok 2024

Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
Prípravky na ochranu rastlín a morené osivá	289	2 227
Krmivá	211	6 744
Pôda	101	9 479
Konopa siata **	16	-
Finančná správa – externé služby	34	40
Čiastkové štúdie v rámci multicentrových štúdií v systéme SLP (7 štúdií)	147	191
Spolu	798	18 681

** Vzorky konopy siatej sa v SLAPe sušia a posielajú sa na analýzu obsahu THC a CBD v ÚKZÚZ Brno

Laboratórna kontrola kvality chemických prípravkov na ochranu rastlín:

Úradné kontroly v oblasti zdravia rastlín sú v SR vykonávané orgánom rastlinolekárskej starostlivosti, ktorým je podľa zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov ÚKSÚP a referenčným laboratóriom pre chemickú laboratórnu kontrolu POR.

SLAPe OLC v rámci kontroly autorizovaných POR v SR zabezpečuje laboratórne činnosti s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti úradnej kontroly POR:

- identifikáciu účinných látok, safenerov, koformulantov a nečistôt (HPLC, GC),
- stanovenie obsahu účinných látok, safenerov, koformulantov a nečistôt (HPLC, GCFID, odmernou analýzou),
- stanovenie fyzikálno-chemických parametrov POR,
- ilegálnych POR, identifikácia účinných látok v morených osivách,
- vykonáva štúdie, resp. čiastkové štúdie v rámci multicentrových štúdií, v systéme kvality SLP.

V dôsledku neustáleho nárastu falšovaných POR pri dovoze narastajú aj požiadavky o analýzy relevantných nečistôt a koformulantov v POR. Stanovenie týchto parametrov je časovo a odborne náročné, preto sú potrebné veľmi špecifické analýzy.

Prehľad počtu analyzovaných vzoriek POR v roku 2024

Typ vzorky POR	Počet vzoriek	Fyzikálno-chemické analýzy	Účinné látky, safenery, relevantné nečistoty	
			identifikácia	kvantifikácia
Úradná kontrola	101	313	101	101
Interná služba – morené osivá	20	0	60	0
Externá služba – prolongácia POR	168	556	168	168
Externá služba – Finančná správa	34	-	40	-
MPS	1	5	5	5
POR spolu	324	874	374	274
Parametre POR spolu		1846		

Účast' na čiastkových štúdiách v rámci multicentrových štúdií:

V roku 2024 v spolupráci s Centrom experimentálnej medicíny SAV, Bratislava a Slovenskou zdravotníckou univerzitou Bratislava sa SLAPe podieľalo na vykonaní 7 multicentrových neklinických štúdií formou čiastkových štúdií. Dôvodom spolupráce bolo, že SLAPe je jediné pracovisko, ktoré pracuje v systéme SLP pre analýzu chemických látok, t.j. vykonáva analytické štúdie.

Kontrola krmív v roku 2024

Analýza rezíduí pesticídov, doplnkových látok, nežiadúcich látok a kontaminantov:

V rámci úradnej kontroly krmív podľa nariadenia č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach a internej služby pre analýzu krmív boli vykonané nasledovné analýzy (viď tabuľka):

Kontrola krmív	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
	211	6744
Úradná kontrola krmív		
stanovenie rezíduí pesticídov	70	6046
stanovenie rezíduí orgánochlórovaných pesticídov	18	360
stanovenie vitamínu A	79	79
stanovenie vitamínu E	48	48
stanovenie aminokyselín	40	75
stanovenie kokcidiostatík	11	53
stanovenie cholíu chloridu	5	5
Interná služba kontroly krmív		
stanovenie aminokyselín	3	54
stanovenie rezíduí pesticídov	1	24

Od roku 2022 bola činnosť laboratória rozšírená o analýzu vzoriek v rámci štátneho monitoringu pôd zameraného na sledovanie perzistentných pesticídov v pôde, ktorý pokračoval aj v roku 2024 (viď tabuľka).

Analýza pôdy

Analýza pôdy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
	101	9719
Štátna odborná kontrola		
stanovenie rezíduí pesticídov	99	9387
Interná kontrola		
stanovenie rezíduí pesticídov	2	332

2.10.1.8 Skúšobné laboratórium mikrobiológie

Do laboratória bolo v roku 2024 prijatých 233 vzoriek, v ktorých boli vykonané skúšky na jednotlivé požadované mikrobiologické parametre.

Počet prijatých vzoriek krmív bol v počte 91, pričom vo vzorkách bolo vykonaných 334 stanovení. Stanovenia boli zamerané podľa objednávateľa OKVZ cielené na identifikovanie prítomnosti či neprítomnosti patogénnych rodov mikroorganizmov, alebo na stanovenie počtu termotolerantných koliformných baktérií, počet β – glukuronidázopozitívnych *Escherichia coli*, počet baktérií čeľade *Enterobacteriaceae* a taktiež na stanovenie počtu probiotických baktérií v krmivách (Tabuľka č. 1).

Počet prijatých vzoriek hnojív ako sekundárny zdroj živín z OPH bolo v počte 142, pričom vo vzorkách bolo vykonaných 358 stanovení. Stanovenia boli zamerané podľa objednávateľa OPH prevažne cielené na identifikovanie prítomnosti či neprítomnosti patogénnych rodov mikroorganizmov a počet β – glukuronidázopozitívnych *Escherichia coli* (Tabuľka č. 2).

Skúšobné laboratórium mikrobiológie analýzy vykonáva podľa nariadení ako päť-vzorkový systém.

Laboratórium v roku 2024 absolvovalo testov spôsobilosti v počte 3, pričom 1 test spôsobilosti bol multiparametrový, kde sa vyhodnocovalo viacej parametrov (Tabuľka č. 3).

Počet stanovení vo vzorkách krmív za rok 2024

Tabuľka č. 1

stanovenie	Krmivá (OKVZ)
stanovenie prítomnosti rodu <i>Salmonella</i> sp.	90
stanovenie počtu termotolerantných koliformných baktérií	90
stanovenie počtu baktérií čeľade <i>Enterobacteriaceae</i>	50
stanovenie počtu baktérií rodu <i>β-Escherichia coli</i>	64
stanovenie počtu baktérií rodu <i>Enterococcus faecium</i>	1
stanovenie počtu baktérií rodu <i>E. faecium</i> a <i>L. rhamnosus</i>	1
stanovenie prítomnosti baktérií druhu <i>Listeria monocytogenes</i>	19
stanovenie prítomnosti baktérií rodu <i>Listeria</i> sp.	19

Počet stanovení vo vzorkách hnojív za rok 2024

Tabuľka č. 2

stanovenie	Hnojivá (OPH)
stanovenie prítomnosti rodu <i>Salmonella</i> sp.	140
stanovenie počtu baktérií rodu <i>β-Escherichia coli</i>	139
stanovenie celkového počtu mikroorganizmov	2
stanovenie prítomnosti baktérií druhu <i>Listeria monocytogenes</i>	38
stanovenie prítomnosti baktérií rodu <i>Listeria</i> sp.	38

Počet testov spôsobilosti vykonaných v krmivách a hnojivách v roku 2024

Tabuľka č. 3

stanovenie	PT (BIPEA)	PT (FAPAS)
stanovenie prítomnosti rodu <i>Listeria</i> sp. a <i>Listeria monocytogenes</i>	1	
stanovenie počtu baktérií druhu <i>Bacillus cereus</i>		1
stanovenie počtu baktérií rodu <i>Bacillus</i> sp.		1
stanovenie počtu baktérií koagulázopozitívne <i>Staphylococci</i>		1
stanovenie počtu plesní		1

Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích skúškach

Počas roku 2024 sa SLMi zúčastnilo a úspešne absolvovalo:

- **PT – FAPAS M293e12 Microbiology** 01/2024 stanovenie počtu baktérií druhu *Bacillus cereus* v ryži.
- **PT – BIPEA 91C Microbiology of organic fertilizing materials** 03/2024 stanovenie prítomnosti / neprítomnosti baktérií druhu *Listeria monocytogenes* v hnojivách.
- **PT – FAPAS M302e30 Microbiology in pet food** 10/2024 multi parameter v krmive: stanovenie počtu baktérií druhov koagulázopozitívne *Staphylococci*, *Bacillus* sp. a plesní v krmive pre domáce zvieratá.

Skúšobné laboratórium mikrobiológie prispieva výsledkami do Správy o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike, ktorú vydáva MPRV SR.

2.11 Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky

2.11.1 Činnosť

Skúšobné laboratórium Technického a skúšobného ústavu pôdohospodárskeho (ďalej len „SL TSÚP“) vykonávalo v roku 2024 nasledujúce činnosti v zmysle Zriaďovacej listiny ÚKSÚP vydanéj MPRV SR a ďalších ústredných orgánov štátnej správy a štátneho odborného dozoru a v rozsahu akreditácie udelenéj SNAS:

- vykonávanie akreditovaných skúšok technických, mechanických a ergonomických vlastností poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych strojov a zariadení, bezpečnosti elektrických zariadení a ich krytia, meraní hluku a vibrácií v životnom a pracovnom prostredí a meraní technických parametrov dopravnej bezpečnosti zvláštnych vozidiel v rozsahu podľa platného osvedčenia o akreditácii č. S – 097 vydaného SNAS v súlade so zákonom č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zabezpečovanie činností poverenej organizácie na úseku rastlinolekárskej starostlivosti podľa zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, a v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/128/ES pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov v oblasti:
 - evidencie typov aplikačných zariadení (§ 29 zákona),
 - kontrol aplikačných zariadení (§ 30 zákona),
 - skúšok sušiarň dreva pre tepelnú úpravu drevného obalového materiálu podľa FAO ISPM 15 (§ 6 zákona),
- vykonávanie činností technickej služby kategórie „A“ overovania vozidiel, systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek a overovania ich zhodnosti, overovania typu spaľovacích motorov inštalovaných v necestných strojoch a overovania ich zhodnosti na účely schvaľovania, typového schvaľovania, typového schvaľovania ES a homologizácie typu podľa zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady 167/2013 o schvaľovaní poľnohospodárskych a lesných vozidiel a o dohľade nad trhom s týmito vozidlami, na základe poverenia Ministerstva dopravy a výstavby SR,
- vykonávanie odborných posúdení technológií liehovarníckych závodov a vydávanie vyjadrení autorizovanej osoby k technologickým častiam liehovarníckych závodov v súlade so zákonom č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov,
- zisťovanie faktorov životného a pracovného prostredia v oblasti merania emisií a imisií hluku a vibrácií podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe osvedčenia o odbornej spôsobilosti vydaného ÚVZ SR,
- riešenie výskumných a vývojových úloh v oblasti aplikovaného výskumu strojov a technologických liniek pre poľnohospodársku prax,
- vyjadrenia k projektom spracovaným v rámci podporných programov podľa požiadaviek PPA,
- zúčastňovanie sa na tvorbe technickej politiky rezortu,
- zabezpečovanie fakultatívnych požiadaviek MPRV SR v oblasti mechanizácie poľnohospodárstva, energetiky, obnoviteľných zdrojov energie, ochrany a bezpečnosti pri práci, životného prostredia.

SL TSÚP je akreditovaným laboratóriom podľa normy ISO/IEC 17025:2017. Akreditáciu udelila SNAS ako výhradný dodávateľ akreditačných služieb v SR rozhodnutím č. 016/10376/2023/1 zo dňa 24.01.2023. Oblasť akreditácie pokrýva skúšky technických, mechanických, ergonomických a elektrických vlastností poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych

strojov a zariadení, bezpečnosti elektrických zariadení a ich krytia, meraní hluku a vibrácií v životnom a pracovnom prostredí a meraní technických parametrov dopravnej bezpečnosti tzv. zvláštnych vozidiel - mobilné stroje pre poľnohospodárstvo, lesníctvo, prípadne stavebníctvo a komunálnu techniku.

Ťažiskovou oblasťou činnosti SL TSÚP v roku 2024 bolo skúšobníctvo prezentované vo forme akreditovaných skúšok v rozsahu podľa osvedčenia o akreditácii č. S-097/2023, a zároveň neakreditovaných skúšok, resp. skúšok a výkonov činností delegovaných zriaďovateľom, alebo inými ústrednými orgánmi štátnej správy a relevantnými právnymi predpismi do kompetencie ÚKSÚP prioritne pre potreby agrosektora, prípadne pre subjekty s aktivitami v tomto priestore.

Skúšobné laboratórium Technického a skúšobného ústavu pôdohospodárskeho:

Z pohľadu služieb poskytovaných SL TSÚP išlo najmä o nasledujúce aktivity s uvedenými počtami reálnych výstupov v jednotlivých oblastiach:

a) činnosti poverenej organizácie na úseku rastlinolekárskej starostlivosti (Rozhodnutie MPRV SR č. 427/2017-100 zo 04.08.2017) podľa zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov:

- kontroly aplikačných zariadení v procese ich používania pri ochrane rastlín (§ 30 zákona č. 405/2011 Z. z.) - počet vykonaných kontrol: 500
- evidencia typov aplikačných zariadení pred ich uvedením na trh, resp. do používania (§ 29 zákona č. 405/2011 Z. z.) - počet evidencií: 126
- skúšky sušiarň dreva (FAO ISPM 15/rev. 2009) pre preverenie technologických predpokladov na ničenie škodlivých organizmov v obalovom materiáli a obaloch z dreva pre potreby registrácie podnikajúcich fyzických alebo právnických osôb na úseku rastlinolekárskej starostlivosti (§ 11 zákona č. 405/2011 Z. z.) - počet skúšok (kontrol): 43, z toho 3 prvotné a 40 opakovaných

b) činnosti technickej služby kategórie „A“ overovania vozidiel, systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek a overovania ich zhodnosti, overovania typu spaľovacích motorov inštalovaných v necestných strojoch a overovania ich zhodnosti na účely schvaľovania, typového schvaľovania, typového schvaľovania ES a homologizácie typu podľa zákona č. 106/2018 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe poverenia Ministerstva dopravy a výstavby SR (poverenie č. TSOV/2/2021 zo dňa 23.08.2021) - testy typov zvláštnych vozidiel (nariadenie EP a R 167/2013/ES) - počet vykonaných komplexných testov: 182

c) odborné posudzovanie technológií liehovarníckych závodov a vydávanie vyjadrení autorizovanej osoby k technologickým častiam liehovarníckych závodov v súlade so zákonom č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov - počet posúdených liehovarníckych závodov: 28

d) zisťovanie faktorov životného a pracovného prostredia v oblasti merania emisií a imisií hluku a vibrácií podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe osvedčenia o odbornej spôsobilosti vydaného ÚVZ SR - meranie hluku v životnom prostredí- emisie zo zdroja výrobnnej prevádzky - počet skúšok: 0.

Všetky činnosti SL TSÚP boli vykonané v externých podmienkach u zákazníkov.

Kontroly aplikačných zariadení boli v rámci SR zabezpečené prostredníctvom 14 kontrolných staníc so samostatnou právnou a ekonomickou subjektivitou a kontrolnou stanicou SL TSÚP.

2.12 Ciele a prehľad ich plnenia v rámci programu bezpečnosť agropotravinového reťazca, zdravie a ochrana zvierat a rastlín

Program/podprogram:

090 - Potravinová bezpečnosť, zdravie a ochrana zvierat a rastlín

09009 - Regulácia vstupov, zdravie a kvalita rastlín

Cieľ 1: Zabezpečiť analýzu vzoriek zameraných na ochranu spotrebiteľa, bezpečnosť potravín, bezpečnosť a použiteľnosť krmív prostredníctvom rozborov prípravkov na ochranu rastlín a krmív a zabezpečiť spoľahlivé údaje o prítomnosti škodcov pre určité rastliny a rastlinné produkty vyplývajúci z legislatívy EÚ, zoznamu upozornení EPPO a nových škodcov, ktoré sú nevyhnutné pre včasné odhalenie ich prítomnosti

V rámci kontroly bezpečnosti krmivového reťazca zameranej na stanovenie zložiek živočíšneho pôvodu (zžp) bolo analyzovaných 34 vzoriek. V rámci kontroly bezpečnosti krmivového reťazca sa sledovala ďalej prítomnosť ťažkých kovov (Pb, Cd, As, Hg), pričom bolo vykonaných 308 analýz; na sledovanie prítomnosti rezíduí kokcidiostatík bolo vykonaných 87 analýz; na sledovanie prítomnosti mykotoxínov bolo analyzovaných 148 vzoriek; na sledovanie prítomnosti melamínu bolo analyzovaných 16 vzoriek; na sledovanie prítomnosti GMO bolo vykonaných 51 analýz; na sledovanie prítomnosti rezíduí pesticídov bolo analyzovaných 90 vzoriek; na rádioaktívnu kontamináciu – Cézia 134 a 137 v krmivách bolo analyzovaných 24 vzoriek; na obsah beta-agonistických látok v krmivách bolo analyzovaných 4 vzorky; na obsah antibiotík (sulfónamidov a tetracyklínov) v krmivách bolo analyzovaných 9 vzoriek; na obsah dioxínov, PCB podobných a PCB nie podobných dioxínom sa vyšetrilo 51 vzoriek; na prítomnosť - Salmonella sp., Enterococcus sp., termotolerantné koliformné baktérie, Escherichia coli, Listeria monocytogenes, Listeria sp. a enterobaktérií sa vyšetrilo 91 vzoriek.

Počet plánovaných vzoriek a analýz stúpa, nakoľko sa rozširuje oblasť zamerania na rôzne kritéria súvisiacich s bezpečnosťou krmív.

OOR vykonával kontrolu prieniku nových škodlivých organizmov na územie SR. V rámci týchto pozorovaní a prieskumov bol zistený nekaranténny škodlivý organizmus krasoň tujový (*Lamprodila festiva*). Zároveň v spolupráci s Národným lesníckym centrom vo Zvolene odbor v rámci tejto úlohy monitoroval spolu 68 vybraných škodlivých organizmov rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov. Monitoringom bolo zistených 10 vzoriek s pozitívnym výskytom škodlivých organizmov, na ktorých eradikáciu bolo vydaných 6 rozhodnutí. Všetky nariadené rastlinolekárske opatrenia boli vykonané, čím sa zabránilo rozširovaniu týchto škodlivých organizmov na území SR.

V roku 2024 bolo v zmysle požiadaviek Nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1107/2009 vykonaných 2227 chemických rozborov (ukazovateľov) v 289 vzorkách chemických prípravkov na ochranu rastlín a morených osív. V počte chemických rozborov sú zahrnuté identifikácia a kvantifikácia obsahu účinných látok, safenerov, relevantných nečistôt, koformulantov, GC MS profily a fyzikálno-chemické analýzy, ktoré ovplyvňujú správnu aplikáciu prípravkov (penivosť, zmáčateľnosť, pH, dispergovateľnosť, suspendovateľnosť, emulzné charakteristiky, merná hmotnosť, jemnosť mletia, makroskopické posúdenie). Z úradnej kontroly podľa Nariadenia európskeho parlamentu a rady EÚ 625/2017 bolo v súlade s plánom kontrol analyzovaných 101 vzoriek v ktorých bolo stanovených 1022 ukazovateľov. Na identifikáciu účinných látok v morenom osive bolo analyzovaných 20 vzoriek na 40 ukazovateľov. Od externých žiadateľov bolo analyzovaných 168 vzoriek prípravkov na ochranu rastlín v ktorých bolo stanovených 1165 ukazovateľov. Prekročenie plánovaných rozborov bolo navýšené z dôvodu nárastu počtu vzoriek úradnej kontroly a navýšenia požiadaviek na analýzu prípravkov na ochranu rastlín od externých žiadateľov, čo súvisí s Vyhláškou MPRV č. 51/2021 Z. z. Pre ochranu bezpečnosti potravín je dôležitý počet kontrolovaných ukazovateľov (analýz)

vo vzorke, ktoré sa rozširujú v súvislosti s rozšírením zamerania kontroly. Chemické rozborý boli vykonané v Skúšobnom laboratóriu analýzy pesticídov v súlade s flexibilitnou a fixnou akreditáciou podľa ISO/IEC 17025:2017.

V roku 2024 bolo pri dovoze na HKS Čierna nad Tisou, HKS Vyšné Nemecké a HKS Bratislava letisko M.R. Štefánika skontrolovaných celkom 11 123 zásielok rastlín, rastlinných produktov alebo predmetov v zmysle nariadenia č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín. V roku 2024 bolo pri dovoze na HKS pozastavených celkom 5 zásielok nespĺňajúcich podmienky vstupu do EÚ. Na vyclievacích poštách bolo skontrolovaných 95 zásielok rastlín pôvodom z tretích krajín, z toho 86 zásielok nespĺňalo podmienky vstupu do EU (70 zásielok bolo vrátených, 14 zásielok bolo zničených, 1 zásielke bol odopretý vstup a 1 zásielka použitá na iné účely – *Cycas cupida* presunutý do botanickej záhrady).

Cieľ 2: Plnenie činnosti v zmysle zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov

TSÚP vykonal predmetné kontroly používaných aplikačných zariadení na ochranu rastlín v Slovenskej republike ako poverená organizácia na úseku rastlinolekárskej starostlivosti (§ 6 zákona 405/2011 Z. z.) v súlade s § 30 zákona 405/2011 Z.z. rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a kap. III. Čl. 8 smernice EP a Rady č. 2009/128/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov. V roku 2024 bolo posúdených 43 sušiarňí dreva a skontrolovaných 489 aplikačných zariadení.

TSÚP vykonáva posúdenia ako autorizovaná osoba v súlade s § 3 ods. (3) písm. h) zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov. V roku 2024 bolo vykonaných 33 posúdení liehovarníckych závodov.

Cieľ 3: Plnenie činnosti v zmysle Zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.

Za účelom registrácie nových odrôd pestovaných rastlín bolo v roku 2024 zaradených do štátnych odrodových skúšok 557 odrôd. Najväčší podiel tvoria odrody kukurice siatej na siláž a zrnó. Ďalej nasleduje slnečnica ročná, repka olejka, pšenica letná, trávy a d'ateliny, repa cukrová, jačmeň siaty, sója fazuľová a vinič hroznorodý.

Program/podprogram/prvok/:

0EK - Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu

0EK0K - Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu

0EK0K 03 - Podporná infraštruktúra

Cieľ 6: S cieľom efektívneho využívania a riadenia IT výdavkov zabezpečiť trvalú udržateľnosť troch nových informačných systémov realizovaných z prostriedkov EŠIF na obdobie minimálne 5 rokov od implementácie.

Zabezpečenie využívania realizovaných IS konkrétne: IS LIS, IS HRIS, IS CÚR a systém na evidenciu dochádzky.

Cieľ 7: Zvýšenie mobility pracovníkov v teréne nasadením prenosných počítačov určených pre prácu v s'ťažných podmienkach.

Nakúpených 30 tabletov pre výkon kontrol inšpekčných činností.

2.13 Iné činnosti

2.13.1 Vykonávanie činností na úseku petícií, sťažností a iných podaní

Činnosť v oblasti petícií a sťažností vychádzala v roku 2024 zo zákona č. 9/2010 Z. z. Zákon, o sťažnostiach, zákona č. 85/1990 Z. z. Zákon o petičnom práve a vnútornej smernice ÚKSÚP č. 1/2022 o vybavovaní sťažností a petícií. V roku 2024 ÚKSÚP evidoval a vybavil v zmysle platnej legislatívy 2 sťažnosti, z toho bola 1 opodstatnená. Ďalej v roku 2024 ÚKSÚP zaevidoval 67 iných podnetov, z ktorých v danom roku vybavil 56.

2.13.2 Zverejňovanie a poskytovanie informácií

V rámci zverejňovania a sprístupňovania informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. Zákon o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov vybavil ÚKSÚP v roku 2024 celkovo 22 žiadostí o sprístupnenie informácií v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Všetky žiadosti o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobode informácií boli vybavené v zákonnej lehote.

2.13.3 Činnosť vnútornej kontroly

Účelom vnútornej kontroly je koordinácia, zabezpečenie a vykonávanie uplatňovania nezávislej kontrolnej činnosti v oblasti vnútornej kontroly s cieľom skvalitňovania riadenia so zameraním sa na hospodárne, efektívne, účinné a účelné plnenie úloh súvisiacich s výkonom štátnej správy, v zmysle vnútornej smernice na vykonávanie vnútornej kontroly. Kontrolná činnosť je tiež súčasťou systému riadenia a nakladania s finančnými prostriedkami rozpočtu a prostriedkami EÚ s dôrazom na efektívnosť, hospodárnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov. Vnútny kontrolór vykonáva monitoring a kontrolu dodržiavania zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, dodržiavania vnútorných predpisov ÚKSÚP a plnenia opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov. V roku 2024 bolo vykonaných 7 vnútorných kontrol.

Súčasťou je agenda spojená s prevenciou kriminality, riadenie korupčných rizík a prevencie korupcie v súlade s protikorupčnou politikou SR a agenda spojená s národnou protidrogovou stratégiou SR.

Oznamovanie protispoločenskej činnosti

Povinnosti vyplývajúce ÚKSÚP podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vnútornej smernice č. 11/2022 o vnútornom systéme preverovania oznámení o spoločenskej činnosti smerujú k zníženiu korupcie, hospodárnosti nakladania s majetkom štátu, hospodárnosti nakladania s finančnými prostriedkami, ovplyvniteľnosti postupov v oblasti verejného obstarávania a obmedzeniu úniku informácií a údajov z vnútra organizácie.

V roku 2024 nebol evidovaný žiadny podnet súvisiaci s oznamovaním protispoločenskej činnosti.

3. Legislatívny rámec činnosti

3.1 Oblasť pôdy a hnojív

- Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MP SR č. 245/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o certifikácii hnojív a uznávaní výsledkov laboratórnych a vegetačných skúšok hnojív
- Vyhláška MP SR č. 577/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú typy hnojív, zloženie, balenie a označovanie hnojív, analytické metódy skúšania hnojív, rizikové prvky, ich limitné hodnoty pre jednotlivé skupiny hnojív, prípustné odchýlky a limitné hodnoty pre hospodárske hnojivá
- Vyhláška MPRV SR č. 151/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o agrochemickom skúšaní pôd a o skladovaní a používaní hnojív
- Vyhláška MPRV SR č. 215/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach
- Zákon č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení neskorších predpisov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) v konsolidovanom znení
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 142/2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice v konsolidovanom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/515 o vzájomnom uznávaní tovaru, ktorý je v súlade s právnymi predpismi uvedený na trh v inom členskom štáte a o zrušení nariadenia (ES) č. 764/2008

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003 v konsolidovanom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 v konsolidovanom znení

3.2 Oblasť odrodového skúšobníctva

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Vyhláška MP SR č. 365/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní odrodových skúšok pestovaných rastlín
- Nariadenie vlády SR č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 202/2009 Z. z. o právnej ochrane odrôd rastlín
- Nariadenie Rady (ES) č. 2100/94 o právach spoločenstva k odrodám rastlín
- Nariadenie Komisie (ES) č. 637/2009, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá týkajúce sa vhodnosti názvov odrôd poľnohospodárskych druhov rastlín a zeleniny
- Nariadenie vlády SR č. 215/2009 Z. z., ktorým sa ustanovujú výnimky na registráciu druhov a odrôd pestovaných rastlín, ktorým hrozí genetická erózia, a pre uvádzanie množiteľského materiálu týchto druhov a odrôd na trh v znení neskorších predpisov

3.3 Oblasť osív, sadív a množiteľského materiálu

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Zákon č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe, v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MP SR č. 364/2007 Z. z. o vykonávaní uznávania a skúšania množiteľského materiálu pestovaných rastlín v znení vyhlášky MPRV SR č. 123/2011
- Vyhláška MP SR č. 69/2007, ktorou sa vykonáva zákon č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe
- Nariadenie vlády SR č. 49/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu viniča na trh v znení Nariadenia vlády SR č. 211/2020 Z. z.
- Nariadenie vlády SR č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 51/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva olejnin a priadnych rastlín na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 52/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva krmovín na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 53/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva repy na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 54/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva a sadeníc zelenín na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 55/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva zemiakov na trh v znení neskorších predpisov

- Nariadenie vlády SR č. 56/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu okrasných rastlín na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 57/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva obilnín na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 215/2009 Z. z., ktorým sa ustanovujú výnimky na registráciu druhov a odrôd pestovaných rastlín, ktorým hrozí genetická erózia, a pre uvádzanie množiteľského materiálu týchto druhov a odrôd na trh v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 221/2016 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia na trh v znení neskorších predpisov
- Rozhodnutie Rady 2003/17/ES o rovnocennosti poľných prehliadok vykonávaných v tretích krajinách na množiteľských porastoch na výrobu osiva a o rovnocennosti osiva vyrobeného v tretej krajine, v znení neskorších predpisov
- Rozhodnutie Komisie 2004/842/ES o vykonávacích pravidlách, podľa ktorých môžu členské štáty udeľovať oprávnenia na uvádzanie na trh osiva patriaceho do odrôd, na ktoré bola podaná žiadosť o zápis do štátneho katalógu poľnohospodárskych rastlinných druhov alebo zeleninových druhov v znení Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) č. 2016/320
- Rozhodnutie Komisie 2004/371/ES o podmienkach umiestnenia na trh zmesi osív určených na použitie ako krmovina
- Rozhodnutie Komisie 2004/266/ES o povoľovaní nezmazateľného značenia požadovaných údajov na obaloch osiva krmovín
- Nariadenie Komisie 217/2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá uplatňovania smerníc Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/54/ES, 2002/55/ES, pokiaľ ide o povolenie pre členské štáty umožniť dočasné obchodovanie s osivom, ktoré nespĺňa minimálne požiadavky na klíčivosť
- Rozhodnutie Komisie 2011/180/EÚ, ktorým sa vykonáva smernica Rady 2002/55/ES, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých sa môže povoľovať uvádzanie na trh malých balení zmesí štandardného osiva rôznych odrôd zelenín rovnakého druhu
- Rozhodnutie Komisie 81/675/EHS, ktorým sa určité plombovacie systémy určujú ako „systémy na jedno použitie“ v zmysle smerníc Rady 66/400/EHS, 66/401/EHS, 66/402/EHS, 69/208/EHS a 70/458/EHS
- Rozhodnutie Komisie 80/755/EHS o schválení nezmazateľného označovania predpísaných údajov na obaloch obilného osiva
- Vykonávacie rozhodnutie 2014/150/EÚ o zorganizovaní časovo obmedzeného testu umožňujúceho určité odchýlky pri uvádzaní populácií rastlinných druhov pšenice, jačmeňa, ovsa a kukurice na trh podľa smernice Rady 66/402/EHS, v znení vykonávacieho rozhodnutia Komisie 2018/1519/EÚ
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2017/1197, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Komisie 2012/340/EÚ o organizácii dočasného experimentu podľa smerníc Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/54/ES, 2002/55/ES a 2002/57/ES, pokiaľ ide o poľnú inšpekciu pod úradným dohľadom týkajúcu sa základného osiva a šľachteného osiva generácií predchádzajúcich základnému osivu
- Rozhodnutie Komisie 2006/335/ES, ktorým sa Poľská republika oprávňuje, aby zakázala používanie šestnástich geneticky modifikovaných odrôd kukurice s genetickou úpravou MON 810, zaradených do Spoločného katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov na svojom území podľa smernice Rady 2002/53/ES
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2017/478, ktorým sa určité členské štáty oslobodzujú od povinnosti uplatňovať na určité druhy smernice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS,

68/193/EHS, 1999/105/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES a 2002/57/ES týkajúce sa obchodovania s osivom krmovín, osivom obilnín, materiálom na vegetatívne rozmnožovanie viniča, množiteľským materiálom lesných kultúr, osivom repy, osivom zelenín a osivom olejní a priadnych rastlín a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2010/680/EÚ

- Rozhodnutie Komisie 2004/3/ES, ktorým sa povoľuje prijatie prísnejších opatrení proti určitým chorobám, okrem tých, ktoré sú ustanovené v prílohách I a II k smernici Rady 2002/56/ES, v súvislosti s uvádzaním sadiva zemiakov na trh na celom území alebo časti územia určitých členských štátov, v znení Vykonávacieho rozhodnutia Komisie 2020/2113
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2020/2219 o rovnocennosti množiteľského a sadivového zeleninového materiálu iného ako osivo a množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia vyprodukovaných v Spojenom kráľovstve
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2017/547 o organizácii dočasného pokusu podľa smernice Rady 2002/56/ES, pokiaľ ide o hľuzy sadiva zemiakov pochádzajúce z pravých semien zemiaka

3.4 Oblasť vinohradníctva a vinárstva

- Zákon č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MP SR č. 350/2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 238/2010, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenajímania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností Slovenským pozemkovým fondom
- Nariadenie vlády SR č. 83/2017 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/273, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o režim povolení na výsadbu viniča, vinohradnícky register, sprievodné doklady a certifikáciu, vstupnú a výstupnú evidenciu a povinné nahlasovanie, oznámenia a uverejňovanie oznamovaných informácií, a ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o príslušné kontroly a sankcie, a ktorým sa menia nariadenia Komisie (ES) č. 555/2008, (ES) č. 606/2009 a (ES) č. 607/2009 a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 436/2009 a delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/560
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/274, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o režim povolení na výsadbu viniča, certifikáciu, vstupnú a výstupnú evidenciu, povinné nahlasovanie a oznámenia, a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o príslušné kontroly, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/561
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/935, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 pokiaľ ide o metódy analýzy na určenie fyzikálnych, chemických a organoleptických vlastností vinárskych výrobkov a oznámenia o rozhodnutiach členských štátov týkajúcich sa zvýšenia prirodzeného obsahu alkoholu
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/934, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vinohradnícke oblasti, v ktorých sa môže zvýšiť obsah alkoholu, povolené enologické postupy a obmedzenia uplatniteľné na výrobu a konzervovanie vinárskych výrobkov, minimálny percentuálny podiel alkoholu pri vedľajších produktoch a ich zneškodňovanie a zverejňovanie dokumentov Medzinárodnej organizácie pre vinič a víno (ďalej len „OIV“)
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/34, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, zmeny špecifikácií výrobkov, register chránených názvov, zrušenie ochrany a používanie symbolov, ako aj pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o primeraný systém kontrol
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/33, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, obmedzenie používania, zmeny špecifikácií výrobkov, zrušenie ochrany a označovanie a obchodnú úpravu
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1991, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 555/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2328, ktorým sa udeľuje ochrana názvu „Skalický rubín“ (CHOP) na základe článku 99 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013
- Nariadenie Komisie (ES) č. 555/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore v platnom znení

3.5 Oblasť ovocinárstva

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Vyhláška MP SR č. 15/2009, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia a rozsahu údajov vedených v registri ovocných sádov a chmeľníc
- Zákon č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MPRV SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 75/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 238/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenájmania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností Slovenským pozemkovým fondom v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 168/2011 Z. z.
- Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 292/2020 Z. z., ktorou sa vydáva Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2020 až 2023
- Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES), č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS v znení neskorších predpisov

-

3.6 Oblasť ekologickej poľnohospodárskej výroby

- Zákon č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v platnom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a o označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES), č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky

3.7 Oblasť autorizácie POR a pomocných prípravkov

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS
- Zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MPRV SR č. 485/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípravkoch na ochranu rastlín
- Vyhláška MPRV SR č. 117/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 485/2011 Z. z.
- Vyhláška MPRV SR č. 51/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 485/2011 Z. z.
- Vyhláška MPRV SR č. 486/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach, postupoch a lehotách na uplatnenie ustanovení o skúškach biologickej účinnosti, o žiadostiach, zásadách správnej experimentálnej praxe, auditoch a vydávaní certifikátu, rozšírení rozsahu certifikátu alebo recertifikácii
- Vyhláška MPRV SR č. 163/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 486/2011 Z. z.
- Vyhláška MPRV SR č. 52/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 486/2011 Z. z.
- Vyhláška MPRV SR č. 487/2011 Z. z. o integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom a o jej uplatňovaní
- Vyhláška MPRV SR č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín
- Vyhláška MPRV SR č. 489/2011 Z. z. o podmienkach a postupoch pri evidencii a kontrolách aplikačných zariadení
- Vyhláška MPRV SR č. 490/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach, požiadavkách a postupoch na uplatnenie ustanovení o leteckej aplikácii prípravkov na ochranu rastlín a o žiadosti o povolenie leteckej aplikácie
- Vyhláška MPRV SR č. 491/2011 Z. z. o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení

- Vyhláška MPRV SR č. 492/2011 Z. z. o odbornom vzdelávaní v oblasti prípravkov na ochranu rastlín
- Nariadenie vlády SR č. 186/2012 Z. z. o prehodnocovaní autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín
- Nariadenie Komisie č. 540/2011/EÚ, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009/ES, pokiaľ ide o zoznam schválených účinných látok v platnom znení
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 283/2013, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh stanovujú požiadavky na údaje o účinných látkach
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 284/2013, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh stanovujú požiadavky na údaje o prípravkoch na ochranu rastlín
- Nariadenie Komisie č. 546/2011/EÚ, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009/ES, pokiaľ ide o jednotné zásady hodnotenia a povoľovania prípravkov na ochranu rastlín
- Nariadenie Komisie č. 547/2011/EÚ, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009/ES, pokiaľ ide o požiadavky na označovanie prípravkov na ochranu rastlín
- Vykonávacie nariadenia Komisie, ktorými sa povoľuje členským štátom predĺžiť dočasné autorizácie udelené pre nové účinné látky
- Vykonávacie nariadenia Komisie, ktorými sa neschvaľujú/neobnovujú/vyradia zo zoznamu niektoré účinné látky
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 686/2012, ktorým sa členským štátom na účely postupu obnovenia prideliť hodnotenie účinných látok v platnom znení
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 844/2012, ktorým sa stanovujú ustanovenia potrebné na vykonávanie postupu obnovenia účinných látok podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2015/408 o vykonávaní článku 80 ods. 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zostavení zoznamu látok, ktoré sa majú nahradiť
- Zákon č. 387/2013 Z. z. o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MPRV SR č. 477/2013 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín
- Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)

3.8 Oblasť ochrany rastlín

- Zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 387/2013 Z. z. o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 177/2018 Z. z.
- Zákon č. 77/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov

- Vyhláška MPRV SR č. 487/2011 Z. z. o integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom a o jej uplatňovaní
- Vyhláška MPRV SR č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín
- Vyhláška MPRV SR č. 489/2011 Z. z. o podmienkach a postupoch pri evidencii a kontrolách aplikačných zariadení
- Vyhláška MPRV SR č. 490/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach, požiadavkách a postupoch na uplatnenie ustanovení o leteckej aplikácii prípravkov na ochranu rastlín a o žiadosti o povolenie leteckej aplikácie
- Vyhláška MPRV SR č. 491/2011 Z. z. o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení
- Vyhláška MPRV SR č. 492/2011 Z. z. o odbornom vzdelávaní v oblasti prípravkov na ochranu rastlín
- Vyhláška MPRV SR č. 477/2013 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (ďalej len „nariadenie o úradných kontrolách“) a s tým súvisiacimi vykonávacími nariadeniami Komisie
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/2031 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES a súvisiace príslušné vykonávacie a delegované nariadenia Komisie
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2072, ktoré stanovuje jednotné podmienky vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031, pokiaľ ide o ochranné opatrenia proti škodcom rastlín, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 690/2008 a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2019 v platnom znení a súvisiace príslušné vykonávacie nariadenia a delegované nariadenia Komisie
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/690, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014

3.9 Oblasť krmív a výživy zvierat

- Zákon č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín
- Nariadenie vlády SR č. 479/2022, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 438/2006 Z. z. o nežiaducich látkach v krmivách a o iných ukazovateľoch bezpečnosti a použiteľnosti krmív v znení neskorších predpisov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS, vrátane všetkých novelizačných nariadení v platnom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005, ktorým sa stanovujú požiadavky na hygienu krmív
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) v platnom znení
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/1793 o dočasnom zvýšení počtu úradných kontrol a núdzových opatreniach týkajúcich sa vstupu určitých druhov tovaru z tretích krajín, ktoré vykonávajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 a (ES) č. 178/2002, do Únie, a o zrušení nariadení Komisie (ES) č. 669/2009, (EÚ) č. 884/2014, (EÚ) 2015/175, (EÚ) 2017/186 a (EÚ) 2018/1660 v platnom znení
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1145 o stiahnutí z trhu určitých krmných doplnkových látok povolených podľa smerníc Rady 70/524/EHS a 82/471/EHS a o zrušení zastaraných ustanovení, ktorými sa povoľujú uvedené krmné doplnkové látky
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2021/758 týkajúce sa štatútu určitých výrobkov ako krmných doplnkových látok v rozsahu pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 a stiahnutia určitých krmných doplnkových látok z trhu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 429/2008 o podrobných pravidlách implementácie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003, pokiaľ ide o prípravu a predkladanie žiadostí a posudzovanie a povoľovanie krmných doplnkových látok v platnom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) v platnom znení
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 142/2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice v platnom znení

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/4 o výrobe, uvádzaní na trh a používaní medikovaných krmív a o zmene nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 a zrušení smernice Rady 90/167/EHS
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie o núdzových opatreniach týkajúcich sa nepovolenej geneticky modifikovanej ryže vo výrobkoch z ryže pochádzajúcich z Číny a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Komisie 2008/289/ES
- Nariadenie vlády SR č. 380/2009 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá na vykonávanie úradných kontrol krmív
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 o výsledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a výsledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov, a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, ktorou sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 o doplnkových látkach určených na používanie vo výžive zvierat vrátane 624 smerníc a nariadení, ktorými boli povolené jednotlivé krmné doplnkové látky v platnom znení
- Nariadenie Komisie (ES) č. 152/2009, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analýzy na účely úradných kontrol krmív
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2009 o uvádzaní krmív na trh a ich používaní, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 a ktorým sa zrušujú smernica Rady 79/373/EHS, smernica Komisie 80/511/EHS, smernice Rady 82/471/EHS, 83/228/EHS, 93/74/EHS, 93/113/EHS a 96/25/ES a rozhodnutie Komisie 2004/217/ES v platnom znení
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2020/354, ktorým sa stanovuje zoznam zamýšľaných použití krmív určených na zvláštne nutričné účely a zrušuje smernica 2008/38/ES
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 68/2013 o Katalógu krmných surovín v platnom znení
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1158 o podmienkach, ktorými sa riadi dovoz potravín a krmív pochádzajúcich z tretích krajín po havárii v jadrovej elektrárni v Černobyle
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/758 týkajúce sa štatútu určitých výrobkov ako krmných doplnkových látok v rozsahu pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 a stiahnutia určitých krmných doplnkových látok z trhu

3.10 Oblasť výkonu skúšobníctva

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

4. Rozpočet organizácie

ÚKSÚP je štátna rozpočtová organizácia zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Pre rok 2024 bol pre ÚKSÚP schválený rozpočet príjmov v objeme 3 400 000,00 EUR a rozpočet výdavkov v objeme 17 601 180,00 EUR. Súčasne bol stanovený limit 502 zamestnancov.

Rozpočtovými opatreniami v priebehu roka 2024 bol rozpočet bežných výdavkov upravený na objem 18 392 139,20 EUR.

4.1 Plnenie rozpočtu ÚKSÚP za rok 2024

Výdavky za rok 2024

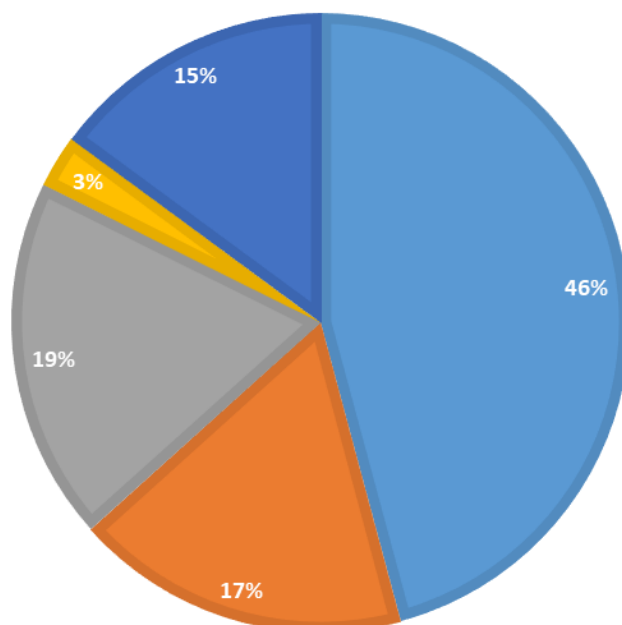
EK	Zdroj	Schválený rozpočet (EUR)	Upravený rozpočet (EUR)	Čerpanie	% čerpania
610 - mzdy	111	9 018 511,00	9 902 260,00	9 895 913,21	99,94 %
620 – príspevky do poisťovní	111	3 066 768,00	3 785 446,00	3 785 230,60	99,99 %
630 - tovary a služby	111	2 925 256,00	4 103 553,20	4 099 963,68	99,91 %
640 - bežné transfery	111	111 400,00	600 880,00	600 819,10	99,99 %
600 - bežné výdavky	111	15 121 935,00	18 392 139,20	18 381 926,59	99,94 %
600 - bežné výdavky spolu		15 261 935,00	18 784 603,15	18 672 334,52	99,40 %
700 - kapitálové výdavky	111	2 479 245,00	3 216 006,29	3 216 006,05	100 %
700 - kapitálové výdavky z prevodu	3AD1		138 974,40	138 974,40	100 %
700 - kapitálové výdavky spolu		2 479 245,00	3 354 980,69	3 354 980,45	100 %
Výdavky zo štátneho rozpočtu	111	17 601 180,00	21 608 145,49	21 604 096,05	99,98 %
výdavky celkom³		17 741 180,00	22 139 583,84	22 546 189,87	101,84 %

Rozpočtované nedaňové príjmy EK 210, 220, 230 ÚKSÚP za rok 2024

EK	Zdroj	Schválený rozpočet (EUR)	Upravený rozpočet (EUR)	Nedaňové príjmy (EUR)	% plnenia
210 - z vlastníctva majetku	111	45 000,00	45 000,00	28 961,56	64 %
222 - pokuty a penále	111	-		63 845,00	
223 - poplatky za služby	111	3 355 000,00	3 355 000,00	3 584 019,06	107 %
230 - z predaja kapitálových aktív	111	-	-	2 518 105,51	
290– ostatné príjmy	111	-	-	21 728,53	
Spolu		3 400 000,00	3 400 000,00	6 216 659,66	182 %

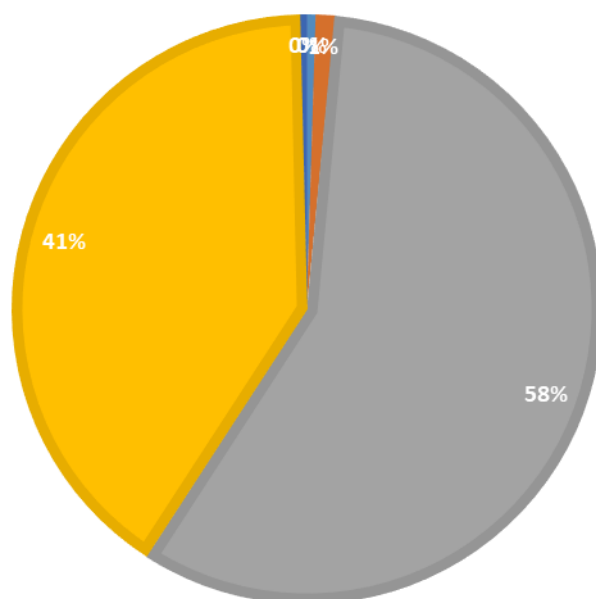
VÝDAVKY

■ 610 - mzdy ■ 620 – příspěvky ■ 630 - tovary a služby ■ 640 - běžné transfery ■ 700 - kapitálové výdavky

PRÍJMY

■ 210 - z vlastnictva majetku ■ 222 - pokuty a penále ■ 223 - poplatky za služby
■ 230 - z predaja kapitálových aktív ■ 290 – ostatné príjmy

4.2 Celkové zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov

4.2.1 Plnenie príjmov v roku 2024

Schválený rozpočet bežných príjmov bol stanovený v objeme 3 400 000,00 EUR. Skutočné plnenie rozpočtovaných bežných príjmov štátneho rozpočtu (zdroj 111) k 31.12.2024 bolo vo výške 3 612 980,62 EUR, čo predstavuje 106,2 % upraveného rozpočtu. V rámci plnenia príjmov boli dosiahnuté príjmy v kategórii 210 príjmy z vlastníctva majetku/príjmy z prenajatých budov a priestorov v objeme 28 961,56 EUR, v kategórii 220 administratívne a iné poplatky a platby boli dosiahnuté príjmy v objeme 3 647 864,06 EUR, z toho príjmy v skupine položiek 222 pokuty a penále v objeme 63 845,00 EUR a v skupine položiek 223 za predaj výrobkov, tovarov a služieb boli dosiahnuté príjmy v objeme 3 584 019,06 EUR, ostatné príjmy v kategórii 290 boli v objeme 21 728,53 EUR a kapitálové príjmy v objeme 2 518 105,51 EUR.

4.2.2 Čerpanie výdavkov v roku 2024

Schválený rozpočet celkových výdavkov pre rok 2024 bol v objeme 17 741 180,00 EUR. Rozpočtovými opatreniami bol upravený rozpočet výdavkov ÚKSÚP na objem 22 139 583,84 EUR, Skutočné čerpanie týchto výdavkov bolo vo výške 22 546 189,87 EUR, čo predstavuje 101,84 % upraveného rozpočtu.

4.2.2.1 Bežné výdavky

Upravený rozpočet bežných výdavkov v zdroji 111 bol v objeme 18 392 139,20 EUR. Skutočné čerpanie bolo v objeme 18 381 926,59 EUR, čo predstavuje 99,94 %.

Špecifikácia výdavkov podľa kategórií ekonomickej klasifikácie:

a) 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania:

Schválený rozpočet mzdových výdavkov bol vo výške 9 018 511,00 EUR. Rozpočtovými opatreniami bol rozpočet upravený na objem 9 902 260,00 EUR. Skutočné čerpanie mzdových prostriedkov bolo v objeme 9 895 913,21 EUR, teda vo výške 99,94 % upraveného rozpočtu.

b) 620 – Poistné a príspevok do poisťovní:

Schválený rozpočet bol vo výške 3 066 768,00 EUR, rozpočtovými opatreniami bol upravený na objem 3 785 446,00 EUR. Skutočné čerpanie bolo v objeme 3 785 230,60 EUR, teda vo výške 99,99 % upraveného rozpočtu.

c) 630 – Tovary a služby:

Schválený rozpočet výdavkov v kategórii tovary a služby na rok 2024 bol v objeme 2 925 256,00 EUR. Na základe rozpočtových opatrení bol rozpočet upravený na celkovú výšku 4 103 553,20 EUR. Skutočné čerpanie bolo v objeme 4 099 963,68 EUR, čo predstavuje 99,91 % upraveného rozpočtu.

Prostriedky v kategórii 630 Tovary a služby boli rozdelené do 2 programov – t. j. 090 a 0EK a v rámci programov do 2 prvkov, t. j. v programe 090 to boli prvky 090 09 01, 090 09 02 a v programe 0EK to boli prvky 0EK 0K 01 a 0EK 0K 03. Čerpané prostriedky boli použité na zabezpečenie bežnej prevádzky pracovísk ÚKSÚP, materiálne zabezpečenie laboratórnych a kontrolných činností ako aj skúšobných staníc.

Čerpanie prostriedkov rozpočtu (zdroj 111) bolo v roku 2024 v rámci programu 090 v prvku 090 09 01 Zabezpečenie kvalitných a bezpečných vstupov do poľnohospodárstva – v objeme 3 389 347,64 EUR, v prvku 090 09 02 monitorovanie organizmov škodlivých pre rastliny a rastlinné produkty - v objeme 101 087,51 EUR. V rámci medzirezortného podprogramu 0EK 0K Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu boli čerpané prostriedky

v prvkoch 0EK 0K 01 a 0EK 0K 03 v celkovom objeme 609 528,53 EUR najmä na nákup a upgrade softvéru, licencií a nákup výpočtovej a telekomunikačnej techniky.

d)640 – Bežné transfery:

Schválený rozpočet na rok 2024 bol v objeme 111 400,00 EUR. Na základe rozpočtových opatrení bol rozpočet upravený na 600 880,00 EUR. Skutočné čerpanie bolo v objeme 600 819,10 EUR. Tieto prostriedky boli použité v podstatnej miere na príspevok na stravovanie zamestnancov vyplácaného ako na účet a na nemocenské dávky.

4.2.2.2 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli pre ÚKSÚP v roku 2024 pridelené rozpočtovými opatreniami vo výške 3 354 980,69 EUR, z toho čerpanie zo zdroja 111 v objeme 3 216 006,29 EUR a ostatných zdrojov 138 974,40 EUR.

Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov k 31.12.2024 bolo v objeme 3 354 980,45 EUR, t. j. vo výške 100% a to na nasledovných investičných akciách:

- Poľnohospodárska technika	150 000,00 EUR
- Osobné automobily	199 999,80 EUR
- Výstavba skúšobná stanica Belža	2 866 006,25 EUR
- Klimatizovaný sklad Spišská Belá	18 374,40 EUR
- Traktor Z M140C	120 600,00 EUR

4.2.3 Mimorozpočtové prostriedky

Okrem prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov EÚ, ktoré sú súčasťou rozpočtu, ÚKSÚP hospodári aj s finančnými prostriedkami, ktoré vedie na samostatných účtoch (zdroj 36):

- Generálne riaditeľstvo pre zdravie a bezpečnosť potravín (DG SANTE) poskytlo v roku 2024 grant na samostatný účet ÚKSÚP v celkovej výške 43 856,00 EUR. Tieto prostriedky sú určené na hradenie nákladov na Národný monitorovací program sledovania organizmov škodlivých pre rastliny a rastlinné produkty, ktorý realizuje ÚKSÚP a Národné lesnícke centrum. Čerpanie zo samostatného účtu bolo v celkovej výške 88 123,68 EUR, z toho 15 230,00 Eur ako transfér v prospech Národného lesníckeho centra.
- Príjmy z Európskej komisie na úhradu nákladov na zahraničné pracovné cesty boli vo výške 15 410,69 EUR z toho 11 093,10 EUR bolo prijatých sprostredkované cez mechanizmus finančnej obálky MF SR. Čerpanie bolo vo výške 8 868,45 EUR . Prostriedky boli použité na úhradu cestovných výdavkov pri realizácii zahraničných pracovných ciest.
- BoPPP SK (*Posilnenie kapacít v oblasti prípravkov na ochranu rastlín na Slovensku*) je projekt kde ÚKSÚP vystupuje ako koordinátor projektu a Výskumný ústav vodného hospodárstva (ďalej VÚVH) ako zmluvná strana „beneficiaries“, z toho dôvodu po obdržaní prvej tranže v sume 291 789,00 EUR bol v roku uskutočnený transfér 105 903,00 EUR v prospech VÚVH. Cieľom projektu je znížiť omeškanie v porovnaní so stanovenými lehotami na úrovni EÚ pri posudzovaní účinných látok a pri autorizácii a vzájomnom uznávaní prípravkov na ochranu rastlín. Za týmto účelom projekt posilnil personálne kapacity pracovníkov vykonávajúcich hodnotenie o expertov v oblasti mikrobiológie. V roku 2024 bolo v rámci tohto projektu dosiahnuté čerpanie vo výške 39 533,45 EUR, pričom prostriedky boli použité na refundovanie dohôd a príslušného poistenia.
- LIFE23-NAT-SK-LIFE DIVERSEED kde ÚKSÚP vystupuje ako zmluvná strana „beneficiary“ a občianske združenie BROZ ako koordinátor projektu, ktorý 1.8.2024

poukázal ÚKSÚP prvú tranžu z plánovaných troch v sume 60 978,85 EUR. Projekt sa venuje obnove prioritných trávnatých biotopov, pričom pri obnove využíva tradičné ochranné opatrenia akými sú odstraňovanie náletových drevín, krovín a invázných rastlín z dlhodobu neobhospodarovateľných plôch, následné zavedenie pastvy a kosenia. Inovatívny prístup spočíva v zbere semien a vytvorení zmesí osív, vysievateľných na degradované plochy, čím dôjde k obnove biotopov a zvyšovaniu ich biodiverzity. V roku 2024 bolo v rámci tohto projektu dosiahnuté čerpanie vo výške 3 318,00 EUR, pričom prostriedky boli použité na refundovanie dohôd a príslušného poistenia.

4.2.4 Rozpočtové prostriedky Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Plánu obnovy a odolnosti

Projekt *Zvýšenie dostupnosti HRIS* je realizovaný v rámci Programu Slovensko, pričom jeho cieľom je zvýšenie dostupnosti informačného systému HRIS (Harmonizovaný registračno-informačný systém) použitím služieb vládneho cloudu. Výstupom projektu bude riešenie migrácie tohto IS z prostredia MPRV SR do cloudu, ktoré celkovo zlepší prevádzku ISVS (Centrálny metainformačný systém verejnej správy). Využitím zdieľanej platformy vládneho cloudu povedie k minimalizácii nárokov na správu a údržbu migrovaného informačného systému. V roku 2024 bolo v rámci tohto projektu dosiahnuté čerpanie vo výške 22 734,68 EUR, pričom prostriedky boli použité na refundovanie dohôd a príslušného poistenia.

So zdrojom 3P01 je realizovaný projekt v rámci Plánu obnovy a odolnosti „*Rozvoj a podpora výroby udržateľného biometánu, organických hnojív a obehového hospodárstva*“, a to v rámci komponentu 19 REPower EU. Realizuje ho Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum v partnerstve s ÚKSÚP, v období od 01.04.2024 do 31.12.2025, a to na základe priameho vyzvania Vlády SR z decembra 2023. V roku 2024 bolo v rámci tohto projektu dosiahnuté čerpanie vo výške 94 401,14 EUR. Prostriedky boli použité na refundovanie tovarov, miezd a príslušného poistenia.

5. Ľudské zdroje

5.1 Politika zamestnanosti

Oblasť personálnej práce pre zamestnancov zabezpečuje osobný úrad ÚKSÚP. Pri svojej činnosti sa riadi zákonom NR SR č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“), zákonom NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 311/2001 Zákonník práce v znení neskorších predpisov a s nimi súvisiacich predpisov.

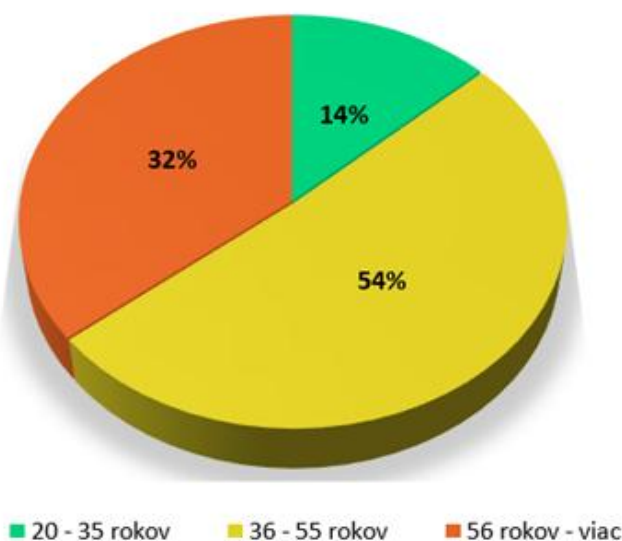
Činnosť ÚKSÚP bola v roku 2024 zabezpečovaná odbornými útvarmi podľa platnej organizačnej schémy, ktorá je prílohou Organizačného poriadku ÚKSÚP štátnymi zamestnancami a zamestnancami pri výkone práce vo verejnom záujme.

Priemerný evidenčný počet všetkých zamestnancov ÚKSÚP v roku 2024 bol 502. V priebehu roka 2024 bolo prijatých do pracovného pomeru a štátnozamestnaneckého pomeru 97 zamestnancov, z toho do pracovného pomeru na dobu určitú od januára do novembra 39 sezónnych zamestnancov na skúšobné stanice na zakladanie, ošetrovanie a zber poľnohospodárskych plodín.

V priebehu roka 2024 odišlo 115 zamestnancov, z toho dohodou so zamestnávateľom 11 zamestnancov, uplynutím doby určitej 34 zamestnancov, úmrtím 1 zamestnanec, trvalým preložením do iného služobného úradu 3 zamestnanci, zo zákona (pri dovŕšení veku 65 rokov) 1 zamestnanec, v skúšobnej dobe 18 zamestnancov a výpoveďou zo strany zamestnanca 6 zamestnancov. Do starobného dôchodku odišlo 12 zamestnancov, ktorým bolo vyplatené odchodné v zmysle kolektívnej zmluvy. V rámci organizačných zmien v roku 2024 skončilo pracovný resp. štátnozamestnanecký pomer 29 zamestnancov, ktorým bolo vyplatené odstupné v zmysle kolektívnej zmluvy.

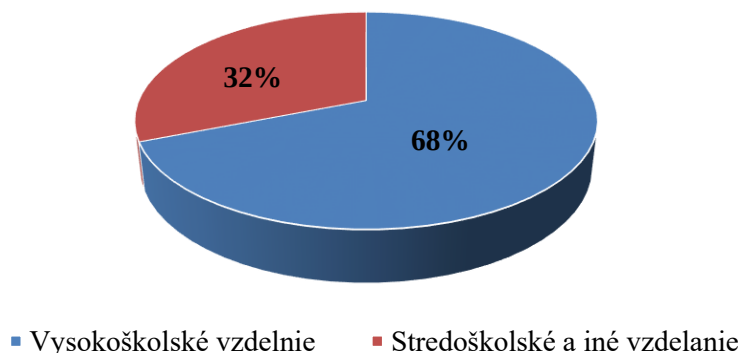
K 31.12.2024 na ÚKSÚP pracovalo 14 % zamestnancov vo veku od 20 – 35 rokov, 54 % zamestnancov vo veku od 36 – 55 rokov a 32% zamestnancov vo veku nad 56 rokov.

Veková štruktúra zamestnancov

ÚKSÚP v roku 2024 zamestnával 68 % zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, nakoľko vykonávajú odbornú prácu, ktorá je špecifická a na profesionálnej úrovni, a preto si vyžaduje odborníkov požadovaného vzdelania.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

5.2 Mzdová politika

Zamestnanci ÚKSÚP boli odmeňovaní podľa svojich profesijných zručností, schopností, kvalifikácie a na základe kvality dosiahnutých pracovných výsledkov.

Postup a zásady pri odmeňovaní zamestnancov boli vykonávané v zmysle zákona o štátnej službe v platnom znení, v zmysle zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme a zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s Kolektívnou zmluvou na rok 2024.

5.3 Výberové konanie a výber zamestnancov

V roku 2024 bolo vyhlásených celkom spolu 71 výberových konaní, z toho 35 výberových konaní v súlade so zákonom č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, na ústrednom portáli verejnej správy, na webovej stránke open.slovensko.sk a 36 výberových konaní prostredníctvom nového komplexného riešenia centrálného informačného systému štátnej služby (ďalej len "CISŠS") vo vládnom cloude, ktoré bolo spustené Úradom vlády SR pre služobné úrady od 1. júna 2024 s účinnosťou zákona č. 99/2024 Z.z. o centrálnom informačnom systéme štátnej služby a o zmene a doplnení zákona č. 55/2017 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o CISŠS). Na priebeh a výsledok výberových konaní nebola podaná žiadna oficiálna sťažnosť.

5.4 Sociálna politika

Medzi priority vedenia ÚKSÚP patrí aj zabezpečenie spokojnosti zamestnancov. Prostredníctvom kolektívnych zmlúv uzatvorených medzi ÚKSÚP a odborovými organizáciami je zabezpečený prepracovaný systém sociálnych a zamestnaneckých výhod.

Pre rok 2024 tieto výhody zahŕňali: využívanie pružnej pracovnej doby, týždeň dovolenky nad zákonom stanovený rámec, príspevok zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie, odmeny pri životných jubileách, príspevky na stravovanie, poskytovanie plateného pracovného voľna nad rámec Zákonníka práce, príspevok na rekreáciu zamestnancom, využívanie programu Multisport na pohyb, relaxáciu zamestnancov na viac ako 2 200 miestach v rámci SR a ČR a iné výhody.

Zamestnávateľ prispieva zamestnancovi vo výške 55 % výdavkov na rekreáciu, najviac však 275,00 EUR za kalendárny rok. V roku 2024 boli vyplatené rekreačné poukazy 173 zamestnancom.

V rámci regenerácie pracovných síl majú zamestnanci možnosť navštíviť rekreačné zariadenia v Spišskej Belej, Bodorovej a chatu na Podbanskom.

5.5 Vzdelávanie zamestnancov

Osobný úrad priebežne plánoval, evidoval, vyhodnocoval a v prípade potreby poskytoval zúčastneným stranám metodickú podporu v rámci procesu vzdelávania.

Účasť zamestnancov na vzdelávacích aktivitách vychádzala najmä z:

- aktuálnych potrieb služobného úradu;
- konkrétnych požiadaviek, úloh a kompetencií jednotlivých organizačných útvarov;
- individuálnych plánov kompetenčného vzdelávania štátnych zamestnancov, ktoré vypracovali jednotliví vedúci zamestnanci na rok 2024 a predložili osobnému úradu;
- rešpektovania ustanovení v súlade so zákonom o štátnej službe, Zákonníka práce ohľadom oblasti vzdelávania pre cieľové skupiny štátnych zamestnancov;
- dodržiavania objemu finančných prostriedkov, ktoré boli na rok 2024 vyčlenené z rozpočtu na úhradu priamych nákladov v procese ďalšieho vzdelávania.

Kontinuálne vzdelávanie štátnych zamestnancov bolo uskutočňované adaptačným a kompetenčným vzdelávaním.

Adaptačné vzdelávanie štátnych zamestnancov bolo zabezpečené interným spôsobom prostredníctvom mentora, čím sa jednak znížili finančné náklady služobného úradu a tiež sa vytvoril priestor na lepšiu identifikáciu štátneho zamestnanca s cieľmi služobného úradu.

Kompetenčné vzdelávanie štátnych zamestnancov bolo zabezpečené interným i externým spôsobom. Išlo o vzdelávacie aktivity odborné, jazykové, manažérske, osobnostného rozvoja a vzdelávania v oblasti IT, ktoré boli hrazené z rozpočtu ÚKSÚP v celkovej výške 10 585,- EUR.

Služobný úrad využíval aj počas roka 2024 služby Centra vzdelávania a hodnotenia Úradu vlády SR, ktoré ponúkalo kurzy pre štátnych zamestnancov a vedúcich štátnych zamestnancov reflektujúce potrebné vzdelávanie v súlade so zákonom č. 55/2017 o štátnej službe.

Osobný úrad bude aj naďalej koordinovať a umožňovať vzdelávanie zamestnancov, pričom bude uplatňovať systémovosť, flexibilitu, hospodárnosť a účelnosť vzdelávania.

6. Riadenie kvality a interný audit

Oddelenie kvality a interného auditu (ďalej len „OKIA“) je priamo podriadený generálnemu riaditeľovi ÚKSÚP, ktorý zabezpečuje jeho funkčnú nezávislosť a organizačné oddelenie od odborných, riadiacich a výkonných štruktúr organizácie.

Vnútorne kontrolné mechanizmy

Systém zavedených a účinných mechanizmov vnútorného kontrolného systému ÚKSÚP je jedným z predpokladov pre kontinuálne udržiavanie a skvalitňovanie činností na riadiacej a kontrolnej úrovni.

Interný audit predstavuje účinný nástroj generálneho riaditeľa ÚKSÚP, ktorý svojím nezávislým overovaním a hodnotením napomáha k trvalému zlepšovaniu:

- funkčnosti, účinnosti a primeranosti jednotlivých riadiacich a kontrolných procesov so zameraním na hospodárne, efektívne, účinné a účelné plnenie úloh ÚKSÚP,
- funkčnosti, účinnosti, primeranosti a efektívnosti systému riadenia rizík,
- dosahovania stanovených politík a cieľov štatutárneho orgánu,
- funkčnosti, účinnosti, primeranosti a efektívnosti vnútorného kontrolného systému,
- implementácie a dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov SR a EÚ, noriem,
- implementácie a dodržiavania vnútorných predpisov ÚKSÚP.

6.1 Činnosť interného auditu

Účelom vykonávania interných auditov je systematické, nezávislé a zdokumentované preverovanie pri:

- určovaní miery plnenia povinností uvedených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch SR a EÚ, interných zdokumentovaných postupoch ÚKSÚP, príslušných normách alebo politikách,
- zisťovaní kritických miest vykonávaných činností u auditovaných subjektov,
- zisťovaní stavu implementácie a vykonávania procesov u auditovaných subjektov,
- prijímaní opatrení na nápravu, zlepšenie a efektívnosť výkonu činností.

Na zabezpečenie štandardizovaného postupu pri vykonávaní interných auditov sa audítori ÚKSÚP riadia vnútornou smernicou na vykonávanie interných auditov a zabezpečujú priamu vykonateľnosť auditovania v zmysle schváleného ročného Programu interných auditov.

Interní audítori pri posudzovaní miery zhody/súladu postupujú v zmysle zadefinovaného rozsahu kritérií pre každý individuálny audit samostatne (všeobecne záväzné právne predpisy, normy, interné zdokumentované postupy, požiadavky pre plnenie akreditácie alebo certifikácie a i.).

Interný audit v roku 2024 vykonal audit organizačných útvarov v súlade s nasledovnými právnymi predpismi:

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie

- o úradných kontrolách), ďalej len „nariadenie EÚ 2017/625 o úradných kontrolách“ v platnom znení,
- zákon č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon) v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v znení neskorších predpisov,
 - STN (EN) ISO/IEC 17025: 2017 všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií.

Predmetom verifikácie individuálnych interných auditov boli oblasti:

- oprávnenosti činnosti skúšobných laboratórií,
- účinnosti, vhodnosti a efektívnosti činnosti skúšobných laboratórií,
- systém vykonávania úradných kontrol (organizácia úradnej kontroly dovozov tovarov z tretích krajín cez hraničné kontrolné stanice “HKS”; organizácia úradnej kontroly u registrovaných krmivárskych podnikov),
- vykonávanie úradných kontrol (výkon rastlinolekárskej úradnej kontroly prevádzkovateľa množiteľských porastov, ktorý je zároveň profesionálnym prevádzkovateľom oprávneným vydávať rastlinné pasy, odber vzoriek, kompletnosť písomného zdokumentovania vykonanej kontroly a odberu vzoriek; výkon úradnej kontroly na mieste u prevádzkovateľa registrovaného ako krmivársky podnik, odber vzoriek, kompletnosť písomného zdokumentovania vykonanej kontroly a odberu vzoriek; výkon úradnej kontroly dovozu krmív neživočíšneho pôvodu vstupujúcich do EÚ z tretích krajín cez HKS - zvýšená miera kontrol),
- systém vykonávania dohľadu príslušného orgánu pre ekologickú poľnohospodársku výrobu (ďalej len „EPV“) nad delegovanou činnosťou oprávnených súkromných inšpekčných organizácií (ďalej len „IO“),
- vykonávanie dohľadu príslušného orgánu pre EPV nad pracovnými postupmi inšpektorov IO pri vykonávaní úradných kontrol u registrovaných prevádzkovateľov činných v EPV.

Výsledky interných auditov sú podkladom pre rozhodovanie vedenia ÚKSÚP v oblasti udržiavania a zlepšovania procesov v internom prostredí organizácie.

6.2 Riadenie kvality

ÚKSÚP uviedol v marci 2023 do praxe model hodnotenia kvality pre dosiahnutie čo najlepších výsledkov organizácie. Model CAF (The Common Assessment Framework) je nástroj komplexného manažérstva kvality vytvorený verejným sektorom pre verejný sektor. Pomáha organizáciám zvyšovať ich výkonnosť, manažérom nájsť cestu k výnimočnosti, znázorňuje a vysvetľuje príčiny a súvislosti medzi organizačnými faktormi a výsledkami výkonnosti.

V súvislosti s implementáciou modelu CAF v ÚKSÚP sa dňa 30.4.2024 uskutočnilo záverečné hodnotenie „*Externej spätnej väzby modelu CAF*“, v rámci ktorého externí hodnotitelia po splnení všetkých povinných náležitostí počas implementovania modelu CAF v organizácii, ktoré trvalo 14 mesiacov, odporučili ÚKSÚP udeliť titul „*Efektívny užívateľ modelu CAF*“. Závery a odporúčania z hodnotenia sú spracované v „*Spätnej správe z hodnotenia z Externej spätnej väzby modelu CAF*“. Udelením titulu proces zlepšovania prostredníctvom modelu CAF v ÚKSÚP pokračuje v plnení jednotlivých zlepšovacích aktivít z Akčného plánu zlepšovania (APZ) modelu CAF. Akčný plán zlepšovania CAF zároveň podporí riadenie zlepšovania v organizácii a deklaruje cestu k zavádzaniu manažérstva kvality.

7. Vonkajšie vzťahy

Popri výkone všetkých odborných činností ÚKSÚP je každodennou súčasťou práce priama aj nepriama komunikácia so žiadateľmi, orgánmi štátnej a verejnej správy, médiami, odbornou i laickou verejnosťou a to na národnej i medzinárodnej úrovni.

7.1 Medzinárodná spolupráca

ÚKSÚP v roku 2024 naďalej rozvíjal medzinárodnú spoluprácu vo všetkých oblastiach svojej odbornej činnosti a dôsledne plnil svoje záväzky vyplývajúce z členstva SR v EÚ a v medzinárodných organizáciách, medzi ktoré patria najmä UPOV (Únia na ochranu práv nových odrôd rastlín), CPVO (Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín), OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj), ISTA (Medzinárodná asociácia na skúšanie osív), OIV (Medzinárodná organizácia pre vinič a víno), EPPO (Európska a stredozemská organizácia na ochranu rastlín), EURL GMFF (Európske referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá), ENGL JRC EC (Európska sieť GMO laboratórií spoločného výskumného centra), EC JRC IHCP (Inštitút pre zdravie a ochranu spotrebiteľov spoločného výskumného centra Európskeho spoločenstva), ERC-CWS JRC (Európske referenčné centrum pre kontrolu vinárskeho sektora), VDLUFA (Zväz nemeckých poľnohospodárskych analytických a výskumných ústavov), LGC Standards (Národný inštitút merania pre chemické a bioloanalytické skúšky).

Od decembra 2019 NRL ÚKSÚP spolupracuje s uvedenými organizáciami v rámci Európskych referenčných laboratórií (European Union Reference Laboratories - EURL):

- EURL Bacteria – konzorcium: Netherlands Food and Consumer Product Authority, Holandsko (NVWA-NRC, NL), Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food, Belgicko (ILVO, BE), Research Centre for Plant Protection and Certification, Taliansko (CREA-DC (DIALAB), IT) & National Institute of Biology, Slovinsko (NIB, SLO) - NRL ÚKSÚP pre škodce rastlín so zameraním na baktérie,

- EURL Viruses, viroids and phytoplasmas – konzorcium: NVWA-NRC (NL), CREA-DC (DIALAB) (IT) & NIB (SLO) - NRL ÚKSÚP pre škodce rastlín so zameraním na vírusy, viroidy a fytoplazmy,

- EURL Insects and mites – konzorcium: French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety, Francúzsko (ANSES, FR) & Austrian Agency for Health and Food Safety, Rakúsko (AGES, AT) - NRL ÚKSÚP pre škodce rastlín so zameraním na hmyz a roztoče podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2017/625,

- EURL Nematodes – ANSES, FR & ILVO, BE - NRL ÚKSÚP pre škodce rastlín so zameraním na háďatká,

- EURL Fungi and oomycetes – ANSES, FR - NRL ÚKSÚP pre škodce rastlín so zameraním na huby a riasovky.

Experti ÚKSÚP sú delegovanými zástupcami SR v orgánoch európskych a medzinárodných inštitúcií a pravidelne sa zúčastňovali na rokovaní Stálych výborov Európskej komisie a Pracovných skupín Rady EÚ, sú členmi expertných panelov a expertných pracovných skupín Európskej komisie. Zástupcovia ÚKSÚP sú zároveň v pozícii technických expertov auditorských tímov pri výkone medzinárodných CPVO a ISTA auditov.

ÚKSÚP v rozsahu svojich odborných činností udržiaval kontakty a aktívne spolupracoval so zahraničnými inštitúciami rovnakého charakteru – v rámci EÚ i mimo nej. Zamestnanci ÚKSÚP sa zapájali do medzinárodných projektov, zúčastňovali sa na medzinárodných konferenciách, medzinárodných zasadnutiach, pracovných stretnutiach, workshopoch, školiacich aktivitách

a porovnávacích a kruhových testoch. Zasadnutia boli organizované prezenčnou alebo dištančnou formou.

Medzinárodná spolupráca taktiež zahŕňala poskytovanie vyžiadaných údajov, ktorými ÚKSÚP disponuje a vypracovávanie odborných stanovísk v súvislosti so zasadnutiami Európskej komisie, Rady EÚ alebo medzinárodným inštitúciám.

ÚKSÚP v roku 2023 pokračoval v plnení ďalších úloh vyplývajúcich z medzinárodných bilaterálnych dohôd o spolupráci, napríklad v oblasti DUS skúšania odrôd rastlín. Rovnako aj v aktivitách v zmysle nariadenia (EÚ) č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach, ktoré súviseli s účasťou na zasadnutiach a školiacich aktivitách.

V rámci harmonizácie technických normalizačných komisií s technickými komisiami Európskej normalizačnej inštitúcie (CEN) a medzinárodnej inštitúcie ISO je TSÚP povereným pracoviskom za SR – riešiteľom medzinárodnej spolupráce na základe zmlúv so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN) s týmito normalizačnými komisiami CEN a ISO:

- CEN/TC 153 Potravinárske stroje. Bezpečnosť a hygiena
- CEN/TC 334 Zavlažovacie zariadenia
- ISO TC 23/SC 19 Traktory a poľnohospodárske a lesnícke stroje
Elektronizácia poľnohospodárstva.

7.2 Podujatia na národnej úrovni, veľtrhy, výstavy

V roku 2024 ÚKSÚP organizoval odborné semináre a svoju činnosť prezentoval aj na svojich skúšobných staniciach formou „Dni otvorených dverí“ (ďalej len „DOD“), účasťou na veľtrhoch a výstavách:

• odborné akcie a semináre

Na skúšobných staniciach ÚKSÚP sa uskutočnilo 5 podujatí DOD s celkovým počtom 202 účastníkov.

Dňa 21.09.2024 sa v Spišskej Belej konal **20. Spišský zemiakarský jarmok**. Jarmok patrí už veľa rokov medzi tradičné podujatia, na ktorom sa zúčastňujú pestovatelia mnohých odrôd zemiakov, ktoré v priebehu jarmoku prezentujú formou výstavy pre verejnosť. Sprievodnými podujatiami je ochutnávka jedál zo zemiakov a súťaže o Najväčší zemiak, Miss odroda 2024 a Najchutnejší zemiak. ÚKSÚP bol spoluorganizátorom tohto podujatia. Miss odroda 2024 a Najchutnejší zemiak vyhodnocuje ÚKSÚP HOS Spišská Belá. Najchutnejší zemiak je súčasťou hodnotenia pre Regionálnu značku kvality Spišské zemiaky.

• veľtrhy, výstavy

13. ročník Celoslovenských dní poľa, Dvory nad Žitavou, 4. - 5. jún 2024. ÚKSÚP sa na výstave pravidelne podieľa ako spoluorganizátor – vykonáva sejbu pokusných políčok. Zamestnanci ÚKSÚP zo skúšobnej stanice v Želiezovciach vysiali spolu 970 pokusných políčok.

49. ročník Medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex, výstavisko Agrokomplex v Nitre, 15. – 18. august 2024. Výstava sa konala na Národnom výstavisku agrokomplex v Nitre. ÚKSÚP vo svojom výstavnom stánku prezentoval svoju činnosť a pre návštevníkov výstavy zabezpečil zaujímavé prednášky z vybraných oblastí svojej činnosti.

8. Hlavní uživatelia výstupov ÚKSÚP a publikačná činnosť

8.1 Hlavní uživatelia výstupov

- právnické osoby a fyzické osoby v poľnohospodárskej prvovýrobe, v spracovateľskom poľnohospodárskom a potravinárskom sektore
- spoločnosti podnikajúce v službách pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo
- výskumné ústavy, šľachtiteľské a semenárske spoločnosti, vysoké školy, univerzity, odborné pracoviská
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Ministerstvo životného prostredia SR
- Ministerstvo zdravotníctva SR
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Ministerstvo hospodárstva SR
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Štátna veterinárna a potravinová správa SR
- Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
- Národné lesnícke centrum
- ostatné rozpočtové a príspevkové organizácie patriace pod MPRV SR
- Štatistický úrad SR
- samosprávne organizácie v poľnohospodárstve, SPPK, RPPK, asociácie, zväzy a združenia
- výrobcovia techniky, dovozcovia a distribútori techniky
- zahraničné partnerské organizácie
- spolupracujúce orgány EÚ (Európska komisia – generálne riaditeľstvá DG-SANTE, DG-AGRI, EC JRC IHCP a pod.)
- medzinárodné organizácie (CPVO, OECD, UPOV, ISTA, OIV, EPPO, IFOAM a pod.)
- Stále zastúpenie SR pri EÚ Brusel
- široká poľnohospodárska prax

Informácie sú poskytované formou odborných výstupov – prehľadov, správ, tlačou v odborných publikáciách a periodikách, seminároch a školeniach a taktiež prostredníctvom webovej stránky www.uksup.sk.

8.2 Publikačná činnosť

Meno	Názov publikácie	Názov publikovaného článku
Ing. Želmíra Chmelárová	<i>Naše pole č. 2/2024</i> <i>Agroporadenstvo.sk</i>	Vývoj ukazovateľov pôdnej úrodnosti - TTP a chmeľnice
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.1/2024</i>	Vlnovník rascový – významný škodca rasce
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.2/2024</i>	Ochrana rastlín pred kvetárkou repovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.3/2024</i>	Ochrana rastlín pred moličkou cesnakovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.4/2024</i>	Preventívne opatrenia proti tzv. hrdzi sliviek
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.5/2024</i>	Biologická ochrana proti strapke západnej
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.6/2024</i>	Povolené prípravky proti strapke skleníkovej
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.7/2024</i>	Fúzavka cesnaková na jarných cibulovinách
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.8/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana drevín proti kučeravosti broskýň
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.9/2024</i>	Signalizačná správa: Moníliové odumieranie kvetov a výhonkov
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.10/2024</i>	Signalizačná správa: Jarná mechanická ochrana ovocných drevín
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.11/2024</i>	Signalizačná správa: Ako ochrániť priesady pred chorobami?
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.12/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana stromov pred piliarkou slivkovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.13/2024</i>	Signalizačná správa: Predjarný postrek proti mére hruškovej
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.14/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana jahôd, orechov a vinohradov
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.15/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana cibule, cesnaku, póru, šalotky i jadrovín
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.16/2024</i>	Signalizačná správa: Aktuálna ochrana egrešov a plodov jadrovín
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.17/2024</i>	Signalizačná správa: Boj proti roztočom a chrastovitosti jadrovín
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.18/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana ovocných stromov, vinohradov
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.19/2024</i>	Signalizačná správa: Plesň cibulová, obalovač slivkový a broskyňový
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.20/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana jabloní pred obalovačom jablčným
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.21/2024</i>	Signalizačná správa: Spriadač americký a mniška zlatoritka
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.22/2024</i>	Signalizačná správa: Peronospora a múčnatka viniča
Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.23/2024</i>	Signalizačná správa: Ochrana voči plesniam a podkopáčikom

Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.24/2024</i>	Signalizačná správa: Aktuálne ošetrovanie proti obaľovačom
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.25/2024</i>	Ochrana pred kvetárkou všežravou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.26/2024</i>	Signalizačná správa: V porastoch zeleniny a ovocia škodia molice
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.27/2024</i>	Signalizačná správa: múčnatka mrkvová a septóriová škvrnitosť zeleru
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.28/2024</i>	Signalizačná správa: Nebezpečné móry a mlynárik kapustový
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.29/2024</i>	Signalizačná správa: Rôzne hniloby cibule počas skladovania
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.30/2024</i>	Ochrana špargle pred hrdzou špargľovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.31/2024</i>	Hubožer ružový neškodí len na šampiňónoch
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.32/2024</i>	Múčnatka čakanková nielen na čakanke
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.33/2024</i>	Dutinárka topoľová škodí aj na zelenine
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.34/2024</i>	Voška hlohová napadá hloh, mrkvu, zeler
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.35/2024</i>	Ochrana rastlín pred chlpáčikom obyčajným
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.36/2024</i>	Škodlivý motýlik priadzovček púčikový
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.37/2024</i>	Hrnčiarka gaštanová napadá gaštany
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.38/2024</i>	Odumieranie mladých rastlín liesky
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.39/2024</i>	Pleseň plodov a rizómov jahôd
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.40/2024</i>	Šetinavec orechový v lesoch i záhradách
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.41/2024</i>	Ochrana špargle pred vrtivkou špargľovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.42/2024</i>	Ochrana rastlín pred kvetárkou lupinovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.43/2024</i>	Stromárka orešinová oslabuje úrodu orecha
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.44/2024</i>	Hrdza ríbezl'ová infikuje ríbezle, borovice i egreše
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.45/2024</i>	Ochrana drevín pred ploskankou čerešňovou
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.46/2024</i>	Ochrana drevín pred chrústom pagaštanovým
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.47/2024</i>	Ľaliovník cibuľový škodí najmä cibuli a cesnaku
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.48/2024</i>	Hád'atko králikové - vážny škodca jahôd
Ing. Maroš Lučaj	<i>Rol'nicke noviny č.49/2024</i>	Opatrenia proti nosánikovi vajcovitému

Ing. Maroš Lučaj	<i>Roľnícke noviny č.50/2024</i>	Ochrana čakanky pred hrdzou čakankovou
Ing. Marián Svorad	<i>Vestník MPaRV SR 2024</i>	Popisy odrôd jačmeňa a cukrovej repy
Ing. Marián Svorad a kol.	<i>Kvasný priemysl 2024</i>	Sladovnícke odrody registrované na Slovensku v roku 2024
Ing. Edita Koľová	<i>Roľnícke noviny</i>	Zhodnotenie štátnych odrodových skúšok s kukuricou siatou
Ing. Radoslav Kabašta	<i>IZPI, 8.2.2024</i>	Novo registrované hybridy slnečnice ročnej v roku 2023 na Slovensku
Ing. Radoslav Kabašta	<i>Vestník MPaRV SR 2024</i>	Popisy hybridov slnečnice ročnej v roku 2024
Ing. Katarína Bučková	<i>Naše pole 6/2024</i>	Sortiment nových odrôd pšenice letnej, f. ozimnej a pšenice tvrdej, f. ozimnej.
Ing. Katarína Bučková	<i>agroporadenstvo.sk</i>	Sortiment nových odrôd pšenice letnej, f. ozimnej a pšenice tvrdej, f. ozimnej.
Ing. Janka Majdanová	<i>Roľnícke noviny 17/2024</i>	Nové odrody maku siateho ozimného
Ing. Janka Majdanová	<i>Agroporadenstvo 6/2024</i>	Nové odrody maku siateho ozimného
Ing. Janka Majdanová	<i>Agroporadenstvo 6/2024</i>	Nové odrody repky olejky ozimnej
Ing. Janka Majdanová	<i>Naše pole 7/2024</i>	Nové odrody maku siateho ozimného
Ing. Janka Majdanová	<i>Naše pole 6/2024</i>	Nové odrody repky olejky ozimnej
Ing. Janka Majdanová	<i>Naše pole 7/2024</i>	Nové odrody repky olejky ozimnej – tabuľková časť
Ing. Marián Tokár Ing. Jaroslav Mikula	<i>Brožúra - vydáva ÚKSÚP a Zemiakársky a zeleninársky zväz SR</i>	Zemiaky, registrované odrody, Slovenská republika. Odrody spoločného katalógu EÚ preskúšané v Slovenskej republike v roku 2023.
Ing. Katarína Hanzelyová	<i>Víno a vinič 1/2024</i>	Podmienky registrácie a aktuálny stav štátnych odrodových skúšok viniča hroznorodého
RNDr. Jarmila Švancarová Laštincová, PhD.	<i>Mitteilungen Klosterneuburg 74 (2024): 72-77</i>	The Impact of Vintage on Copper Levels in Slovakian Wines

8.3 Prednášky, prezentácie, odborné semináre

Meno	Názov prednášky	Podujatie	Dátum
Ing. Ivana Kurhajcová	<i>Aktuálne informácie z oblasti zdravia rastlín</i>	Záhradnícke fórum 2024 Nitra	15.2.2024
Ing. Ivana Kurhajcová	<i>Zdravie rastlín - aktuality</i>	Agrokomplex Nitra 2024	18.8.2024
Ing. Stanislav Barok	<i>Prípravky na ochranu rastlín a niečo k tomu navyše</i>	Seminár RPPK Nitra	6.2.2024
Ing. Stanislav Barok	<i>Prípravky na ochranu rastlín a niečo k tomu navyše</i>	Seminár RPPK Nové Zámky	27.2.2024
Ing. Stanislav Barok	<i>Výskyt chorôb viniča v roku 2023</i>	4. stretnutie reportérov sucha	13.3.2024
Ing. Stanislav Barok	<i>Monitoring cikádok Scaphoideus titanus na území Slovenska a výskyt zlatého žltutia viniča v SR</i>	Konferencii pre vinohradníkov	19.3.2024
Ing. Stanislav Barok	<i>Kondicionalita a neprojektové opatrenia v rámci novej SPP</i>	Seminár Liptovskej, Oravskej a Turčianskej RPPK	3.4.2024
Ing. Milan Margetín	<i>International cooperation in solving illegal trading in the field of PPPs</i>	Ceureg Forum, Mojmirovce	23.9. - 24.9.2024
Ing. Marek Slovák	<i>Kompost a kompostovanie v domácich podmienkach</i>	Agrokomplex Nitra 2024	17.8.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>Kontrola používania a skladovania hnojív, hospodárskych hnojív, sekundárnych zdrojov živín a kompostov, v kontexte ochrany vôd</i>	Projekt GEMS, ÚÚVH	27.9.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>IS CUR – spotreba hnojív a kontrola podmienok hospodárenia v gescii ÚKSÚP</i>	Agro agentúra, Trnava	17.4.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>IS CUR – spotreba hnojív a kontrola podmienok hospodárenia v gescii ÚKSÚP</i>	Agro agentúra, Nitra	18.4.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>IS CUR – spotreba hnojív a kontrola podmienok hospodárenia v gescii ÚKSÚP</i>	Agro agentúra, Žilina	23.4.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>IS CUR – spotreba hnojív a kontrola podmienok hospodárenia v gescii ÚKSÚP</i>	Agro agentúra, Zvolen	25.4.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>IS CUR – spotreba hnojív a kontrola podmienok hospodárenia v gescii ÚKSÚP</i>	Agro agentúra, Košice	29.4.2024
Ing. Štefan Gáborík	<i>IS CUR – spotreba hnojív a kontrola podmienok hospodárenia v gescii ÚKSÚP</i>	Agro agentúra, Poprad	30.4.2024

Ing. Gabriela Tóthová Ing. Michaela Tholtová	Certifikácia v EPV	Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií Nitra	12.11.2024
Ing. Lubomír Bašta	Nové odrody rastlín a ich priemyselno-právna ochrana v SR a EÚ. Dohovor UPOV.	Inštitút duševného vlastníctva (Úrad priemyselného vlastníctva Banská Bystrica)	18.1.2024
Ing. Lubomír Bašta, RNDr. Veronika Bojdová	Využitie obrazovej analýzy v DUS skúšaní repky olejky	Medzinárodný webinár UPOV	12.3.2024
Ing. Lubomír Bašta	Registrácia nových odrôd pestovaných rastlín	Výmenná vzdelávacia návšteva z Arménska na Slovensku	27.8.2024
Katarína Bučková	Registrácia nových odrôd	Výmenná vzdelávacia návšteva z Arménska na Slovensku	27.8.2024
Katarína Bučková	Skúšobná stanica Želiezovce	Výmenná vzdelávacia návšteva z Arménska na Slovensku	30.8.2024
Ing. R. Kabašta, Ing. Samuel Michálek, Ing. Soňa Gavurníková PhD.	Náučno – poznávacia prednáška - olejníny, okopaniny, obilniny, ovocie.	ZŠ, Brezová 19, Piešťany 921 01	12.12. 2024
Ing. Marián Tokár	Dvadsať rokov publikácie: „Orody CC preskúšané v SR“	Veľký Biel – Otvorenie zberu zemiakov – konferencia	28.6.2024
Ing. Marián Tokár	Obilniny v HVO	Deň poľa RWA, Spišská Belá, Deň poľa	27.6.2024
Ing. Marián Tokár Ing. Jaroslav Mikula	Agrotechnika pokusov so zemiakmi, dynamika tvorby úrody	Poľný deň Europlantu a ÚKSÚP	7.8.2024
Ing. Marián Tokár	Otvorenie jarmoku	Spišský zemiakársky jarmok, Spišská Belá	21.9.2024
Ing. Marián Tokár	Skladovanie zemiakov, ovocné druhy vhodné do HVO	Seminár pre záhradkárov, Spišská Belá	21.9.2024
Ing. Marián Tokár	Klimatické zmeny a zemiaky	Mojmírovce, konferencia	26.11.2024
Ing. Marián Tokár	Komoditná správa za zemiaky	Online, MPaRV SR	5.12.2024
Ing. Jaroslav Mikula Ing. Andrea Galliková	Výstava registrovaných a preskúšaných odrôd	Spišský zemiakársky jarmok, Spišská Belá	21.9.2024
Ing. Maroš Slúka	Uznávacie konanie osív v SR	Výmenná vzdelávacia návšteva z Arménska na Slovensku	30.8.2024

9. Zoznam skratiek

Skratka	Plný názov
AEKO	agroenvironmentálno-klimatického opatrenia
ALTPB	Analytické laboratórium tuhých palív a biomasy
ARM	Manažment výskumu v poľnohospodárstve (Agricultural Research Management)
ASP	agrochemické skúšanie pôd
BTSF	Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny (Better Training for Safer Food)
CA	kontrolovaná atmosféra (Controlled Atmosphere) pri skladovaní
CEUREG	Medzinárodné fórum pre strednú a východnú Európu v oblasti autorizácie a kontroly prípravkov na ochranu rastlín (International Forum for Central and Eastern Europe for Authorization and Control of Plant Protection Preparations)
CIPAC	Rada pre medzinárodnú spoluprácu pri analýze pesticídov (Collaborative International Pesticides Analytical Council)
COVCO	Certifikačný orgán vykonávajúci certifikáciu osôb
CPVO	Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (Community Plant Variety Office)
CRO	IS CRO – Informačný systém Centrálny register odrôd, isvs_121
DG AGRI	Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (Directorate - General for Agriculture and Rural Development)
DG SANTE	Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín (Directorate General – Health and Consumer Protection)
DOD	dni otvorených dverí
dRR	návrh registračnej správy (draft Registration Report)
DUS	skúšky odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti (distinctness, uniformity and stability tests)
DZUT	dočasný zákaz uvádzať víno na trh
EC JRC IHCP	Inštitút pre zdravie a ochranu spotrebiteľov spoločného výskumného centra Európskeho spoločenstva (EC Joint Research Centre – Institute for Health and Consumer Protection)
EFA	oblasť ekologického záujmu (Ecological Focus Areas)
EFSA	Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (European Food Safety Authority)
EIS	Ekonomický informačný systém, pre riadenie vnútropodnikových ekonomických procesov, isvs_48
ENGL JRC EC	Európska sieť GMO laboratórií spoločného výskumného centra (EC European Network of Genetic Laboratories – Joint Research Centre)
EPPO	Európska stredomorská organizácia na ochranu rastlín (European and Mediterranean Plant Protection Organization)
EPV	ekologická poľnohospodárska výroba
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
EURL	Európske referenčné laboratórium
EURL GMFF	Európske referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá (EU Reference Laboratory for GM Food and Feed)
EUROSTAT	Európsky štatistický úrad

FAO ISPM	Medzinárodné normy pre fytozsanitárne opatrenia FAO (FAO – International Standards for Phytosanitary Measures)
GEP	Správna experimentálna prax (Good Experimental Practice)
GLP	Správna laboratórna prax (Good Laboratory Practice)
GMO	geneticky modifikované organizmy
GMR	geneticky modifikované rastliny
HACCP	analýza rizík metódou kritických kontrolných bodov (Hazard Analysis and Critical Control Points)
HAK	hodnotenie kvality krmív
HKS	hraničná kontrolná stanica
HR	hospodársky rok
HRIS	Harmonizovaný registračno-informačný systém pre udeľovanie výnimiek na aplikácie dusíkatých hnojív v zakázanom období
HVO	horská výrobná oblasť
CHOP	chránené označenie pôvodu
CHZO	chránené zemepisné označenie
IA	interný audit
ICP-MS	Skúšobná metóda hmotnostnej spektrometrie (Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry)
IO	inšpekčná organizácia v EPV
IRMM	Inštitút pre referenčné materiály a merania (Institute for Reference Materials and Measurements)
ISAMM	Informačný systém pre monitorovanie poľnohospodárskych trhov (Information System for Agricultural Markets Monitoring)
IS CÚR	Informačný systém Centrálny Údajový Repozitár
ISTA	Medzinárodné združenie pre testovanie osív a sadív (International Seed Testing Association)
JRC	Spoločné výskumné centrum (Joint Research Center)
KP	krmivársky podnik
KGR	kancelária generálneho riaditeľa
KVO	kukuričná výrobná oblasť
LBT	laboratórne biologické testy
LPIS	Register poľnohospodárskych produkčných plôch (Register LPIS) - (Land Parcel Identification System), isvs_117
LRO	Listina registrovaných odrôd
MANCP	Viacročný národný plán úradných kontrol (Multi-annual National Control Plan)
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
MPS	medzilaboratórny porovnávaci test
MRL	maximálne hladiny reziduí (Maximum Residue Levels)
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NKCO	nie konečne certifikované osivo
NMP	národný monitorovací program
NPPC	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

NRL	Národné referenčné laboratórium
OECD	Európska organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (Organization for Economic Cooperation and Development)
OFIS	Informačný systém pre ekologické poľnohospodárstvo (Organic Farming Information System) EÚ
OIV	Medzinárodná organizácia pre vinič a víno (International Organisation of Vine and Wine)
OKKVZ	oddelenie kontroly krmív a výživy zvierat
OKVZ	odbor krmív a výživy zvierat
OKOR	oddelenie kontroly ochrany rastlín
OKOS	oddelenie kontroly osív a sadív
OKPH	oddelenie kontroly pôdy a hnojív
OLČ	odbor laboratórných činností
OMB	oddelenie molekulárnej biológie
OOaS	odbor osív a sadív
OEPV	odbor ekologickej poľnohospodárskej výroby
OOR	odbor ochrany rastlín
OOS	odbor odrodového skúšobníctva
OPH	odbor pôdy a hnojív
ORP	odbor registrácie pesticídov
OVS	odbor výkonu skúšobníctva
OVVOS	odbor vinohradníctva, vinárstva a ovocných sádov
OVKD	oddelenie všeobecnej a karanténnej diagnostiky
PCB	polychrómované bifenyle
POR	prípravky na ochranu rastlín
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PS	priama skúška
PT	proficiency test
PZ SR	Policačný zbor Slovenskej republiky
RASFF	Rýchly výstražný systém pre krmivá a potraviny (Rapid Alert System for Food and Feed)
RFLP	Dĺžkový polymorfizmus reštrikčných fragmentov (DNA - Restriction Fragment Length Polymorphism Analysis)
RIS	IS RIS - Registračný informačný systém, pre oblasť osív a sadív, ochrany rastlín a diagnostické laboratória, isvs_120
RPPK	Regionálna poľnohospodárska a potravinárska komora
RVO	repná výrobná oblasť
SEP	správna experimentálna prax (Sound Experimental Practice)
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SLAK	Skúšobné laboratórium analýzy krmív
SLAP	Skúšobné laboratórium pôdy
SLAPe	Skúšobné laboratórium analýzy pesticídov
SLAV	Skúšobné laboratórium analýzy vína
SLAPH	Skúšobné laboratórium pôdy a hnojív